

PLAN LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI)

JUDEȚUL BACĂU
2014 – 2020
Actualizat 2015

Document elaborat de Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social, prin colectivul:

Instituția reprezentată în CLDPS	Numele și prenumele membrului titular/supleant în CLDPS
Inspectoratul Școlar Județean Bacău	Pistol Alina
Inspectoratul Școlar Județean Bacău	Ciuchi Mihaela-Liliana
Instituția Prefectului județul Bacău	Florioiu Ionel
Consiliul Județean Bacău	Voicescu Elena
Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Bacău	Ilie Sorina
Direcția pentru Agricultură Bacău	Lupu Elena Daniela
Inspectoratul Teritorial de Muncă Bacău	Petrea Cristian Dan
Agenția Județeană de Prestații Sociale Bacău	Coroiu Mihaela
Camera de Comerț și Industrie Bacău	Petronela Ștefan Mihai Bandraburu
Primăria/Consiliul Local Bacău	Ababei Radu
A-E Electronics Bacău	Gheorghe Cărnău
Omega Bc. Communications SRL	Baciu Gheorghe
Aerostar S.A. Grup Industrial Aeronautic Bacău	Popa Dan Paul Mălin
Agricola Internațional Bacău	Popa Ramona
S.C. Chimcomplex S.A. Borzești	Bădeliță Gabriela
S.C. Tehnimarket S.R.L	Robu Maria Cătălina
S.N.P. Petrom SA-Sucursala Petrom Moinesti, OMV Petrom Asset VIII Moldova Nord	Banașu Luminița
Hipermarket Cora Bacău	Popescu Adriana
S.C. Velauto SRL	Velisar Constantin
Patronatul județean al întreprinderilor mici și mijlocii	Plantos Gina
Sindicatul Liber din Învățământul Județului Bacău	Purcaru George Adrian
Ordinul Asistenților Medicali Generaliști,	Chicea Minodora

Moașelor și Asistenților Medicali din România, filiala Bacău	
Sindicatul „Spiru Haret” Bacău	Voicu Ana Maria
Asociația „Coecon – Ghica” Bacău	Mate Mihaela
Uniunea Sindicală Teritorială, Confederația Națională Sindicală „Cartel Alfa”- Filiala BACĂU	Marian Cristinel Pavel
Blocul Național Sindical, filiala Bacău	Ion Bujor

Asistența și coordonare regională

- CNDIPT București Filiala Piatra Neamț

Mihai Lăcătușu

NOIEMBRIE 2015

CUPRINS

	pag.
CUVÂNT ÎNAINTE	7
CAP.1. REZUMAT	10
CAP.2. DEMOGRAFIE	12
2.1. Situația prezentă	12
2.1.1. Populația totală. Dinamică generală	12
2.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)	12
2.1.3. Distribuția pe sexe	12
2.1.4. Structura pe grupe de vârstă	13
2.1.5. Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale	14
2.1.6. Mișcarea migratorie	14
2.1.7. Structura etnică	15
2.2. Proiecții demografice	15
2.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT	16
CAP.3. PROFILUL ECONOMIC JUDEȚEAN	17
3.1. Principalii indicatori economici	17
3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată brută (VAB)	17
3.1.2. Firmele din județ. Dinamică, repartitia sectorială și pe clase de marime.	17
3.1.3. Unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii	19
3.1.4. Întreprinderile mici și mijlocii	25
3.2. Informații parțiale	27
3.2.1. Procesul de integrare europeană și cerințele de competitivitate	27
3.2.2. Cercetarea - dezvoltarea	29
3.2.3. Industria	30
3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu	34
3.2.5. Agricultură	37
3.2.6. Zootehnia	39
3.2.7. Construcțiile	39
3.2.8. Serviciile	40
3.2.9. Comerțul	42
3.2.10. Turismul și alimentația publică	43
3.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru ÎPT	45
CAP.4. PIAȚA MUNCII	47
4.1 Indicatori statistici ai pieței muncii	47
4.1.1. Participarea la forță de muncă	47
4.1.2. Migrația internă și internațională a populației la nivel național, regional și județean	53
4.1.3. Structura populației ocupate civila pe niveluri de instruire, sub aspect regional	54
4.1.4. Structura populației ocupate civila pe principalele activități ale economiei naționale	55
4.1.5. Numărul mediu al salariaților și al muncitorilor pe activități ale economiei naționale	58

4.2	Informații parțiale	59
4.2.1.	Analiza comparativa pe ocupatii a șomajului si locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM	59
4.2.1.1.	<i>Principalele constatări din analiza evolutiei la nivelul ocupatiilor relevante pentru învățământul profesional si liceal tehnologic</i>	62
4.2.1.2.	<i>Principalele constatări din analiza evolutiei la nivelul ocupatiilor relevante pentru școala postliceala</i>	64
4.2.1.3.	<i>Principalele constatări din analiza evolutiei la nivelul ocupatiilor relevante pentru învățământul superior</i>	64
4.2.2.	Evoluțiile recente ale șomajului si a locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM (aspecte critice în contextul crizei economice si financiare)	65
4.3.	Concluzii din analiza pieței muncii.	65
4.3.1.	Principalele constatări desprinse din informațiile din AMIGO la nivel regional	65
4.3.2.	Concluzii din analiza principalilor indicatori din Balanța Forței de Muncă (BFM)	69
4.3.3.	Concluzii din analiza structurii populației ocupate civile	69
4.3.4.	Concluzii din analiza comparativă pe ocupatii a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM	69
4.4	Proiecția cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu	71
4.5	Implicațiile pentru ÎPT	83
CAP.5.	ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC DIN JUDEȚUL BACĂU	85
5.1.	Indicatori de context	85
5.1.1.	Contextul european	85
5.1.2.	Contextul național	87
5.2.	Indicatori de context specifici	91
5.2.1.	Contextul demografic și populația școlară	91
5.3.	Indicatori de intrare	94
5.3.1.	Numărul de elevi care revin unui cadru didactic	94
5.3.2.	Resursele umane din ÎPT	94
5.3.3.	Resurse materiale si condiții de învățare	96
5.4.	Indicatori de proces	97
5.4.1.	Mecanisme decizionale si descentralizarea functionala în ÎPT	97
5.4.2.	Asigurarea calității în ÎPT	98
5.4.3.	Serviciile de orientare și consiliere	99
5.5.	Indicatori de ieșire	101
5.5.1.	Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională	101
5.5.2.	Grad de cuprindere în învățământ (Rata specifică de cuprindere școlară pe vârste)	102
5.5.3.	Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	102
5.5.4.	Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED	105
5.5.5.	Rata de succes	106
5.5.6.	Rata de tranziție la următorul nivel de educație	107
5.5.7.	Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație	110
5.5.8.	Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectura (PISA)	111
5.5.9.	Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior	111
5.5.10.	Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)	111
5.6.	Indicatori de impact	112
5.6.1.	Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei	112

șomajului	
5.7. Oferta școlilor din ÎPT județean	115
5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare	115
5.7.2. Analiza ofertei curente (pentru anul școlar în derulare)	116
5.7.3. Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar viitor. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire	116
5.7.4. Învățământul profesional 2015	120
5.7.5. Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților	120
5.7.6. Rețele școlare	120
5.7.7. Parteneriatul cu întreprinderile	122
5.8. Principalele concluzii din analiza ÎPT județean	123
	126
CAP.6. EVALUAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTARE PLAI	
CAP.7. ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA	130
CAP.8. REZUMATUL PRINCIPALELOR CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI	131
CAP.9. ACȚIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI	132
ANEXE	
Anexe demografie	
Anexa 1 a - Evoluții demografice anterioare și situația curentă	
Anexa 1 b - Proiecția evoluției demografice 2003-2025	
Anexa 1 c - Proiecția populației de vârstă școlară	
Anexe profil economic	
Anexa 2 a - Evoluția valorii adăugate brute (VAB) pe ramuri de activitate	
Anexa 2 b - Dinamica firmelor - unități locale active din industrie, construcții, comerț și servicii	
Anexa 2 c - Investiții brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii	
Anexe piața muncii	
Anexa 3 a - Indicatori de bază ai pieței muncii furnizați de AMIGO	
Anexa 3 b - Indicatori detaliați pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență 2009-2014 Regiunea Nord Est	
Anexa 3 c - Principalii indicatori ai forței de muncă LA NIVEL JUDEȚEAN, conform Balanței Forței de Muncă	
Anexa 3 d - Evoluția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale	
Anexa 3 e - Structura șomajului înregistrat la Agenția județeană de ocupare a forței de muncă	
Anexa 3 f - Rata locurilor de muncă vacante	
Anexa 3 g - Numărul mediu ai salariaților și muncitorilor	
Anexa 5 - Locuri de muncă vacante	
Anexe educație	
Anexa 6 a - Evoluția populației școlare	
Anexa 6 c - Evoluția raportului număr elevi/profesor	
Anexa 6 d - Situația normelor didactice în IPT	
Anexa 6 f1 -Rata netă de cuprindere	
Anexa 6 f2 – Gradul de cuprindere (rata specifică de cuprindere) în învățământ	
Anexa 6 g - Rata de tranziție de la învățământul gimnazial la cel liceal și profesional	
Anexa 6 h - Rata abandonului școlar	
Anexa 6 i - Rata de absolvire pe niveluri de educație	

Anexa 6 j - Rata de succes

Anexa 7 - Evoluția elevilor cuprinși în sistemul de învățământ profesional și tehnic

Anexa 8 - Planul de școlarizare realizat 2015-2016

Anexa 9 - Planul de școlarizare la clasa a IX- 2015/2016

Anexa 10 - Distribuția teritorială a unităților de învățământ profesional și tehnic

Anexa 11 - Educația adulților

Anexa 12 - Rețele școlare

Anexa 13 - Harta parteneriatelor

Anexa 14 - Evoluția absolvenților pe domenii de pregătire

Anexa 15 - Condiții de învățare

Anexa 16 - Situația școlarizării în IPT

Anexa 17 - Abandonul școlar timpuriu în UE

Anexa 18 - Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/ lectură (Pisa)

Anexa 19 - Ponderea populației care a absolvit cel puțin învățământul secundar superior

Anexa 20 - Participarea adulților în formarea continuă

Anexa 21 - Evoluția ratelor de tranziție

CUVÂNT ÎNAINTE

Creșterea rolului educației și formării profesionale în formarea capitalului uman în sprijinul creșterii competitivității economice, a gradului de ocupare a forței de muncă, în promovarea incluziunii sociale, consolidarea cetățeniei democratice active, și, nu în ultimul rând, în dezvoltarea personală și profesională a celor care învață, constituie o preocupare majoră în cadrul politicilor și strategiilor în domeniul educației.

Obiectivul major al planificării strategice a ÎPT consta în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

Dezvoltarea modelului de planificare strategică în ÎPT presupune, printre altele, îmbunătățirea capacității de anticipare a nevoilor de formare profesională pe termen mediu și lung și de proiectare a ofertei ÎPT corelat cu acestea, integrarea cu politicile și documentele de planificare strategică relevante adoptate la nivel european, național și regional, dezvoltarea sistemelor de indicatori asociați și dezvoltarea cadrului de planificare, monitorizare și implementare a acestora.

La nivelul fiecărui județ sunt elaborate documentele de planificare strategică PLAI care au drept scop stabilirea măsurilor integrate de educație și formare profesională și îmbunătățirea corelării ofertei învățământului profesional și tehnic cu nevoile de dezvoltare economico - socială locală în perspectiva anului 2020.

Cele mai importante roluri ale PLAI sunt:

- sa analizeze în profunzime contextul județean, în raport cu contextul regional, și să identifice aspectele specifice județului;
- să stabilească prioritățile, țintele și acțiunile la nivel județean pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic, ca soluție la problemele identificate, specifice județului;
- să contribuie la stabilirea țăintelor la nivel regional;
- să furnizeze un cadru general pentru elaborarea și armonizarea la nivelul județului a țintelor strategice ale școlilor;
- să faciliteze luarea deciziilor la nivel județean pentru restructurarea rețelei școlilor învățământului profesional și tehnic și finanțarea pentru investiții specifice în ÎPT.

PLAI oferă cadrul general pentru elaborarea planurilor și programelor vizând:

- Calificările profesionale relevante pentru dezvoltarea socio-economică locală (nivel de județ) pe domenii ocupationale și nivele de calificare.
- Măsuri de raționalizare a rețelei școlare.
- Planul de școlarizare al școlilor ÎPT.
- Măsuri complementare de formare profesională continuă.
- Măsuri asociate de formare profesională a elevilor cu nevoi speciale, în vederea integrării lor în sistemul general de educație.
- Măsuri privind dezvoltarea parteneriatului social și a curriculum-ului în dezvoltare locală.
- Măsuri privind susținerea investițiilor în infrastructura și echipamente didactice.

PLAI este actualizat periodic de către Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru Formarea Profesională, structurile manageriale participative, consultative de la nivelul județean, și este aprobat de către consiliul de administrație al inspectoratului școlar.

Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic al județului Bacău a fost elaborat sub asistența echipei de management a proiectului POSDRU/55/1.1/S/37932 „Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii”, Axa prioritară nr. 1 „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere Domeniul major de intervenție 1.1 „Acces la educație și formare PROFESIONALĂ ÎNȚIALĂ DE CALITATE”, beneficiar Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și

Tehnic, pe baza căruia, la nivelul județului BACĂU, cuprins în regiunea Nord-Est, se va genera oferta educațională și se va îmbunătăți calitatea formării profesionale în concordanță cu prioritățile de dezvoltare durabilă a comunităților, în condițiile asigurării coeziunii sociale și economice.

Structura PLAI s-a realizat în conformitate cu *Metodologia de actualizare a Planurilor Locale de Acțiune pentru Învățământ (PLAI)*, octombrie 2010.

ABREVIERI UTILIZATE

PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru dezvoltarea Învățământului profesional și tehnic
PLAI	Planul Local de Acțiune pentru dezvoltarea Învățământului profesional și tehnic
PAS	Planul de acțiune al școlii
AJOFM	Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă
ANOFM	Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă
CJ	Consiliul Județean
CAEN	Nomenclatorul Activităților Economice Clasificarea Activităților din Economia Națională
CNP	Comisia Națională de Prognoza
COR	Codul Ocupațiilor din România
FPC	Formare Profesională Continuă (formarea adulților)
DJS	Directia Județeană de Statistica
SEOFM	Strategia Europeană de Ocupare a Forței de Muncă
FSE	Fondul Social European
UE	Uniunea Europeană
PIB	Produsul Intern Brut
VAB	Valoarea Adăugată Brută
ÎU	Învățământ Universitar
IDRU	Index Dezvoltarea Resurselor Umane
DRU	Dezvoltarea Resurselor Umane
INS	Înstitutul Național de Statistica (România)
ISCO	Înternațional Standard Classification of Occupations
ISCED	Clasificarea Înternațională Standard a Educației (UNESCO) Înternațional Standard Classification of Education
ISJ	Înspectoratul Școlar Județean
OIM	Organizația Internațională a Muncii (asta este ILO Înternational Labour Office)
IFPI	Învățământ și Formare Profesională Inițială
CLDPS	Comitete Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social în formarea profesională
PDL	Planul de Dezvoltare Locală
ACL	Analiza Cadrului Logic
APM	Analiza Pieței Muncii
MECTS	Ministerul Educației Cercetării, Tineretului și Sportului
MMSSF	Ministerul Muncii, al Solidarității Sociale și Familiei
PNAO	Planul Național de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă
PND	Planul Național de Dezvoltare
ONG	Organizații Non-guvernamentale
NUTS	Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistica
PCM	Management-ul Ciclului Proiectului (PCM Project Cycle Management)

UIP	Unitatea de Implementare a Proiectului
CR	Consortii Regionale
PDR	Planul de Dezvoltare Regională
RO	România
RON	Noul Leu Românesc
POS	Programul Operational Sectorial
SWOT	Puncte Tari, Puncte slabe, Oportunități, Riscuri (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)
TVET	Învatamânt Profesional si Tehnic (Technical Vocational Education and Training)
VET	Învatamânt si Formare Profesională (Vocational Education and Training)
WB	Banca Mondiala (Word Bank)
UNESCO	Organizatia Natiunilor Unite pentru Educație, Știința si Cultură
SPP	Standard de Pregătire Profesională

CAPITOLUL I REZUMAT

Analizele din prezentul document urmăresc evoluțiile și tendințele demografice, ale pieței muncii și economiei județene, precum și situația curentă a învățământului profesional și tehnic județean (oferta de educație și formare profesională).

Constatările – formulate din perspectiva implicațiilor pentru dezvoltarea viitoare a învățământului profesional și tehnic județean – sunt rezumate la sfârșitul fiecărui capitol de analiza, sub forma unor **concluzii și recomandări** în atenția factorilor de răspundere la diferite niveluri de decizie din sistemul de educație și formare profesională. Concluziile și recomandările cu caracter mai general sunt sintetizate în **capitolul 8**.

Scopul final al demersului de analiza este reprezentat de **Planul de măsuri** – propus pentru transpunerea în acțiune a principalelor concluzii și recomandări, prezentate în **capitolul 9**.

Analiza demografică indică scădere a populației, în mod deosebit pentru grupele tinere, însoțită de îmbătrânirea populației. Constatările demografice recomandă la nivelul rețelei școlare măsuri pentru raționalizarea ofertei în raport cu nevoile de calificare și acoperirea teritorială, asigurarea accesului la educație și formare profesională, optimizarea resurselor (concentrarea resurselor în școli viabile, în paralel cu rezolvarea problemelor de acces etc.).

Din **analiza mediului economic județean** se constată diversitatea activităților economice, avansul din ultima perioadă al serviciilor față de industrie, nivelul foarte lent de creștere a industriei și tendința de stagnare a celorlalte sectoare ale economiei, suprafața agricolă subvalorificată, resurse conexe agriculturii montane nevalorificate. Se desprind concluziile cu privire la creșterea numărului de firme și personalul IMM, dinamică încurajatoare a investițiilor brute, a investițiilor străine directe, în special până în anul 2008 și declinul economiei începând cu anul 2009, ca urmare a crizei economice. În paralel cu restructurarile din industrie care au afectat firmele mari, a crescut numărul și personalul din întreprinderile mici și mijlocii.

Planurile de școlarizare trebuie să reflecte, prin structura ofertei – proporțional cu nevoile pieței muncii - ponderea crescută a serviciilor, diversitatea activităților industriale, importanța construcțiilor și nevoile de dezvoltare a agriculturii.

Principalele constatări din **analiza pieței muncii** indică o scădere a populației active și mai ales a populației ocupate (în mod deosebit în mediul rural și în cazul femeilor). Se constată tendință de **scădere constantă a numărului și ponderii populației ocupate în agricultură și industrie**, în paralel cu **creșterea în servicii**. Datele furnizate de Direcția Județeană de Statistică Bacău, subliniază această tendință, deoarece rata de ocupare a resurselor de muncă în județul Bacău, în anul 2013, este de **44,3%**, față de **49,6%** în Regiunea Nord-Est și **63.9%** la nivelul României, la finalul aceluiași an, **ținta pentru 2020 fiind de 70%**

Numărul absolvenților/tinerilor în total șomeri reprezintă o pondere destul de mare, astfel la nivelul anului 2013, ponderea șomerilor tineri (15 – 24 ani) era de 25,7%, pe total țară, iar la nivelul Regiunii Nord-Est fiind de 24,7% (date INS, Amigo). Numărul de locuri de muncă pentru pregătire de nivel postliceal este în continuă scădere, dacă nu facem referire la calificarea „Asistent medical generalist”, care a explodat în perioada 2009 -2012.

Dezvoltarea parteneriatelor cu agenții economici, Agenția de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații vor contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar (Anexa Parteneriate unități școlare IPT).

Capitolul privind educația și formarea profesională analizează contextul european și național, precum și principalii indicatori: *de intrare* în procesul educațional (numărul de elevi ce revin unui cadru didactic, resursele umane și materiale), *de proces* (mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT, asigurarea calității în ÎPT, serviciile de orientare și consiliere), *de ieșire* (rata netă de cuprindere în sistemul de educație, rata abandonului școlar, rata de tranziție la următorul nivel ISCED, rata de absolvire, rata de succes, rata de participare a populației adulte în formarea continuă etc.), *de impact* (impactul sistemului ÎPT asupra ratei șomajului, rata de inserție a absolvenților) precum și *oferta școlilor din ÎPT* (evoluția planurilor

de școlarizare, analiza ofertei curente, țințele pe termen mediu pentru domeniile de pregătire profesională).

O analiză detaliată este dedicată ofertei curente pentru formarea profesională inițială prin ÎPT, constatându-se progresul rezultat pe baza exercițiilor de planificare strategică (PRAI și PLAI) anterioare, dar și unele aspecte care trebuie îmbunătățite în continuare. Este analizată de asemenea implicarea școlilor în formarea adulților. Principalele constatări din analiza sistemului de educație și formare profesională a județului Bacău sunt sintetizate la sfârșitul capitolului, din perspectiva măsurilor propuse pentru creșterea relevanței și calității în raport cu nevoile beneficiarilor.

Corelarea concluziilor desprinse din analizele destinate pieței muncii și economiei județene, cu constatările din analiza ofertei curente a sistemului de formare prin învățământ profesional și tehnic, a condus la conturarea unor priorități și acțiuni pentru dezvoltarea viitoare a formării profesionale prin instituțiile școlare.

Pe baza acestor concluzii, sunt identificate priorități locale cu efecte asupra formării profesionale. Aceste priorități se referă la:

- 1. Adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor.***
- 2. Creșterea ponderii populației cu grad ridicat de calificare prin participarea la programe de formare continuă.***
- 3. Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială.***
- 4. Dezvoltarea resurselor umane din sistemul ÎPT în vederea asigurării calității în formare.***
- 5. Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare ÎPT, în vederea asigurării calității în formare.***
- 6. Dezvoltarea învățământului profesional cu durata de 3 ani pentru a crește numărul absolvenților cu o calificare profesională care se integrează mai rapid pe piața muncii, ca urmare a stagiilor de practică derulate la agenții economici.***
- 7. Familiarizarea operatorilor economici și a unităților școlare din IPT cu sistemul de învățământ dual.***

Menționăm ca aceste obiective prioritare pentru județul Bacău asociază activități suplimentare celor finanțate în mod curent din bugetul național.

Pentru definitivarea acestor obiective precum și a activităților recomandate de PRAI, au fost realizate consultări pe marginea documentului în cadrul Comitetului Local pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social.

CAPITOLUL II DEMOGRAFIE

2.1. SITUAȚIA PREZENTĂ

2.1.1. Populația totală. Dinamică generală

La Recensământul Populației și Locuințelor din 20 octombrie 2011, populația județului Bacău era de 616168 persoane. Datele statistice furnizate de D.J.S. Bacău evidențiază o scădere a populației în perioada dintre ultimele două recensăminte (1992 și 2002), tendință care continuă și în prezent (v. perioada 2002-2010 din Anexa 1a), scăderea fiind de 12,8% (2011 față de 2002).

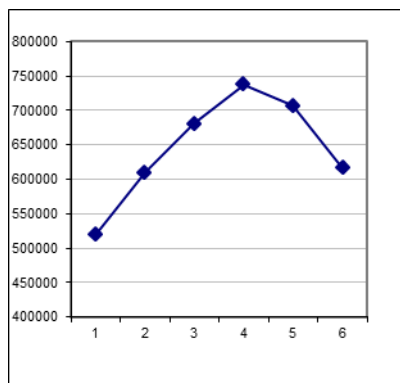

Fig. 2.1 Evoluția populației județului Bacău la recensăminte din 1956, 1966, 1977, 1992, 2002, 2011

(Sursa: *Anuar Statistic al județului Bacău – DJS Bacău, Ediția 2014*)

Populația județului Bacău este repartizată în 3 municipii și 5 orașe, 85 de comune și 491 sate.

Densitatea populației județului Bacău este de 107,94 locuitori/km², față de 89,90 media țării și față de 100,61 cât este media Regiunii de Nord-Est.

2.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)

Din cei 707.045 persoane din județul Bacău, la 1 iulie 2013 (date provizorii), majoritatea populației – 55,25% – avea domiciliul stabil în mediul rural.

Din totalul populației urbane de 316.379 persoane, 54,53%, era concentrată în municipiul Bacău.

În profil teritorial pot fi identificate, în rural, următoarele zone:

- Zone cu potențial demografic foarte scăzut, sub 2000 de locuitori la 1 iulie 2013 – în estul județului (comunele Oncești, Itești, Izvorul Berheciului, Dămieniști și Vultureni). La recensământul populației din 20 octombrie 2011 existau 28 sate din județ al căror număr de locuitori era între 0 și 41.
- Comune în care numărul de locuitori a crescut în perioada 2002 - 2011 (Hemeiș, Letea Veche, Săucești, Ștefan cel Mare, Valea Seacă etc.)
- Comune în care numărul locuitorilor scade în intervalul de timp studiat (Sascut, Dofteana, Oituz, Gura Văii, Faraoani, Pîrjol etc).

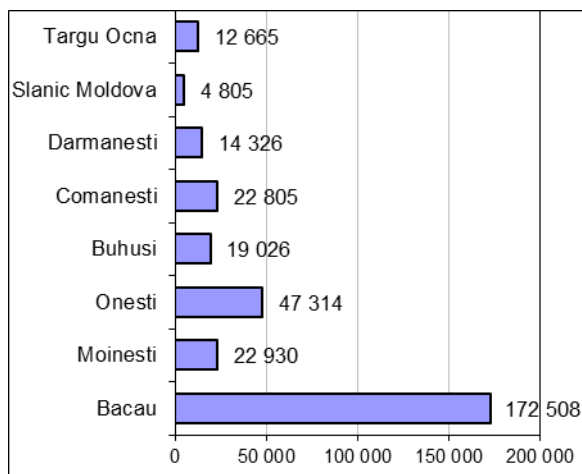
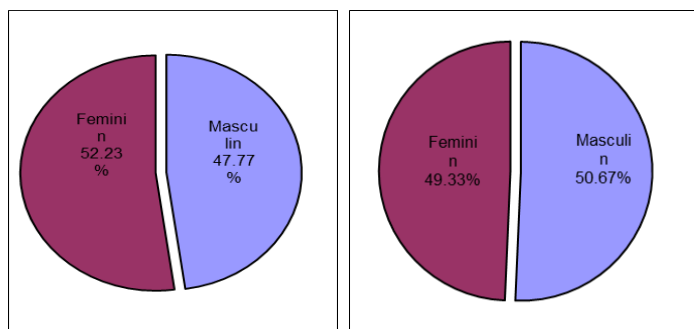

Fig. 2.2 Populația județului Bacău pe municipii și orașe la 1 iulie 2013 – date provizorii

Sursa: *Anuar Statistic al județului Bacău – DJS Bacău*

2.1.3. Distribuția pe sexe

Mediu urban

Mediu rural

Fig. 2.3 Structura populației pe sexe în mediu urban și rural din județul Bacău la 1 iulie 2013- date provizorii
Sursa: Anuar Statistic al județului Bacău – DJS Bacău

La 1 iulie 2013 (date provizorii furnizate de DJS Bacău) structura pe sexe a populației din județul Bacău era următoarea:

- 349.109 persoane de sex masculin reprezentând 49,38% din populația județului (în urban 43,29% și 56,71% în rural)

-357.936 persoane de sex feminin reprezentând 50,62% din populația județului (în urban 46,16% și 53,84 în rural).

2.1.4. Structura pe grupe de vârstă

Populația județului Bacău, care este acum una dintre cele mai tinere din țară, va îmbătrâni din ce în ce mai mult în următorii ani. Aceasta este concluzia unei analize realizate de către Eugenia Harja, directorul Direcției Județene de Statistică (DJS) Bacău.

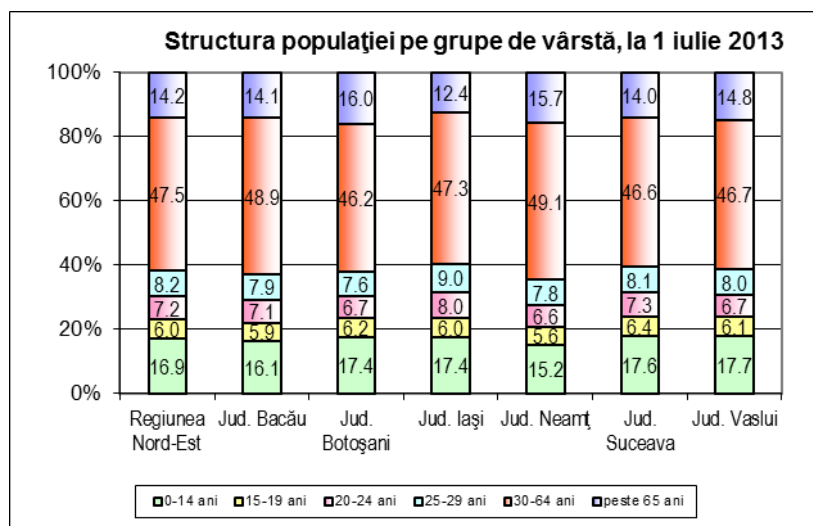

Fig. 2.4. Structura populației pe grupe de vârstă, pe județe și pe regiune, la 1 iulie 2013 – date provizorii
(Sursa: D.J.S. Bacău)

reprezentând 16,1% din populația totală (cu acest procent județul Bacău este sub ponderea de 16,9% calculată la nivel regional), populația adultă (cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani) a fost de 493.173 persoane, reprezentând 69,8%, iar populația vârstnică (de 65 ani și peste) a fost de 99.710 persoane, reprezentând 14,1%.

Structura pe vârste a populației poartă amprenta caracteristică a unui proces de îmbătrânire demografică, datorat în principal scăderii natalității, care a determinat reducerea absolută și relativă a populației tinere (0-14 ani). În paralel, creșterea speranței de viață a determinat creșterea numărului și ponderii populației vârstnice (de 65 ani și peste).

Populația tânără (cu vârsta cuprinsă între 0-14 ani) a județului a fost la 1 iulie 2013 de 114162 persoane,

Structura pe sexe în cadrul grupelor de vârstă

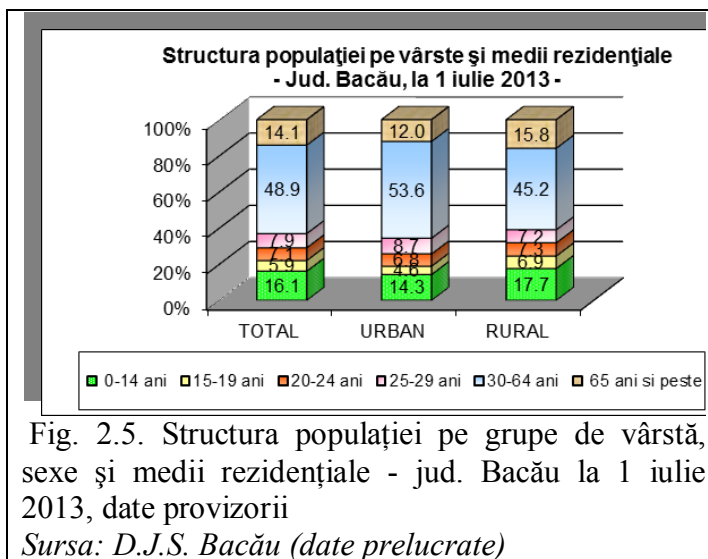
Deși este majoritară pe ansamblu, populația feminină este în minoritate în grupele de vârstă tinere și adulte (până la vârsta de 50 de ani). În mediul urban, diferența în favoarea populației masculine se păstrează doar până la vârsta de 23 de ani, în timp ce în rural avantajul merge spre vârste mai înaintate.

2.1.5. Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale

În ceea ce privește structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale – în anul 2013 – constatăm o pondere mai mare în mediul rural a populației din grupele 0-14 ani, 15-19 ani și peste 65 ani, în timp ce în mediul urban a celor de 20-24 ani, 25-29 ani și 30-64 ani (*Anexa 1a*).

În schimb, ponderea populației în vârstă de muncă (15-64 ani) este mult mai mică în mediul rural (66,6% în rural față de 73,7% în urban) – această situație este valabilă doar pentru grupele de vârstă din intervalul 20-64 ani. – v. *fig. 2.5*.

Pierderea de către mediul rural, începând cu grupa de vârstă 20-24 ani, a avantajului inițial (grupa 0-19 ani) datorat unei rate superioare de natalitate, pare să indice *tendința tinerilor de a părăsi satul*.

2.1.6. Mișcarea migratorie

Datele statistice oficiale înregistrează doar migrația internă și externă (în/din județ) rezultată din schimbările oficiale de domiciliu. În realitate nu poate fi însă ignorat fenomenul îngrijorător al emigrației, în special în rândul tinerilor și al persoanelor calificate, cu tendință de accentuare pe termen mediu în perspectiva integrării în UE. De asemenea nu trebuie neglijată migrația temporară – pentru muncă – în țările UE, care s-a accentuat în ultima perioadă de timp. Mulți părinți pleacă la muncă și își lasă copiii singuri sau în grija unor rude, ceea ce are ca efect scăderea supravegherii părintești și sporirea actelor de indisciplină, mai ales a absențelor de la școală, abandonului școlar, exmatriculărilor, violențelor la școală și acasă, în grupuri organizate, efectul anturajului fiind crescut și împins spre fapte antisociale.

În anul 2011 numărul emigranților cu acte oficiale (415 persoane) a fost mai mare decât numărul imigranților (290 persoane) cu 43,1%, soldul migrației externe fiind negativ (-125 persoane).

În realitate, numărul emigranților este mult mai mare, în perioada 2000-2011 existând un exod al populației tinere către țările UE, astfel încât la fiecare 5 familii din rural, există cel puțin un părinte plecat, iar în urban, la fiecare 4 familii.

Această mobilitate feminină accentuată a fost înregistrată și în rândul femeilor din urban respectiv rural.

2.1.7. Structura etnică

(conform Recensământului populație din 2011)

Structura etnică a populației județului este prezentată în fig. 2.7.

În județul Bacău, conform ultimelor date de la recensământul populației din 2011, marea majoritate a populației din județ (90,64%) era de etnie română.

Distribuția etnică a populației pe teritoriul județului este în general uniformă, dar există și câteva excepții. Astfel, în comuna Corbasca populația de etnie romă are o pondere de 31,7%, iar în comuna Ghimeș Făget populația de etnie maghiară reprezintă 50,6% din total.

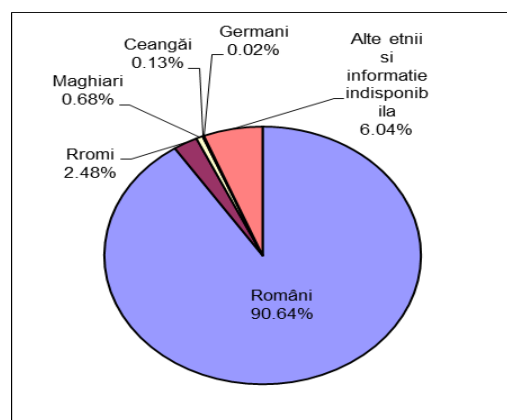

Fig. 2.7. Structura populației din județul Bacău pe principalele etnii, la recensământul din 2011

Sursa: Anuar Statistic al județului Bacău – DJS Bacău, Ediția 2014

2.2. Proiecții demografice

Proгноza demografică realizată de Institutul Național de Statistică pentru orizontul anului 2025 indică (într-o variantă medie) o reducere a populației din regiunea Nord-Est cu 8,1% (-204,2 mii locuitori) până în 2025 comparativ cu anul 2010 (anexa 1b).

Până în anul 2025 se prognozează o scădere accentuată a populației din grupa de vârstă de 0-14 ani, de aproximativ 78,8 mii persoane (-20,9%), dar și a populației cu vârsta cuprinsă între 15-65 ani (-10,5%).

Până în anul 2015, raportul dintre tineri și vârstnici (fig. 2.8.) se va menține favorabil tinerilor, după care raportul se va schimba, procesul de îmbătrânire a populației se va accentua.

Pentru județul Bacău prognoza demografică realizată de Institutul Național de Statistică pentru orizontul anului 2025 indică (într-o variantă medie) o reducere a populației județului cu 7,1% (-42,0 mii locuitori) până în 2025 comparativ cu anul 2010, procent mai mic decât în cazul Regiunii Nord-Est (- 8,1%, anexa 1b).

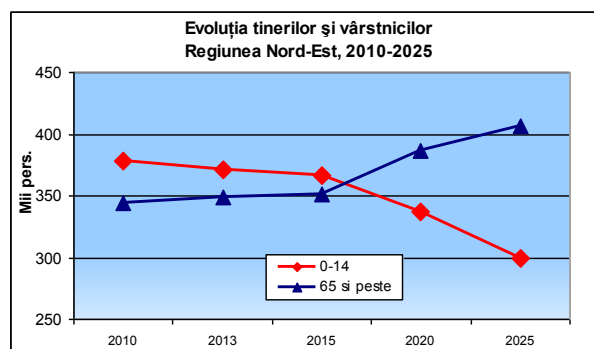

Fig. 2.8. Evoluția raportului tineri-vârstnici 2010-2025 în regiunea Nord-Est (mii pers.)

Sursa: INS, date prelucrate

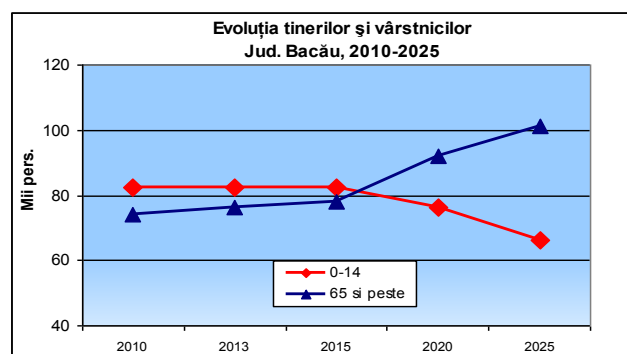

Fig. 2.9. Evoluția raportului tineri-vârstnici 2010-2025 în județul Bacău (mii pers.)

Sursa: INS, date prelucrate

Până în anul 2025 se prognozează o scădere accentuată a populației din grupa de vârstă de 0-14 ani, de aproximativ 16,2 mii persoane (-19,7%), dar și a populației cu vârsta cuprinsă între 15-65 ani (-12,2%).

Tot până în anul 2015, raportul dintre tineri și vârstnici (fig. 2.9.) se va menține favorabil tinerilor, după care raportul se va schimba, procesul de îmbătrânire a populației județului se va accentua.

Conform PRAI, în intervalul de analiză 2015-2025 se constată o *consolidare* relativă a vârstei de mijloc (35-55 ani) active pe piața muncii, ceea ce în mod logic conduce la o nevoie crescândă de formare continuă pe piața muncii – fapt pe care trebuie să-l aibă în vedere unitățile de ÎPT interesate de compensarea pierderilor de populație școlară. Astfel, școlile se pot orienta spre cursuri de scurtă durată pentru formarea adulților având în vedere baza materială și personalul didactic calificat, spațiile școlare insuficient utilizate (în multe școli se învață într-un singur schimb), cursuri efectuate în prezent de A.J.O.F.M. și unele O.N.G.-uri sau asociații, care din păcate apelează tot la cadrele didactice din școală, neavând nici pe departe condițiile materiale de care dispun școlile, atrag din ce în ce mai mulți șomeri, angajați care doresc să se califice la locul de muncă, utilizând în scopul calificării adulților proiecte europene.

2.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT

Concluzii	Implicații
Declinul demografic general va continua, accentuat pentru populația tânără (din grupa 0-14 ani și 15-19 ani) cea ce interesează școlile.	Nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale , a dezvoltării resurselor umane , sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman
Scăderea naturală prognozată a populației tinere va fi agravată de migrația externă . Apare pericolul unui deficit de forță de muncă tânără înalt calificată (IT, științe și tehnologie, medicină, etc.) precum și de tineri lucrători cu diverse calificări căutate pe piața europeană a muncii (construcții, asistență socială și medicală, etc.).	Creșterea nivelului de calificare și a motivării forței de muncă tinere de a participa la forța de muncă regională. Revigorarea IMM-urilor (al căror număr a scăzut îngrijorător după introducerea impozitului forfetar) și acordarea de facilități fiscale tinerilor întreprinzători. Racordare realistă la piața europeană a muncii a activităților de informare, orientare și consiliere
Reduceri semnificative ale populației de vârstă școlară (la 1 iulie 2013 față de 1 iulie 2002): ➤ 5-9 ani: ponderea populației în total scade de la 6 % în anul 2002 la 5,5 % în 2013. ➤ 10-14 ani: ponderea populației în total scade de la 7,9 % în anul 2002 la 5,7 % în 2013. ➤ 15-19 ani: ponderea populației în total scade de la 7,8 % în anul 2002 la 5,9 % în 2013	Măsuri la nivelul rețelei școlare: • Optimizarea alocării resurselor financiare prin concentrarea pregătirii elevilor în școli de calitate, în paralel cu accesarea elevilor în baza unui concurs de selecție organizat de școli • Optimizarea ofertei de calificări profesionale prin formarea unor consorții școlare, care împreună să realizeze o ofertă cuprinzătoare și diversificată, cu acoperire teritorială optimă, eliminând paralelismele nejustificate, ținând noi grupuri (programe pentru adulți)
În intervalul de analiză 2015-2025 se profilează o consolidare relativă a vârstei de mijloc (35-55 ani), active pe piața muncii	Nevoi crescânde de formare continuă pe piața muncii ⇔ oportunități pentru compensarea pierderilor de populație școlară
Îmbătrânire demografică	Nevoi sporite de personal calificat în asistență socială și medicală, construcții, servicii, comerț, agricultură. Nevoi educaționale specifice (educație non-formală)
Preponderența populației domiciliată în mediul rural (55,25% din totalul populației județului)	Asigurarea accesului la Î.P.T. în condiții de calitate și varietate de opțiuni în mediul rural
Diversitatea și distribuția etnică	Educație multiculturală Asigurarea accesului egal la educație și a varietății opțiunilor (având în vedere dificultățile de constituire a claselor pentru minoritățile cu număr mic de elevi dintr-o zonă) Programe de sprijin pentru grupurile etnice dezavantajate

CAPITOLUL III PROFILUL ECONOMIC AL JUDEȚULUI BACĂU

3.1. PRINCIPALII INDICATORI ECONOMICI

3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată brută (VAB)

La o primă privire asupra datelor existente la nivelul anului 2011 se poate observa situația bună a **județului Bacău, în cadrul regiunii de dezvoltare Nord-Est**, cu un PIB - mil. prețuri curente de 11738.2 și un câștig salarial mediu net lunar - lei/salariat de 1. 256 lei. Atât primul cât și al doilea indicator situa județul pe locul doi în regiune. Cifra de afaceri a societăților comerciale de pe teritoriul județului era de 4,5 mld euro, iar profitul brut de peste 340 mil. euro, cu o rată a profitului general de 7,6%.

Tabelul 3.1. Situația indicatorilor economici în Regiunea Nord Est
Sursa: D.J.S. Bacău

2011	Total regiune	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
PIB - mil. prețuri curente	57 083	11 738	5 798	16 428	7 606	10 533	4 980
Rata șomajului - %	5.8	6.2	4.0	5.4	5.2	4.9	9.8
Câștigul salarial mediu net lunar - lei/salariat	1 199	1 256	1 074	1 342	1 114	1 136	1 046

3.1.2 Firmele din județ. Dinamică, repartiția sectorială și pe clase de mărime

Sub impactul crizei economico-financiare, în Regiunea Nord-Est, deci și în județul Bacău, situația înmatriculări efectuate în perioada 01.01.2014 - 31.08.2014 comparativ cu aceeași perioadă a anului 2013, a înregistrat o evoluție descendentă, cuantumul negativ fiind între 20 și 50%. Din informațiile furnizate de către Oficiul Național al Registrului Comerțului, sintetizate în Tabelele 3.2, 3.3, 3.4 și graficul 3.6. se constată că la nivelul regiunii, județul Bacău a avut cel mai mic procent de scădere 20%, în condițiile în care județul Botoșani a înregistrat o scădere cu 505 la numărul înmatriculărilor de persoane fizice și juridice, în perioada analizată. Acest aspect, subliniază poziție relativ fruntașă a județului Bacău, din perspectiva inițierii unor noi afaceri, ceea ce face ca mediul economic să fie mai dinamic și pozitiv.

Tabelul 3.2 Înmatriculări efectuate în perioada 01.01.2014 - 31.08.2014 – pe anul 2013

Judet	Nr. înmatriculări în perioada 01.01.2014- 31.08.2014												SRL	Nr. total înmatriculări în perioada 01.01.2014 - 31.08.2014
	ALT	CA	GEIE	GIE	IF	II	PFA	SA	SC	SCA	SCS	SNC		
Bacău					20	495	356	2	11				774	1658
Botoșani		2			5	301	158	1					281	748
Iași				1	31	531	719	3					1296	2581
Neamț		2			24	324	338						485	1173
Suceava		1			31	409	398						702	1541

Tabelul 3.3 Înmatriculări efectuate în perioada 01.01.2013 - 31.08.2013

Judet	Nr. înmatriculări în perioada 01.01.2013 - 31.08.2013												SRL	Nr. total înmatriculări în perioada 01.01.2013 - 31.08.2013
	ALT	CA	GEIE	GIE	IF	II	PFA	SA	SC	SCA	SCS	SNC		
Bacău					32	662	532	2					847	2075
Botoșani		22			2	453	778	2					255	1512
Iași		1			30	749	1177	5	3				1442	3407
Neamț		1			45	437	504	2					505	1494
Suceava		1			23	549	960		1				651	2185

Fig. 3.4 Dinamica înmatriculărilor în regiunea Nord-Est
în perioada 01.01.2014 - 31.08.2014 comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut
Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Judet	Dinamica
Bacău	-20.10%
Botoșani	-50.53%
Iași	-24.24%
Neamț	-21.49%
Suceava	-29.47%

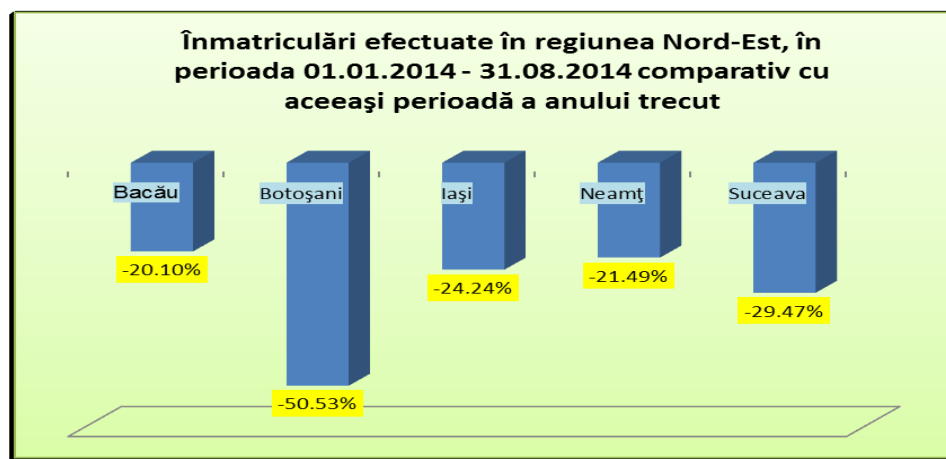

Fig. 3.6. Structura înmatriculărilor de S.C. în Regiunea Nord-Est, în anul 2013

Un alt aspect care subliniază situația relativ favorabilă a mediului economic băcăuan este reflectat în Fig. Nr. 3.6. prin care putem constata locul II ocupat de județul Bacău la numărul societăților comerciale înregistrate, a căror capital social subscris este cu participare străină, date furnizate de D.J.S. Bacău, pentru luna iunie 2014.

3.1.3. Unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii

Ponderea sectoarelor economice în cifra de afaceri a județului nu face notă discordantă cu situația de la nivel național: comerțul are ponderea cea mai mare (33,7%), urmat de servicii (18%) și construcții (17,6%), în timp ce ponderea cea mai mică este deținută de agricultură (1%) și industria ușoară (1,86%). În ceea ce privește productivitatea muncii, se constată că serviciile și comerțul ocupă primele locuri, dar turismul se află la baza clasamentului (20 mii euro/salariat).

Din punctul de vedere al obiectului de activitate, precizat pe activități CAEN rev.2, la nivelul anului 2012, în județul Bacău, 44% dintre acestea erau din domeniul Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor, 11% din industria prelucrătoare și 10% din construcții, ponderea cea mai mică fiind a firmelor având obiectul de activitate „alte servicii” (Tabelul 3.7. și Fig. 3.8)

Tabelul 3.7 Unități locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități CAEN rev.2 și clase de mărime, în anul 2012

Sursa: D.J.S. Bacău

Județul Bacău Activități (secțiuni CAEN, Rev. 2)	Total	număr unități			
		din care: pe clase de mărime, după numărul de salariați			
		0-9	10-49	50-249	250 și peste
Bacău	10263	9001	1021	203	38
Industrie extractivă	26	15	7	2	2
Industrie prelucrătoare	1162	842	222	79	19
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă	13	7	2	2	2
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	68	47	12	6	3
Construcții	1034	826	167	36	5
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor	4476	4087	345	41	3
Transport, depozitare	653	583	64	4	2
Hoteluri și restaurante	527	456	65	6	-
Informații și comunicații	253	233	16	3	1
Tranzacții imobiliare	258	249	9	-	-
Activități profesionale, științifice și tehnice	862	824	38	-	-
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	327	275	32	19	1
Învățământ ¹⁾	82	76	6	-	-
Sănătate și asistență socială ¹⁾	242	221	18	3	-
Activități de spectacole, culturale și recreative	73	64	8	1	-
Alte activități de servicii	207	196	10	1	-
¹⁾ Include numai unitățile locale cu activitate de învățământ sau sănătate și asistență socială, organizate ca societăți comerciale.					

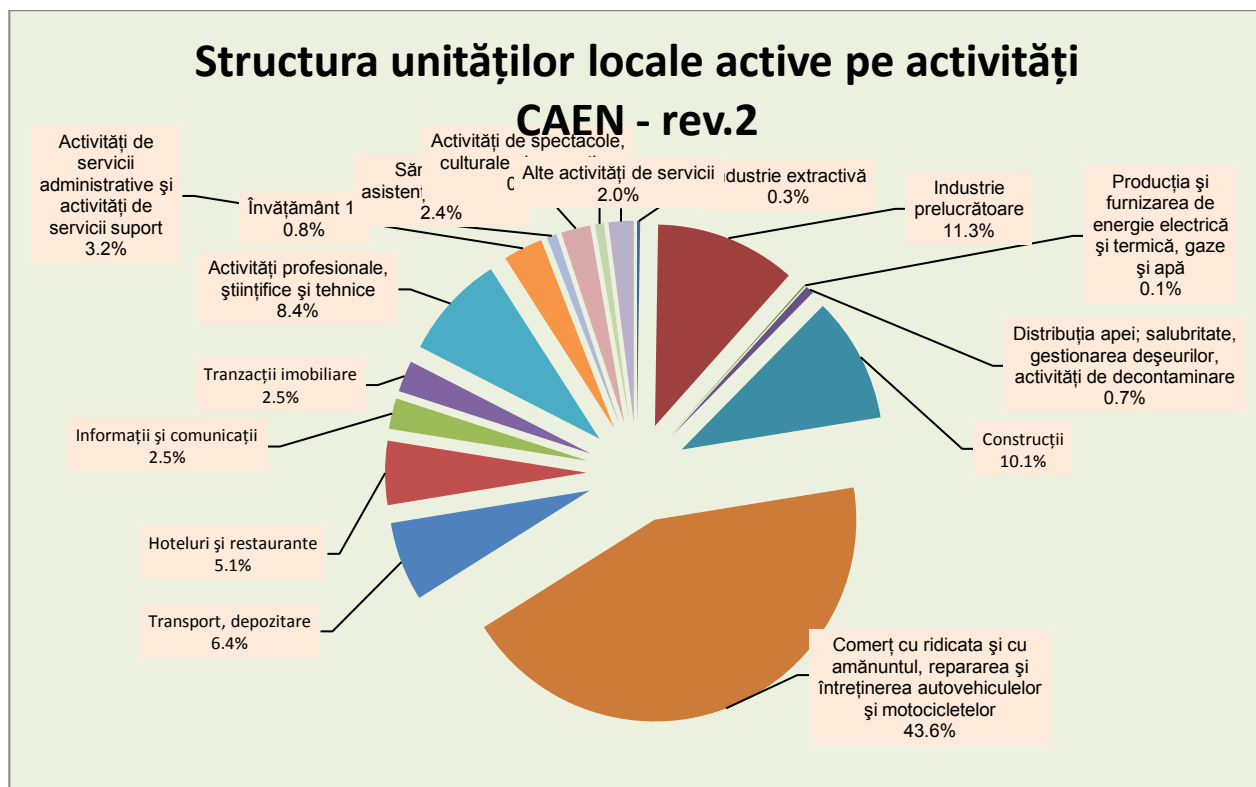

Fig. 3.8 Unități locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități CAEN rev. 2, la nivelul anului 2012, total

Un alt aspect ce trebuie avut în vedere, dacă analizăm tipul unităților active la nivelul județului Bacău (Fig. 3.9), este faptul că cele mai multe dintre ele sunt microîntreprinderi (87,7%), iar sectorul IMM-urilor cuprinde 99% din totalul unităților locale active, foarte puține fiind întreprinderi mari și foarte mari, ceea ce reflectă flexibilitatea mediului de afaceri băcăuan, impusă de condițiile în permanentă schimbare ale economiei și nu numai. Din această perspectivă, învățământul tehnico-profesional trebuie să rețină necesitatea racordării permanente la nevoile mediului de afaceri, în timp util și respectând cerințele de calitate impuse.

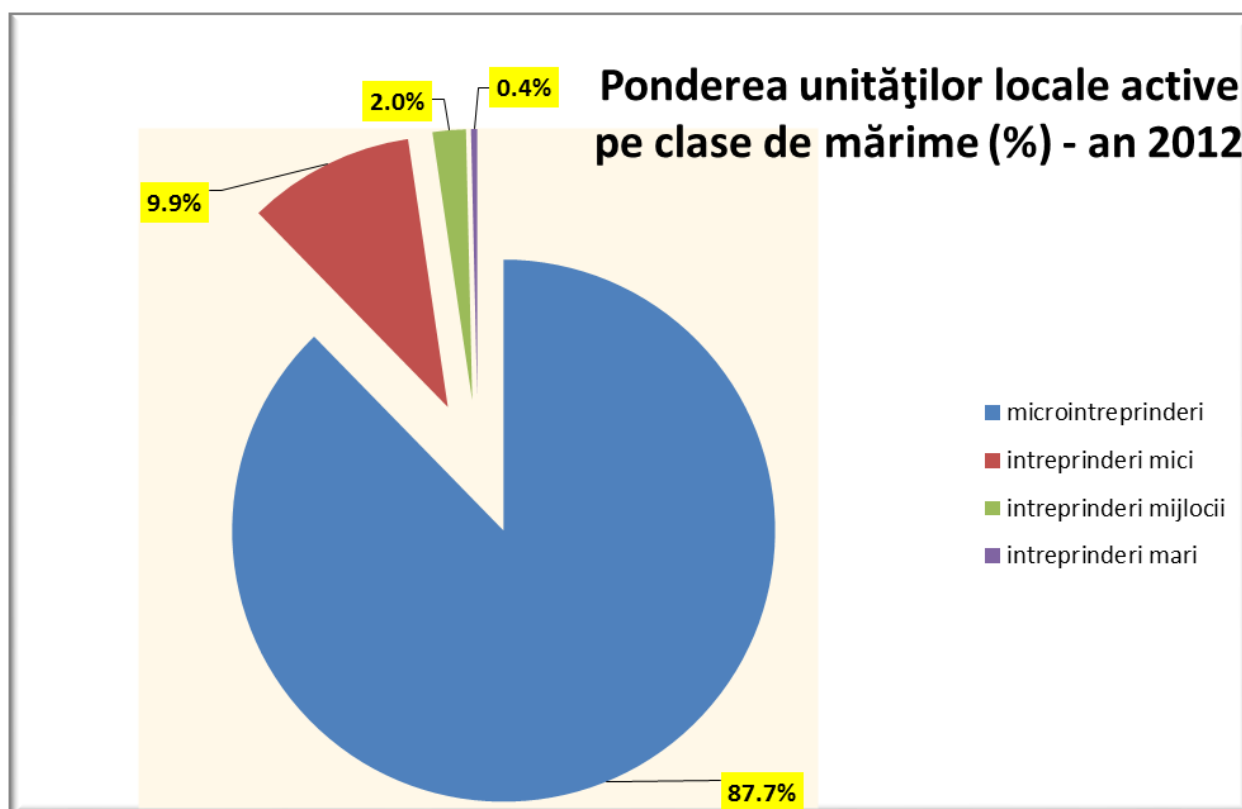

Fig. 3.9 Structura unităților active pe clase de mărime după numărul de salariați

Structura activităților economice

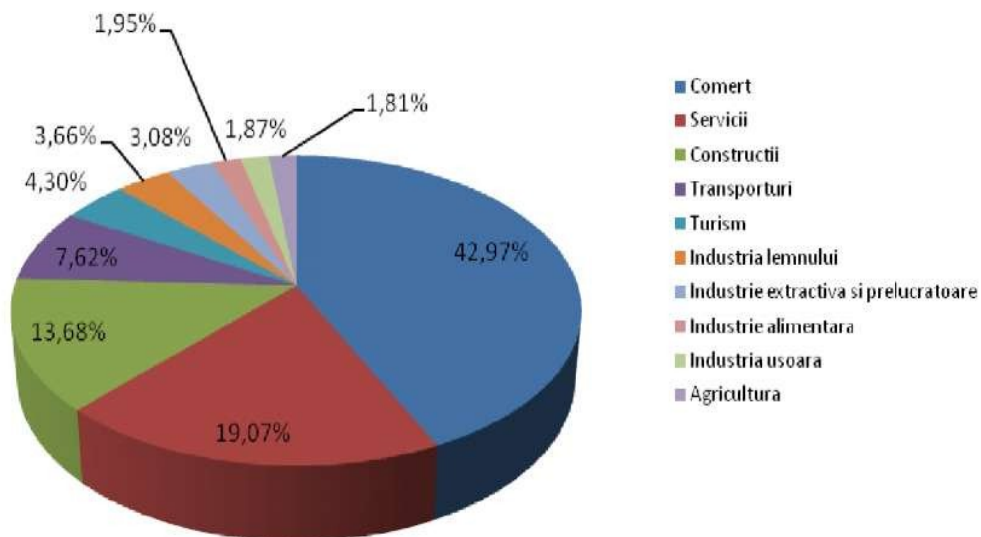
Din punct de vedere al rezultatelor economico-financiare înregistrate, situația generală a agenților economici din județul Bacău, care au desfășurat activitate, se prezenta astfel la finalul anului 2011, conform informațiilor furnizate de CCI Bacău în „Starea economiei județului Bacău 2012”:

Număr societăți comerciale cu activitate	10.952
Cifră de afaceri (mil. Euro)	4295,58
Profitul brut (mil. Euro)	338,14
Rata profitului (%)	7,28
Pierderi (mil. Euro)	101,8
Număr salariați	86.478
Productivitatea (mii Euro /salarat)	50,46

În continuare, prezentăm distribuția pe subdomenii și ponderea acestora în economia județeană, în funcție de 7 indicatori principali (cifră de afaceri, număr de unități active, profit brut, rata profitului, pierderile, numărul de salariați și productivitatea muncii).

Numărul cel mai mare de societăți comerciale activează în domeniul **comerț**, respectiv 4.951 societăți, reprezentând 42,97% din totalul numărului de societăți active, urmat de sectorul **servicii** cu 2.197 societăți și o pondere de 19,07%, **construcții**, cu 1.576 societăți ce dețin o pondere de 13,68%; **cele mai puține** societăți comerciale activează în domeniile **agricultură**, 208 societăți cu o pondere de 1,81% și **industrie alimentară**, 225 cu o pondere de 1,95%

Ponderea sectoarelor în economia județeană

Ponderea sectoarelor în economia județeană în funcție de cifra de afaceri

Analizând mediul economic al județului Bacău se constată că, la nivelul anului 2012, sectorul cu cea mai mare cifră de afaceri era comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor – 7267 mil. lei (44,2% din CA totală a județului) – urmat de industria prelucrătoare – 3885 mil. lei (23,6%) și construcții cu 2687 mil lei (16,4%), pe ultimele locuri situându-se sectoarele hoteluri și restaurante și alte activități de servicii (Tabelul 3.9 și Fig. 3.10.). Situație este comparabilă și la nivelul Regiunii Nord-Est, unde cele 3 sectoare amintite, ocupă primele 3 locuri în economia regiunii, procente fiind relativ diferite: comerț 43,3%, industrie prelucrătoare 30,4% și construcții 9,6%, ceea ce înseamnă că la nivelul județului Bacău sectorul construcțiilor este mai bine reprezentat, dacă luăm în considerare cifra de afaceri, comerțul are aproape aceeași pondere, iar industria prelucrătoare deține în județul nostru o pondere mai mică (Tabelul 3.11. și Fig. 3.12.).

Tabelul 3.9. Cifra de afaceri a unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități ale economiei naționale CAEN rev.2, în anul 2012

Sursa: D.J.S. Bacău

Județul Bacău Activități (secțiuni CAEN, Rev. 2)	Cifra de afaceri (milioane lei RON prețuri curente)
Total	16429
Industria extractivă	534
Industria prelucrătoare	3885
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă	232
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de	236

decontaminare	
Construcții	2687
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor	7267
Transport, depozitare	462
Hoteluri și restaurante	151
Informații și comunicații	331
Tranzacții imobiliare	433
Învățământ ¹⁾	18
Sănătate și asistență socială ¹⁾	73
Alte activități de servicii	120
¹⁾ Include numai unitățile locale cu activitate de învățământ sau sănătate și asistență socială, organizate ca societăți comerciale	

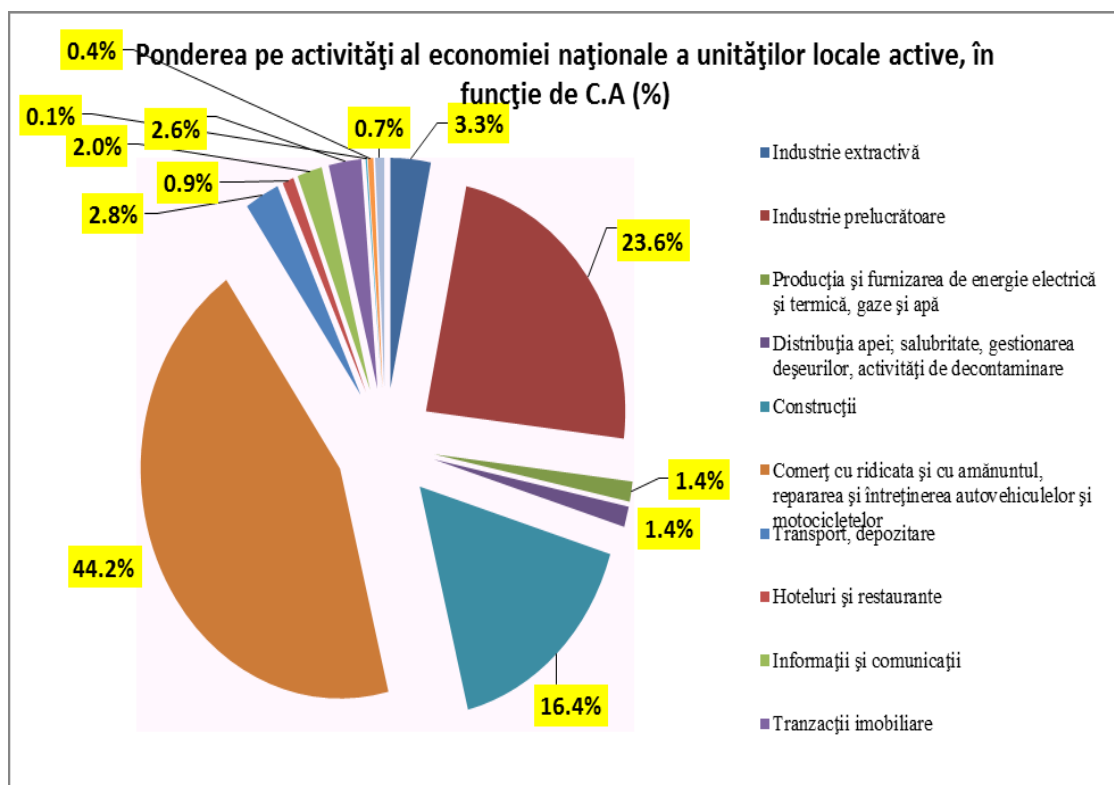

Fig. 3.10. Ponderea activităților unităților locale active în funcție de cifra de afaceri

Tabelul 3.11. Cifra de afaceri, investițiile brute și personalul unităților locale active, din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități ale economiei naționale, Regiunea Nord - Est

2012 – Regiunea NORD – EST, milioane lei prețuri curente			
	Cifra de afaceri	Investiții brute	Personalul¹⁾ (număr persoane)
Total	75897	7185	387003
Industria extractivă	738	459	3247

Industrie prelucrătoare	23109	2156	121870
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1512	194	5105
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1067	226	9735
Construcții	7291	1157	46154
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	32894	1037	100263
Transport, depozitare și activități de poștă și de curier	2948	398	29109
Hoteluri și restaurante	974	242	15626
Informații și comunicații	1651	80	9579
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	2514	1134	33269
Învățământ ²⁾	51	15	1426
Sănătate și asistență socială ²⁾	316	54	4745
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	832	33	6855

¹⁾ Numărul mediu de persoane ocupate = numărul total de personal (salariat și nesalariat) care a lucrat în întreprindere în cursul perioadei de referință, inclusiv personalul detașat (care lucrează în afara întreprinderii), remunerat de întreprindere.

²⁾ Include numai unitățile locale cu activitate de învățământ sau sănătate și asistență socială, organizate ca societăți comerciale.

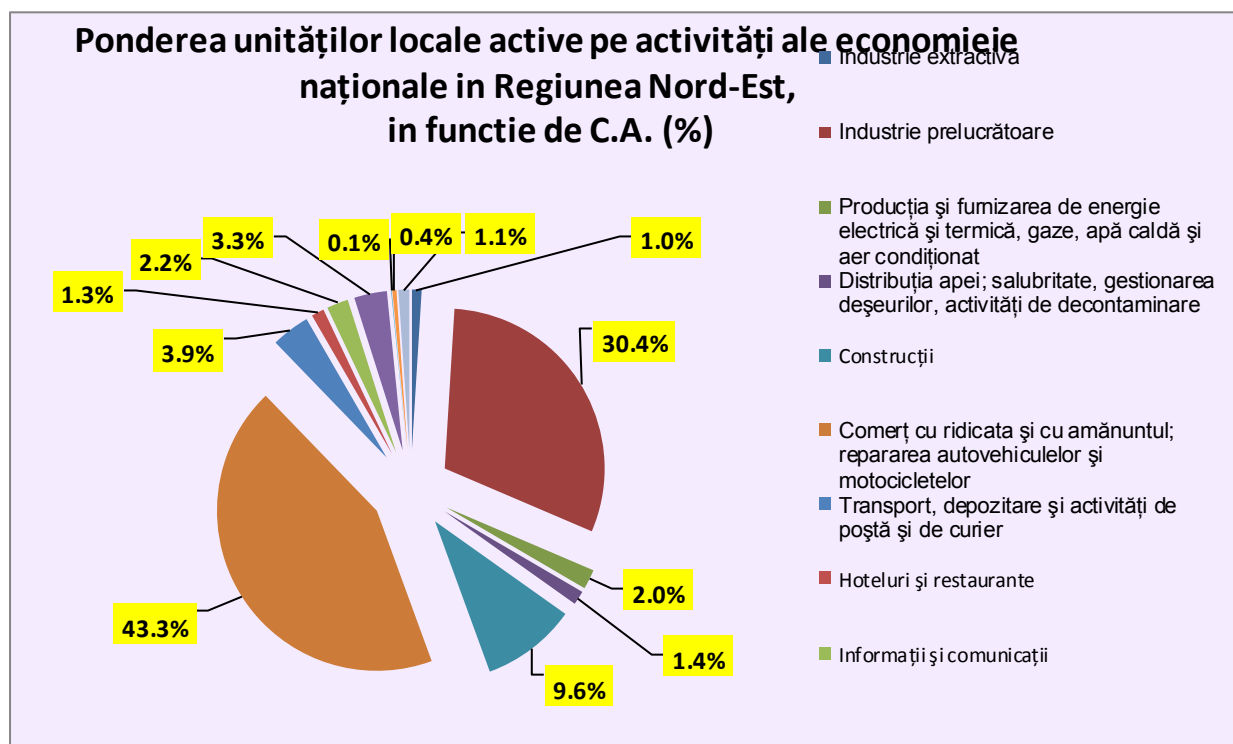

Fig. 3.12. Ponderea unităților locale active pe activități ale economiei naționale în Regiunea Nord-Est, în funcție de C.A

Activități economice și ponderea populației ocupate

Pentru a avea o imagine mai clară a situației economiei județului Bacău trebuie să avem în vedere și modul în care dinamica activității economice a avut impact asupra gradului de ocupare al populației. Capacitatea unor sectoare de a absorbi forță de muncă este în declin, în timp ce ritmul de ocupare este în creștere în alte domenii. Din datele existente pentru perioada 2008-2013 se poate remarca o diminuare continuă a numărului de persoane active: dacă în anul 2008 populația activă civilă era de 236.100 persoane, numărul persoanelor ocupate scăzuse la 224.400 în 2013 (o diminuare de 9,5%), aceasta scădere fiind mai pronunțată în cazul populației de sex feminin decât a celei de sex masculin. Ritmul de scădere al populației active a fost asemănător cu media națională (scădere de 9,8% în aceeași perioadă), dar și cu tendința la nivel regional (în regiunea Nord Est, scăderea a fost de 9,7%). Pentru aceeași perioadă se înregistrează modificări importante ale distribuției populației active ocupate, în funcție de activitățile economiei județene, devenind evidentă o deplasare a populației active ocupate dinspre domeniile agriculturii și industriei către construcții, comerț și tranzacții imobiliare, învățământ sau sănătate și asistența socială.

- În domeniul agriculturii, vânătorii și silviculturii, în care lucrează cel mai mare număr de persoane din județul Bacău, populația ocupată a crescut de la 66.000 persoane, în anul 2009, la 69.100 de persoane în anul 2013 (creștere cu 2,7%), evoluție ce reflectă tendința la nivel național;
- În domeniul industriei, al doilea ca număr de persoane ocupate, populația ocupată a scăzut de la 46.900 persoane în 2009 la 38.800 în 2013 (scădere cu 17%), evoluție mult accelerată față de media națională, de doar 2,33%;
- În domeniul construcțiilor, populația ocupată a scăzut de la 23.700 persoane la 21.700 persoane (- 8,5%);
- Sectorul comerțului angaja în anul 2009, 28.800 persoane, iar în 2013 erau 28.300 de persoane, cu 0,2% mai puțin;
- Populația ocupată în sectorul „tranzacțiilor imobiliare și alte servicii” a scăzut cu 50% în această perioadă, evoluție ce reflectă și tendința la nivel național, ca urmare a crizei de pe piața imobiliară;
- În domeniul educației, în perioada 2009 – 2013, populația ocupată civilă a scăzut cu 5%;
- Populația ocupată în domeniul sănătății și asistenței sociale a scăzut cu 11% în județul Bacău.

În concluzie putem afirma că singurul domeniul în care s-a înregistrat o creștere semnificativă, la nivelul județului Bacău, în perioada 2009 – 2013, a fost domeniul *agriculturii, vânătorii și silviculturii*, scăderile cele mai însemnate fiind la nivelul domeniilor: *tranzacțiilor imobiliare și alte servicii, industriei, sănătății și asistenței sociale, educației și comerțului*, cu cea mai mică scădere, de doar 0,2%.

3.1.4. Întreprinderile mici și mijlocii

În județul Bacău se constată o reprezentativitate ridicată a sectorului IMM în numărul de firme cu cifra de afaceri din județul Bacău, dar și contribuția majoră pe care o au acestea în economia județului, în condițiile în care:

- IMM-urile reprezentau 99,8% din totalul firmelor active în anul 2012, conform informațiilor furnizate de D.J.S. Bacău. Cu toate acestea, IMM-urile au obținut numai 58,7% din profitul total la nivel de județ și asigurau numai aproximativ 72,4% din locurile de muncă din județ;
- IMM-urile au înregistrat o rată medie a profitului superioară de 7,8% celei medii înregistrate la nivelul sectorului economic activ din județul Bacău de 7,59%.

Conform mărimii firmelor, sectorul IMM-urilor băcăuane este format din:

- Microîntreprinderi (9.001) - 87,8%;

- Întreprinderi mici (1021) - 9,9%;
- Întreprinderi mijlocii (203) - 1,9%.

Observații și concluzii sectorul IMM pentru perioada 2008 - 2012

- sectorul **microîntreprinderilor** a avut, cu unele excepții, o evoluție negativă, numărul total de microîntreprinderi a scăzut în anul intervalul 2008 - 2012, de la 10.260 în 2008 la 90001 în 2012, scăderea fiind de 12%
- sectorul **întreprinderilor mici** a avut însă o evoluție pozitivă în intervalul 2008 – 2012, numărul acestui tip de întreprinderi crescând de la 993 în 2008 la 1.021 la nivelul anului 2012, creșterea fiind de aproape 3%.
- sectorul **întreprinderilor mijlocii** a înregistrat în același interval de analiză evoluții negative, deoarece numărul de firme din acest sector a scăzut de la 235 la 203 în 2012, scăderea fiind de 14%.

Analizând informațiile de mai sus putem afirma că sectorul IMM-urilor a fost destul de afectat de criza economică din perioada 2009 - 2013, microîntreprinderile au reușit cu greu să facă față blocajelor financiare și legislației destul de restrictive, chiar și întreprinderile mijlocii, care au o putere financiară mai mare, nu au reușit să treacă peste perioada de criză fără pierderi financiare și ale forței de muncă, situația însă începe să se redreseze.

La nivelul anului 2013, situația sectorului I.M.M. este următoarea:

Sursa: C.C.I. Bacău

Indicatori economico-financiari	S.C. cu cifra de afaceri in 2013		Pondere sector I.M.M. (%)
	Total	I.M.M.	
Număr societăți comerciale	9.132	9.104	99,7
Cifra de afaceri (mil. Euro)	3.572,07	1.898,51	53,15
Număr salariați	71.794	50.255	69,98

Conform mărimii firmei, sectorul IMM-urilor băcăuane este format din:

Sursa: C.C.I. Bacău

Indicatori economico-financiari	S.C. cu cifra de afaceri in 2013			Total sector I.M.M. 2013
	Microîntreprinderi	Întreprinderi mici	Întreprinderi mijlocii	
Număr societăți comerciale	8.104	846	154	9104
Cifra de afaceri (mil. Euro)	526,26	667,18	705,06	1.898,51
Număr salariați	16.599	17.337	16.319	50.255

Având în vedere indicatorii economico-financiari se constată faptul că în continuare microîntreprinderile reprezintă cel mai numeros sector în cadrul I.M.M.-urilor, reprezentând 89,02% din total, au înregistrat 27,72% din total cifră de afaceri la nivel de sector și 33,03% din numărul de salariați. Întreprinderile mici reprezintă 9,29% din totalul I.M.M.-urilor, au înregistrat 35,14% din total cifră de afaceri la nivelul I.M.M.-urilor și 34,50% din numărul de salariați. Întreprinderile mijlocii reprezintă 1,69% din total IMM-uri la nivel de județ, au înregistrat 27,14% din total cifră sector I.M.M. și 32,47% din numărul de salariați.

Exportul

Cât privește comerțul internațional, potrivit datelor furnizate de Autoritatea Națională a Vămile și a datelor colectate de I.N.S. din declarațiile statistice INTRASTAT, exporturile calculate în prețuri FOB (date provizorii) au totalizat în anul 2013, 402.602 mii euro, în creștere cu 11,6% față de anul 2012.

În structura exporturilor din anul 2013, cinci secțiuni au deținut 73,9% din total exporturi: materiale textile și articole din acestea (29,7%), produse din lemn, exclusiv mobilier (19,5%), mijloace și materiale de transport (10,1%), mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile (8,1%). La nivel de regiune, un volum mai mic al exporturilor s-a înregistrat în județele: Vaslui (care a exportat 6,0% din totalul exporturilor din cadrul regiunii Nord-Est) și Botoșani (11,6%).

În anul 2013, județul Iași a înregistrat 29,7% din exporturile Regiunii de Nord Est, județele Suceava și Neamț au exportat fiecare câte 17,7% din total exporturi la nivel de regiune, un volum al exporturilor mai mic înregistrându-se în județele: Bacău (care a exportat 17,3% din totalul exporturilor din cadrul regiunii Nord-Est), Botoșani (11,6%) și Vaslui (6,0%). În anul 2013, regiunea Nord-Est, a deținut o pondere de 4,7% în totalul exporturilor efectuate de România.

Potrivit datelor Direcției Județene de Statistică Bacău, în anul 2013 valoarea importurilor (date provizorii) din județul Bacău s-a situat la 406.833 mii euro, cu 2,7% mai mici față de anul 2012. Datele statistice sunt atât pe schimburile intracomunitare, cât și pentru relațiile cu alte țări din afara spațiului european. Atât la export, cât și la import, în județul Bacău pe primul loc se situează materialele textile. Am exportat anul trecut, după textile și produse din lemn, dar am importat pe locul al doilea mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile.

3.2. INFORMAȚII PARȚIALE

3.2.1. Procesul de integrare europeană și cerințele de competitivitate

Ca urmare a integrării României în UE, firmele din județ s-au confruntat cu o presiune concurențială sporită pentru a rezista pe piața internă, pentru a valorifica oportunitățile participării pe piața UE. Noi firme și investiții de capital străin vor fi atrase în județ.

Dincolo de avantajul conjunctural (care se va reduce în timp) al prețului relativ scăzut al forței de muncă, competitivitatea firmelor va fi condiționată într-o măsură din ce în ce mai mare de creșterea valorii adăugate prin eforturi susținute de inovare și segmentare pentru cucerirea și păstrarea pieței, cu accent pe *tehnologie, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare* adecvate.

Nevoile de competitivitate ale firmelor vor conduce și la dezvoltarea și diversificarea pieței de servicii pentru afaceri ("business to business"): servicii de consultanță, financiare, comerciale etc., dar și alte servicii pentru întreprinderi rezultate din externalizarea unor activități auxiliare producției și contractate cu firme specializate - de ex. de întreținere și reparații (mentenanță), servicii pentru produsele vândute etc.

Strategia de dezvoltare a județului Bacău

De menționat că datele sunt preluate din raportările serviciilor publice deconcentrate și din Strategia de dezvoltare economico-socială a județului Bacău pe perioada 2010-2021, aprobată de Consiliul Județean Bacău. Conform acestei strategii, județul Bacău până în anul 2021 va ajunge unul din principalele motoare de dezvoltare economică ale Regiunii Nord Est, un nod logistic regional și un model de creștere sustenabilă. Creșterea sa economică, avându-și avangarda în industria de înaltă tehnologie, se va baza pe tradiția sa industrială, dar va căuta să repare dezechilibrele trecutului, tinzând spre convergență și incluziune socială. Trăgându-și

energia din vastul rezervor de talent și cunoaștere al resurselor sale umane, dezvoltarea sa viitoare va fi deopotrivă echitabilă, armonioasă și prietenoasă mediului înconjurător .

Obiectivele stabilite prin aceasta strategie :

Obiective strategice verticale:

1. Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier și dezvoltarea rurală

Potențialul logistic al județului Bacău, este un fundament important al acestui obiectiv și reprezintă un avantaj ce poate fi convertit în oportunitatea afirmării sale ca unul din centrele regionale de producție, distribuție, depozitare și comercializare a produselor primare și a celor procesate.

Disparitatea de dezvoltare între urban și rural este o consecință a dependenței populației rurale de o activitate agricolă prea puțin productivă, dar și a stării nesatisfăcătoare a infrastructurii și utilităților de bază în mediul rural. Diversificarea economiei rurale și ameliorarea calității infrastructurii de bază reprezintă priorități de grad zero pentru dezvoltarea rurală în județul Bacău.

2. Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială

Viziunea de dezvoltare a județului pentru următorul deceniu plasează transformarea industrială și dezvoltarea mediului de afaceri în centrul creșterii economice. Evoluția dinspre industriile extractive și de prelucrare petrochimică înspre industrii intensive în tehnologie înaltă, care va angrena și o dezvoltare sincronă a sectorului CDI, a educației și a serviciilor conexe, reprezintă reperul central al acestui obiectiv strategic. Acest obiectiv nu poate contribui în mod decisiv la materializarea viziunii de dezvoltare fără ca ponderea cheltuielilor CDI, publice și private, să crească, și fără ca parteneriatele între universități și mediul de afaceri să fie întărite. Mediul local de afaceri poate fi dezvoltat prin reducerea unor bariere administrative, printr-o atenție sporită față de nevoile investitorilor, prin sporirea accesului IMM-urilor la TIC și servicii de formare pentru resurse umane.

3. Valorificarea resurselor energetice regenerabile

Acest obiectiv constituie o provocare și în același timp o miză importantă pentru județul Bacău, atât din punct de vedere al protecției mediului și creșterea calității vieții locuitorilor cât și din perspectiva dezvoltării economice pe care o pot genera. Valorificarea resurselor energetice regenerabile este un obiectiv de dezvoltare cheie, aflat în strânsă legătură cu alte obiective de dezvoltare, cum ar fi: protecția mediului și socialul. Punerea în aplicație a acestui obiectiv se fundamentează pe faptul că județul Bacău deține resurse regenerabile, datorită în principal potențialului său energetic și respectiv eolian .

4. Promovarea convergenței economice și creșterea incluziunii sociale

Asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea de ansamblu a resurselor umane presupune acordarea unei atenții speciale acelor zone care sunt cel mai afectate de evoluția pieței de muncă, în cazul județului Bacău este cazul mediului rural din stânga Siretului.

Obiective strategice orizontale :

1. Creșterea productivității economiei prin dezvoltarea resurselor umane

Îmbunătățirea competențelor resurselor umane și creșterea mobilității și adaptabilității angajaților reprezintă obiective specifice cheie pentru misiunea creșterii productivității economice a județului Bacău, pentru înfruntarea provocărilor unei piețe a muncii în permanentă schimbare și pentru asigurarea unei tranziții line a profesioniștilor din industriile în declin și agricultură.

2. Extinderea capacității infrastructurii de a stabili economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Bacău

Identificarea extinderii infrastructurii, drept un obiectiv orizontal, apare ca o alegere naturală având în vedere impactul multisectorial al activității proiectate să ducă la îndeplinirea acestui

obiectiv. Fiecare politică din cadrul acestui obiectiv orizontal este orientată către sprijinirea obiectivelor verticale .

3. Creșterea capacității administrației băcăuane de a contribui la dezvoltarea durabilă a județului Bacău

Acest obiectiv este foarte important datorită efectelor sale asupra obiectivelor verticale de dezvoltare. O bună performanță a autorităților locale este în măsură să sprijine atât dezvoltarea economică locală datorită flexibilității în interfațarea cu investitorii potențiali, cât și o relație mai bună cu comunitățile locale. Dezvoltarea locală bazată pe principiile noului management public reprezintă mijlocul dezvoltării strategice a administrației publice Băcăuane.

4. Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și educație

În ceea ce privește serviciul de sănătate, problema nu este reprezentată de pregătirea resursei umane ci mai degrabă de infrastructură și modul de remunerare a personalului medical.

Problema identificată în județul Bacău este existența unei tendințe de scădere a populației școlare care poate fi asociată cu o serie de factori care se întind de la tendințele în evoluția demografică până la accesibilitatea la serviciul de educație în special în zonele din mediul rural. Măsurile de atenuare a acestui fenomen, propuse în strategie, se referă la implementarea de proiecte de consiliere a familiilor în care acest fenomen se manifestă. Un alt aspect important, care urmărește dezvoltarea unor politici specifice prin intermediul serviciilor de educație este legat de educația ecologică. În cadrul acestei politici este prevăzută derularea unor proiecte care urmăresc acest aspect.

5. Protejarea mediului și asigurarea dezvoltării durabile

Prin respectarea calității mediului, Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Bacău se îndreaptă în primul rând spre asigurarea și ameliorarea, acolo unde situația o impune, a stării de sănătate a locuitorilor și spre asigurarea unui mediu locuibil sănătos pentru generațiile viitoare

3.2.2. Cercetarea – dezvoltarea

Unul dintre factorii ce potențează competitivitatea este dezvoltarea sectorului de cercetare dezvoltare. Din păcate, legăturile sectorului de cercetare-dezvoltare cu mediul economic sunt insuficient dezvoltate comparativ cu potențialul și nevoile de dezvoltare economică a județului. În viitor, odată cu dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere este necesară accelerarea procesului de transfer tehnologic.

3.2.3. Industria

Distribuția domeniilor de activitate și contribuția acestora la realizarea indicatorilor economici în anul 2012, conform datelor publicate de *C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”*, se prezintă astfel:

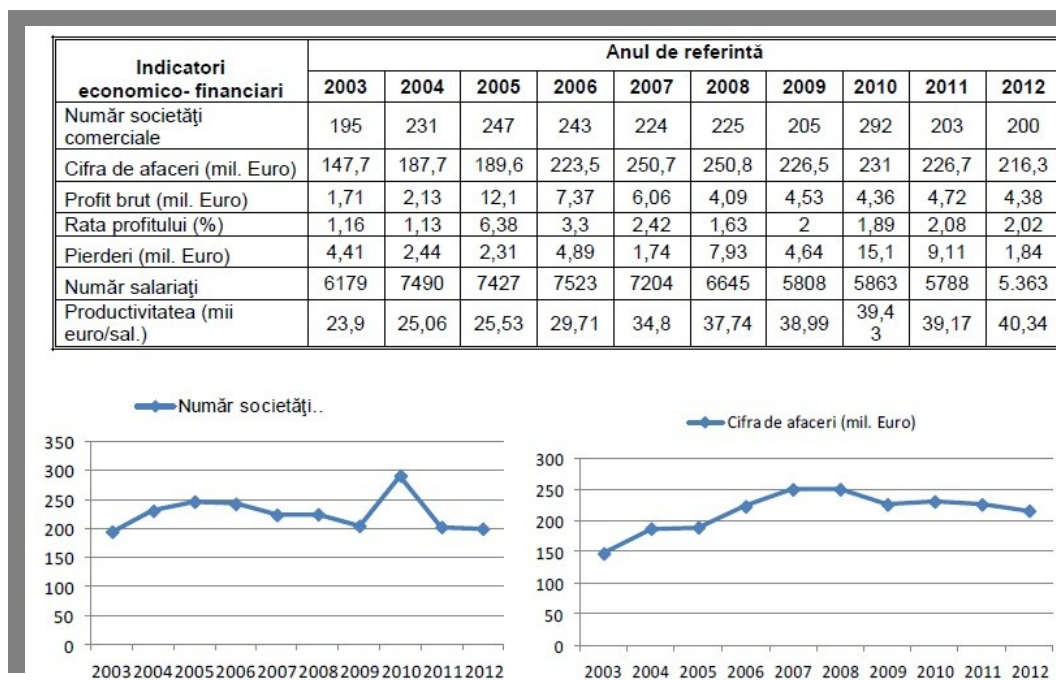
Indicator		Număr soc. com. cu activitate	Cifra de afaceri (mil. Euro)	Profit brut (mil. Euro)	Rata profitului (%)	Pierderi (mil. Euro)	Număr salariați	Productivitate (mii euro/sal.)
Agricultura	2012	210	103,94	3,73	3,59	0,95	1.309	79,41
	pondere (%)	2,13	2,99	1,38	-	1,14	1,75	
Industria alimentara	2012	200	216,32	4,38	2,02	1,84	5.363	40,34
	pondere (%)	2,02	6,22	1,62	-	2,22	7,15	
Industria usoara	2012	164	77,87	5,85	7,51	0,79	6.378	12,21
	pondere (%)	1,66	2,24	2,17	-	0,95	8,51	
Industria lemnului	2012	337	145,41	9,63	6,62	5,16	4.423	32,88
	pondere (%)	3,41	4,18	3,57	-	6,22	5,90	
Industria prelucratoare	2012	259	257,19	16,08	6,25	23,83	8.022	32,06
	pondere (%)	2,62	7,40	5,96	-	28,71	10,70	
Constructii	2012	1.218	625,21	61,53	9,84	14,24	12.231	51,12
	pondere (%)	12,33	17,99	22,82	-	17,16	16,31	
Servicii	2012	2.280	273,22	56,20	20,57	13,54	10.631	25,70
	pondere (%)	23,07	7,86	20,85	-	16,31	14,18	
Turism	2012	547	36,33	2,81	7,73	3,13	2.538	14,32
	pondere (%)	5,54	1,05	1,04	-	3,77	3,38	
Transporturi	2012	776	137,49	4,25	3,09	4,23	4.118	33,39
	pondere (%)	7,85	3,96	1,58	-	5,10	5,49	
Comert	2012	3.891	1.603,04	105,16	6,56	15,29	19.967	80,28
	pondere (%)	39,37	46,12	39,00	-	18,42	26,63	
TOTAL		9.882	3.476,03	269,60	7,76	83,00	74.980	46,36

Din analiza indicatorilor prezentați, se constată următoarele:

- ✓ numărul cel mai mare de societăți comerciale activează în **comerț**, respectiv 3.891 societăți, urmat de sectorul servicii cu 2.280 societăți comerciale, construcții cu 1.218 societăți comerciale;
- ✓ cele mai puține societăți comerciale cu cifră de afaceri sunt în domeniile industria ușoară, 164 societăți comerciale și în industria alimentară, un număr de 200 societăți;
- ✓ valorile cele mai mari la indicatorul cifra de afaceri sunt înregistrate de firmele din comerț (1.603,04 mil. euro), urmate de firmele din construcții (625,21 mil. euro), apoi de firmele din servicii (273,22 mil. euro) și într-o proporție mică de firmele din turism (36,33 mil. euro);
- ✓ cele mai mari valori ale profitului brut au fost înregistrate în domeniul comerț – 105,16 mil. Euro, construcții 61,53 mil. euro, urmate de firmele din servicii unde s-a înregistrat profit în valoare de 56,20 mil. euro;
- ✓ cele mai mici ponderi ale profitului brut au fost realizate de sectoarele turism (2,81 mil. Euro) și agricultură (3,73 mil. euro)
- ✓ pierderi majore s-au înregistrat la firmele care activează în industria prelucrătoare – 23,83 mil. Euro, comerț 15,29 mil. euro, construcții 14,24 mil. euro, cele mai mici pierderi înregistrându-se în agricultură 0,95 mil. euro;
- ✓ în ceea ce privește numărul de salariați, se poate observa că numărul cel mai mare este înregistrat în comerț, 19.657 salariați, construcții 12.231 salariați, servicii 10.631 salariați, cei mai puțini salariați fiind în agricultură 1.309 salariați.

Conform datelor furnizate de Camera de Comerț și Industrie Bacău, în anul 2013, în județul Bacău, au avut activitate un număr de 9.132 agenți economici, distribuția și contribuția acestora la realizarea indicatorilor economici în anul 2013 a fost următoarea:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Domeniul de activitate	Nr.soc.cu activitate	Cifra de afaceri (mil. euro)	Profit (mil.euro)	Număr salariați
Agricultură	205	292,90	4,30	2.091
Industria alimentară	185	235,20	9,07	5.235
Industria ușoară	136	84,01	6,09	6.188
Industria lemnului	313	151,05	8,82	4.168
Industria prelucrătoare	237	250,81	15,42	6.948
Construcții	1.105	483,94	51,94	11.088
Transporturi	732	130,48	6,38	3.881
Turism	445	38,64	3,07	2.390
Servicii	2.130	254,90	45,61	9.487
Comerț	3.644	1.650,09	107,99	20.318
Total	9.132	3.572,07	258,71	71.794

Din analiza indicatorilor economico-financiari rezultă faptul că, cele mai multe societăți au activat în comerț, respectiv 3.644 firme, urmat de sectorul servicii cu 2.130 societăți comerciale, construcții cu 1.105 societăți comerciale.

Valorile cele mai mari la indicatorul cifră de afaceri au fost înregistrate de firmele din comerț cu 1.650,09 mil. euro, urmate de firmele din construcții, care au înregistrat o cifră de afaceri de 483,94 mil. euro, și într-o proporție mică de firmele din turism care au avut o cifră de afaceri de 38,64 mil. euro;

Valoarea cea mai mare a profitului a fost înregistrată tot de firmele din comerț, cu 107.99 mil euro, urmate de firmele din construcții care au avut un profit de 51.94 mil.euro.

Numărul cel mai mare de salariați a fost înregistrat tot în comerț 20.318 persoane și construcții cu 11.088 persoane, la polul opus fiind sectorul agricultură cu 2.091 persoane.

Industria alimentară Numărul societăților comerciale cu activitate din sectorul industriei alimentare a fost în 2013 de 185, cu o pondere de 2,02% față de totalul firmelor active, în scădere cu 17% față de situația înregistrată în 2010. Cifra de afaceri și numărul de salariați în scădere față de 2010, demonstrează nevoia de personal recalificat precum și necesitatea reconversiei profesionale către acest domeniu. Ponderea de 2,02% deținută de domeniu în total firme cu activitate demonstrează că în industria alimentară nu este stimulat procesul investițional, iar la inițierea unei noi afacerii sunt puține opțiuni către acest domeniu. Evoluția sectorului industriei alimentare în județului Bacău, în perioada 2003 - 2012, este analizată în funcție de dinamica principalilor indicatori economici, evidențiați în tabelul și graficele de mai jos:

Constatări:

- Numărul societăților comerciale cu activitate în industria alimentară în anul 2012 a scăzut în procent de 1,48% față de anul 2011.
- Cifra de afaceri, în perioada analizată, a înregistrat creșteri până în anul 2008 când a atins un maxim de 250,75 mil. euro, după care se observă o scădere ușoară ajungând la 216,32 mil. Euro la nivelul anului 2012.
- În perioada 2003-2006 numărul salariaților din industria alimentară a înregistrat o ușoară creștere, după care se observă o scădere datorată în mare parte importurilor de produse alimentare, dar nu trebuie neglijat și faptul că s-au făcut investiții mari în re tehnologizarea cu linii moderne și performante.
- Dacă până în anul 2005, graficul productivității a avut o evoluție liniară, începând cu anul 2006, acesta are o evoluție ascendentă, evoluție ce este motivată de faptul că o mare parte din societăți au investit masiv în tehnologii și utilaje.

Industria prelucrătoare reprezintă un alt reper economic cu care județul Bacău poate fi ușor identificat. În anul 2013, aproximativ 2,6% din totalul societăților din județ activau în domeniu, realizând însă aproximativ 7% din cifra de afaceri, 6% din profit și absorbind 10% din forța de muncă. La nivel regional situația este total diferită: investițiile realizate în industria prelucrătoare se poziționează sub media regională, în timp ce productivitatea muncii în acest sector plasează Bacăul peste nivelul regiunii NE. **Situația comparativă a principalilor indicatori în industria prelucrătoare în perioada 2003 – 2012**, pentru județul Bacău, este următoarea:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico- financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	250	241	298	295	339	355	329	308	252	259
Cifra de afaceri (mil. Euro)	919,97	1.305,84	721,67	490,99	547,59	567,96	259,8	244,61	256,15	257,19
Profit brut (mil. Euro)	11,53	11,68	13,89	21,02	18,51	36,96	19,27	17,40	14,72	16,08
Rata profitului (%)	1,25	0,89	1,92	4,28	3,38	6,51	7,42	7,11	5,75	6,25
Pierderi (mil. Euro)	221,43	176,25	50,81	23,20	66,26	28,40	9,52	23,82	7,75	23,83
Număr salariați	18.650	15.467	12.607	12.906	12.655	11.776	9.344	8.252	7.796	8.022
Productivitatea (mii euro/sal)	49,33	84,43	57,24	38,04	43,27	48,23	27,80	29,64	32,86	32,06

Constatări:

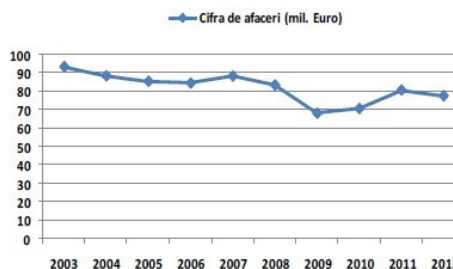
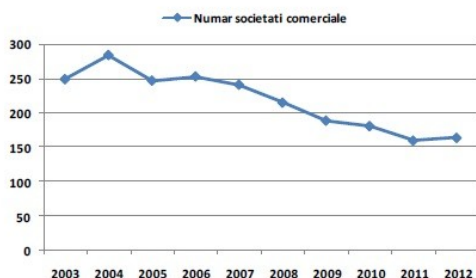
- creșterea ușoară a numărului și menținerea ponderii firmelor active din industria prelucrătoare în totalul agenților economici cu cifră de afaceri din județul Bacău;
- scăderea ușoară a cifrei de afaceri pe fondul creșterii ponderii sectorului în totalul cifrei de afaceri a agenților economici băcăuani;
- creșteri au înregistrat firmele din industrie la profitul brut respectiv rata profitului;
- pierderile au crescut masiv în 2012, atât ca valoare în sine cât și ca pondere în totalul pierderilor existente la nivelul economiei județului;
- creșterea anul trecut doar cu puțin peste două a numărului salariaților face ca cei ocupați în industria prelucrătoare să reprezinte numai o zecime din totalul salariaților județului;
- productivitatea muncii în industrie este cu mult sub media pe județ.

Industria lemnului reprezintă un sector tradițional al economiei băcăuane și asigură al doilea produs de export la nivel județean, în condițiile în care județul dispune de al doilea fond forestier din regiune. În *perioada* 2009-2010, sectorul acesta a înregistrat tendințe negative importante, marcate de scăderea numărului de salariați, a profitului brut și a cifrei de afaceri. În continuare (2013), acest domeniu asigură locuri de muncă pentru un procent important din salariații județului (5,80%). Cu privire la numărul societăților comerciale cu activitate în sectorul industriei lemnului acesta a fost de 358 în 2010, ajungând la 313 în 2013, cu o pondere de 3,42% față de totalul firmelor active, în scădere față de situația înregistrată în 2010, cifra de afaceri este tot în scădere față de 2010, cu un număr de salariați în scădere. Scăderea cifrei de afaceri implică o creștere a investițiilor de capital în tehnica și în pregătirea și specializarea personalului. În anul 2013 activitatea cea mai profitabilă din cadrul acestui domeniu a fost realizată de firmele din sectorul de prelucrare primară, deci s-a comercializat masă lemnoasă cu grad redus de prelucrare. Pentru activitățile precum producția de căsuțe și ferestre, mobilă și alte produse din lemn se impune o re tehnologizare pentru a crește productivitatea care este mult sub nivelul celei de la producția de elemente stratificate și exploatare forestieră.

Industria ușoară este un alt sector ce s-a bucurat de o dezvoltare considerabilă în trecut, și care asigură încă principalul produs de export al județului Bacău, în ciuda unui declin pronunțat în anii recent.

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico- financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	249	284	247	253	241	215	189	181	160	164
Cifra de afaceri (mil. Euro)	93,71	88,69	85,77	84,78	88,61	83,72	68,37	70,92	80,98	77,87
Profit brut (mil. Euro)	7,97	7,04	5,14	4,22	5,14	4,47	4,82	4,31	5,7	5,85
Rata profitului (%)	8,5	7,94	5,99	4,98	5,8	5,34	7,05	6,08	7,04	7,51
Pierderi (mil. Euro)	2,31	0,06	4,08	3,3	4,16	2,09	3,33	4,31	0,64	0,79
Număr salariați	16.975	15.634	12.827	11.501	10.513	7.925	6.659	6.199	6.367	6.378
Productivitatea (mii euro/sal.)	5,52	5,67	6,69	7,37	8,43	10,56	10,27	11,44	12,72	12,21

Analiza graficelor și indicatorilor prezentați mai sus evidențiază următoarele:

- în ceea ce privește numărul societăților comerciale se constată o creștere a numărului de firme de la 160 la 164 în anul 2012;
- evoluția cifrei de afaceri din industria ușoară în 2012 față de 2011 are un trend descrescător față de anul anterior, micșorându-se cu 19,02 % ;
- în 2012 numărul de salariați a crescut față de anul anterior, ajungându-se la un număr de 6.367 de angajați;
- productivitatea muncii a înregistrat o descreștere ajungându-se la valoarea de 10,28 mii euro/salariat înregistrată în 2012, față de 12,70 mii euro/salariat în 2011.

Concluzii:

- scăderea numărului de societăți comerciale se explică prin dispariția celor care nu au portofoliu de comenzi asigurat și a celor care nu au forța de muncă asigurată;
- trendul crescător al cifrei de afaceri explică interesul managerilor spre orientarea producției acoperită cu contracte și eliminarea producției pe stoc;
- creșterea productivității muncii are ca factor de influență interesul managerilor din domeniu pentru folosirea cât mai eficientă a timpului de lucru și a re tehnologizării continue.

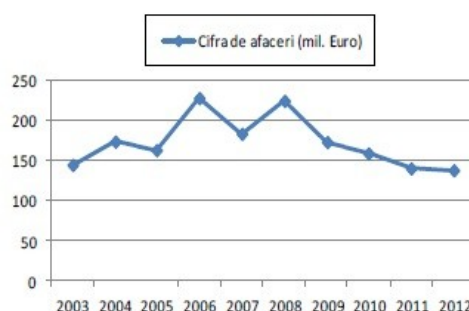
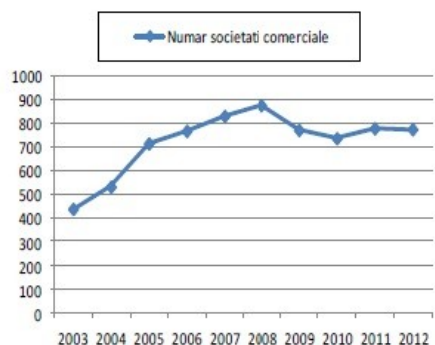
3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu

Transporturile

Din analiza indicatorilor economici generali se poate concluziona că domeniul transporturilor prezintă un grad de atractivitate moderat în perspectiva posibililor investitori, a accesării fondurilor europene nerambursabile și dezvoltării de proiecte, lucru evidențiat prin ponderea numărului de firme în ansamblul economiei județului. De asemenea ca urmare a analizei indicatorilor realizați de agenții economici cu activitate în transporturi și domeniile integrate acestora, se poate concluziona că valorile acestora sunt în scădere în 2012 față de anul precedent. Situația indicatorilor economico - financiari din 2012 din transporturi și domeniile integrate acestora se prezintă astfel:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico-financiar	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	439	533	716	769	832	878	773	738	780	776
Cifra de afaceri (mil. Euro)	144,32	173,48	162,81	227,95	183,19	224,46	172,87	158,68	139,89	137,49
Profit brut (mil. Euro)	27,67	24,45	15,46	36,54	10,92	8,95	28,39	10,7	4,71	4,25
Rata profitului (%)	19,17	14,09	10,11	16,03	5,96	3,99	16,42	6,74	3,37	3,09
Pierderi (mil. Euro)	3,31	0,42	4,89	2,27	3,07	4,42	6,88	6,52	5,52	4,23
Număr salariați	3961	4217	4632	4792	4794	5010	4048	3988	4110	4.118
Productivitatea (mii euro/sal.)	36,44	41,14	35,15	45,57	38,21	44,8	42,71	39,79	34,04	33,39

În urma analizei datelor prezentate anterior, se pot face următoarele constatări:

- comparativ cu perioada anterioară, numărul agenților economici cu activitate în transporturi și domeniile integrate acestora a scăzut cu 0.5%;
- indicatorul “cifra de afaceri” a scăzut în perioada analizată cu aproximativ 2,5 mil. Euro, ceea ce reprezintă o reducere de aproape 2% comparativ cu anul 2011;
- numărul salariaților din firmele care activează în în transporturi și domeniile integrate acestora a crescut procentual cu aproximativ 2%, în concordanță cu tendința existentă la nivel județean;
- productivitatea societăților din transporturi și domeniile integrate acestora a scăzut cu 2% în 2012 față de 2011, respectiv de la 33,04 mii euro/salariat la 33,39 mii euro/salariat, trend descendent.

Concluzii:

- datele analizate arată o situație cu tendințe descendente pentru agenții economici care activează în transporturi și domeniile integrate acestora în anul 2012, prin prisma cifrei de afaceri și a productivității /salariat;
- în sectorul transporturi se observă o tendință de reducere a eficienței pe unitatea de transport, a siguranței investițiilor în domeniu și a posibilității de amortizare a acestora;
- ponderile indicatorilor domeniului transporturi în rândul indicatorilor generali nu înregistrează creșteri spectaculoase, fiind de remarcat faptul că valorile unora dintre aceștia influențează negativ indicatorii generali la nivelul județului.
- urmare a accentuării declinului economico-financiar mondial, în anul 2012 a avut loc o scădere a interesului întreprinzătorilor față de sectorul transporturi;
- în acest context, valorile înregistrate la cei mai semnificativi indicatori economici (cifra de afaceri și productivitatea/salariat) demonstrează faptul că domeniul transporturilor a continuat tendința negativă față de anul precedent, lucru demonstrat prin ponderea acestui sector în cadrul indicatorilor înregistrați la nivelul județului;
- transportul județean și internațional de persoane, transportul intern de marfă, transportul pe cale ferată, transportul aerian și service-ul autovehiculelor peste 3,5 tone, și serviciile anexe

transporturilor deși nu înregistrează creșteri spectaculoase, sunt domeniile în care se mai înregistrează încă valori pozitive;

- dacă în anul precedent cea mai mare eficiență și productivitate se înregistra la agenții economici din domeniul transport urban de persoane, transport internațional de persoane, transport internațional de marfă, transport aerian și service pentru autovehicule peste 3,5 tone, în perioada analizată s-a observat o creștere a valorilor indicatorilor agenților economici care efectuează transporturi internaționale de persoane, transporturi intern de marfă, transport pe cale ferată și transport aerian și servicii conexe transporturilor, motivată în principal de adaptarea mai rapidă la normele comunitare în domeniu și de solicitările pieței;
- pentru transportatori și furnizorii de servicii integrate transporturilor, perioada care urmează implică un efort suplimentar în vederea atenuării efectelor actualei situații economico-financiare mondiale, concomitent cu necesitatea asigurării funcționării sistemelor proprii;
- printre constrângerile luate în calcul la prefigurarea activităților următoare pot fi amintite: licențele specifice, taxele și autorizațiile, prețurile în creștere ale carburanților și energiei, normele de mediu, condițiile de bonitate și obligativitatea asigurării dotărilor suplimentare pentru autovehicule.

Infrastructura, utilități , mediu

Județul Bacău este bine conectat la infrastructura de transport națională și regională (drumul E85 fiind unul dintre cele mai circulante drumuri naționale, traficul pe aeroportul Bacău fiind prognozat să crească), și deține, la rândul său, o infrastructură intrajudețeană destul de extinsă, iar potențialul sau logistic poate fi consolidat prin dezvoltarea Autostrăzii Focșani-Bacău-Săbăoani care leagă coridorul IX de Autostrada Moldova, a drumurilor naționale și județene conexe acestora și aeroportului Bacău.

Județul Bacău dispune în prezent de o importantă infrastructură pentru sprijinirea afacerilor, facilitarea transferului tehnologic și încurajarea inovării, iar potențialul județului pentru atragerea de investiții poate fi crescut prin extinderea și îmbunătățirea accesibilității logistice și tehnice a acestei infrastructuri.

În comuna Hemeiș a fost realizat un parc de dezvoltare a infrastructurii de afaceri pentru IMM-uri, parc industrial HIT. Este situat la 9 kilometri de municipiul Bacău. Parcul HIT este un concept total nou pentru România, un orașel IT la cheie, un campus cu toate opțiunile: energie, gaze, acces rapid la internet, telefonie. Pe acest teren sunt construite spații de depozitare, o zonă comercială, un centru de servicii financiare, de contabilitate, notariat și poștă.

Centrul de afaceri și expoziții "Mircea Cancicov" din Bacău este situat în Bacău și a fost inaugurat în anul 2010. Acest centru este o infrastructură de afaceri de care pot beneficia investitorii interesați pe viitor de Zona Metropolitană Bacău și din regiunea Nord Est.

Pentru dezvoltarea infrastructurii rutiere și de utilități în județul Bacău sunt în derulare proiecte cu finanțare atât de la bugetul de stat cât și prin Programele Operaționale, astfel:

- OUG 7/2006 pentru dezvoltarea infrastructurii rurale: 47 de proiecte în valoare de cca. 44 mil. euro pentru lucrări de alimentare cu apă, canalizare, punți pietonale și poduri;
- Programul ISPA: 2 proiecte în valoare de cca 91,1 mil. euro;
- Programul PHARE: 1 proiect în valoare de 13 mil. euro;
- Program Operațional Regional: 20 proiecte în valoare de 57,9 mil. euro;
- Program Operațional Mediu – 3 proiecte în valoare de 336,3 mil. euro;
- Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală - 16 proiecte în valoare de 22,3 mil. euro.

Lungimea străzilor orășenești, la sfârșitul anului 2013

Km

	Total	Din care modernizate
România	28.675	18.339
Regiunea Nord Est	3.869	2.244
Județ Bacău	729	447

Canalizare publică și spații de verzi

	Nr. localităților cu instalații de canalizare publică	din care: Urban	Rural	Lungimea totală simplă a conductelor (Km)	Suprafață spațiilor verzi în municipii și orașe (ha)
România	982	310	672	26.559,6	23.719
Regiunea Nord Est	167	44	123	3.340,1	3.076
Bacău	45	8	37	605,0	752

Rețeaua și volumul apei potabile distribuite

	Nr. localităților	din care: Urban	Rural	Lungimea totală a rețelei simple de distribuție (KM)	Cantitatea de apă distribuită (mii mc)
România	2.367	317	2.050	71.513,7	1.014.181
Regiunea Nord Est	353	44	309	8.019,0	78.892
Bacău	74	8	66	1.660,3	15.835

3.2.5. Agricultura

Situat în estul României, județul Bacău ocupă 2,8 % din suprafață țării, se întinde pe o suprafață de 6.621 kmp, din care 42,7% este acoperită de păduri și altă vegetație forestieră, iar 48,3% de terenuri agricole. Din cele 662.052 ha, cât însumează teritoriul județului Bacău, suprafața agricolă a județului este de 319.983 ha din care arabil 185.544 ha, vie și pepiniere viticole 6.075 ha, livezi și pepiniere pomicole 2.666 ha, pășuni și fânețe 125.698 ha. Situația suprafețelor pe categorii de folosință se prezintă astfel:

○ Sursa: INS –Tempo Online

Suprafața fondului funciar după modul de folosință, județ Bacău

Modul de folosința a fondului funciar	Ani			
	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013
	Hectare			
Total suprafața fond funciar	662052	662052	662052	662052
Agricola, din care:	320066	320009	319983	319983
- Arabila	185598	185541	185529	185544
- Pășuni	86244	86244	86244	86237
- Fânețe	39459	39459	39459	39461
- Vii și pepiniere viticole	6084	6084	6084	6075
- Livezi și pepiniere pomicole	2681	2681	2667	2666

Terenuri neagricole total, din care:	341986	342043	342069	342069
-Păduri si alta vegetație forestiera	282709	282709	282709	282530
- Ocupata cu ape, bălți	15002	15002	15002	15000
- Ocupata cu construcții	21916	21973	21985	21990
- Cai de comunicații si cai ferate	9994	9994	9994	9994
- Terenuri degradate si neproductive	12365	12365	12379	12555

În anul 2013 suprafețele destinate culturilor de cereale pentru boabe și în mod special de orz și orzoaică, de ovăz și de porumb au crescut față de anul 2012, producțiile medii la hectar crescând și ele semnificativ, ajungând aproape la de două ori la unele culturi, ca de exemplu

Indicatori economico – financiari	S.C. cu cifră de afaceri în 2011		Pondere sector de activitate (%)
	Total	Sector agricultură	
Număr societăți comerciale cu activitate	9.882	210	2,13
Cifra de afaceri (mil. euro)	3.476,03	103,94	2,99
Profit brut (mil. euro)	269,60	3,73	1,38
Rata profitului (%)	7,76	3,59	-
Pierderi (mil. euro)	83,00	0,95	1,14
Număr salariați	74.980	1.309	1,75
Productivitatea (mii euro/sal)	46,36	79,41	-

mazăre boabe. De asemenea, se poate observa o scădere a producțiilor medii la hectar în 2013 față de anul precedent la unele culturi, cum ar fi sfeclă de zahăr (-28,5%), secară (-25,0%) și orz și orzoaică (-0,2%). Referitor la terenurile neagricole din anul 2013 acestea au fost de 342.069 ha., ceea ce reprezintă 51,7% din suprafața fondului funciar al județului nostru.

Din interpretarea datelor se poate constată:

- cele 210 societăți comerciale care activează în domeniul agricol reprezintă 2,13% din totalul societăților comerciale cu activitate din județ;
- firmele din agricultură realizează 2,99% din cifra de afaceri înregistrată la nivelul județului, media cifrei de afaceri pe o firmă, obținută în sectorul agricol este de 0,49 mil. euro/firmă, cu 40% mai mare decât pe total județ;
- numărul mediu de salariați/firmă în sectorul agricol este de aproximativ 6 angajați/ firmă, mai mic decât cel la nivel de județ, unde este de aproximativ 8 angajați/firmă;
- productivitatea în sectorul agricol este cu 71,94% mai mare față de productivitatea înregistrată la nivelul întregii activități economice a județului.

3.2.6. Zootehnia

Efective de animale

În domeniul zootehniei se observă o creștere a efectivelor de ovine, caprine și familii de albine, însă efectivele de păsări, bovine și porcine sunt în descreștere.

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Specificare	Unitate de măsură	Realizat la 31.12.2011	Realizat la 31.12.2012	Diferență +/- față de 31.12.2011
Bovine Total	mii cap	66,33	66,10	-0,23
Sector privat	mii cap	66,33	66,10	-0,23
Porcine Total	mii cap	69,24	68,40	-0,84
Sector privat	mii cap	69,24	68,40	-0,84
Ovine Total	mii cap	250,57	314,30	+63,73
Sector de stat	mii cap	0,37	0,29	-0,08
Sector privat	mii cap	250,20	314,01	+63,81
Caprine Total	mii cap	75,79	99,80	+24,01
din care ferme familiale	mii cap	75,79	99,80	+24,01
Păsări Total	mii cap	2.925,79	2.792,30	-133,45
Sector privat	mii cap	2.925,79	2.792,30	-133,45
Cabaline Total	Capete	23.960,00	23.900,00	-60,00
Familii Albine	nr. fam	33.468,00	33.497,00	+29,00

Conform Recensământului General agricol numărul exploatațiilor agricole din județul Bacău este de 158.187. Din aceste exploatații, 210 reprezintă societăți comerciale. Numărul fermelor cu o suprafață de peste 50 ha este de 77 și acestea dețin 18.610 ha. Peste 1.000 ha sunt lucrate de 4 societăți din județ. Grupurile și organizațiile de producători au un rol important în organizarea filierei funcționale a produselor agricole, cu perspective pentru promovarea organizării producției pe de o parte și a organizării distribuției pe de altă parte.

3.2.7. Construcțiile

Conform informațiilor furnizate de C.C.I. Bacău în volumul „Județul Bacău Starea economiei 2012” domeniul construcții la nivelul Uniunii Europene a fost grav afectat în 2012 de politicile de austeritate nerezonabile. Federația Europeană a Industriei Construcțiilor (FIEC) anunță un declin de 4,5% în activitatea de ansamblu construcțiilor din UE în 2012 și prognozează o scădere suplimentară de 2,6% în 2013. Măsurile de consolidare guvernamentală, reducerile drastice ale investițiilor publice și accesul limitat la credite, au afectat semnificativ construcțiile rezidențiale și nerezidențiale, precum și construcțiile de drumuri și autostrăzi. Declinul general al activității în construcții a avut în mod inevitabil un impact negativ suplimentar asupra numărului de persoane angajate în acest sector. Prin urmare, în 2012, ocuparea forței de muncă în construcții a continuat să scadă în UE (-3.1%). Ținând seama de aceste cifre alarmante, se face apel la factorii de decizie europeni și naționali să ia în considerare contribuția potențială a domeniului construcțiilor la creșterea economică, atunci când se decide asupra reformelor structurale și fiscale sau reduceri de buget. Și în România, în anul 2012 domeniul construcțiilor cunoaște o scădere față de 2011. Cererea relativ constantă de pe piața imobiliară și a investițiilor au determinat o prudență sporită în rândul constructorilor, aceștia fiind mult mai atenți la cheltuieli, la calitatea lucrărilor și eficiența salariaților. La nivelul județului Bacău se constată o scădere a activității în construcții, conform datelor publicate de Direcția Județeană de Statistică Bacău cu privire la locuințe terminate și număr de autorizații de construire eliberate. Situația comparativă a principalilor indicatori în domeniul construcțiilor în perioada 2002 – 2011 la nivelul județului Bacău se prezintă astfel:

Indicatori economico- financiar	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	603	816	925	1.086	1.333	1.576	1.493	1.318	1.160	1.218
Cifra de afaceri (mil. Euro)	170,61	268,55	243,04	366,93	495,96	788,74	747,34	584,86	709,02	625,21
Profit brut (mil. Euro)	13,75	44,21	42,85	61,04	62,63	139,9	138,86	97,36	103,91	61,53
Rata profitului (%)	8,06	16,46	17,63	16,64	12,63	17,74	18,58	16,65	14,66	9,84
Pierderi (mil. Euro)	3,5	0,23	4,15	2,46	6,82	6,9	12,32	22,32	14,26	14,24
Număr salariați	12.517	12.070	11.040	11.680	14.111	15.191	11.923	10.697	12.098	12.231
Productivitatea (mii euro/sal.)	13,63	22,25	22,01	31,42	35,15	51,92	62,68	54,68	58,61	51,12

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Constatări:

- numărul societăților comerciale înregistrează o creștere ușoară în 2012, ajungând la 1.218, față de 1.160 înregistrat în anul 2011;
- cifra de afaceri realizată de constructori în 2012 este de 625,21 mil. euro, în scădere față de 2011, când a fost de 709,02 mil. euro;
- profitul brut al constructorilor în 2012 este de 61,53 mil. euro, în scădere față de 2011, când a fost de 103,91 mil. euro;
- în anul 2012 se înregistrează o creștere ușoară a numărului de salariați la 12.231, față de 12.098 înregistrați în 2011;
- productivitatea muncii se situează în 2012 la o valoare de 51,12 mii euro / salariat, în scădere cu 7,49% față de 2011, când a înregistrat 58,61 mii euro / salariat.

Concluzii:

- construcțiile înregistrează în 2012, comparativ cu 2011, o scădere la majoritatea indicatorilor economici principali: cifra de afaceri, profit brut, productivitatea muncii;
- față de 2011, în domeniul construcțiilor, în 2012 au fost create doar 133 noi locuri de muncă;
- sectorul construcțiilor își revine greu din cauza presiunilor fiscale impuse de stat și a reducerii drastice a investițiilor.

3.2.8. Serviciile

Cele 2.280 societăți comerciale care activează în domeniul serviciilor reprezintă 23,07% din totalul societăților comerciale cu activitate din județ. Firmele din domeniul serviciilor realizează 7,86% din cifra de afaceri înregistrată la nivelul județului, media cifrei de afaceri pe o firmă, obținută în sectorul servicii este de 119,83 mii euro/firmă, cu 66% mai mică decât pe total județ, numărul mediu de salariați/firmă în domeniul serviciilor este de aproximativ 5 angajați/firmă, mai mic decât cel la nivel de județ, unde este de aproximativ 8 angajați/firmă, iar productivitatea în sectorul serviciilor este cu 44,56% mai mică față de productivitatea înregistrată la nivelul întregii activități economice a județului. Evoluția sectorului serviciilor în județului Bacău, în perioada 2003 - 2012, este analizată în funcție de dinamica principalilor indicatori economici, evidențiați în tabelul și graficele de mai jos:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico- financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	906	1.408	1.580	1.756	1.962	2.197	2.089	1.886	2.198	2.280
Cifra de afaceri (mil. Euro)	276,79	358,98	153,01	508,23	167,01	830,75	580,71	189,70	304,45	273,22
Profit brut (mil. Euro)	9,84	26,19	29,70	48,30	23,04	69,50	44,65	16,67	74,88	56,20
Rata profitului (%)	3,56	7,30	19,41	9,50	13,80	8,37	7,69	8,79	24,60	20,57
Pierderi (mil. Euro)	24,08	7,30	19,41	9,50	11,79	26,95	18,85	13,63	8,96	13,54
Număr salariați	8.001	11.095	8.440	11.518	9.448	12.002	9.242	8.992	10.345	10.631
Productivitatea (mii euro/sal.)	34,59	32,36	18,13	44,12	17,68	69,22	62,83	21,10	29,43	25,70

Constatări:

- numărul societăților comerciale înregistrează scăderi în 2012 față de 2011 la patru registre: Activități de întreținere, reparații articole personale și gospodărești cu 1,82% Furnizori de utilități publice cu 57,57%, Protecția bunurilor și persoanelor cu 3,70% și Materiale de promovare și publicitate cu 6,52%; sectoarele în care se înregistrează cele mai mari creșteri ale numărului de societăți comerciale sunt Activități de selecție, formare și plasare forță de muncă, cu 27,77% și Activități recreative cu 15,87%;
- în sectorul Activități prestate întreprinderilor activează cele mai multe firme, 676, care au o pondere în total domeniu de 29,65%;
- în anul 2012, comparativ cu anul 2011, cifra de afaceri a înregistrat creșteri semnificative în sectoarele: Activități de selecție, formare și plasare forță de muncă cu 47,55% și Activități recreative cu 30,92%; scăderi semnificative ale cifrei de afaceri se înregistrează în sectoarele: Activități prestate întreprinderilor, cu 24,48%, Servicii financiare cu 21,50%, Servicii recuperare deșeurilor cu 15,60% Servicii imobiliare, cu 11,29%;
- cea mai mare cifră de afaceri, respectiv 66,51 milioane euro, cu o pondere în total domeniu de 24,34%, este realizată de sectorul Servicii financiare;
- cel mai mare număr de salariați lucrează în sectorul Furnizori de utilități publice, respectiv 1.642, cu o pondere în total salariați domeniu de 15,45%; urmează sectorul Activități prestate întreprinderilor cu 1.410 salariați și pondere 13,26%, iar cel mai mic număr de salariați se înregistrează în sectorul Mass-media, respectiv 71, cu o pondere de 0,67%;
- numărul de salariați, față de 2011, înregistrează creșteri importante la registrele: Activități de selecție, formare și plasare forță de muncă, cu 70,60% și Activități recreative, cu 59,28%; scăderi semnificative se înregistrează la registrele: Protecția bunurilor și persoanelor, - 30,96%, Furnizori de utilități publice, - 7,50% și Activități prestate întreprinderilor, - 5,36%;
- productivitatea cea mai mare se înregistrează în sectoarele Serviciile financiare, 160,66 mii euro/salariat și Activități recreative, 42,19 mii euro/salariat; la polul opus se situează sectoarele: Protecția bunurilor și persoanelor cu 8,55 mii euro/salariat și Servicii personale către populație cu 9,45 mii euro/salariat;
- față de 2011, productivitatea muncii înregistrează creșteri la registrele Protecția bunurilor și persoanelor, cu 3,55 mii euro/salariat și Furnizori de utilități publice cu 1,54 mii euro/salariat; scăderi semnificative se înregistrează la registrele Serviciile financiare cu 48,16 mii euro/salariat, Servicii recuperare deșeurilor cu 9,27 mii euro/salariat și Activități recreative cu 9,15%.

Concluzii:

- domeniul prestărilor de servicii înregistrează scăderi la toți indicatorii economico - financiari, cu excepția numărului de societăți comerciale cu activitate și a numărului de salariați;
- s-au înființat ori și-au schimbat domeniul de activitate un număr de 82 societăți comerciale fapt care a determinat creșterea numărului prestatorilor de servicii față de anul 2011;

- în anul 2012, comparativ cu datele din anul 2011, domeniul Activități de selecție, formare și plasare forță de muncă a înregistrat creșteri la toți indicatorii economici, cu excepția productivității muncii, mulți agenți economici orientându-se către activități de plasare a forței de muncă în străinătate.

3.2.9. Comerțul

În urma analizării indicatorilor economico-financiari ai firmelor din domeniul comerțului, se poate observa că în anul 2012 se întrevăd anumite performanțe economico-financiare ale firmelor, respectiv creșterea cifrei de afaceri profitului și a numărului de salariați, însoțit de un nivel relativ constant al productivității muncii. Pe baza datelor puse la dispoziție de C.C.I. Bacău și prezentate în tabelele de mai jos, pot fi sintetizate, pentru domeniul comerțului următoarele:

Constatări:

- din numărul total de 9.882 societăți comerciale aflate în activitate în 2012, 3891 activează în domeniul comerțului, sectorul comerț fiind în continuare bine reprezentat din punct de vedere al numărului de agenți economici, cu o pondere de 39,37%.
- cifra de afaceri realizată în sectorul comerț, în valoare de 1.603,04. mil euro reprezintă 46,11% din cifra de afaceri obținută la nivelul întregului județ de 3.476,03 mil. eur
- numărul de salariați din sectorul comerț este de 19.967 și reprezintă 26,62% din totalul salariaților înregistrați la nivelul județului;
- productivitatea muncii în sectorul comerț este de 80,28 mii euro/salariat;
- numărul societăților comerciale cu activitate înregistrate în anul 2012 este mai mic față de cel înregistrat în anul 2003, scăzând cu 1.060 firme față de anul 2008, când a fost înregistrat cel mai mare număr;
- după o scădere considerabilă în anul 2009 (1.237,99 mil. euro), la indicatorul cifră de afaceri se observă o creștere ușoară în 2012(1.603,04 mil. euro) depășind nivelul atins în anul 2008 (1.515,01 mil. euro) considerat nivel de vârf în intervalul analizat;
- numărul de salariați din cadrul firmelor cu activitate de comerț este relativ constant de-a lungul perioadei analizate, cu câteva devieri mai mult de natura conjuncturală;
- numărul de salariați a crescut în anul 2012 față de anul 2011 cu 1192 de salariați, iar față de anul 2008 cu 18 salariați;
- dinamica productivității muncii în perioada analizată este ușor descrescătoare, cu tendință de stagnare în anul 2012, înregistrând un nivel de 80,28 mii euro/sal.;nivelul relativ constant al acestui indicator important denotă interesul managerilor pentru obținerea unei plus valori cu o cheltuială minimă (forța de muncă), sigur și în condițiile creșterii preturilor.

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

La nivelul anului 2012, situația principalilor indicatori ai sectorului comerț se prezintă astfel:

Indicatori economico- financiari	S.C. cu cifră de afaceri în 2012		Pondere sector de activitate (%)
	Total	Sectorul comerț	
Număr societăți comerciale	9882	3891	39,37
Cifra de afaceri (mil. Euro)	3.476,03	1.603,04	46,11
Profit brut (mil. Euro)	269,60	105,16	39
Rata profitului (%)	7,76	6,56	-
Pierderi (mil. Euro)	83,00	15,29	18,42
Număr salariați	74.980	19.967	26,62
Productivitatea (mii euro/sal.)	46,36	80,28	-

Situația indicatorilor economico – financiari în perioada 2003 – 2012

Indicatori economico- financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	4.183	4.479	4.697	4.743	4.859	4.951	4.688	4.207	3.757	3.891
Cifra de afaceri (mil. Euro)	645,41	779,52	811,13	1.002	1.380,74	1.515,01	1.237,99	1.435,7	1.537,1	1.603
Profit brut (mil. Euro)	44,96	47,6	50,86	55,98	68,83	65,88	55,35	74,59	88,86	105,16
Rata profitului (%)	6,97	6,11	6,27	5,59	4,99	4,35	4,47	5,2	5,78	6,56
Pierderi (mil. Euro)	5,38	1,33	8,09	7,46	14,22	14,04	20,83	22,11	15,63	15,29
Număr salariați	16.329	17.914	17.193	17.595	19.359	19.949	18257	18485	18775	19.967
Productivitatea (mii euro/sal.)	39,53	43,51	47,18	59,96	71,32	75,94	67,81	77,67	81,87	80,28

3.2.10. Turism și alimentație publică

La nivel județean numărul societăților comerciale cu activitate din domeniul turismului și alimentației publice este de 547 și are o pondere de 5,53% din totalul societăților comerciale care au înregistrat cifră de afaceri în anul 2012; din totalul cifrei de afaceri de 3.476,03 mil. euro, domeniul turismului și alimentației publice a realizat 36,33 mil. euro, ceea ce reprezintă o pondere de 1,04%; profitul brut realizat de firmele băcăuane a fost în anul 2012 de 269,60 mil. euro, iar cel realizat de firmele din domeniul turismului de 2,81 mil. euro, ceea ce reprezintă o pondere de 1,04%; pierderile înregistrate la nivelul firmelor din județul Bacău au fost de 83 mil. euro, iar la cele din domeniul turismului de 3,13 mil. euro; numărul de salariați înregistrat de firmele din domeniul turismului și alimentației publice în anul 2012 a fost de 2.538, reprezentând o pondere de 3,38% din totalul salariaților înregistrați în cadrul firmelor din județ (74.980 de salariați); productivitatea muncii în anul 2012 a fost de 14,32 euro/salariat, față de media pe județ, care a fost de 46,36 euro/salariat.

Situația indicatorilor economico-financiari după registrele operatorilor din turism și alimentație publică ne indică următoarele:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Registre		Agentii de turism	Agroturism	Unitati de alimentatie publica	Unitati de cazare	Total
Indicatori economico-financiari						
Număr societăți comerciale	2011	49	19	379	66	513
	2012	47	20	413	67	547
	evolutie (%)	-4,08	5,26	8,97	1,52	6,63
	pondere (%)	8,59	3,66	75,50	12,25	100
Cifra de afaceri (mil. Euro)	2011	2,21	1,15	20,33	16,43	40,12
	2012	2,85	1,70	19,97	11,81	36,33
	evolutie (%)	29,01	48,20	-1,77	-28,14	-9,44
	pondere (%)	7,85	4,69	54,97	32,50	100
Profit brut (mil. Euro)	2011	0,22	0,05	0,67	2,81	3,75
	2012	0,15	0,08	0,72	1,86	2,81
	evolutie (%)	-29,91	52,03	7,76	-33,94	-25,11
	pondere (%)	5,49	2,71	25,71	66,09	100
Rata profitului (%)	2011	9,95	4,35	3,3	17,1	9,35
	2012	0,05	0,04	0,04	0,16	7,73
Pierderi (mil. Euro)	2011	0,61	0,05	2,83	1,44	4,93
	2012	0,06	0,06	2,49	0,51	3,13
	evolutie (%)	-89,38	27,90	-12,08	-64,24	-36,47
	pondere (%)	2,07	2,04	79,45	16,44	100
Număr salariați	2011	126	44	1801	624	2595
	2012	125	55	1695	663	2538
	evolutie (%)	-0,79	25,00	-5,89	6,25	-2,20
	pondere (%)	4,93	2,17	66,78	26,12	100
Productivitatea (mii euro/sal.)	2011	17,54	26,14	11,29	26,33	15,46
	2012	22,81	30,99	11,78	17,81	14,32

Analizând indicatorii din 2012, comparativ cu anul 2011, pe fiecare din registrele operatorilor din turism și alimentație publică, se pot face următoarele constatări:

- în domeniul turism și alimentație publică cele mai multe firme sunt unități de alimentație publică (413 firme), urmate de unități de cazare (67 firme), agenții de turism (47 firme) și agroturism (20 firme);
- a crescut numărul de firme din registrele:
 - ☐ unități de alimentație publică - de la 379 în 2011 la 431 în 2012;
 - ☐ unități de cazare - de la 66 firme în 2011 la 67 în 2012;
 - ☐ agroturism – de la 19 firme în 2011 la 20 în 2012;
- a scăzut numărul agențiilor de turism - de la 49 în 2011 la 47 în 2012;
- cea mai mare cifră de afaceri a fost înregistrată în anul 2012 de către unitățile de alimentație publică (19,97 mil. euro), urmate de unitățile de cazare (cu o cifră de afaceri de 11,81 mil. euro), de agențiile de turism (cu 2,85 mil. euro) și de firmele din agroturism (cu 1,7 mil. euro);
- cea mai mare rată a profitului a fost înregistrată de unitățile de cazare (0,16%), urmate de agențiile de turism (0,05%);
- în anul 2012 pierderile cele mai mari s-au înregistrat la unitățile de alimentație publică de 2,49 mil. euro;
- în unitățile de alimentație publică întâlnim cel mai mare număr de salariați din domeniul turismului și alimentației publice (1.695, reprezentând o pondere de 66,78% din totalul firmelor din turism), urmate de unitățile de cazare cu 663 de salariați, agențiile de turism cu 125 salariați și agroturism cu 55 de salariați;
- a scăzut numărul de salariați din cadrul unităților de alimentație publică, față de 2011, cu 5,89% și în cadrul agențiilor de turism cu 0,79%;

- productivitatea cea mai mare în anul 2012 s-a înregistrat de către firmele din agroturism cu 30,99 mii euro / salariat, urmate apoi de agențiile de turism cu 22,81 mii euro / salariat, unitățile de cazare cu 17,81 mii euro / salariat și la final unitățile de alimentație publică cu 11,78 mii euro / salariat;
- se constată o scădere considerabilă a productivității în anul 2012 în cadrul unităților de cazare de la 26,33,13 mii euro / salariat la 17,81 mii euro / salariat.

Concluzii:

- ponderile indicatorilor din domeniul turismului și alimentației publice în rândul indicatorilor generali nu înregistrează creșteri semnificative, fiind de remarcă totuși creșterea numărului de firme, de la 513 în 2011, la 547 în 2012;
- analizând indicatorii economici generali putem concluziona că, domeniul turismului și alimentației publice prezintă un grad de atractivitate moderat în perspectiva posibilităților investitori și a posibilității accesării fondurilor europene nerambursabile și dezvoltării de proiecte, lucru evidențiat prin ponderea numărului de firme.

3.3. CONCLUZII DIN ANALIZA MEDIULUI ECONOMIC. IMPLICAȚII PENTRU ÎPT

Caracteristicile principale ale economiei județului sunt:

- serviciile – incluzând comerțul și transporturile – în creștere mai puternică decât industria;
- ponderea importantă a industriei, cu trend crescător;
- trend crescător al ponderii construcțiilor;
- suprafața agricolă subvalorificată;
- resurse conexe agriculturii montane nevalorificate;
- creșterea numărului de firme și personalul IMM;
- dinamică încurajatoare a investițiilor brute și a investițiilor străine directe, în mod deosebit în industria prelucrătoare, urmată de comerț, transport, depozitare, comunicații.

Diversitatea activităților economice:

◆ *Serviciile:*

- Ocupă cea mai mare pondere în economia județului, în creștere constantă în ultimii ani și devansând industria în formarea PIB și a VBA.
- În cadrul serviciilor se detașează:
 - *Comerțul și activitățile de hotel și restaurant* – ambele cu potențial mare de creștere în viitor;
 - *activitățile de servicii pentru firme*
 - *Turismul*: potențial turistic moderat, dar care poate fi potențat, potențial pentru agroturism, turism rural.
 - *Telecomunicațiile*: importanță în creștere, accent pe noile tehnologii în telefonie fixă și mobilă (competențele IT pentru transferul integrat de date, voce și imagine).

◆ *Industria:*

- Nevoile de creștere a competitivității.
- Tendință de reluare a creșterii contribuției industriei (valoric și procentual) la crearea PIB județean

◆ *Construcțiile*

- Sector în slab declin ce își revine greu din cauza presiunilor fiscale impuse de stat și a reducerii drastice a investițiilor

◆ *Agricultura:*

- Agricultură de subzistență, cu potențial de diversificare și dezvoltare;
- Problemată complexă și stringentă a ruralului montan din perspectiva socio-economică a localităților și gospodăriilor țărănești, a mediului și dezvoltării durabile;
- Potențial mare pentru agricultura ecologică;

- Resurse nevalorificate și pericolul degenerării zonei montane;
- Nevoile de modernizare și eficientizare a agriculturii.
- ♦ *Silvicultura:*
 - Necesitatea exploatării și întreținerii corecte a fondului forestier.
- ♦ *Mediul:*
 - Nevoile de adaptare la standardele UE pentru *protecția mediului*

IMPLICATIILE PENTRU ÎPT:

Armonizarea planurilor de școlarizare prin:

- respectarea raportului identificat pe piața muncii prin indicatorii economici între domeniile industrie – servicii - resurse;
- diversificarea ofertei de calificări în cadrul fiecărui sector de activitate / domeniu de pregătire.

Actualizarea calificărilor și a curriculei. Adaptările structurale din economie presupun competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită (inclusiv intersectorială) a forței de muncă.

Se desprind două direcții de acțiune:

- Aplicarea riguroasă a standardelor de pregătire profesională;
- Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (CDL).

Ponderea crescândă a I.M.M. reclamă din partea ÎPT un răspuns adecvat la nevoile specifice I.M.M., de adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse, prin:

- Asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide;
- Consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață (competențe antreprenoriale, tehnici de vânzări, marketing, etc.);
- Promovarea învățării pe parcursul întregii vieți.

Adaptarea calificărilor la schimbările tehnologice și organizaționale induse de investițiile străine și cerințele de competitivitate, trebuie avute în vedere:

- Creșterea nivelului de calificare;
- Importanța competențelor-cheie;
- Competențele de comunicare în limbi străine;
- Formarea unor competențe adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare;

Parteneriatul școală-agenti economici - indiferent de domeniul de pregătire, trebuie să reflecte:- diversitatea categoriilor de agenți economici (pe clase de mărime, tipuri de capital, etc.) și de activități producătoare de bunuri și servicii.

Dezvoltarea Ruralului montan:

Problematika complexă și stringentă a ruralului montan, din perspectiva socio-economică a localităților și gospodăriilor țărănești, a mediului și dezvoltării durabile, conduce la nevoia unui program coerent de măsuri în educație și formare profesională, pe următoarele direcții prioritare:

- Consolidarea parteneriatului social prin antrenarea în procesul decizional și de planificare strategică în ÎPT a reprezentanților instituțiilor și organizațiilor relevante pentru ruralul montan;
- Planificarea și realizarea unor clase cu profil agromontan;
- Adecvarea sporită a conținutului calificărilor la specificul agromontan local;
- Programe de formare continuă a cadrelor didactice de specialitate, cu privire la competențele specifice agriculturii montane.

Concluzii desprinse din analiza indicatorilor economici.

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane, IPT
Ritmul lent de creștere economică din ultimii ani, reflectat în dinamică PIB și a productivității muncii	Noi oportunități și provocări pentru sistemul de educație și formare profesională, din perspectiva contribuției la formarea resurselor umane necesare creșterii competitivității economice regionale.
Provocări induse de procesul de integrare europeană. Dinamică investițiilor brute și a investițiilor străine.	Formarea unor competențe adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare. Colaborarea între școli pentru calificările care presupun competențe combinate, de exemplu: tehnice și comerciale /economice, tehnice - artistice – IT. Formarea continuă a profesorilor în parteneriat cu întreprinderile.
Tendința de creștere a ponderii unor sectoare economice (ex.: agricultura, serviciile și comerțul), în paralel cu scăderea ponderii altor sectoare în formarea PIB.	Planurile de școlarizare trebuie să reflecte, prin structura ofertei (proporțional cu nevoile pieței muncii) ponderea crescută a sectoarelor economice în dezvoltare (ex.: serviciile, comerț), diversitatea activităților industriale, și nevoile de dezvoltare a agriculturii
Modificări structurale din economie evidențiate prin modificări ale ponderilor sectoarelor și activităților economiei naționale la formarea PIB și VAB	Identificarea domeniilor și pofilelor de formare profesională inițială prioritare pentru dezvoltarea regională Competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită (inclusiv intersectorială) a forței de muncă. Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (C.D.L.)
Ponderea crescândă a IMM.	Adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse. Asigurarea unei pregătiri de baza largi, competențe tehnice generale solide. Consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piața (competențe antreprenoriale, tehnici de vânzare, marketing etc. Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (C.D.L.). Dezvoltarea parteneriatul Școală-agenti economici.
Respectarea cerințelor de mediu pe baza standardelor UE.	Dezvoltarea competențelor de mediu, ca parte din pregătirea tehnică generală.

CAPITOLUL IV PIAȚA MUNCII

4.1. Indicatori statistici pentru piața muncii

4.1.1. Participarea la forța de muncă

Regiunea Nord-Est, compusă din șase județe: Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui, este cea mai întinsă regiune a României și este o zonă în care istoria, cultura și tradiția sunt prezente și completează mediul natural, deosebit de atrăgător.

Conform anuarelor statistice din anii 2011 – 2013, populația regiunii Nord – Est (date provizorii) se prezintă ca în tab.4.1:

(Sursa: INS - Anuarele statistice 2011-2013)

	Numar persoane			
Județul	1 iulie 2010	1 iulie 2011	1 iulie 2012	1 iulie 2013
BACĂU	714641	712304	709272	707045
BOTOSANI	447107	444804	440968	439152
IASI	825773	821311	838653	849670
NEAMT	562122	560755	556599	554240
SUCEAVA	708433	708933	708297	708302
VASLUI	449524	447724	445450	446736
TOTAL REGIUNE N-E	3707600	3695831	3699239	3705145
populația României	21 431 298	21 354 396	21 316 420	21 267 165
% Reg NE din populatia Romaniei	17.3	17.3	17.4	17.4

Populația României și a Regiunii de Nord Est, la 1 iulie (date provizorii)

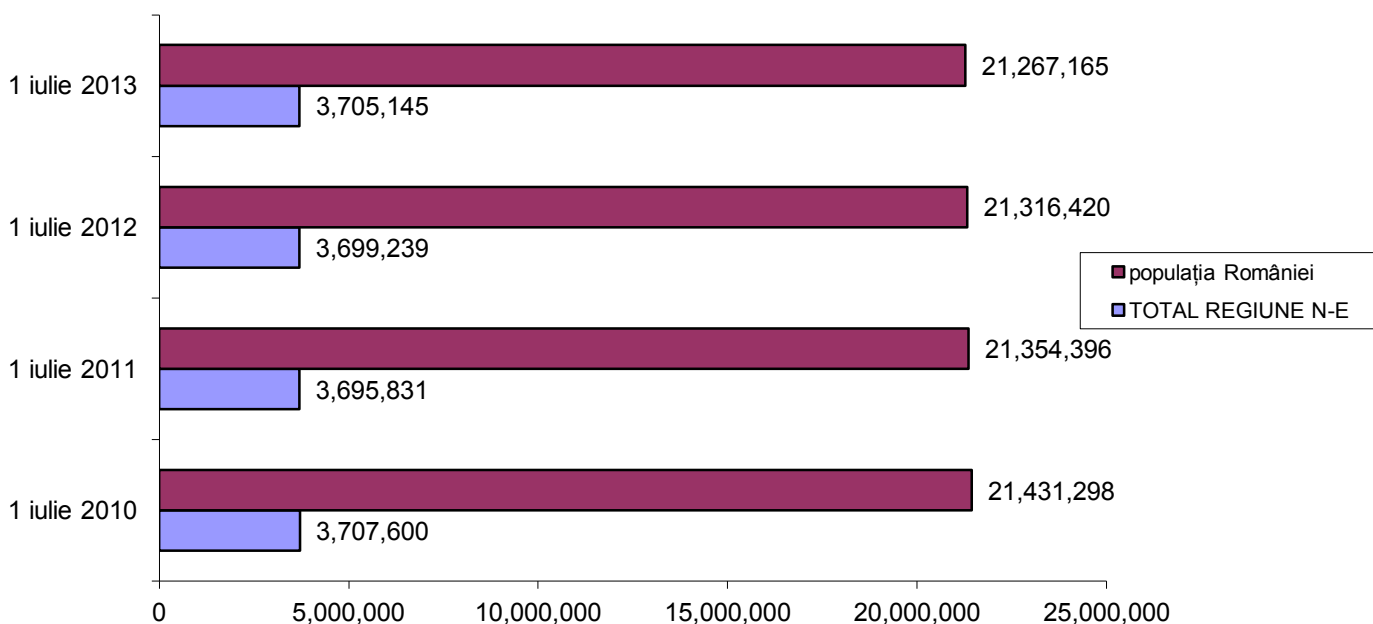

Fig 4.2. Populația României și a Regiunii Nord – Est, în perioada 1 iulie 2010 – 1 iulie 2013

Analizând datele din figura de mai sus, se constată că în perioada 2010 – 2013, populația a scăzut atât la nivelul țării cât și la nivelul regiunii N-E, astfel că **diminuarea** numărului de persoane, de la 1 iulie 2010 la 1 iulie 2013, a fost de **0,77 %** atât la nivelul României (o diminuare cu 164,13 mii persoane) cât și la nivelul regiunii Nord-Est (diminuare cu 2,46 mii persoane).

Din tabelul 4.3 care reflectă indicatorii forței de muncă conform Balanței Forței de muncă, putem constata că Regiunea de Nord-Est înregistra la 1 ianuarie 2013, rate sub mediile existente la nivelul țării, iar județul Bacău, avea rate și mai mici decât cele existente la nivelul regiunii din care face parte.

Tabelul 4.3. Principalii indicatori ai forței de munca, conf. Balanței Forței de Muncă (BFM), Resursele de muncă la începutul anului 2013

Sursa: INS, "Balanța forței de munca" la 1 ianuarie 2013

	RO	Nord-Est	BC
Resurse de muncă - mii pers.	14033.7	2410.9	471.2
Populația ocupată civilă - mii pers.	8569.6	1224.7	213.3
Șomeri înregistrați - mii pers.	493.8	78.2	14.6
Populația activă civilă - mii pers.	9063.4	1302.9	227.9
Populația în pregătire prof. și alte categ. de pop. în vârstă de muncă - mii pers.	4970.3	1108.0	243.3
*) Rata de activitate a resurselor de muncă %	64.6	54.0	48.4
**) Rata de ocupare a resurselor de muncă %	61.1	50.8	45.3
***) Rata șomajului înregistrat %	5.4	6.0	6.4

*) rata de activitate a resurselor de munca = populația activă civilă / resurse de munca x 100

**) rata de ocupare = populația ocupată civilă / resurse de munca x 100

***) rata șomajului înregistrat = nr. șomeri / populația activă civilă x 100

Analizând însă **populația ocupată** civilă în perioada 2010 – 2013, se constată că în până în anul 2012 s-a înregistrat o scădere a acesteia, în mărime absolută, atât la nivelul țării, cât și la nivelul Regiunii Nord-Est și județului Bacău, pentru ca anul 2013 să aducă o revigorarea a acesteia (Tabelul 4.4. și graficele 4.5, 4.6 și 4.7.)

Tabelul 4.4. Evoluția resurselor de muncă 2010 – 2013,

Sursa: INS, "Balanța forței de munca" la 1 ianuarie

	Județul Bacău				Regiunea Nord-Est				România			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Resurse de muncă - mii pers.	468.9	473.7	472.7	471.2	2356.2	2385.3	2399.3	2410.9	13875.9	14047.6	14047.7	14033.7
Populația ocupată civilă - mii pers.	213.9	208.8	208.3	213.3	1208.2	1207.2	1192.8	1224.7	8410.7	8371.3	8365.5	8569.6
Șomeri înregistrați - mii pers.	21.1	17.6	13.8	14.6	114	102.3	73.2	78.2	709.4	627.0	461.0	493.8
Populația activă civilă - mii pers.	235.0	226.4	222.1	227.9	1322.2	1309.5	1266	1302.9	9120.1	8998.3	8826.5	9063.4
Populația în	233.9	247.3	250.6	243.3	1034	1075.8	1133.3	1108	4755.8	5049.3	5221.2	4970.3

pregătire prof. și alte categ. de pop. în vârstă de muncă - mii pers.												
Rata de activitate a resurselor de muncă %	50.1	47.8	47.0	48.4	56.1	54.9	52.8	54.0	65.7	64.1	62.8	64.6
Rata de ocupare a resurselor de muncă %	45.6	44.1	44.1	45.3	51.3	50.6	49.7	50.8	60.6	59.6	59.6	61.1

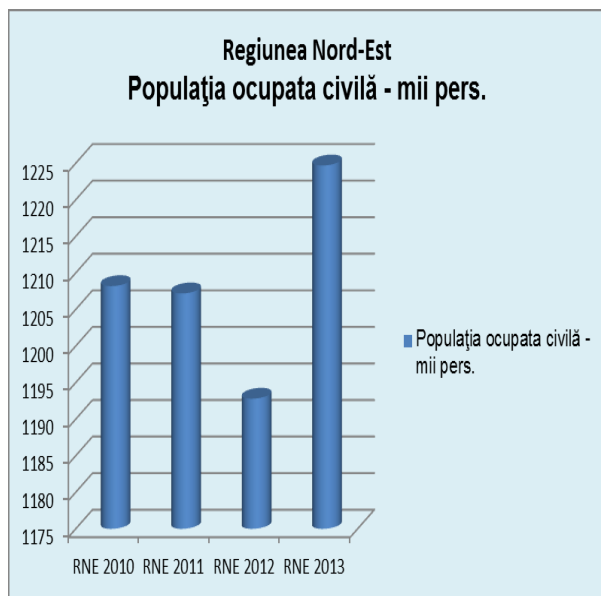
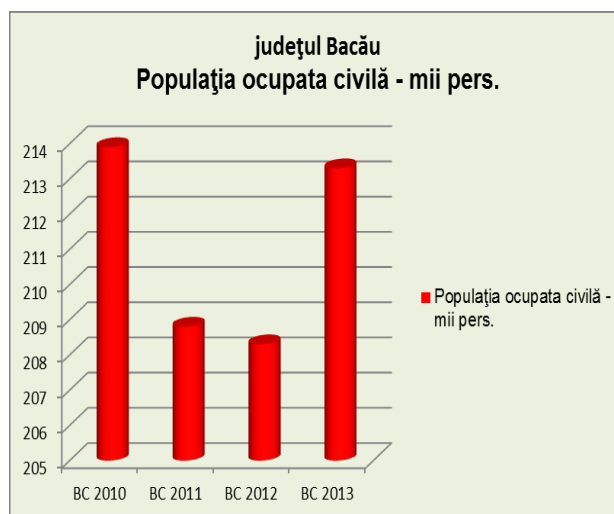

Fig 4.5 Evoluția populației ocupate, perioada 2010 – 2013, Regiunea Nord-Est

Fig 4.6 Evoluția populației ocupate, perioada 2010 – 2013, județul Bacău

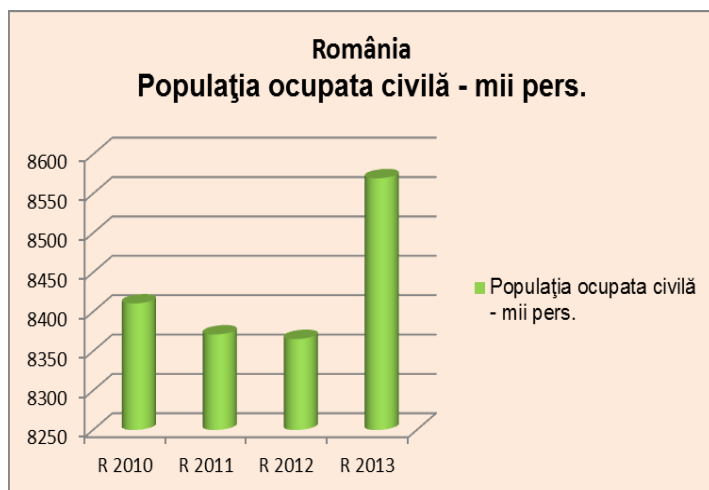

Fig 4.7 Evoluția populației ocupate, perioada 2010 – 2013, România

Populația activă civilă, în același interval de referință (2010 – 2013), a avut aceeași evoluție, atât la nivelul țării, cât și la nivelul Regiunii Nord-Est și județului Bacău, cu o scădere a numărului absolut de persoane până în 2012, după care s-a manifestat o tendință de creștere, care nu a acoperit însă, în niciunul din cazuri valoarea existentă în anul 2010 (graficul 4.8)

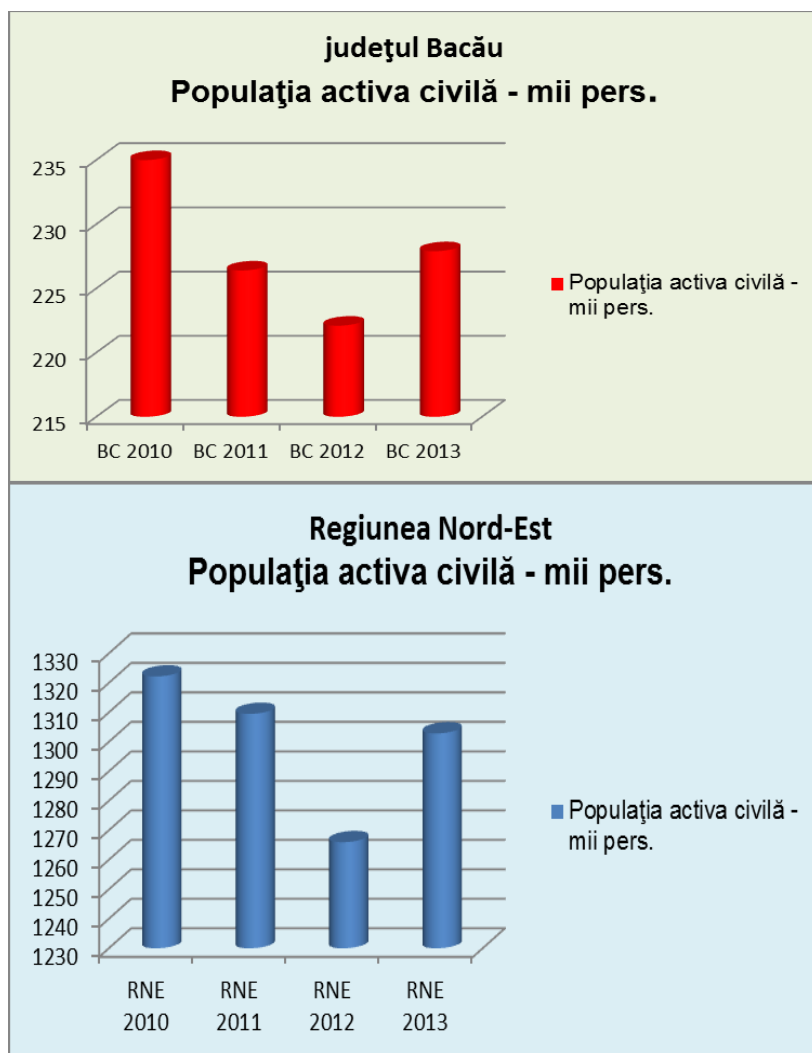
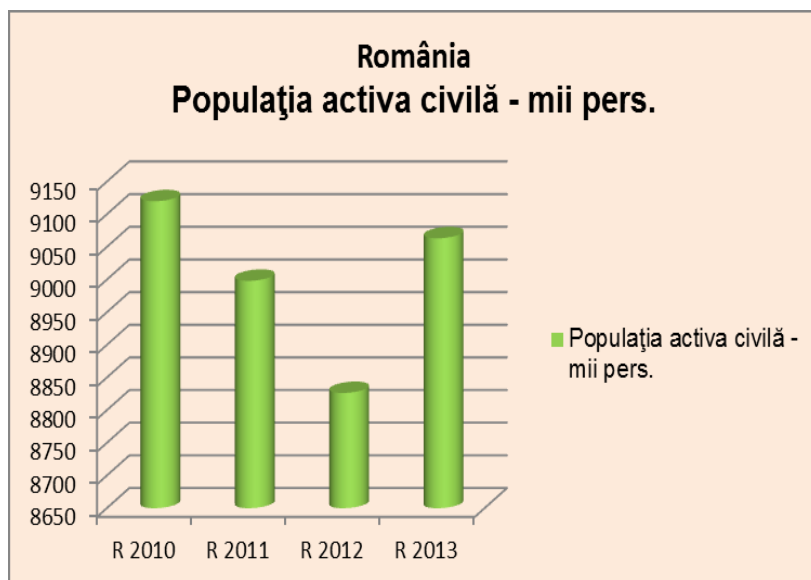

Fig 4.8 Evoluția populației active civile, perioada 2010 – 2013, la nivelul județului Bacău, regiunii Nord – Est și României

România a pierdut o parte din populația activă a țării, iar acest lucru va afecta economia, susțin specialiștii. Domeniile în care se produce o migrare masivă a forței de muncă sunt sănătatea, învățământul și cercetarea.

Migrația forței de muncă, asociată cu scăderea natalității, va avea un impact negativ asupra economiei, pe termen lung, prin încetinirea creșterii economice. În țările Europei de Vest, spre exemplu, au plecat masiv constructorii, menajerele, medicii și asistentele medicale, profesorii și cercetătorii, locul lor fiind luat de emigranții români, polonezi, slovaci, unguri. Principalul motiv al migrației masive către vestul Europei îl reprezintă salariile mult prea mici.

Rata de activitate și ocupare a populației, în perioada 2010 – 2013, conform informațiilor din Tabelul 4.9., a înregistrat un trend constant descendent până în 2012, manifestând o tendință de creștere în anul 2013, atât la nivel național, regional și județean, fără a atinge valorile procentuale existente la începutul perioadei menționate. Acest aspect poate fi considerat un element pozitiv, de redresare relativă a economiei naționale, însă județul Bacău, rămâne cu valori procentuale sub media pe țară și pe regiunea din care provine, fapt ce explică situația mai puțin favorabilă a mediului de afaceri băcăuan.

Tabelul 4.9. Rata de activitate*) și rata de ocupare**) a resurselor de muncă la sfârșitul anului
Date furnizate de INS / calculate pe baza "Balanta forței de munca" la 1 ianuarie, anul următor

	Rata de activitate*) (%)				Rata de ocupare**) (%)			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
România	64.1	62.8	64.6	64.6	59.6	59.6	61.1	60.9
Regiunea Nord-Est	54.9	52.8	54.0	53.1	50.6	49.7	50.8	49.6
BACAU	47.8	47	48.4	47.7	44.1	44.1	45.3	44.3

4.1.2. Migrația internă și internațională a populației la nivel național, regional și județean

Pentru a putea realiza o analiză realistă a influenței forței de muncă asupra mediului economic și de afaceri și indirect și asupra sistemului de educație, nu trebuie omisă analiza migrației interne și externe a populației. Conform datelor oferite de Institutul Național de Statistică (Tabelul 4.10.) la nivel național numărul persoanelor care au plecat dintr-un județ în altul a fost egal, în anul 2011, dar în mediul urban soldul a fost negativ, adică mai mulți au plecat decât au sosit, pe când în mediul rural situația a fost inversă, cu aceeași valoare. În Regiunea nord-est soldul este negativ, ceea ce înseamnă că mai multe persoane au plecat spre alte regiuni, mai puternic dezvoltate, aceeași situație înregistrându-se și la nivelul județului Bacău, în anul 2011. Singurul județ din regiune care a avut un sold pozitiv a fost Iașiul, considerat cel mai puternic dezvoltat, dar și aici soldul a fost de doar 783 de persoane.

Tabelul 4.10. Migrația internă determinată de schimbarea domiciliului, în profil teritorial și pe medii, în anul 2011

Regiunea de dezvoltare / Județul	Total			Urban			Rural		
	Plecați	Sosiți	Sold	Plecați	Sosiți	Sold	Plecați	Sosiți	Sold
TOTAL RO	324626	324626	-	194248	164019	-30229	130378	160607	30229
Nord - Est /	53859	50466	- 3393	25966	18708	-7258	27893	31758	3865
Bacău	10511	9690	-821	5428	3541	-1887	5083	6149	1066
Botoșani	6209	5122	-1087	2893	1828	-1065	3316	3294	-22
Iași	12768	13551	783	6469	5426	-1043	6299	8125	1826
Neamț	8400	7728	-672	3928	2444	-1484	4472	5284	812
Suceava	8646	8618	-28	4198	3491	-707	4448	5127	679
Vaslui	7325	5757	-1568	3050	1978	-1072	4275	3779	-496

Din perspectiva migrației internaționale, în același an de analiză (Tabelul 4.11.), 2011, se contată un sold negativ, adică mai multe persoane au plecat din țară pentru a găsi un loc de muncă mai bine remunerat, aspect observat și la nivelul județului Bacău, pe când la nivelul regiunii soldul este pozitiv, ceea ce înseamnă că au sosit mai mulți din alte țări, decât cei care au plecat.

Tabelul 4.11. Migrația internațională determinată de schimbarea domiciliului, în profil teritorial și pe sexe, în anul 2011 (date provizorii)

Regiunea de dezvoltare Județul	Imigranți			Emigranți			Soldul migrației internaționale		
	Total	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin
TOTAL RO	15538	9505	6033	18307	8527	9780	-2769	978	-3747
Nord - Est	4314	2695	1619	2972	1458	1514	1342	1237	105
Bacău	290	172	118	415	182	233	-125	-10	-115
Botoșani	276	172	104	235	103	132	41	69	-28
Iași	1748	1067	681	769	359	410	979	708	271
Neamț	254	139	115	345	161	184	-91	-22	-69
Suceava	977	639	338	987	562	425	-10	77	-87
Vaslui	769	506	263	221	91	130	548	415	133

Cumulând datele obținute din cele două fluxuri, intern și extern, pentru anul 2011, județul Bacău are un sold negativ, ceea ce înseamnă că forța de muncă a preferat ori alte județe, ori alte țări pentru a obține un venit mai mare și pentru a se realiza profesional și personal, ceea ce constituie un element cu influență negativă și asupra populației școlare, dar și asupra mediului economic.

4.1.3. Structura populației ocupate civilă pe niveluri de instruire, sub aspect regional

Tabelul 4.12. Structura populației ocupate, după nivelul de instruire, pe grupe de vârstă și pe sexe, în anul 2012

Regiunea Nord - Est Nivel de instruire	Total populație ocupată (mii persoane)	din care, în vârstă de muncă(%):						65 ani și peste (%)
		Total 15 - 64 ani	grupe de vârstă (%)					
			15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	
	Total							
Total	1764	93,3	8,5	25,0	27,8	18,5	13,5	6,7
Superior	234	99,4	3,5	42,0	28,6	16,4	8,9	0,6
Mediu	946	98,8	7,7	23,7	33,2	23,1	11,1	1,2
Postliceal de specialitate sau tehnic de maiștri	45	96,4	2,2	28,2	31,7	15,9	18,4	3,6
Liceal	464	99,3	9,2	25,5	35,0	21,8	7,8	0,7
Profesional	437	98,6	6,8	21,4	31,4	25,2	13,8	1,4
Scăzut	584	82,0	11,8	20,2	18,6	12,0	19,4	18,0
Gimnazial	468	90,2	13,5	22,3	21,6	13,4	19,4	9,8
Primar sau fără școală absolvită	116	48,9	4,9	11,5	6,3	6,7	19,5	51,1
								Feminin
Total	826	92,4	8,1	24,6	27,1	18,6	14,0	7,6
Superior	123	99,8	3,9	43,8	27,9	16,5	7,7	0,2
Mediu	406	99,2	7,9	23,7	34,5	23,7	9,4	0,8
Postliceal de specialitate sau tehnic de maiștri	24	97,4	3,8	35,4	35,5	7,5	15,2	2,6
Liceal	234	99,3	9,1	23,9	35,3	24,0	7,0	0,7
Profesional	148	99,4	6,7	21,4	33,2	26,0	12,1	0,6
Scăzut	297	79,9	10,0	18,1	16,5	12,5	22,8	20,1
Gimnazial	233	91,3	12,2	21,6	20,0	14,2	23,3	8,7
Primar sau fără școală absolvită	64	38,8	2,3	5,3	3,8	6,2	21,2	61,2
Sursa: Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO) - 2012								

Structura populației ocupate
Tab 4.13.

Mii persoane

SPECIFICATIE	2012
Populația ocupata totala, din Regiunea Nord-Est, din care:	1764
- cu nivel superior de pregătire	234
- cu nivel mediu de pregătire	946
- cu nivel scăzut de pregătire	584

Pondere în populația ocupată totală (%)	2012
Populația ocupată totală, din Regiunea Nord-Est, din care:	100
- cu nivel superior de pregătire	13.2
- cu nivel mediu de pregătire	53.7
- cu nivel scăzut de pregătire	33.1

Dacă analizăm datele din tabelele de mai sus pentru regiunea Nord-Est, se constată că la nivelul anului 2012 numărul total de persoane ocupate a fost de 1.764.000 persoane, din care 234.000 persoane cu studii superioare, concentrate în mediul urban, 946.000 cu studii medii situate în mediul urban, și 584.000 cu nivel scăzut de pregătire, concentrate în principal în mediul rural.

Ponderea populației ocupate, pe niveluri de studii, în populația ocupată totală-regiunea Nord-Est ilustrează foarte evident ca **jumătate din populația ocupată este cu nivel mediu de pregătire ceea ce reflectă de fapt ca locurile de muncă disponibile sunt în aceeași proporție pentru calificări cu nivel mediu de pregătire.**

4.1.4. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei

Din analiza datelor prezentate se constată că în structura populației ocupate după studii și medii de proveniență, cea mai mare pondere o au persoanele cu pregătire medie în mediul urban (de altfel aici și persoanele cu studii superioare își găsesc mai ușor un loc de muncă) iar cel mai mic număr de persoane cu studii superioare îl regăsim în mediul rural (de asemenea aici regăsim și cel mai mare număr de persoane ocupate cu un nivel de educație scăzut).

Principalele constatări desprinse la nivelul județului Bacău:

❖ **Populația activă, populația ocupată:**

- Spre deosebire de anii anteriori, atât populația activă civilă cât și populația ocupată au cunoscut o scădere, populația activă civilă de la 235,0 mii persoane la 1 ianuarie 2010, la 227,9 mii persoane la 1 ianuarie 2013, iar populația ocupată civilă de la 231,9 mii persoane la 1 ianuarie 2010 la 213,3 mii persoane la 1 ianuarie 2013.

❖ **Rata de activitate și rata de ocupare:**

- *Urmare a scăderii populației active și ocupate, și rata de activitate / ocupare a cunoscut un trend ușor descendent.*

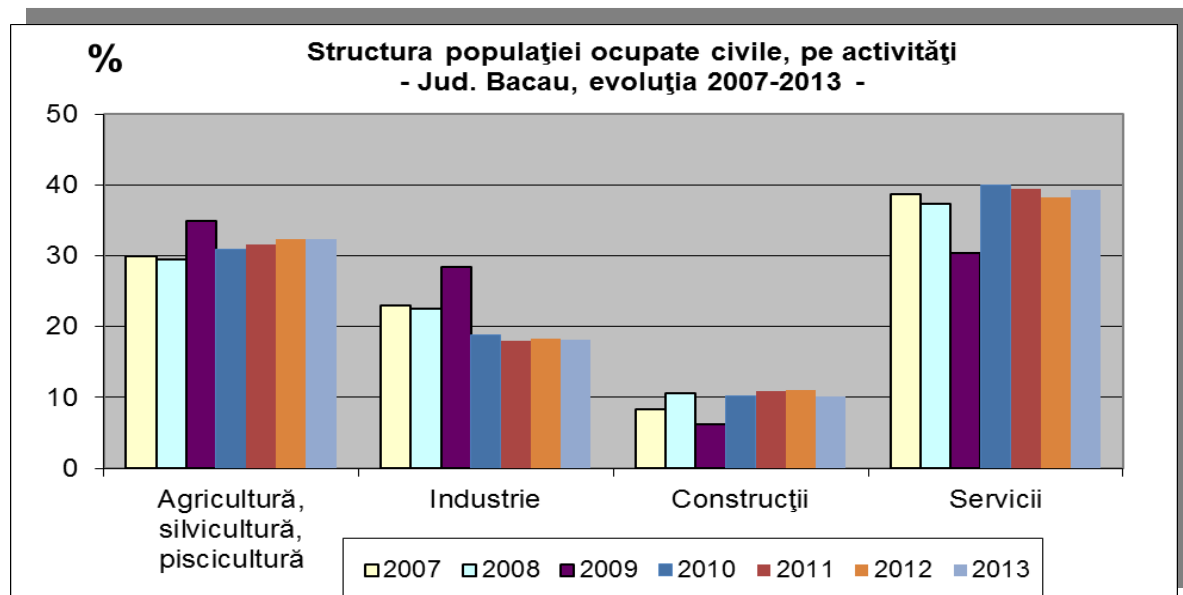

Fig.4.14 Structura populației ocupate civile, pe activități, din județul Bacău
(Sursa AJOFM Bacău)

Din fig.4.14. se constată că în intervalul 2007-2013 ponderea cea mai mare a persoanelor ocupate pe domenii este în ordine descrescătoare:

- domeniul servicii 39,2% din care 5,5% învățământ, 4,7% asistență socială, 3,8% transporturi, 4,4% administrație
- domeniul agricultură, silvicultură pescuit - 32,4%
- domeniul industrie - 18,42 din care 16,3% industrie prelucrătoare
- domeniul construcții - 10,2%

Structura comparativă a populației ocupate civile – 1 ianuarie 2013 (%)

Jud. Bacău	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Agricultură, silvicultură, piscicultură	29.9	29.5	30.6	30.9	31.6	32.3	32.4
Industrie	22.9	22.5	21.7	18.9	18.1	18.3	18.2
- Industrie extractivă	2.0	1.8	1.9	1.5	1.3	1.3	1.2
- Industrie prelucrătoare	19.2	18.1	18.7	16.4	15.8	16.1	16.3
- Energie electrică, termică, gaze, apă	1.7	2.7	1.2	1.0	1.0	0.9	0.8
Construcții	8.4	10.6	11.0	10.2	10.8	11.1	10.2
Servicii	38.7	37.4	36.7	40.0	39.5	38.3	39.2
Comerț	13.1	12.9	13.3	12.9	13.4	13.3	13.3
Hoteluri și restaurante	1.0	1.0	1.1	0.9	0.9	0.9	1.0
Transport, depozitare, comunicații	4.3	4.5	3.9	3.7	3.9	3.8	3.8
Intermedieri financiare	0.9	0.9	1.0	0.9	0.9	0.9	0.8
Tranzacții imobiliare	3.8	0.4	0.5	0.6	0.3	0.3	0.2
Administrație publică și apărare	2.1	2.2	4.2	2.6	4.1	4.1	4.3
Educație	5.8	5.8	6.0	5.8	5.5	5.4	5.5
Sănătate și asistență socială	5.0	5.1	5.2	5.4	5.4	4.7	4.7
Altele	2.8	4.5	1.5	7.1	5.2	5.0	5.5
TOTAL	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Populația ocupată civilă - 1 ianuarie 2013			
- mii persoane-			
	ROMÂNIA	Regiunea Nord-Est	BC
Agricultură, silvicultură, piscicultură	2510.0	508.4	69.1

Industrie total	1765.3	201.5	41.7
- Industrie extractiva	65.2	4.5	2.5
- Industrie prelucrătoare	1508.8	175.1	34.7
- Energie electrica, termica, gaze, apa	191.3	21.9	4.5
Construcții	606.3	70.9	21.7
Servicii	3688.0	443.9	80.8
Comerț	1178.3	147.1	28.8
Hoteluri si restaurante	154.2	17.2	2.1
Transport, depozitare, comunicații	446.8	48.9	8.2
Intermedieri financiare	114.0	8.9	1.5
Tranzacții imobiliare	31.4	3.4	0.6
Administrație publica si apărare	450.3	31.6	9.1
Educație	390.5	65.4	11.8
Sănătate si asistență socială	373.9	58.5	10.1
Altele	548.6	62.9	8.6
TOTAL	8569.6	1224.7	213.3

Se poate constata că la nivelul populației ocupate în anul 2013, pe domenii ale economiei naționale, județul Bacău are o structură asemănătoare cu structura generală a țării, respectiv pe primul loc se află populația ocupată în servicii, apoi agricultură, industrie și construcții, pe când la nivelul Regiunii Nord – Est primul loc revine agriculturii urmate de servicii, industrie și construcții.

4.1.4. Numărul mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale

Numărul mediu al salariaților, pe activități ale economiei naționale CAEN rev.2

Județul Bacău	2010	2011	2012	2013
Total economie județ	100 830	100 178	103 270	99 033
AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	2 712	2 728	2 763	2 769
INDUSTRIE	28 848	29 398	30 985	28 786
INDUSTRIA EXTRACTIVA	2 808	2 685	2 572	2 318
INDUSTRIA PRELUCRATOARE	21 950	22 386	24 160	22 559
PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, GAZE, APA CALDA SI AER CONDITIONAT	2 008	1 791	1 681	1 340
DISTRIBUTIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DESEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	2 082	2 536	2 572	2 569
CONSTRUCTII	7 368	8 571	9 969	8 677
COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	19 006	18 928	18 795	18 458
TRANSPORT SI DEPOZITARE	4 588	4 320	4 518	4 198
HOTELURI SI RESTAURANTE	1 854	1 892	1 917	1 948
INFORMATII SI COMUNICATII	1 287	1 228	1 420	1 397
INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	1 680	1 625	1 451	1 416
TRANZACTII IMOBILIARE	434	401	427	383
ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	1 143	1 153	1 391	1 189
ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPT	3 177	3 253	3 861	3 975
ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE; ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	4 999	4 531	4 431	4 286
INVATAMANT	11 238	10 706	10 698	10 746
SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	10 341	9 514	8 458	8 448
ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	1 010	956	1 080	1 102
ALTE ACTIVITATI DE SERVICII	1 145	974	1 106	1 255

Tabelul 4.15. Numărul mediu al salariaților, pe activități ale economiei naționale CAEN rev.2, sursa: Ancheta anuală "Costul forței de muncă"

Analizând situația din tabelul 4.15., pe ramuri (activități) ale economiei naționale, se remarcă faptul că la nivel național numărul mediu al muncitorilor a scăzut în 2011 față de 2010 cu 0,6%, dar în 2012 a crescut cu 2,6%, față de 2011, ca în 2013 să se înregistreze o creștere aproape nesemnificativă (+0,02%) . La nivelul județului Bacău, situația în același interval, 2010 – 2013, este următoarea:

- numărul mediu al salariaților din Agricultură, silvicultură și pescuit, a crescut de la 2.712 persoane în 2010, la 2769 persoane în 2013;
- în industrie numărul mediu al salariaților a crescut, de asemenea de la 28.848 persoane în 2010, la 28786 persoane în 2013, creștere datorată în special industriei prelucrătoare;
- domeniul construcțiilor cunoaște o creștere a numărului mediu al salariaților de la 7.368 persoane în 2010 ajungând până la 8677 persoane în 2013;
- tot o creștere lentă a înregistrat și domeniul „Hoteluri și restaurante”, de la 1854 persoane în 2010, la 1948 în 2013;
- deși la nivelul rezultatelor economice comerțul înregistrează evoluții pozitive, din perspectiva numărului mediu al salariaților, au avut loc evoluții negative, mai exact acesta a scăzut de la 19.006 persoane în 2010, la 18458 persoane în 2013;
- tot o scădere s-a înregistrat și în domeniul intermediere financiară și asigurări, de la 1.680 persoane în 2010 la 1416 salariați în 2013.

4.2. Informații parțiale

4.2.1. Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM

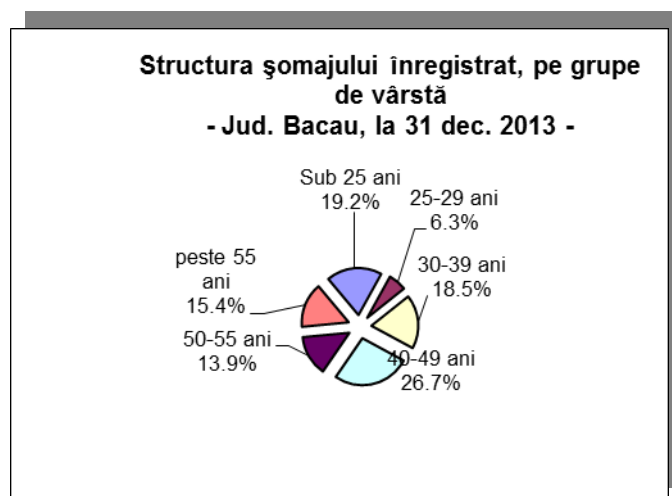
Potrivit datelor furnizate de AJOFM Bacău la nivelul lunii decembrie 2013, în județul Bacău existau 16.126 șomeri, cu 110% mai mulți decât în 2012, ponderea cea mai mare fiind înregistrată pentru grupa de vârstă 40 – 49 ani.

Tabel Nr. 4.16- Șomerii înregistrați - distribuția pe sexe și grupe de vârstă - DECEMBRIE 2013,
Sursa: date furnizate de ANOFM

- nr. persoane -

	Total	Sub 25 ani	25-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-55 ani	peste 55 ani	pondere 15-24 ani în total șomeri
Judetul Bacau	16126	3092	1011	2991	4307	2242	2483	19.2
din care femei	6014	1210	353	1133	1655	872	791	20.1

Fig. Nr. 4.17. Structura șomajului pe grupe de vârstă

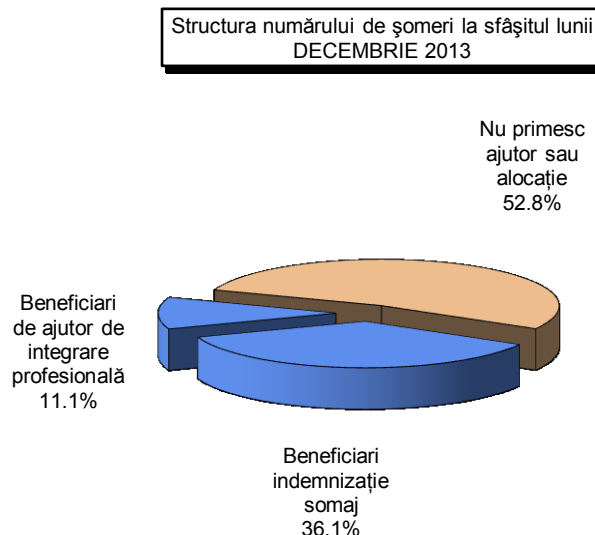

Fig. Nr. 4.18. Structura numărului de șomeri în funcție de alocațiile primite

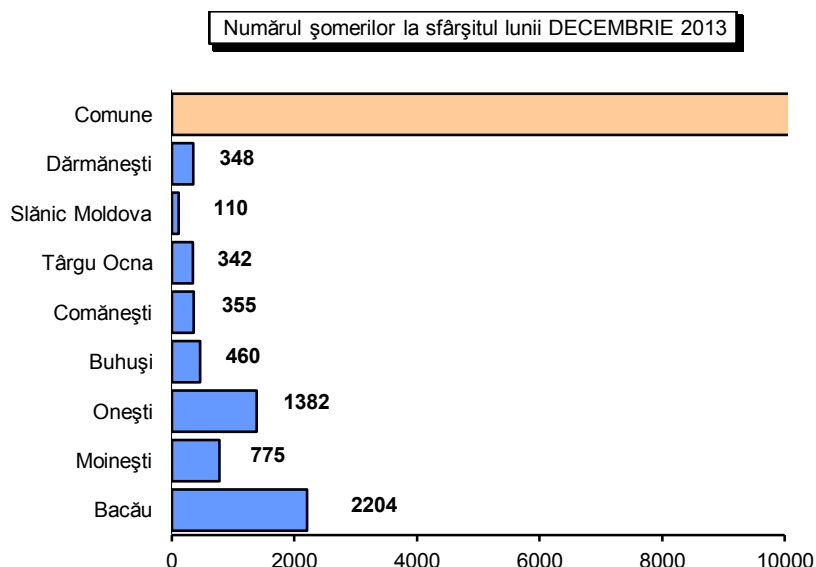

Fig. Nr.4.19. Numărul de șomeri pe localități în județul Bacău

Conform repartiției pe medii, la sfârșitul lunii DECEMBRIE 2013, se constată că cei mai mulți șomeri se află în mediul rural (62,8%), în timp ce 37,2% se regăsesc în mediul urban. Ponderea șomerilor înregistrați în populația stabilă în vârstă de 18-62 ani la sfârșitul lunii DECEMBRIE 2013, a fost de 2,4% în mediul urban și de 3,9% în rural.

Potrivit datelor furnizate de Agenția Națională pentru Ocupare și Formare Profesională, numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii IUNIE 2014 era de 14.049 persoane, cu 174 persoane mai multe decât la sfârșitul lunii MAI 2014. Din numărul total de șomeri, 30,2% sunt beneficiari de indemnizație șomaj, 0,3% sunt beneficiari de ajutor de integrare profesională, iar 69,5% sunt șomeri neindemnizați (Fig. nr. 4.18.)

Datele furnizate de Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă din regiune cu privire la evoluția locurilor de muncă vacante, respectiv a numărului de șomeri înregistrați, dintre care distinct pentru șomerii proveniți din rândul absolvenților, sunt prezentate în *Anexa 5*.

Rata locurilor de muncă vacante pe activități ale economiei naționale

Domeniile care înregistrează ca mai mare rată a locurilor de muncă vacante la nivel național sunt: sănătate și asistență socială, administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, industrial prelucrătoare; la nivel județean cea mai mare rată a locurilor de muncă vacante se înregistrează în sănătate și asistență, transport și depozitare, industria prelucrătoare; se constată că domeniul sănătate și asistență socială este ocolit atât la nivel național, cât și la nivel județean, de forța de muncă, care preferă să plece în alte țări pentru a câștiga venituri mai consistente.

Tabelul Nr.4.20. Rata locurilor de muncă vacante, pe activități ale economiei naționale, în profil teritorial, în anul 2013 (%)
sursa: INS, Tempo -Online

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Anul 2013	
	România %	Regiunea Nord-Est %
TOTAL	0,72	0,73
AGRICULTURA, SILVICULTURA ȘI PESCUIT	0,35	0,77
INDUSTRIE	0,88	0,98
INDUSTRIA EXTRACTIVA	0,14	0,05
INDUSTRIA PRELUCRATOARE	0,93	1,1
PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, GAZE, APA CALDA SI AER CONDITIONAT	0,13	0,08
DISTRIBUTIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DESEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	1,37	0,5
CONSTRUCTII	0,24	0,3
COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	0,28	0,26
TRANSPORT SI DEPOZITARE	0,5	0,39
HOTELURI SI RESTAURANTE	0,33	0,23
INFORMATII SI COMUNICATII	0,59	0,23
INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	0,85	0,96
TRANZACTII IMOBILIARE	0,52	:
ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	0,72	0,48
ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPT	0,58	0,94

ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE; ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	1,98	0,87
INVATAMANT	0,4	0,18
SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	1,22	2,27
ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	1,67	1,29
ALTE ACTIVITATI DE SERVICII	2,21	0,09

În conformitate cu scopurile analizei, au fost selectate din baza de date a AJOFM acele grupe de ocupații/ocupații din COR (Clasificarea Ocupațiilor din România) considerate relevante pentru regiune în raport cu calificările din nomenclatorul de pregătire prin învățământul profesional și tehnic. Pentru învățământul superior, au fost selectate majoritatea grupelor de ocupații din grupa majoră 2 din COR. Pe structura COR s-a mers până la nivelul de detaliere (grupa minoră/grupă de bază/ocupație) minim necesar pentru departajarea în funcție de domeniul de pregătire/profilul relevant. Pentru comparație, a fost analizată și evoluția pentru ocupațiile din categoria muncitorilor necalificați (grupa majoră 9).

***** Analizele și concluziile care urmează trebuie sub rezerva următoarelor limite metodologice:**

** locurile de muncă vacante înregistrate la AJOFM nu reflectă decât o parte din piața muncii (în ciuda obligațiilor legale, nu toate locurile vacante sunt anunțate de angajatori; în general, gradul de cuprindere în evidențele AJOFM scade cu cât crește nivelul de calificare și gradul de specializare a acestora)*

** posibile înregistrări multiple ale acelorași posturi (anunțuri de locuri vacante repetate în cazul neocupării)*

** dificultățile de corelare între nomenclatoarele din învățământ și COR.*

** la momentul analizei nu au fost disponibile informații privind numărul anual de absolvenți pe domenii și calificări pentru a evalua raportul absolvenți șomeri / absolvenți pe ocupațiile aferente*

Având în vedere că seria de date pe care se face analiza este doar până în anul 2011, datele furnizate vor fi interpretate la nivelul PLAI și PAS sub rezerva situației locale actuale.

Profilul dominant la nivelul județului al cererii de forță de muncă în ordinea numărului de locuri de muncă vacante la nivel județean este dat de următoarele domenii:

- sănătate și asistență socială
- industrie prelucrătoare
- Activități de spectacole, culturale și recreative
- Agricultură, silvicultură și pescuit
- construcții

Domenii cu dinamică pozitivă și potențial mare de absorbție pe piața muncii:

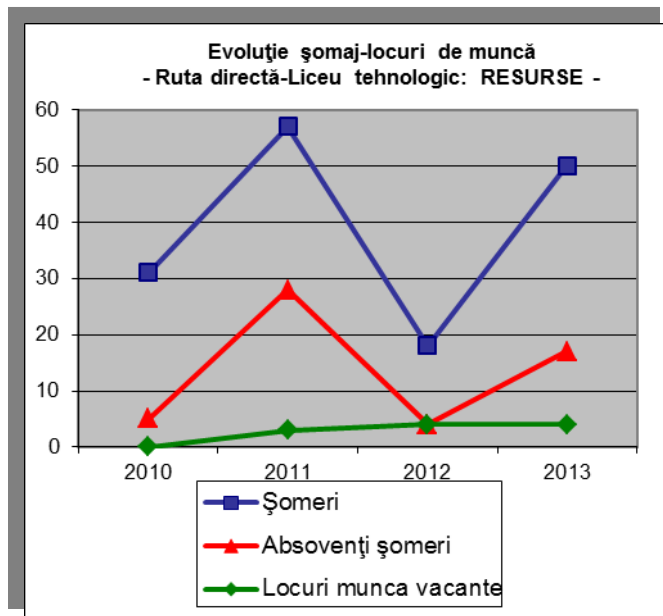
comerț , agricultură, industria prelucrătoare și serviciile.

4.2.1.1. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul tehnologic

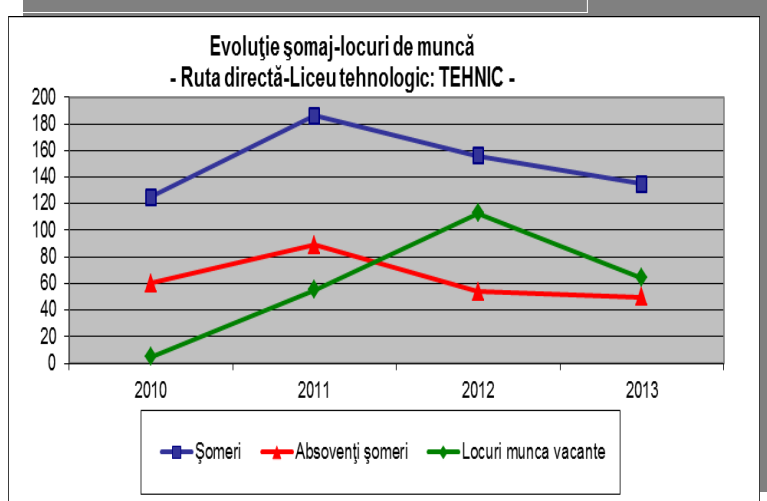
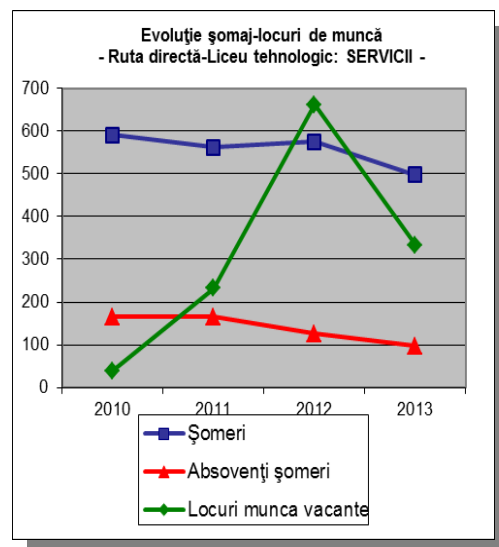
Din informațiile oferite de AJOFM Bacău, existente în Anexa 5.8 a acestui document, putem analiza structura comparativă șomaj – locuri de muncă vacante având în vedere următoarele considerații: corespondența cu nomenclatorul de calificare din ÎPT este orientativă, în limitele posibilității de asociere în plan ocupațional a unor calificări din ÎPT în raport cu grupele/ocupațiile respective din COR, pe fiecare din cele două rute de pregătire. N.B.: de obicei

o calificare permite practicarea unei game mai largi de ocupații; Datele privind șomajul/locurile de muncă vacante reprezintă suma intrărilor în șomaj, respectiv suma locurilor de muncă comunicate vacante la AJOFM în anul respectiv.

Analizând graficul alăturat, legat de evoluția celor 3 indicatorii în perioada 2010 – 2013, pentru calificările care se subsumează domeniului de pregătire resurse și protecția mediului, se constată un număr foarte mic de locuri de muncă vacante, în condițiile în care numărul de șomeri este destul de ridicat.

Pentru domeniul de pregătire servicii putem spune că „a trecut perioada de glorie”, mai exact numărul locurilor de muncă vacante a început să scadă din 2012, dar și rata șomajului, foarte puțini absolvenți recurgând la soluția șomajului pentru a obține venituri.

Pentru profilul tehnic, se constată că numărul absolvenților care sunt înregistrați ca și șomeri, a început să scadă în perioada 2011 – 2013, numărul locurilor de muncă vacante sunt mai multe, iar numărul de șomeri a început să scadă, în același interval.

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru județul Bacău:

- ❖ cel mai mare număr de șomeri la nivelul județului Bacău se regăsește la nivelul domeniilor corelate cu profilul servicii din învățământul preuniversitar, iar cel mai mic în domeniul resurselor și protecția mediului;
- ❖ pe de altă parte, cele mai multe locuri de muncă vacante se află tot în domeniul serviciilor, ceea ce înseamnă că este încă un domeniu în creștere și poate absorbi forța de muncă.

4.2.1.2. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru școala postliceală

Pentru școala postliceală, se desprind domeniile: **servicii din care Asistență socială și sănătate** este domeniul cu o dinamică pozitivă la nivel județean în privința locurilor de muncă.

Relevanța pentru ÎPT ²⁾ Domeniul - grupe specializ. la sc.postliceală	ȘOMAJ ³⁾										LOCURI DE MUNCĂ vacante ⁴⁾				
	Total					Din care absolvenți									
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Agricol și alimentară Total	62	8	12	12	11	41	4	8	7	4	0	6	7	12	15
Construcții, instalații, arhitectură și sistematizare Total	76	63	54	86	105	16	16	16	16	16	21	24	18	20	12
Economic Total	365	244	308	320	361	15	90	109	179	162	385	53	62	36	81
Electronică Total	105	28	48	25	25	34	11	6	4	3	15	7	3	5	11
Energetică Total	12	14	12	12	6	11	5	10	9	3	1	2	1	1	1
Industria lemnului Total	39	0	0	0	0	15	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Mecanică Total	162	164	154	219	308	62	79	88	138	186	21	20	22	16	20
Mecatronica și informatică Total	218	0	0	0	0	83	0	0	0	0	81	0	0	1	1
Prot. mediului Total	134	60	37	45	80	52	14	2	10	21	16	15	16	14	9
Sănătate și asistență pedagogică Total	284	31	52	40	42	58	3	2	0	3	117	42	45	59	62
Servicii Total	319	55	35	46	43	33	0	0	0	17	59	0	0	1	0
Transporturi Total	41	23	12	27	21	1	0	0	0	0	12	3	6	3	3
Turism Total	1	4	1	0	4	0	3	1	0	3	1	0	0	0	1
Total general	1818	694	725	832	1006	437	252	275	410	489	731	172	180	168	216

4.2.1.3. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul superior

Pentru învățământul superior, dintre grupele de ocupații cu număr semnificativ de locuri de muncă vacante la nivel județean, se desprinde **o tendință de scădere a locurilor de muncă până în 2012, după care numărul locurilor de muncă vacante a început să crească, în condițiile în care numărul de șomeri, după o scădere în perioada 2009 – 2012, înregistrează o creștere în 2013.**

ȘOMAJ ³⁾											LOCURI DE MUNCĂ vacante ⁴⁾				
Total					Din care absolvenți										
2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
1933	972	746	890	1046	387	712	245	233	322	314	473	282	200	210	315

4.2.2. Evoluția șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM în perioada 2009 – 2013, în contextul crizei economice și financiare

PLAI a fost actualizat ca urmare a prevederilor adresei M.E.C.I.-C.N.D.I.P.T. VET /2011 pe baza analizei următoarelor date și informații:

- disponibilizări colective realizate în ultimele luni, sau anunțate de agenții economici pentru următoarele luni, înregistrate la AJOFM;
- șomaj tehnic anunțat de agenții economici, intrări în șomaj în ultimele luni înregistrate la AJOFM;
- locuri de muncă vacante - intrări, înregistrate în ultimele luni la AJOFM;
- proiectul planului de școlarizare pentru IPT, al anului școlar 2010-2011;
- alte informații parțiale furnizate de partenerii sociali și mass-media.

Consultările din ședința lărgită a CLDPS Bacău cu directorii de grupuri școlare, cu agenții economici viabili, cu reprezentanți ai consiliilor locale au condus la concluzia că, la nivelul județului Bacău, nu se desființează unități economice. Disponibilizările raportate de agenții economici în aceasta perioada sunt nesemnificative - comparabile cu cele din anii anteriori, sau au caracter temporar pentru cele din sectorul construcții.

Din analiza realizată de AJOFM Bacău rezultă că oferta VET a avut în vedere adaptarea rețelei școlare a învățământului profesional și tehnic în raport cu locurile de muncă vacante.

Se recomandă pentru proiectul planului de învățământ:

La școala profesională,

- creșterea cifrei de școlarizare pe domeniul turism și servicii;
- scăderea cifrei de școlarizare pe domeniul fabricarea produselor din lemn.

La stagiile de pregătire practică, nivel 3 de calificare, se recomandă:

- creșterea cifrei de școlarizare pe domeniul textile-pielărie;
- creșterea cifrei de școlarizare pe domeniul turism și alimentație;
- creșterea cifrei de școlarizare pe domeniul construcții și lucrări publice;
- creșterea cifrei de școlarizare pe domeniul comerț.

Pentru nivelul 4 de calificare, liceu tehnologic, se recomandă:

- creșterea numărului de clase pentru domeniile electronică și automatizări, unde agenții economici solicită muncitori cu înalt nivel de calificare.

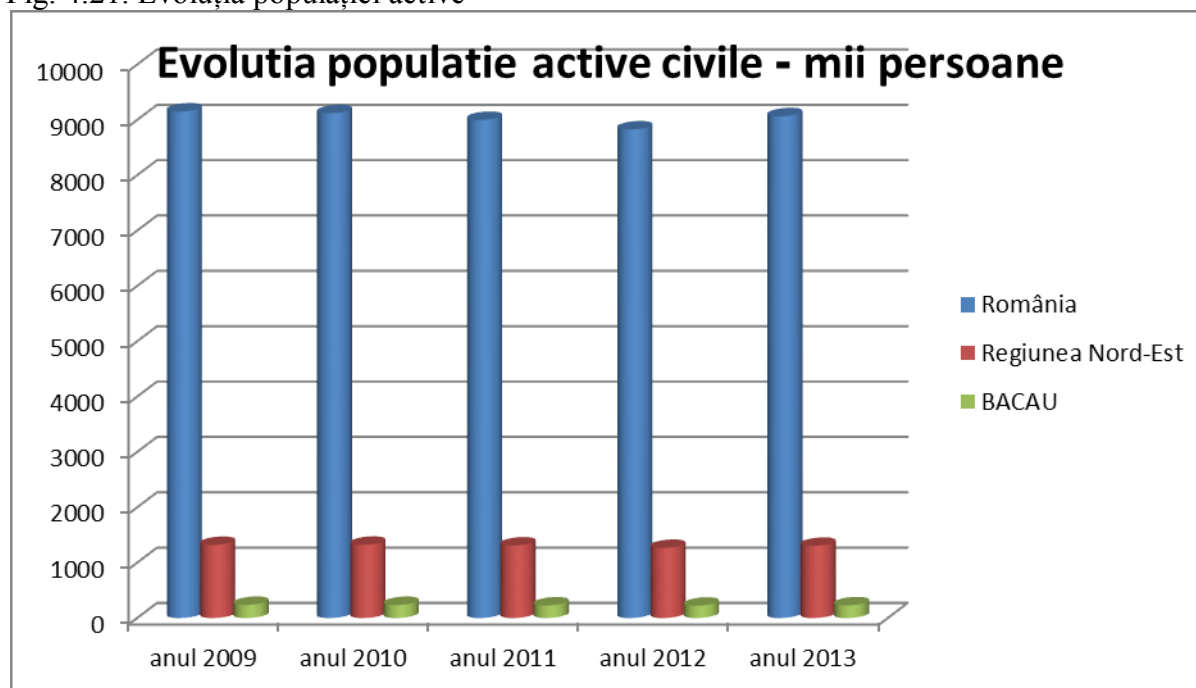
4.3. Concluzii din analiza pieței muncii.

4.3.1. Principalele constatări desprinse din informațiile din AMIGO la nivel național, regional și județean

Populația activă civilă caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației cuprinzând populația ocupată civilă și șomerii înregistrați. În perioada analizată, 2009 – 2013, populația activă civilă a avut aceeași evoluție, slab ascendentă atât la nivel național, cât și regional sau județean.

2009	2010	2011	2012	2013	Populația activă civilă - mii pers
9150.4	9120.1	8998.3	8826.5	9063.4	România
1319.4	1322.2	1309.5	1266.0	1302.9	Regiunea Nord-Est
236.1	235.0	226.4	222.1	227.9	BACAU

Fig. 4.21. Evoluția populației active

Șomerii înregistrați și rata șomajului, număr persoane

județul Bacău	Șomerii înregistrați la Agențiile pentru ocuparea forței de muncă (număr persoane)			Rata șomajului (%)		
	Total	Femei	Bărbați	Total	Femei	Bărbați
2007	10355	4340	6015	4,4	4,3	4,5
2008	12411	5302	7109	5,3	5,1	5,3
2009	21094	8158	12936	9,0	7,8	10,0
2010	17619	6821	10798	7,8	6,8	8,6
2011	13828	6020	7808	6,2	6,0	6,4
2012	14625	5694	8931	6,4	5,6	7,1
2013	14600	5700	8900	7,1	5,9	8,3

La sfârșitul anului 2013 în evidența Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Munca (AJOFM) Bacău erau 14600 șomeri, cu 624 mai mulți decât au fost în 2012. Rata șomajului a înregistrat un trend crescător până în anul 2009, apoi a urmat o scădere până la nivelul de 6.4% în 2012, apoi în 2013 a crescut din nou la 7,1%; din total număr șomeri, cei mai mulți sunt bărbați.

Structura șomajului înregistrat pe grupe de vârstă. Șomajul tinerilor

Ponderea șomerilor tineri (15-24 ani) în total șomeri înregistrați, în județul Bacău înregistrează o scădere în perioada 2008 - 2010, urmată de o creștere în intervalul 2011 – 2012, ajungând la un procent de 21,5% din totalul șomerilor la nivelul județului Bacău, mai mult decât procentul înregistrat la nivel național – 20%.

	2008			2009			2010			2011			2012		
	Total șomeri	sub 25 ani	%	Total șomeri	sub 25 ani	%	Total șomeri	sub 25 ani	%	Total șomeri	sub 25 ani	%	Total șomeri	sub 25 ani	%
România	4036441		0.0	709383		0.0	584553		0.0	399697		0.0	435237	87261	20.0
din care femei	187229		0.0	302124		0.0	247636		0.0	175367		0.0	183937		0.0
Regiunea	66303		0.0	114086		0.0	101901		0.0	74121		0.0	83230		0.0
din care femei	27853		0.0	44683		0.0	40115		0.0	31462		0.0	32899		0.0
Judetul Bacau	12383	2363	19.1	21049	3798	18.0	17582	3198	18.2	13403	2725	20.3	14075	3022	21.5
din care femei	5291	1188	22.5	8140	1779	21.9	6811	1420	20.8	5830	1239	21.3	5480	1320	24.1

Șomajul înregistrat de lungă durată

Șomerii de lungă durată reprezintă persoanele care se află în șomaj pentru o perioadă mai mare de 6 luni (persoanele până în 25 de ani) sau de 12 luni (pentru persoanele peste 25 de ani).

Șomajul de lungă durată în rândul tinerilor.

Evoluția ponderii șomerilor de lungă durată (peste 6 luni) sub 25 ani în total șomeri

Sursa: date furnizate de ANOFM

	2010			2011			2012			2013		
	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni
Judetul Bacau	3198	297	9.29	2725	264	9.69	3022	373	12.34	3092	362	11.71
din care femei	1420	72	5.07	1239	64	5.17	1320	83	6.29	1210	80	6.61

Evoluția ponderii șomerilor de lungă durată (peste 12 luni) peste 25 ani în total șomeri

Sursa: date furnizate de ANOFM

	2010			2011			2012			2013		
	Șomeri peste 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri peste 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri peste 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri peste 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni

Judetul Bacau	14384	1865	12.966	10678	1636	15.321	11053	2284	20.664	13034	2102	16.127
din care femei	5391	632	11.723	4591	586	12.764	4160	902	21.683	4804	788	16.403

În rândul tinerilor (persoane până în 25 de ani), în perioada 2010 - 2013 s-a înregistrat o creștere a ratei șomajului în anii 2010-2012 urmată de o ușoară scădere 2013.

Contextul pieții muncii din România și perspectiva următoarelor luni, datorate efectelor crizei financiare mondiale a determinat necesitatea realizării unor analize în scopul fundamentării planurilor de școlarizare pentru anul școlar următor, astfel PLAI a fost actualizat pe baza analizei următoarelor date și informații:

- **disponibilizări colective realizate în ultimele luni**, sau anunțate de agenții economici pentru următoarele luni, înregistrate la AJOFM .
- **șomaj tehnic anunțat de agenții economici**, intrări în șomaj în ultimele luni înregistrate la AJOFM;
- **locuri de muncă vacante** – intrări, înregistrate în ultimele luni la AJOFM;
- **alte informații parțiale furnizate de partenerii sociali și mass-media.**

Structura șomerilor după nivelul de educație

Rata șomajului înregistrat la sfârșitul lunii februarie 2014, la nivel național, a fost de 5,83%, mai mică cu 0,01 pp decât cea din luna ianuarie a anului 2014 și mai mare cu 0,18 pp decât cea din luna februarie a anului 2014. Numărul total al șomerilor înregistrați în evidențele agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă la finele lunii februarie a fost de 528.041 persoane, cu 1.091 persoane mai puține față de cele de la finele lunii anterioare.

În ceea ce privește rata șomajului înregistrat pe sexe, în luna februarie 2014, comparativ cu luna precedentă, rata șomajului masculin a rămas la aceeași valoare ca în luna ianuarie (6,48%), iar rata șomajului feminin a scăzut de la 5,12% în luna ianuarie la 5,09%. Numărul șomerilor femei la 28 februarie 2014 era de 217.089 persoane.

Structura șomajului pe grupe de vârstă în luna februarie 2014 se prezintă astfel : 72.306 șomeri au sub 25 de ani; 42.542 șomeri au între 25 și 29 de ani; 120.692 șomeri au între 30 și 39 de ani; 147.940 șomeri au între 40 și 49 de ani; 68.995 șomeri au între 50 și 55 de ani; 75.566 șomeri au vârsta peste 55 ani.

Referitor la structura șomajului după nivelul de instruire, șomerii fără studii și cei cu nivel de instruire primar, gimnazial și profesional constituie ponderea cea mai mare a persoanelor care se adresează agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă în vederea găsirii și ocupării unui loc de muncă, aceasta fiind de 74,06%. Șomerii cu nivel de instruire liceal și post-liceal reprezintă 19,22% din totalul șomerilor înregistrați, iar cei cu studii universitare 6,72%.

Cele mai ridicate niveluri ale ratei șomajului au fost atinse în județele: Vaslui (11,41%), Mehedinți (11,02%), Teleorman (10,67%), Alba (10,39%), Dolj (10,00 %), Galați (9,38%), Buzău (8,43%), Ialomița (8,41%), Olt (8,35%), Gorj (8,26%), urmate de județele Călărași (8,10%) și Dâmbovița (8,03%).

Din totalul șomerilor înregistrați, 191.178 au fost șomeri indemnizați și 336.863 neindemnizați. Numărul șomerilor indemnizați a scăzut cu 13.189 persoane, iar numărul șomerilor neindemnizați a crescut cu 12.098 persoane față de luna precedentă.

4.3.2. Concluzii din analiza principalilor indicatori din Balanța Forței de Muncă (BFM)

Rata de ocupare a resurselor de muncă (conf. BFM)

- Tendința de scădere a ratei de activitate și a ratei de ocupare a populației civile - similar cu AMIGO.

- Rata de ocupare mai redusă pentru populația feminină față de cea masculină.

Șomerii înregistrați în evidențele AJOFM:

- Rata șomajului (șomeri înregistrați) în scădere.

- Tendința generală descrescătoare a șomajului în prezent (similar cu AMIGO).

- Rata șomajului înregistrat mai mare în cazul bărbaților (similar cu AMIGO).

4.3.3. Concluzii din analiza structurii populației ocupate civile

Se constată în ultimii ani tendința de **scădere a numărului și ponderii populației ocupate (civile) în industrie și agricultură**, în paralel cu **creșterea în servicii și în administrație**.

Serviciile:

- Primul loc în ierarhia ocupării la nivel județean.

- Creștere constantă în ultimii ani atât în cifre absolute cât și ca pondere a ocupării în toate activitățile din cadrul sectorului.

Industria:

- În scădere, ponderea populației ocupate în industrie este mai mică decât media națională.

Agricultura:

- Scădere constantă în ultimii ani.

Construcțiile:

- Pondere puțin mai mică decât media națională - Tendința revenire fără creșteri spectaculoase.

4.3.4. Concluzii din analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM

Armonizarea Planurilor de școlarizare cu structura ofertei și proporțional cu nevoile pieței muncii –astfel: creșterea ponderii pe domeniul serviciilor și scăderea ponderii domeniului tehnic, dezvoltarea agriculturii pe termen lung, dezvoltarea domeniului construcții pe termen mediu și lung. Realizarea de analize la nivel local în PLAI pentru a defini mai concret oferta planului de școlarizare și consultarea structurilor implicate în dezvoltarea regională și locală.

Actualizarea calificărilor și curriculumului. Dinamică economiei necesită calificări și competențe adecvate cu o mobilitate și flexibilitate ocupațională sporită a forței de muncă. Aceasta presupune:

- Actualizarea permanentă a SPP și aplicarea în condiții care să asigure calitatea formării.

Realizarea de parteneriate. Ponderea crescândă a IMM solicită sistemului IPT un răspuns adecvat la nevoile specifice IMM, de adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse. Acest deziderat se poate realiza prin:

- Elaborarea CDL în parteneriat pentru a satisface nevoile angajatorilor pe plan local;
- Asigurarea unei pregătiri de bază, competențe tehnice generale care să permită flexibilitatea profesională și ocupațională;
- Actualizarea competențelor în același ritm cu dezvoltarea economiei și pieței forței de muncă;
- Dezvoltarea de competențe care pot asigura căutarea și/sau crearea propriului loc de muncă (ex:competențe antreprenoriale);
- Promovarea învățării pe parcursul întregii vieți;
- Consolidarea pregătirii profesionale, în parteneriat activ, eficient cu agenții de ocupare.

Dezvoltarea competențelor de protecție a mediului, ca răspuns la cerințele de mediu conform standardelor UE:

- Este necesară dezvoltarea de competențe corespunzătoare protecției mediului în cadrul pregătirii tehnice generale, pentru toate calificările și competențe specializate pentru calificările ce presupun activități legate de mediu.

Dezvoltarea mediului rural și rural - montan:

În contextul în care, în mediul rural, majoritatea populației este cuprinsă în agricultură de subzistență (punct slab) dar corelat cu potențialul geografic montan, al regiunii (punct tare) se impune realizarea unui program coerent de măsuri în educație și formare profesională, pe următoarele direcții prioritare:

- *Consolidarea parteneriatului social prin antrenarea în procesul decizional și de planificare strategică în IPT a reprezentanților instituțiilor și organizațiilor relevante pentru ruralul - montan.*

- *Inițierea/dezvoltarea unor școli pilot cu profil agromontan, înzestrate cu o bază materială adecvată: fermă didactică, ateliere școală și laboratoare – organizate și dotate corespunzător, din perspectiva agriculturii montane și pluriactivității (cu o componentă de agroturism inclusă); facilități de tip campus.*

- *Adecvarea sporită a conținutului calificărilor la specificul agromontan local.*

- *Completarea/adaptarea pregătirii la nivel gimnazial din zonele montane prin introducerea unor noțiuni generale privind economia ruralului montan, și aspecte practice de gospodărie și alimentație (la orele de educație tehnologică / componentă de CDS).*

- *Programe de formare continuă a cadrelor didactice de specialitate, cu privire la competențele specifice agriculturii montane.*

- *Programe de orientare și consiliere adaptate grupurilor țintă din ruralul montan (elevi și părinți, tineri agricultori).*

De asemenea, se recomandă programe adecvate de informare și instruire a producătorilor agricoli cu privire la:

- ameliorarea competitivității sectorului agricol, alimentar și forestier din zona montană
- ameliorarea calității producției și a produselor, adaptarea la normele UE .
- promovarea produselor lor prin utilizarea logo-urilor acceptate de către UE (ex.: Produsul BIO, Produsul tradițional, Denumirea de origine a produsului–AOP, Identificarea geografică a produsului-IGP)

anul 2013 – județul Bacău

Nr	Indicatori	Concluzii
1	ponderea persoanelor ocupate	1. domeniul servicii 39,2% din care comerț 13,3%, 1,0% hoteluri și restaurante, 5,5% învățământ, 4,7% sănătate și asistență socială, 3,8% transporturi, depozitare, comunicații, 2. domeniul agricultură, silvicultură pescuit - 32,4% 3. domeniul industrie - 18,2% 4. domeniul construcții - 10,2%
2	Numărul mediu al salariaților , pe activități ale economiei naționale	1. Industrie - 29,07% din care Industrie prelucrătoare 78,4% din total industrie 2. Comerț cu ridicata/amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor 18,64% 3. Construcții 8,76% 4. Învățământ 10,85% 5. Sănătate și asistență socială 8,53% 7. Transport și depozitare 4,24 % 8. Administrație publică 4,33% 9. Activități de servicii administrative, asigurări sociale 4,01%
3	Locuri de muncă vacante	• servicii (economic)

		• comerț (economic) • mecanică • agricultură • construcții • sănătate și asistență socială
4	Domenii cu dinamică pozitivă și potențial mare de absorbție pe piața muncii:	▪ mecanică, ▪ construcții, ▪ sănătate și asistență socială ▪ comerț
5	Dinamică ocupațiilor pe nivele	Învățământ profesional și tehnic: în special școala profesională, domeniul mecanic, calificarea mecanic auto Școala postliceală: servicii din care asistență socială și sănătate, administrație Învățământul superior: o tendință de scădere a locurilor de muncă în paralel cu creșterea numărului de șomeri .

4.4. Proiecția cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu

În 2011, Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS) a realizat, **Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul 2013 și în perspectiva 2020**. Studiul a fost realizat de către INCSMPS în calitate de partener în cadrul Proiectului strategic cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 „*Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii*”, proiect al cărui lider de parteneriat a fost Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic.

Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung a fost realizată utilizând o metodologie similară cu cea utilizată de Universitatea Cambridge în modelul de prognoză utilizat de CEDEFOP, dar prezintă unele abordări inovative generate de gradul mult mai mare de detaliere a informațiilor dorite.

Astfel, s-a realizat o proiecție a **cererii potențiale** de forță de muncă (definită ca cererea de forță de muncă rezultată din dinamica economică - descrisă prin indicatori ai investițiilor brute interne și externe și ai valorii adăugate brute) de-a lungul orizontului de prognoză. Cererea potențială reprezintă nivelul estimat ca necesar, în termeni de populație ocupată, conform previziunilor economice. Acest nivel va fi satisfăcut când numărul persoanelor efectiv ocupate este egal cu nivelul estimat ca necesar de populație ocupată; în celelalte cazuri vom avea un deficit sau un excedent față de necesarul de populație ocupată. Cererea potențială nu trebuie considerată ca cerere efectivă. De asemenea, nu trebuie confundată cu populația ocupată (deși are valori aparent identice sau apropiate față de aceasta). Cererea potențială estimează necesarul de populație ocupată, însă evoluția populației efectiv ocupate depinde nu numai de evoluțiile economiei ci de o multitudine de alți factori, în primul rând demografici, migrație etc. Pentru estimarea ei s-a utilizat o tehnică de modelare econometrică.

A fost estimată și **cererea înlocuită** (definită ca număr de locuri de muncă rezultate din retragerea participanților la activitatea economică ca urmare a pensionărilor). Este de menționat că cererea înlocuită este o variabilă intermediară, astfel încât valorile ei nu descriu decât evoluții ale unor structuri economice trecute. Mai mult, lipsa unor informații detaliate cu privire la structura pe vârste a populației ocupate a făcut ca estimarea să fie făcută pe grupe de vârstă și în ipoteze care induc un anumit grad de eroare al estimării. Prin urmare, aceste estimări trebuie privite cu rezerve.

Utilizând cele două variabile (cererea potențială și cererea înlocuită) s-a estimat **cererea agregată** de forță de muncă pentru anul 2013 și s-a extins prognoza pentru orizontul 2020.

Analizând informațiile cu privire la dinamica cererii potențiale (măsura creării sau distrugerii de locuri de muncă în viitor) și a cererii înlocuite s-au estimat **locurile de muncă disponibile**, în ipotezele de calcul al celor două variabile. Acest indicator poate lua valori pozitive dacă există cerere potențială sau dacă aceasta indică dispariție de locuri de muncă dar nivelul cererii înlocuite este mai mare decât dispariția locurilor de muncă.

Modelul econometric macroeconomic utilizat pentru estimarea cererii de forță de muncă la nivel național a utilizat serii de date de la Institutul Național de Statistică, pentru perioada 2000-2008 privind:

- populația ocupată în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1);
- valoarea investițiilor brute în bunuri corporale în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1);
- valoarea adăugată brută în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1);
- valoarea costului mediu lunar al salariilor în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1).

Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung a fost realizată în trei tipuri de scenarii:

❖ **Scenariul MODERAT** a fost construit pe baza următoarelor ipoteze:

- evoluția valorii adăugate brute (**VAB**) conform prognozelor Comisiei Naționale de Prognoză (Prognoza de primăvară 2011) pentru perioada 2011-2013
- pentru perioada 2014 – 2020 s-a presupus următoarea evoluție a **valorii adăugate brute**: un ritm anual de creștere în industrie de 1,0325, un ritm de 1,0305 în construcții și respectiv un ritm anual de creștere în servicii de 1,0165 (valori calculate ca o medie aritmetică a ritmurilor anuale de creștere așteptate pentru perioada 2011 – 2012). S-a considerat că în cadrul fiecărei ramuri, diviziunile componente urmează evoluția ramurii. S-a optat pentru alegerea pentru perioada 2014-2020 a unor ritmuri de creștere a VAB inferioare anului 2013 deoarece s-a dorit luarea în considerare a prezumtivei crize economice pe care specialiștii o previzionează după anul 2013.
- pentru evoluția **Costului forței de muncă** pentru anii 2009 și 2010 s-a ținut cont de valorile reale publicate de Institutul Național de Statistică, în timp ce pentru anii 2011-2020 s-a considerat un ritm anual de creștere constant și egal cu 1,015.
- pentru evoluția **Investițiilor brute** s-a pornit de la ritmul de scădere anual pentru 2009 (0,76) pe total industrie calculat din datele de la INS - tempo online. În lipsa altor informații s-a considerat că această scădere a fost înregistrată identic la nivelul fiecărei diviziuni CAEN. Pentru perioada 2010 – 2020 s-a estimat trendul liniar al variabilei pe baza datelor observate pe întreaga perioadă de analiză.

❖ **Scenariul OPTIMIST** a presupus următoarele variații față de scenariul MODERAT:

- **VAB** în 2010 înregistrează un ritm de creștere de 1,1 față de 2009 în industrie, un ritm de scădere de 0,9 față de 2009 în construcții, în timp ce în servicii se menține constantă pe perioada 2010-2011. Pentru perioada 2012- 2013 se mențin evoluțiile prognozate de Comisia Națională de Prognoză, în timp ce pentru perioada 2014- 2020 s-a considerat un ritm anual de creștere în industrie de 1,036, un ritm de 1,044 în construcții și respectiv un ritm anual de creștere în servicii de 1,032 (valori calculate ca o medie aritmetică a ritmurilor anuale de creștere așteptate pentru perioada 2011 – 2013).
- **Investițiile brute** în 2010 înregistrează un ritm de creștere de 1,15 față de 2009. Pentru perioada 2011- 2020 s-a estimat apoi trendul liniar al variabilei.

❖ **Scenariul PESIMIST** a presupus următoarele variații față de scenariul MODERAT:

- **VAB** în perioada 2014 - 2020 se menține la nivelul prognozat pentru anul 2011. De asemenea, s-a ținut cont și de rezultatele anchetei în firme, conform cărora peste jumătate dintre cei intervievați sunt de părere că România nu își va reveni din criza economică până în anul 2013.

- **Costul forței de muncă** în 2010 își menține ritmul de creștere pe care l-a avut în 2009 comparativ cu 2008, în timp ce pentru anii 2011-2020 s-a considerat un ritm anual de creștere de 1,015 constant.

A fost prognozată separat și evoluția celor 18 diviziuni CAEN (Rev.1) ce au fost excluse din modelul econometric din cauza lipsei de date. Pentru acestea s-a emis ipoteza conform căreia evoluția populației ocupate din cadrul lor își menține trendul observabil pentru perioada 2000-2008.

În final, s-a corectat modelul cu eroarea obținută din predicția populației ocupate totale la nivel național pentru anii 2009 și 2010 cu valorile reale (erorile au fost de aprox. 1-2%).

Rezultatele proiecțiilor

1. Proiecția cererii potențiale la nivel național

Rezultatele prognozei cererii potențiale de forță de muncă (funcție de dinamica economică ce generează sau distruge locuri de muncă) la nivel național pentru perioada 2011 – 2020 indică scăderea acesteia în ipotezele scenariului pesimist și a celui moderat și creșterea acesteia în ipoteza scenariului optimist.

Tabelul nr. 4.22 (mii persoane)

	scenariu PESIMIST	scenariu MODERAT (de bază)	scenariu OPTIMIST
2009	9243	9243	9243
2010	9239	9239	9239
2011	8939	9161	9400
2012	8951	9095	9414
2013	8972	9045	9437
2014	8937	9032	9440
2015	8903	9021	9444
2016	8867	9009	9447
2017	8831	8996	9450
2018	8794	8982	9452
2019	8756	8968	9454
2020	8718	8954	9456

2. Proiecția cererii potențiale, a cererii înlocuite și a cererii agregate de forță de muncă la nivel de regiune de dezvoltare și la nivel de județ – scenariul moderat

În ipotezele scenariului de bază (moderat) proiecția cererii potențiale relevante pentru învățământul profesional și tehnic indică, la nivel regional, trenduri de reducere continuă între 2012-2020 în regiunile Nord-Est, Nord-Vest, Sus-Est, Sud-Vest și trenduri de scădere în perioada 2012-2014 urmate de trenduri de creștere între 2015 și 2020 în regiunile Sud, Centru, Vest, București-Ilfov.

Proiecția cererii potențiale de forță de muncă la nivel județean a fost estimată prin dezagregarea proiecțiilor la nivel regional privind populația ocupată. Proiecția în structură de ocupații pentru fiecare județ în parte a plecat de la asumția că este puțin probabil să se producă în următorii trei ani modificări structurale semnificative față de anul 2009

Pornind de la ratele de pensionare pe ocupații la nivel național (sursa: CEDEFOP din LFS (AMIGO)), s-a coborât la nivel regional luându-se în considerare diferențele dintre rata de ocupare a persoanelor vârstnice (peste 55 de ani) la nivel național și pe regiuni. Apoi, ratele de

pensionare au fost rafinate la nivel de județ prin raportarea la ponderea populației de 55 ani și peste în populația totală ocupată a județului respectiv și compararea acesteia cu ponderea populației de 55 ani și peste în populația totală ocupată a regiunii din care face parte județul.

Cererea agregată de forță de muncă la nivel național a fost obținută din însumarea cererii potențiale cu cererea înlocuită de forță de muncă. Se observă faptul că – la nivel național - în fiecare an de prognoză, cererea înlocuită compensează scăderile cererii potențiale rezultată din evoluția potențială a activităților economice. Diferența dintre cererea înlocuită și modificarea cererii potențiale față de anul anterior este explicată de existența unor locuri de muncă disponibile. Estimarea dinamicii acestora, ca și a cererii potențiale, înlocuite și agregate în ipotezele scenariului de bază (moderat) arată existența unor oportunități pentru ocuparea tinerilor absolvenți sau a inactivilor, respectiv a șomerilor. Dacă acceptăm ipoteza că ponderea populației inactive nu se modifică și nici nu au loc reduceri ale ratei șomajului, putem să considerăm ca aceste locuri de muncă vor putea fi disponibile pentru absolvenții din diferite domenii relevante pentru învățământul profesional și tehnic.

Prognoze ale cererii pentru Regiunea Nord Est în ocupații relevante pentru ÎPT

(nr. persoane)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Prognoze ale cererii potențiale	1209958	1204945	1199590	1178179	1173645	1167471	1160745	1153540	1145909	1137904
Prognoze ale cererii înlocuite	23933	23833	23727	23300	23210	23087	22953	22809	22657	22498
Prognoze ale cererii agregate	1233891	1228778	1223317	1201479	1196855	1190557	1183698	1176349	1168566	1160401

Prognoze ale cererii pentru județul Bacău

(nr. persoane)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Prognoze ale cererii potențiale	151748	151151	150514	147965	147425	146690	145890	145032	144124	143171
Prognoze ale cererii înlocuite	5103	5081	5059	4968	4948	4922	4894	4863	4831	4797
Prognoze ale cererii agregate	290124	288995	287790	282968	281948	280558	279044	277422	275704	273902

3. Proiecția cererii de forță de muncă pe activități economice, la nivelul regiunii – scenariul moderat

		NE	SE	S	SV	V	NV	C	B	TOTAL
Agricultură, vânătoare și servicii anexe	2011	769388	314328	440737	427939	95832	246119	118969	2601	2415913
	2012	759888	304601	426404	417158	85341	233968	109735	565	2337661
	2013	747865	294769	412081	406176	75350	222101	100867	198	2259408

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI
TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2015**

Silvicultura, exploatare forestieră și servicii auxiliare	2011	12286	3210	4925	2506	4564	9649	1216	0	38357
	2012	11859	2933	4821	2330	4595	9629	859	0	37025
	2013	11432	2668	4711	2160	4611	9586	524	0	35693
Pescuitul, piscicultura și serviciile anexe	2011	637	326	802	0	52	94	82	275	2269
	2012	556	257	690	0	32	72	52	235	1895
	2013	466	194	570	0	16	53	29	194	1521
Extracția și prepararea cărbunelui	2011	775	34	436	24826	12753	0	618	7	39449
	2012	758	24	208	25225	12145	0	657	0	39016
	2013	743	14	0	25682	11574	0	697	0	38710
Extracția hidrocarburilor și servicii anexe	2011	5216	1666	20771	11283	4017	3560	5740	1621	53875
	2012	5123	900	20782	11012	4081	3646	5959	1655	53158
	2013	5049	154	20861	10782	4158	3741	6193	1693	52632
Extracția și prepararea minereurilor radioactive	2011	382	0	0	32	137	208	93	0	852
	2012	355	0	0	34	144	200	98	0	831
	2013	329	0	0	36	149	193	102	0	809
Extracția și prepararea minereurilor metalifere	2011	456	32	27	43	132	1292	126	22	2130
	2012	441	33	27	46	119	1305	135	24	2130
	2013	426	35	27	49	106	1318	144	25	2130
Alte activități extractive	2011	891	3101	1401	413	1471	667	914	433	9290
	2012	815	3211	1392	372	1501	531	841	430	9092
	2013	745	3326	1387	334	1534	403	774	428	8930
Industria alimentară și a băuturilor	2011	35449	31256	36140	12293	14103	24154	33240	21727	208363
	2012	35870	31000	36428	11755	13373	23759	33278	21130	206593
	2013	36388	30836	36816	11259	12692	23437	33411	20601	205440
Fabricarea produselor din tutun	2011	0	83	500	43	0	127	293	1111	2157
	2012	0	68	400	42	0	130	325	1112	2078
	2013	0	55	350	40	0	134	315	1117	2011
Fabricarea produselor textile	2011	23685	3495	9223	2606	13285	12263	30881	11023	106461
	2012	23921	3185	8676	2552	13510	11489	31601	10398	105332
	2013	24224	2891	8163	2507	13773	10763	32402	9815	104537
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte; aranjarea și vopsirea blănelor	2011	73005	89834	62695	26172	30293	60202	76680	16011	434893
	2012	72415	94209	64260	25822	30213	60907	79196	13808	440832
	2013	71899	98830	65952	25495	30169	61709	81886	11558	447499
Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, a harnașamentelor și încălțăminte	2011	0	4500	4051	917	27875	27362	27189	6108	98001
	2012	0	4633	4145	609	28284	26931	27355	5308	97266
	2013	0	4778	4249	306	28769	26582	27598	4532	96815
Fabricarea lemnului și a produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din împletitură de pai și alte materiale vegetale	2011	27227	6341	11610	4718	12551	17715	38347	2626	121135
	2012	26027	6322	11532	4437	12904	17476	38981	2475	120154
	2013	24917	6321	11487	4172	13289	17290	39716	2332	119525
Fabricarea celulozei, hârtiei și a produselor din hârtie	2011	743	3201	1873	1612	2080	5328	1970	1826	18634
	2012	406	3252	1806	1649	2219	5270	1868	1805	18274
	2013	81	3311	1746	1689	2360	5231	1775	1790	17984
Edituri, poligrafie și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor	2011	3150	1417	2395	2298	1281	3231	3798	12347	29918
	2012	3185	1345	2475	2323	1234	3118	3784	11981	29446
	2013	3229	1278	2559	2355	1192	3018	3782	11661	29075
Industria de prelucrare a țițeiului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari	2011	2877	930	15048	65	0	298	490	491	20199
	2012	2671	866	14884	65	0	310	517	497	19810
	2013	2481	806	14775	65	0	323	544	504	19499
Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	2011	9300	188	5907	19135	4024	1688	5074	11121	56437
	2012	8804	85	5577	19713	4229	1470	4860	11005	55744

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2015

	2013	8345	65	5272	20338	4444	1261	4666	10843	55234
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	2011	24	4192	8105	6247	5606	10799	5914	2389	43275
	2012	0	4022	7988	6450	5527	10985	5803	1865	42640
	2013	0	3865	7896	6663	5463	11196	5710	1356	42149
Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	2011	6883	4202	9699	6026	18460	9122	25282	6364	86039
	2012	6693	3756	8743	5996	19690	7606	26217	6447	85148
	2013	6525	3328	7830	5983	20956	6139	27212	6547	84521
Industria metalurgică	2011	7537	45970	15080	15853	6057	10541	940	1174	103153
	2012	7429	47040	14774	16801	5717	10141	259	385	102546
	2013	7342	47415	14511	17785	5394	9772	0	0	102219
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (exclusiv mașini, utilaje și instalații)	2011	13227	17624	25058	5254	15280	25329	27635	11257	140664
	2012	12643	17736	25604	4660	14954	26462	27543	10197	139800
	2013	12099	17894	26213	4084	14672	27656	27525	9175	139319
Industria de mașini și echipamente	2011	33018	9428	47016	9772	26383	16744	27052	15742	185156
	2012	34488	9588	46700	9462	27523	16778	24635	15432	184606
	2013	36041	9773	46505	9176	28729	16855	22289	15161	184529
Producția de mijloace ale tehnicii de calcul și de birou	2011	47	251	373	443	760	676	359	2388	5296
	2012	14	246	358	445	680	651	343	2397	5133
	2013	0	242	345	449	608	630	329	2397	4999
Industria de mașini și aparate electrice	2011	1578	1662	18656	3402	38281	14861	15139	4326	97905
	2012	1371	1542	18258	2041	39075	15566	15025	4293	97172
	2013	1171	1428	17914	701	39964	16304	14954	4273	96711
Industria de echipamente pentru radio, televiziune și comunicații	2011	584	0	0	432	10910	819	758	1381	14885
	2012	560	0	0	442	10683	805	771	1357	14617
	2013	539	0	0	452	10496	793	786	1337	14402
Industria de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice și fotografice, ceasornicărie	2011	1892	226	1018	41	3005	543	966	3061	10752
	2012	1909	221	1067	40	2933	546	915	2884	10515
	2013	1931	217	1117	39	2873	551	869	2724	10323
Industria mijloacelor de transport rutier	2011	1072	468	37632	5156	14591	4886	9667	357	73830
	2012	1088	360	37942	4317	15714	4799	8434	138	72791
	2013	1106	255	38288	3512	16860	4729	7259	0	72008
Industria altor mijloace de transport n.c.a.	2011	4337	31101	5317	12457	15587	1782	958	5180	76718
	2012	3924	30840	5668	11995	16104	1633	952	5127	76243
	2013	3526	30662	6031	11569	16658	1490	948	5088	75971
Producția de mobilier și alte activități industriale n.c.a.	2011	10686	6435	15546	3737	13467	51556	17291	5993	124711
	2012	9742	6389	15866	3508	13635	53253	15813	5642	123848
	2013	8836	6361	16227	3291	13839	55079	14396	5312	123340
Recuperarea deșeurilor și resturilor de materiale reciclabile	2011	740	2123	2321	40	799	938	389	372	7721
	2012	746	2110	2257	39	790	928	316	314	7500
	2013	754	2106	2205	38	784	922	247	261	7317
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă caldă	2011	20243	16427	14233	31716	12288	8297	18192	19312	140710
	2012	19876	16443	13900	32371	11674	7518	17963	19160	138904
	2013	19578	16507	13615	33110	11108	6779	17794	19068	137558
Captarea, tratarea și distribuția apei	2011	5691	4063	5692	2188	3659	3603	2826	623	28346
	2012	5881	3738	5686	2009	3754	3564	2774	463	27868
	2013	6084	3435	5699	1841	3858	3538	2732	310	27498
Construcții	2011	86058	86720	116447	39413	58407	63261	66396	112885	629588
	2012	85582	87565	116126	37748	58793	61925	65697	118201	631637
	2013	85828	89169	116789	36379	59685	61095	65547	124603	639096
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor; comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule	2011	10236	10302	14538	6775	10560	12633	12407	17489	94942
	2012	9862	9778	14473	6341	10596	12139	12617	17455	93260
	2013	9525	9295	14446	5936	10657	11692	12851	17466	91869
Comerț cu ridicata și servicii de intermediere în comerțul	2011	49693	28236	55065	28586	21585	44284	40098	54702	322249

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI
TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2015**

cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete)	2012	54005	28153	60487	30841	22262	48039	44195	54786	342768
	2013	58454	27845	66137	33149	22856	51906	48478	54463	363288
Comerț cu amănuntul (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete); repararea bunurilor personale și gospodărești	2011	105352	92162	90265	55687	59451	92230	99650	120897	715694
	2012	106435	93214	89832	55189	58299	92907	101467	120093	717437
	2013	107523	94269	89396	54688	57141	93586	103291	119284	719180
Hoteluri și restaurante	2011	20269	19625	16132	3654	12487	20159	17905	26685	136915
	2012	20537	19298	15948	2664	12332	19938	17908	27376	136002
	2013	20840	19010	15796	1691	12202	19756	17944	28108	135347
Transporturi terestre; transporturi prin conducte	2011	31858	49100	43065	26027	45120	50076	47592	81372	374209
	2012	31050	49226	42345	25032	45269	50360	48217	82651	374150
	2013	30288	49425	41688	24073	45485	50718	48914	84054	374645
Transporturi pe apa	2011	284	11208	280	576	0	112	162	220	12841
	2012	281	10990	274	580	0	106	170	197	12598
	2013	278	10809	270	586	0	101	177	176	12397
Transporturi aeriene	2011	251	0	227	0	264	483	276	4514	6015
	2012	248	0	228	0	228	490	269	4402	5865
	2013	246	0	229	0	195	498	263	4307	5739
Activități anexe și auxiliare de transport, activități ale agențiilor de turism	2011	2081	5577	2589	2022	882	1219	2968	6030	23367
	2012	2182	4799	2680	2133	879	1137	3048	6134	22992
	2013	2285	4054	2773	2246	878	1061	3132	6247	22676
Poștă și telecomunicații	2011	9971	7737	9604	6223	9261	7708	4229	33872	88605
	2012	9645	7329	9352	5928	9326	7208	3523	35410	87720
	2013	9344	6942	9125	5649	9409	6731	2836	36991	87027
Intermedieri financiare (cu excepția activităților de asigurări și ale caselor de pensii)	2011	9026	5059	5488	4714	4085	6346	4692	27873	67283
	2012	9076	4696	5393	4592	3938	6162	4365	29267	67489
	2013	9126	4331	5296	4469	3789	5977	4037	30669	67695
Activități de asigurări și ale caselor de pensii (cu excepția celor din sistemul public de asigurări sociale)	2011	3159	924	4144	3046	1900	3390	5205	5257	27025
	2012	3314	801	4499	3344	1697	3530	5635	5562	28382
	2013	3468	661	4868	3655	1466	3667	6081	5871	29738
Activități auxiliare intermedierilor financiare	2011	1820	1652	1936	257	1212	531	1582	2650	11640
	2012	2106	1822	2240	205	1312	417	1601	2753	12457
	2013	2413	1999	2566	143	1415	284	1608	2846	13273
Tranzacții imobiliare	2011	718	1569	360	385	981	279	412	3063	7766
	2012	666	1514	301	373	988	215	396	3004	7457
	2013	619	1467	248	364	997	157	383	2959	7193
Închirierea mașinilor și echipamentelor, fără operator și a bunurilor personale și gospodărești	2011	339	298	822	115	383	157	186	706	3006
	2012	382	329	918	134	432	169	203	666	3233
	2013	429	361	1020	154	483	181	220	612	3459
Informatică și activități conexe	2011	2668	0	1603	935	2241	3751	2413	11917	25528
	2012	2681	0	1532	806	2187	3675	2297	11943	25120
	2013	2699	0	1466	683	2140	3610	2189	11995	24781
Cercetare-dezvoltare	2011	598	274	2747	1291	379	679	1574	9776	17319
	2012	557	181	2679	1340	352	652	1601	9598	16960
	2013	519	93	2621	1391	327	627	1632	9453	16662
Alte activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	2011	13759	16436	27466	18021	10151	5478	8234	48527	148071
	2012	13358	16149	27736	18750	9820	4268	7946	49097	147124
	2013	12987	15895	28054	19505	9510	3080	7677	49752	146461
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	2011	73908	71508	61426	52669	33427	42661	55801	93453	484852
	2012	74548	70777	59419	53035	32361	40939	56209	93610	480898
	2013	75168	70048	57437	53387	31307	39240	56603	93752	476943
Învățământ	2011	89223	53285	60891	47726	40542	67792	64338	58372	482168
	2012	90414	52737	61605	47881	40352	67713	65527	59104	485333
	2013	91710	52233	62390	48086	40199	67700	66796	59904	489018
Sănătate și asistență socială	2011	74569	47072	57339	34940	29305	54288	47320	83467	428301
	2012	75653	46908	58537	34678	27542	53970	47245	85900	430433

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2015

	2013	76833	46795	59813	34453	25790	53708	47222	88456	433069
Eliminarea deșeurilor și a apelor uzate; asanare, salubritate și activități similare	2011	2085	7219	8548	2235	2937	3358	4653	6648	37683
	2012	1719	7689	8941	2149	2985	3325	4992	6825	38624
	2013	1333	8172	9342	2056	3032	3286	5342	7002	39565
Activități asociative diverse	2011	7564	5375	7104	6039	4525	10344	5300	2626	48876
	2012	7953	5542	7334	6513	4687	11029	5328	2283	50670
	2013	8350	5707	7562	7006	4849	11737	5345	1908	52465
Activități recreative, culturale și sportive	2011	8078	6858	14940	3797	7998	5930	8341	23685	79627
	2012	7913	6747	15835	3660	8247	5514	8553	23586	80054
	2013	7746	6634	16738	3522	8498	5093	8767	23484	80481
Alte activități de servicii	2011	2740	4576	3723	5054	5763	7288	7609	14347	51099
	2012	2028	4504	3432	5214	5396	7385	7387	14668	50014
	2013	1349	4448	3161	5382	5059	7499	7194	15017	49108
Activități ale personalului angajat în gospodării particulare	2011	6916	6303	7435	1002	2587	206	0	2444	26893
	2012	7011	7000	7602	1070	2789	0	0	2587	28059
	2013	7089	7732	7533	1140	2998	0	0	2733	29225
Activități desfășurate în gospodării private, de producere a bunurilor destinate consumului propriu	2011	3354	0	0	0	0	0	921	0	4275
	2012	3650	0	0	0	0	0	1003	0	4652
	2013	3946	0	0	0	0	0	1084	0	5029
Activități ale gospodăriilor private, de servicii pentru scopuri proprii	2011	2612	699	358	0	0	100	826	1060	5655
	2012	2839	760	389	0	0	109	898	1152	6146
	2013	3066	821	420	0	0	117	969	1244	6638
Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale	2011	0	0	0	0	0	0	1583	494	2078
	2012	0	0	0	0	0	0	1691	528	2219
	2013	0	0	0	0	0	0	1799	562	2360

4. Proiecția cererii de formare profesională la nivel regional și județean – scenariul moderat

Deoarece datele avute la dispoziție au permis realizarea proiecțiilor doar la intersecția subgrupe majore de ocupații și secțiuni CAEN Rev2, pentru a detalia industria prelucrătoare pe diviziuni s-a utilizat structura pe ocupații și activități economice din Recensământul din anul 2011. Presupunând că structura populației ocupate pe diviziuni în cadrul industriei prelucrătoare nu s-a modificat de la data ultimului recensământ, s-a aplicat această structură la rezultatele proiecției cererii de forță de muncă pe subgrupe majore de ocupații și secțiuni CAEN.

În continuare, evoluția cererii de formare profesională pe domenii de pregătire ale învățământului profesional și tehnic este estimată prin raportarea la distribuția cererii de forță de muncă în următoarea structură matriceală, ca intersecție dintre structura pe grupe ocupații și structura pe activități CAEN. Pentru domeniul Agricultură evoluția cererii de formare profesională a ținut cont de numărul de salariați din acest sector economic.

Domeniul de pregătire	Grupe de ocupații	Activități economice
Agricultură	Tehnicienii în științele vieții, ocrotirea sănătății și asimilați (32)	Agricultură, silvicultură și pescuit
	Agricultori și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit (61)	
Chimie	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Fabricarea substanțelor și

industrială	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	a produselor chimice Fabricarea celulozei, hârtiei și a produselor din hârtie
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	Industria de prelucrare a țiteiului, cocsificarea carbunelui și tratarea combustibililor nucleari Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice
Construcții instalații și lucrări publice	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Construcții
	Meseriași și muncitori calificați în industria extractivă și construcții (71)	Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (exclusiv mașini, utilaje și instalații) Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare
Comerț	Alte ocupații asimilate tehnicienilor (34)	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor
	Modele, manechine și vânzători în magazine și piețe (52)	
Economic	Funcționari de birou (41)	Dispersie mare transectorială
Electric	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	
	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați (72)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Electromecanică	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Dispersie mare transectorială
	Alte ocupații asimilate tehnicienilor (31)	
	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați (72)	
	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
	Conducători de vehicule și operatori instalații mobile (83)	
Electronică automatizări	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Dispersie mare transectorială

	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați (72)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Fabricarea produselor din lemn	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Fabricarea lemnului și a produselor din lemn și pluta, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din împletitură de pai și alte materiale vegetale Producția de mobilier și alte activități industriale n.c.a.
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artizanale (74)	
	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Industrie alimentară	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Industria alimentară și a băuturilor
	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artizanale (74)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Industrie textilă și pielărie	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Fabricarea produselor textile Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte; aranjarea și vopsirea blănurilor Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinarie, a harnașamentelor și încălțăminte
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artizanale (74)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Materiale de construcții	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Fabricarea altor produse din minerale nemetalice Industria extractivă
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Mecanică	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Dispersie mare transectorială
	Alte ocupații asimilate tehnicienilor (31)	
	Meseriași și muncitori calificați în industria extractivă și construcții (71)	
	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați (72)	
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	

	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
	Conducători de vehicule și operatori instalații mobile (83)	
Turism și alimentație	Funcționari în servicii cu publicul (42)	Hoteluri și restaurante
	Lucrători în servicii personale și protecție (51)	
	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artisanale (74)	
Resurse naturale și protecția mediului	Tehnicienii în științele vieții, ocrotirea sănătății și asimilați (32)	Agricultură, silvicultură și pescuit Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare Recuperarea deșeurilor și resturilor de materiale reciclabile
	Agricultori și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit (61)	
Tehnici poligrafice	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Edituri, poligrafie și reproducerea pe suporti a înregistrărilor
	Funcționari de birou (41)	
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	

Subliniem caracterul informativ al estimărilor deoarece acestea s-au bazat pe informații statistice incomplete și pe ipoteza că au avut loc alocări ale forței de muncă (și se va respecta înclinația și în viitor) strict în domeniul de activitate și în ocupația în care se face pregătirea.

Structura estimată pe domenii de pregătire a cererii potențiale la intersecția COR-CAEN, pentru Regiunea Nord-Est este următoarea

Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în Regiunea Nord-Est

	%		
	2013	2017	2020
Agricultură	10,5	10,8	10,5
Chimie industrială	0,9	1,0	0,9
Construcții instalații și lucrări publice	10,7	10,9	10,7
Comerț	13,2	13,6	13,2
Economic	8,3	8,5	8,3
Electric	4,4	4,8	4,4
Electromecanică	0,9	1,1	0,9
Electronică automatizări	0,3	0,5	0,3
Fabricarea produselor din lemn	3,0	0,1	3,0
Industria alimentară	1,5	0,0	1,5
Industria textilă și pielărie	9,6	9,9	9,6
Materiale de construcții	0,8	0,8	0,8
Mecanică	19,0	20,7	19,0
Turism și alimentație	2,5	2,6	2,5
Resurse naturale și protecția mediului	14,2	14,7	14,2
Tehnici poligrafice	0,2	0,1	0,2

Plecând de la **Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în Regiunea Nord-Est**, în baza analizei specificului economic și de piața muncii al județului Bacău, membrii CLDPS apreciază că **Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire din județul Bacău** este următoarea:

Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în județul Bacău

Domeniu	Cerere previzionată de locuri de muncă INCSMPS la nivelul regiunii %			Oferta IPT Pondere rezultată din analiză și consultare la orizontul 2020 %	
	2013	2017	2020	BACĂU	Regiune
RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI	14,2	14,7	14,2	21,5	22%
• Industrie alimentara	1,5	0,0	1,5	4-6	
• Agricultura	10,5	10,8	10,5	8-10	
• Silvicultura				0-1	
• Protecția mediului				6-8	
INDUSTRIE/PROFIL TEHNIC				47,5	49%
• Fabricarea produselor din lemn	3,0	0,1	3,0	0-2	
• Electronică și automatizări	0,3	0,5	0,3	8-10	
• Producție media	0	0	0	0	
• Construcții	10,7	10,9	10,7	9-11	
• Mecanică	19,0	20,7	19,0	18-20	
• Electric	4,4	4,8	4,4	0-2	
• Industrie textilă și pielărie	9,6	9,9	9,6	6-8	
• Materiale de construcții	0,8	0,8	0,8	0	
• Electromecanică	0,9	1,1	0,9	0	
• Chimie industrială	0,9	1,0	0,9	0-2	
• Tehnici poligrafice	0,2	0,1	0,2	0-1	
SERVICII				30	27%
• Turism	2,5	2,6	2,5	10-12	
• Economic	8,3	8,5	8,3	8-10	
• Comerț	13,2	13,6	13,2	8-10	
• Estetica și igiena corpului	0	0	0	0-2	

Structura ofertei educaționale pe niveluri de calificare la nivelul regiunii NORD EST

PROGNOZE ALE CERERII AGREGATE - REGIUNEA NORD-EST	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Pondere din cererea pieței muncii pentru calificări de nivel 2 și 3 în 2017	Pondere nivel 4 pentru continuarea studiilor în învățământ superior în 2017 (asigurarea benchmark european)	Ponderi nivel 3 și 4 în oferta educațională a IPT - ieșiri în 2017
Total	1233891	1228778	1223317	1201479	1196855	1190557	1183698	1176349	1168566	1160401			
Calificări specifice nivelului 4 de calificare	160772	160101	159384	156518	155912	155085	154185	153221	152199	151128	13%	27%	40%
Calificări specifice nivelului 3 de calificare	1073119	1068677	1063933	1044961	1040944	1035472	1029513	1023128	1016367	1009274	87%		60%

Notă: Ponderea de 27% a nivelului 3 pentru continuarea studiilor în învățământ superior în 2017 este conform țintei asumate de România prin PNR privind ponderea absolvenților de învățământ terțiar în 2020.

Se recomandă ca ponderea IPT din totalul ofertei educaționale să fie aproximativ 60%. În cadrul ofertei educaționale a IPT aproximativ 40% se recomandă să fie pentru calificări de nivel 4 iar 60% pentru calificări de nivel 3.

4.5. IMPLICAȚIILE PENTRU ÎPT

- Adaptarea ofertei de formare la cerințele pieței muncii în funcție de potențialul economic al județului;
- Creșterea populației cu nivel ridicat de educație, în special în mediul rural, prin creșterea ofertei de formare continuă;
- Dobândirea ce competențe prin asigurarea instruirii practice la agenți economici;
- Analiza cererii pe piața forței de muncă a calificărilor de perspectivă pentru dezvoltarea județului;
- Oferirea de servicii de orientare și consiliere de la intrarea în sistemul de formare;
- Recalificarea cadre didactice pentru calificări solicitate pe piața muncii;
- Promovarea formării profesionale pe tot parcursul vieții ca domeniu major de intervenție în restructurarea și dezvoltarea sistemelor de educație și formare, asigurarea competențelor cheie;
- Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare profesională, a persoanelor provenind din grupuri/comunități/medii dezavantajate, vulnerabile din punct de vedere socio-economic și expuse riscului de excluziune socială (în special minoritatea romă, tinerii care părăsesc sistemul de stat de protecție a copilului, populația cu venituri scăzute, persoane cu cerințe educaționale speciale, populația din mediul rural, etc.);
- Promovarea spiritului și culturii antreprenoriale în educația inițială, astfel încât antreprenorialul să devină o opțiune de carieră pentru toți;
- Stabilirea de parteneriate active cu partenerii sociali în vederea creșterii gradului de absorbție a absolvenților din TVET;

- Utilizarea noilor tehnologii în procesul de formare profesională
- Oferirea de alternative prin forme de învățare (seral, frecvență redusă, învățământ la distanță);
- Colaborare sistem IPT - AJOFM, în vederea identificării calificărilor pentru autorizare unităților IPT ca furnizor FPC și a grupurilor țintă pentru formarea continuă;
- Consilierea elev - părinte în alegerea carierei, informarea privind tendințele înregistrate pe piața forței de muncă;
- Realizarea unui sistem de selecție în formare, pe baza aptitudinilor elevilor și a achizițiilor anterioare

CAPITOLUL V

ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC

5. 1. Indicatori de context

5.1.1 Contextul european

Strategia *EUROPA 2020* propune o nouă viziune pentru economia socială de piață a Europei în următorul deceniu, care să ajute Uniunea să edifice o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, productivitate și coeziune socială.

La nivel european, cadrul general al strategiei a fost adoptat la Consiliul European din 25-26 martie 2010 și definitivat la Consiliul European din 17 iunie 2010. În document este propusă abordarea tematică a reformelor concentrată pe **3 priorități interdependente** stabilite la nivelul statelor membre:

■ Creștere inteligentă:

- Dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare

■ Creștere durabilă:

- Dezvoltarea unei economii mai competitive, eficiente în utilizarea resurselor și ecologice

■ Creștere inclusivă

- Rată ridicată de ocupare, coeziune economică și socială

Ținte:

- Creșterea ratei de ocupare a populației 20-64 ani, de la 69 % în prezent, la peste 75 %;

- Alocarea a 3% din PIB pentru cercetare - dezvoltare;

- Rata abandonului școlar timpuriu: maxim 10%;

Cel puțin 40% din tineri (30-34 ani) să fie absolvenți de învățământ terțiar;

- “20/20/20”: reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie, creșterea cu 20% a eficienței energetice, comparativ cu 1990

- Reducerea cu 25% a populației aflate sub pragul de sărăcie

Sursa: Strategia ”Europa 2020”

Pentru susținerea celor 3 priorități și atingerea acestor ținte sunt propuse ca instrumente de lucru 7 inițiative emblematice:

• **3 inițiative pentru creșterea inteligentă:**

- *O Uniune a inovării;*
- *O Agendă Digitală pentru Europa;*
- *Tineret în mișcare;*

• **2 inițiative pentru creștere durabilă:**

- *O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor;*
- *O politică industrială integrată pentru era globalizării;*

• **2 inițiative pentru creșterea incluzivă:**

- *O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă;*
- *Platforma europeană de combatere a sărăciei.*

Inițiativa: “Agenda pentru noi competențe și locuri de muncă”

Măsurile la nivelul statelor membre (selecție):

- *Promovarea și monitorizarea implementării efective a rezultatelor dialogului social*
- *Dezvoltarea parteneriatelor între sectorul educației și lumea muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei de educație și formare profesională*
- *Implementarea Cadrului European al Calificărilor (EQF); Cadrul Național al Calificărilor corelat cu EQF*

- *Asigurarea dobândirii și recunoașterii, prin învățământul general, profesional și superior și prin formarea adulților, inclusiv pe cale non-formală sau informală, a competențelor cerute pentru angajare în formarea continuă și pe piața muncii*

Inițiativa: “Tineretul în mișcare”

Linii de acțiune principale:

- *Dezvoltarea de sisteme educaționale și de formare moderne care să asigure competențele cheie și excelentă:*
 - Investiții mai mari, mai bine țintite și durabile în educație și formare; asigurarea celui mai bun randament al resurselor publice; diversificarea surselor de finanțare;
 - Consolidarea acțiunilor pentru reducerea abandonului școlar timpuriu;
 - Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere profesională: informații de bază pentru planificarea carierei (informații referitoare la parcursurile educaționale și de formare, oportunități de angajare); acțiuni de îmbunătățire a imaginii sectoarelor și profesiilor cu potențial de angajare;
 - Promovarea învățării și predării de calitate;
 - Accentul pe competențele cheie pentru economia și societatea bazată pe cunoaștere, de exemplu: a învăța să înveți, comunicarea în limbi străine, competențele antreprenoriale, TIC, învățarea online, competențele în domeniul matematicii (inclusiv competențele numerice) și științelor.
- Comisia va prezenta în 2011 o comunicare privind competențele în sprijinul învățării de a lungul vieții, care va include propuneri de elaborare a unui limbaj comun între sistemul educațional și sectorul profesional (Taxonomia europeană pentru aptitudini, competențe și profesii - ESCO).
- Creșterea atractivității, ofertei și calității EFP VET: conform proiecțiilor, cca. 50 % din totalul locurilor de muncă din 2020 vor fi pentru calificări de nivel mediu rezultate din programe de educație și formare profesională.
- Promovarea experienței timpurii la locul de muncă ca factor esențial pentru facilitarea intrării pe piața muncii și orientarea carierei: programe de tip ucenicie și stagii de practică de calitate.
- Propunerea unui cadru de calitate pentru stagii, inclusiv abordarea obstacolelor juridice și administrative ale stagiilor transnaționale. Sprijinirea unui acces mai bun și a unei participări mai bune la stagii de bună calitate, inclusiv prin încurajarea întreprinderilor să ofere locuri pentru stagii și să devină bune întreprinderi-gazdă (de exemplu, prin etichete de calitate sau premii), precum și prin acorduri între parteneri sociali și ca parte a politicii de responsabilitate socială a întreprinderilor (RSI).
- Facilitarea parcursurilor și permeabilității dintre EFP și învățământul superior, inclusiv prin dezvoltarea unor cadre naționale de calificare și prin menținerea unor parteneriate strânse cu sectorul profesional.
- Extinderea oportunităților de învățare non formală și informală; recunoașterea și validarea acestor tipuri de învățare
- Promovarea atractivității învățământului superior pentru economia bazată pe cunoaștere:
 - Mărirea proporției tinerilor care urmează un program de studii superioare sau echivalent;
 - Îmbunătățirea calității, atractivității și capacității de adaptare a învățământului superior;
 - Ameliorare cantitativă și calitativă a mobilității și a capacității de inserție profesională
- Susținerea unei dezvoltări puternice a învățării transnaționale și a mobilității profesionale pentru tineri
 - Promovarea mobilității tinerilor în scop educațional: obiectivul ca până în 2020 toți tinerii din Europa să poată avea posibilitatea de a și petrece în străinătate o parte din timpul alocat parcursului educațional, inclusiv prin formare la locul de muncă;
 - Promovarea mobilității profesionale a tinerilor

- Măsurile de reducere a șomajului și de sprijinire a încadrării în muncă a tinerilor:
 - Sprijin pentru obținerea primului loc de muncă și de începere a unei cariere.
 - Comisia va stabili o monitorizare sistematică a situației tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare pe baza unor date comparabile la nivelul UE, ca sprijin pentru elaborarea politicilor și pentru învățarea reciprocă în acest domeniu.
 - Se recomandă statelor membre asigurarea faptului că toți tinerii sunt încadrați în muncă, își continuă studiile sau fac parte dintr-un program de activare în termen de patru luni de la absolvirea școlii, ca parte a unei „garanții pentru tineret”.
- Sprijinirea tinerilor cu risc
- Susținerea tinerilor antreprenori și a activităților independente

5.1.2 Contextul național

Programul Național de Reformă 2014 (PNR) reprezintă platforma-cadru pentru definirea și aplicarea politicilor de dezvoltare economică a României, în concordanță cu politicile Uniunii Europene (UE), având ca priorități realizarea unei economii inteligente, durabile și favorabile incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, productivitate și de coeziune socială.

Conform Programului de Reformă „M.E.N. continuă reformele în domeniul educației și formării, în vederea asigurării unui învățământ adaptat cerințelor pieței muncii și centrat pe dezvoltare personală și socială, cu impact pozitiv asupra prevenirii și combaterii părăsirii timpurii a școlii. În scopul dezvoltării educației timpurii (0-6 ani) și a creșterii calității acesteia, în anul 2014 vor fi aduse clarificări de ordin legislativ privind organizarea și funcționarea serviciilor de educație timpurie pentru a deveni, treptat, servicii universale. În urma efectuării unei analize, MEN va elabora o propunere de modificare a Legii Educației Naționale în vederea atribuirii statutului de învățământ obligatoriu grupei mari din învățământul preșcolar. MEN va reglementa conținutul educativ și standardele de referință pentru educația ante-preșcolară (0-3 ani).

De asemenea M.E.N. va continua reforma curriculară prin modernizarea curriculumului școlar și îmbunătățirea sistemului de evaluare a elevilor. Astfel, începând cu anul 2014, MEN va generaliza evaluările naționale la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a și pentru competențele din învățământul profesional și tehnic.

În scopul îmbunătățirii accesului la resurse și instrumente digitale în învățământul preuniversitar, M.E.N. va asigura conectarea a 2400 de școli la internet la finalul proiectului Internet în școala ta și va publica pe portalul său resursele didactice elaborate deja prin proiecte FSE în cadrul POS DRU. M.E.N. va continua să asigure deschiderea sistemului de educație și formare către toți tinerii și asigurarea accesului egal la educație, în special pentru grupurile cu riscuri particulare.

Pe lângă finalizarea Strategiei naționale privind reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii, M.E.N. va implementa măsuri de prevenire și intervenție, inclusiv prin acordarea de sprijin individualizat elevilor expuși riscului de părăsire timpurie a școlii prin extinderea, la nivel local, a programelor de tipul Școala după școală. M.E.N. va implementa măsuri de compensare și intervenție pentru grupurile cu riscuri particulare, prin multiplicarea programelor de tipul A doua șansă, în special în zonele rurale și în cele cu populație de etnie romă și va crea cadrul metodologic privind Alfabetizarea funcțională pentru facilitarea intervențiilor destinate creșterii nivelului de alfabetizare.

La fel ca și în anii anteriori, M.E.N. va continua și în anul școlar 2014/2015 implementarea de programe sociale (Cornul și laptele, Bani de liceu, Euro 200, Rechizite școlare, Acordarea de burse, Decontarea transportului), iar elevii din mediul rural și mic urban vor beneficia de extinderea cu 600 de unități a parcului de microbuze școlare”

Prin noua Lege a Educației Naționale, reforma sistemului educațional românesc vizează următoarele schimbări:

1. Compatibilizarea ciclurilor de învățământ cu cerințele unei educații moderne și cu Cadrul European al Calificărilor

Referitor la reorganizarea structurii învățământului preuniversitar, legea reglementează educația timpurie ca educație antepreșcolară (de la 0 la 3 ani) și educație preșcolară (de la 3 la 6 ani); introducerea clasei pregătitoare în învățământul primar; creșterea duratei învățământului gimnazial la 5 ani; generalizarea, în perspectivă, a învățământului de 12 clase.

Atât în România cât și în Uniunea Europeană, 16 ani reprezintă vârsta de la care o persoană poate intra pe piața muncii în mod legal.

2. Modernizarea și descongestionarea curriculumului

Crearea unui cadru curricular coerent presupune îmbunătățirea programelor școlare prin reducerea volumului de cunoștințe ce trebuie memorate și creșterea atractivității conținuturilor acestor programe. Legea introduce curriculumul bazat pe cele opt competențe cheie de care are nevoie fiecare individ pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru cetățenia activă, pentru incluziunea socială și pentru intrarea pe piața muncii.

3. Reorganizarea sistemului de evaluare a elevilor

Se introduce portofoliul educațional și se modifică sistemul de evaluare a elevilor. Portofoliul va cuprinde totalitatea diplomelor, certificatelor și a altor înscrisuri obținute în urma evaluării competențelor dobândite în contexte de învățare formale, non-formale și informale. Din el se va putea afla parcursul educațional, înclinațiile copilului sau performanțele lui deosebite. *Evaluările elevilor* vor fi realizate la finalul clasei pregătitoare, la finalul claselor a II-a, a IV-a, a VI-a și a IX-a.

4. Asigurarea unui grad sporit de descentralizare, responsabilizare și finanțare în sistem

Descentralizarea se va realiza prin transferul de responsabilități către Consiliul de administrație al unității de învățământ și către autoritățile locale.

Legea introduce principiul „finanțarea urmează elevul” prin care alocarea banilor publici va deveni transparentă și se va face în concordanță cu ținte educaționale strategice. Legea Educației Naționale prevede alocarea pentru finanțarea educației a minimum 6% din PIB-ul anului respectiv.

5. Asigurarea de șanse egale la educație pentru grupurile dezavantajate

Accesul egal la educație pentru păstrarea în școală a elevilor aflați în situații de risc și atragerea celor ce au părăsit timpuriu sistemul educațional se realizează prin programe de tip „Școala după școală” sau „A doua șansă”. De asemenea, se vor subvenționa de către stat costurile aferente frecventării liceului pentru elevii provenind din mediul rural sau din grupuri socio-economice dezavantajate, precum și pentru cei care frecventează școlile profesionale și se vor acorda burse pe bază de contract încheiat cu operatori economici ori cu alte persoane juridice sau fizice.

6. Revalorizarea învățământului profesional și tehnic

Sprrijinul acordat învățământului profesional și tehnic se va concretiza prin: asigurarea dobândirii unei calificări; reînființarea școlilor profesionale; dezvoltarea și susținerea învățământului liceal (filiera tehnologică) și postliceal; extinderea utilizării sistemului de credite transferabile (de ex. între învățământul liceal tehnologic și cel postliceal); asigurarea posibilității finalizării, până la vârsta de 18 ani, de către absolvenții învățământului gimnazial care întrerup studiile, a cel puțin unui program de pregătire profesională care permite dobândirea unei calificări corespunzătoare Cadrului Național al Calificărilor, program organizat gratuit prin unități de învățământ de stat.

7. Reformarea politicilor în domeniul resursei umane

Formarea inițială profesională a cadrelor didactice va cuprinde studii de licență într-o specializare, masterat didactic cu o durată de 2 ani și stagiul practic cu durata de un an. Evoluția

în cariera didactică se va realiza prin gradele didactice I și II și prin dobândirea titlului de *profesor - emerit* în sistemul de învățământ preuniversitar.

Calitatea managementului instituțiilor de învățământ urmează să se îmbunătățească în urma înființării *corpului național de experți în management educațional*, constituit în urma selecției, prin concurs, a cadrelor didactice care fac dovada absolvirii unui program acreditat de formare în domeniul managementului educațional; numai aceste cadre didactice vor putea ocupa funcții de conducere, îndrumare și control. Un pas înainte în vederea exercitării dreptului la educație permanentă îl reprezintă sprijinul acordat de stat prin deschiderea, încă de la nașterea fiecărui copil, a unui cont educațional (echivalentul a 500 Euro).

8. Stimularea învățării pe tot parcursul vieții

Legea Educației Naționale definește conceptul de educație și formare profesională pe tot parcursul vieții într-un mod integrat și coerent și stabilește recunoașterea și certificarea competențelor obținute în contexte educaționale formale, informale și non-formale. Totodată, legea prevede posibilitatea înființării, de către autoritățile locale, a Centrelor Comunitare de Învățare Permanentă, care au rolul de a implementa, la nivelul comunității, politicile și strategiile în domeniul învățării pe tot parcursul vieții.

9. Modernizarea managementului și conducerii universităților

Unul din obiectivele noii legi a fost să întărească la nivel managerial orientarea spre performanță și competitivitatea instituțiilor de învățământ superior din România.

10. Clasificarea universităților

În baza noii legi, instituțiile de învățământ superior din România vor fi clasificate în trei categorii pe baza evaluării programelor de studii și a capacității lor instituționale, după cum urmează: universități preponderent de educație, universități de educație, cercetare științifică și creație artistică și universități de cercetare avansată și educație.

11. Asigurarea calității în învățământul superior

Acest obiectiv presupune ierarhizarea programelor de studii printr-un proces de evaluare a calității programelor, calitate care va reprezenta unul dintre criteriile de bază la încadrarea universităților într-una dintre categoriile menționate anterior. Finanțarea sistemului de învățământ superior se va realiza în funcție de calitate și performanță prin concentrarea resurselor și prioritizarea investițiilor (resursele financiare vor fi alocate cu prioritate către consorții - universități fuzionate).

12. Finanțarea competițională și încurajarea excelenței la nivel universitar

Mecanismului de ierarhizare a universităților i se va adăuga un sistem stimulator de finanțare a excelenței, care va asigura performanța instituțională și calitatea serviciilor de educație și care este structurat astfel: un procent minim de 30% din finanțarea de bază se acordă universităților publice pe baza criteriilor de calitate stabilite; un fond de dezvoltare instituțională se adresează celor mai bune instituții de învățământ superior din fiecare categorie; fondurile de finanțare suplimentară se alocă de către minister. Excelența instituțională va fi completată și printr-un sistem coerent de susținere a excelenței individuale, fapt ce va asigura un nivel de competitivitate a activității fiecărui membru al comunității academice (cadre didactice, studenți, cercetători), efectul cumulativ al acestui sistem fiind reunit în performanța universității.

(Sursa: PNR pag 35 -39)

Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii este una din principalele ținte ale PNR

Traectoria țintei pentru perioada 2010 - 2020 vizează atingerea unui nivel de 14,8% în 2013, de 13,8% în 2015 și **11,3% în 2020**, în condițiile unui scenariu realist de dezvoltare economică și în care se vor implementa măsurile propuse.

An	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indicator (%)	18,4	17,2	16,0	14,8	14,3	13,8	13,3	12,8	12,3	11,8	11,3

România are în vedere *realizarea unei evaluări intermediare* în anul 2014 pentru aprecierea impactului măsurilor în atingerea țintei și eventuala corectare a traiectoriei.

Evoluția prognozată a ratei părăsirii timpurii a școlii

Măsurile-cheie pentru atingerea țintei naționale sunt:

1. *Extinderea cadrului de aplicare a reformei educației timpurii.*
2. *Asigurarea participării la o educație de calitate pentru școlarii proveniți din grupurile dezavantajate*
3. *Susținerea și dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții prin implementarea și diversificarea programelor în domeniu: A doua șansă (buget estimat pentru 2010-2013: 5 mil. euro) și Școala de după școală (buget anual estimat: 751 mil. lei).*
4. *Revizuirea sau, după caz, elaborarea standardelor de calitate pentru învățământul preuniversitar precum și a standardelor ocupaționale, de formare și de pregătire profesională*
5. *Dezvoltarea învățământului profesional, liceal (filiera tehnologică) și al școlii post-liceale, prin:*

- introducerea învățământului profesional cu durata de doi ani pentru absolvenții interesați ai clasei a IX-a. Pentru anul școlar 2013/2014, în învățământul profesional de tip dual sunt înscriși cca. 13.000 elevi, fiind semnate contracte cu peste 2.300 companii care asigură formarea practică a elevilor. Elevii care frecventează această formă de învățământ primesc o bursă lunară de 200 lei. Începând cu anul școlar 2014/2015 se introduce învățământul profesional de tip dual cu durata de 3 ani, pentru care au fost finalizate și adoptate normele metodologice și planul-cadru de învățământ;

- implementare de programe formare a cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic (ÎPT), finanțate prin proiecte FSE/POS DRU, precum: Formarea cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic-profil servicii pentru extinderea metodei moderne interactive firma de exercițiu, Formarea cadrelor didactice în domeniul evaluării competențelor profesionale, Îmbunătățirea calității educației și formării profesionale prin rețele parteneriale. Prin intermediul acestor programe sunt create condiții pentru asigurarea de șanse egale la educație pentru elevii proveniți din grupurile socio-economice defavorizate;

- prin programul Rechizite școlare, pentru anul școlar 2013/2014, au fost acordate rechizite școlare pentru un număr de 722.198 elevi;

- prin programul Bani de liceu, pentru anul școlar 2013/2014, au fost acordate burse școlare unui număr de 98.602 elevi de liceu;

- prin programul Euro 200, 21.077 elevi au beneficiat în anul 2013 de sprijin pentru achiziționarea de tehnică de calcul;

- elevii claselor pregătitoare, I-VIII, precum și preșcolarii beneficiază de o masă zilnică prin programul Cornul și laptele și de produse apicole și fructe, prin programul Mierea și fructele

Legătura cu inițiativa emblematică „Tineret în mișcare” este asigurată prin acele măsuri care vin în întâmpinarea primei direcții majore de acțiune a acestei inițiative emblematică și care vizează susținerea învățământului profesional și tehnic, prevenirea părăsirii timpurii a școlii, dezvoltarea sistemelor de educație timpurie și asigurarea accesului la educație pentru grupurilor dezavantajate.

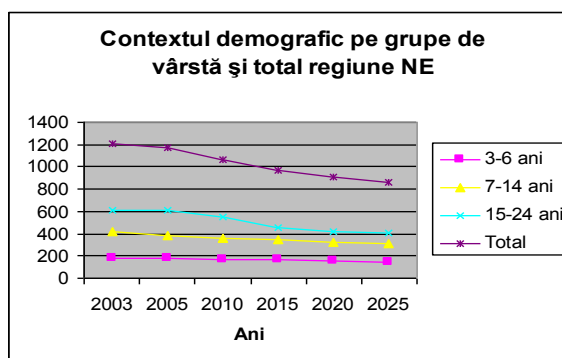
În perspectiva abordării unitare a analizei sistemului de învățământ profesional și tehnic și a direcțiilor de acțiune necesare a fost adoptat un set comun de indicatori Privind educația (vezi anexe)

5.2. Indicatori de context specifici

5.2.1. Contextul demografic și populația școlară

Contextul demografic este prezentat detaliat și analizat în capitolul 2, din perspectiva implicațiilor pentru IPT cu privire la structura și Evoluția populației pe grupe de vârstă, medii de rezidență și sex, structura etnică, inclusiv pentru fenomenul migrației la nivel județean.

Pentru orizontul de planificare 2025, cele mai severe concluzii rezultate din prognozele INS, sunt în legătură cu declinul demografic general, accentuat pentru populația tânără, cu reduceri semnificative pentru populația de vârstă școlară, în paralel cu îmbătrânirea populației. Cele mai afectate vor fi efectivele din grupa de vârstă 0-14 ani și 15-24 ani (care includ elevii de liceu) ce vor înregistra o scădere de 20,9%(16% până în 2015).

Pentru orizontul de planificare 2025, cele mai severe concluzii rezultate din prognozele INS, sunt în legătură cu declinul demografic general, accentuat pentru populația tânără, cu reduceri semnificative pentru populația de vârstă școlară, în paralel cu îmbătrânirea populației. Cele mai afectate vor fi efectivele din grupa de vârstă 0-14 ani și 15-24 ani (care includ elevii de liceu) ce vor înregistra o scădere de 20,9%(16% până în 2015).

Populația școlarizată pe niveluri de educație

Pe niveluri de educație, în figura nr.5.1 (anexa 6.a) se constată o reducere a populației școlare.

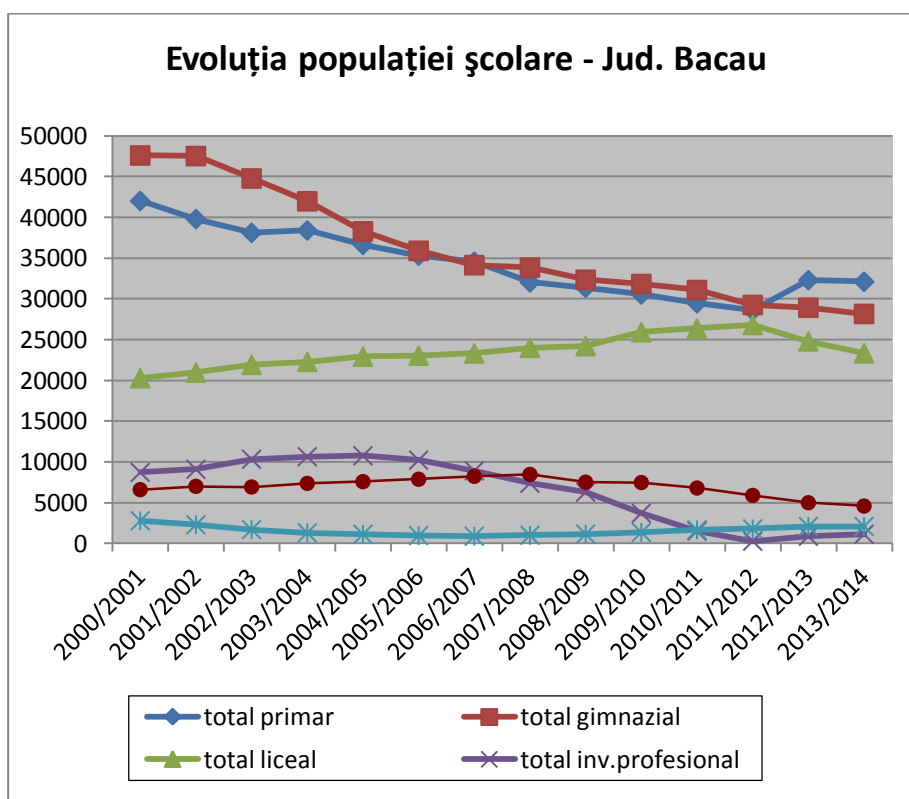

Figura nr.5.1 Evoluția populației școlare în Județul Bacău, 2000 – 2014

Sursa: date furnizate de INS

În orizontul de timp 2000-2014 populația școlară a înregistrat o scădere cu peste 28% pe total, cea mai mare scădere fiind în învățământul profesional, care în anul școlar 2013 – 2014, față de final an școlar 2000, reprezenta doar 13% din populația școlarizată. Nivelul liceal este singurul care a înregistrat o creștere de 15%, comparând 2013 – 2014 cu sfârșit an școlar 2000. Dacă analizăm populația școlarizată pe medii atât în mediul urban și cât și în mediul rural, scăderea este asemănătoare, aproximativ 27%, în intervalul analizat. Consecința acestui fapt va fi reducerea normelor din urban și rural în viitorul apropiat.

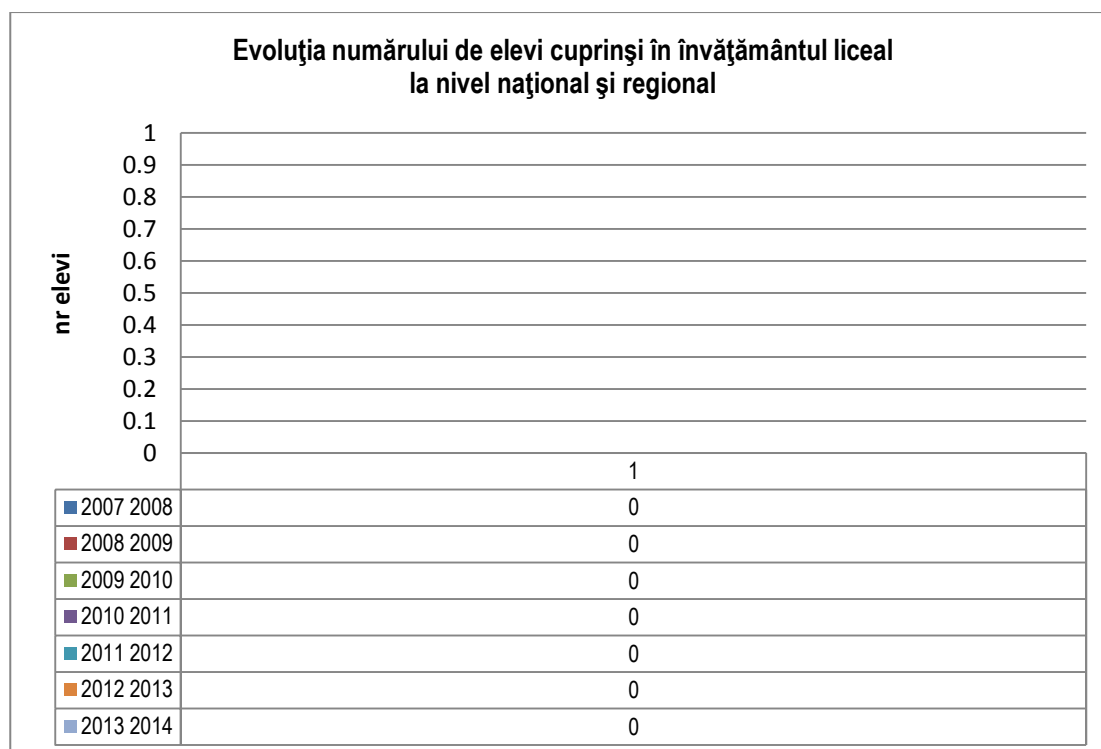

Figura nr.5.2 Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul liceal – național și regional
Sursa: date furnizate de INS

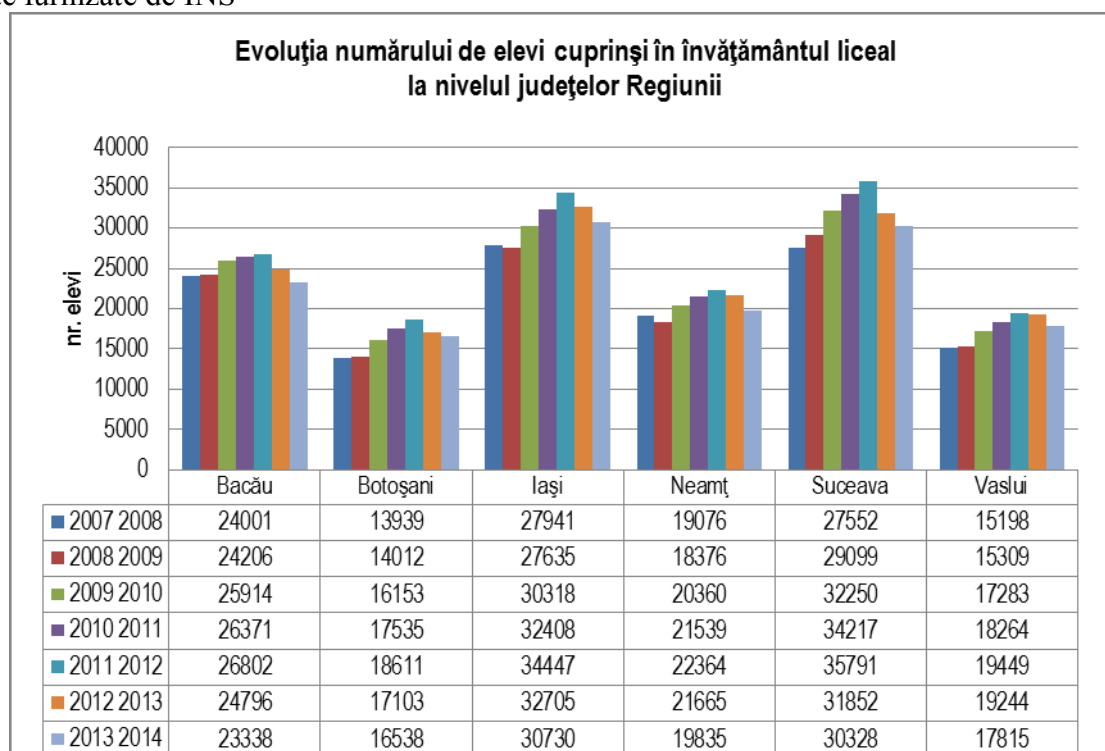

Figura nr.5.3 Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul liceal – județe și Regiunea Nord-Est, Sursa: date furnizate de INS

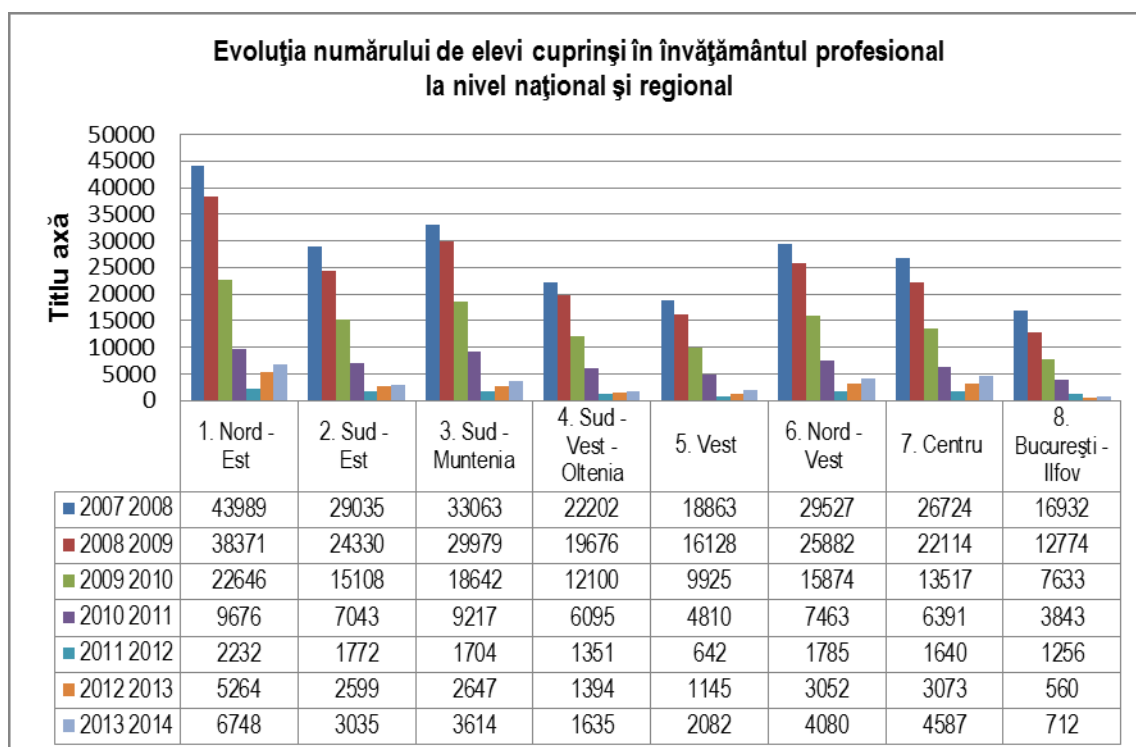

Figura nr.5.4 Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional – național și regional

Sursa: date furnizate de INS

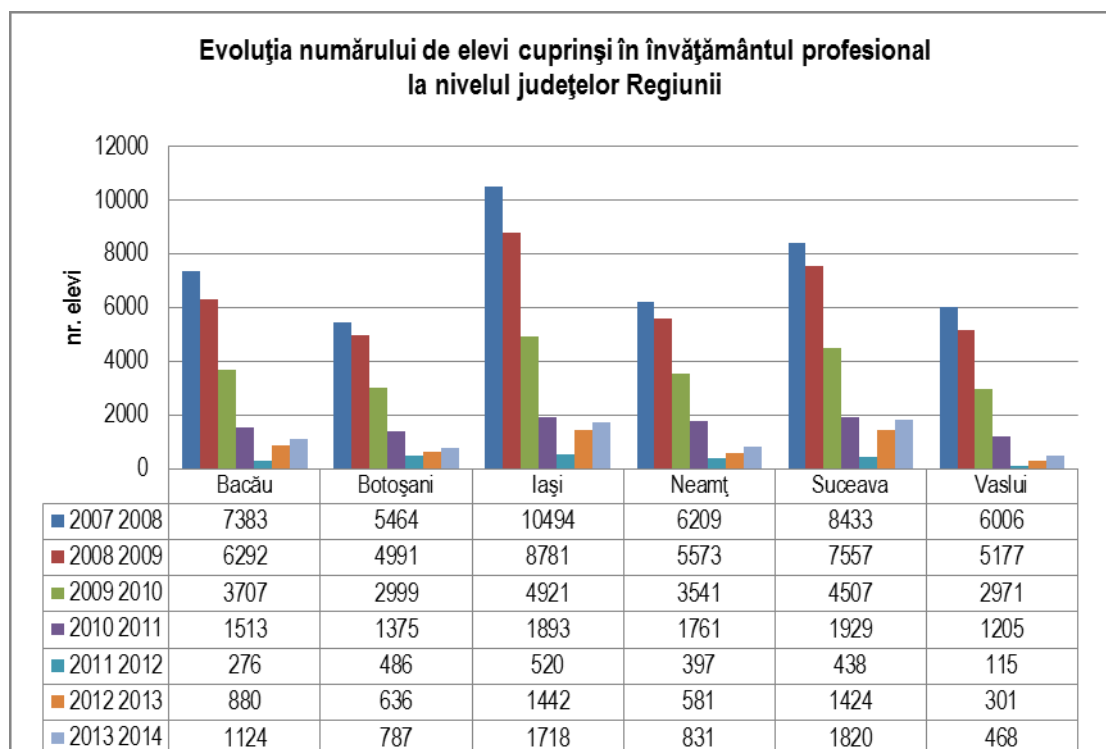

Figura nr.5.5 Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional – județe și Regiunea Nord-Est, Sursa: date furnizate de INS

Din analiza datelor și informațiilor prezentate în graficele din figurile 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 se constată clar că numărul elevilor scade, ca urmare a tendinței de scădere a populației școlare, de

asemenea, după un declin foarte puternic al numărului de elevi orientați către școala profesională, în anul 2013, acest indicator a început să crească.

5.3. Indicatori de intrare

5.3.1. Numărul de elevi care revin unui cadru didactic

Media numărului de elevi per cadru didactic, la nivelul județului Bacău, înregistrează la :

- liceu tehnologic, o creștere de la 12,26 în 2004-2005 la 13,30 în 2010-2011
- SAM și Anul de completare, o scădere de la 22,5 în 2004/2005 la 13,84 în 2010-2011, cu diferențe mici între mediul urban și rural, datorită dispariției claselor de SAM și a anului de completare.

Fig. 5.6 Numărul de elevi per norma didactică liceu tehnologic

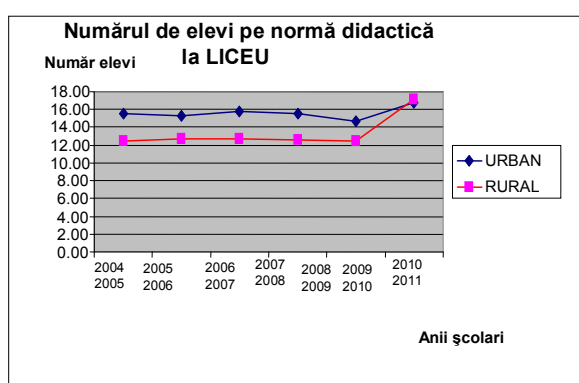
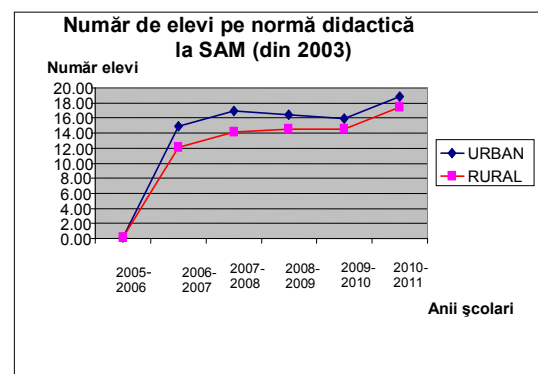

Fig. 5.7. Numărul de elevi per norma la didactică la SAM

În condițiile finanțării per capita, creșterea numărului de elevi per norma didactică trebuie să fie un indicator foarte important de luat în considerație de fiecare unitate de învățământ, deoarece un număr mic de elevi va atrage o finanțare scăzută care, în cele din urmă se va reflecta în salariile cadrelor didactice.

Se impune flexibilizarea normei de predare pe domenii și mai puțin pe specializări stricte, conform centralizatorului, sprijin prin proiecte din fonduri structurale pentru dobândirea celei de-a doua specializări, programe de reconversie profesională și creșterea mobilității ocupaționale ale cadrelor didactice tehnice.

5.3.2. Resursele umane din IPT.

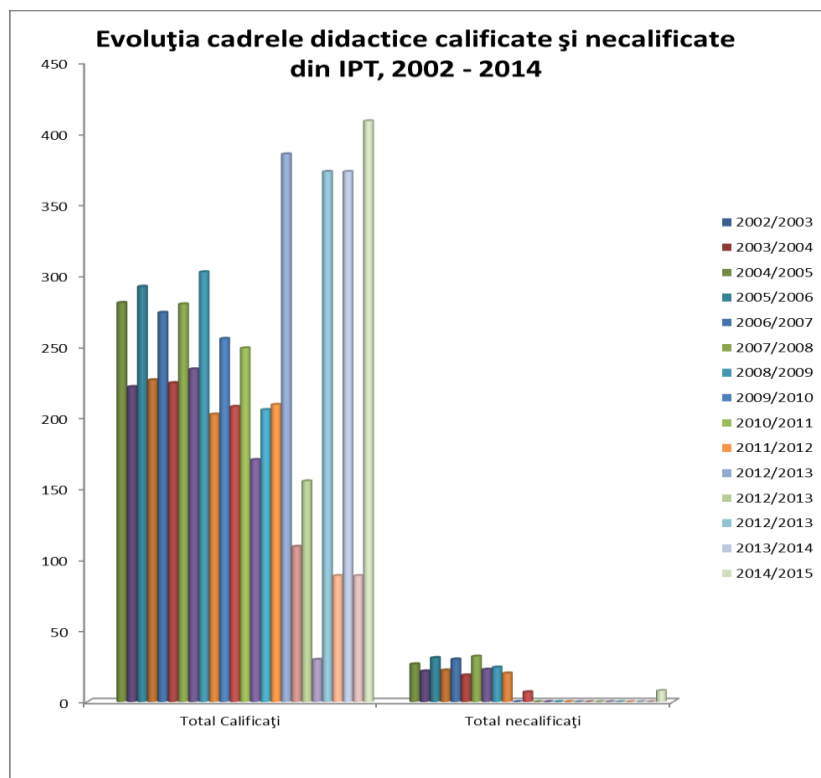
La nivelul învățământului profesional și tehnic resursele umane sunt foarte bine pregătite, aspect demonstrat de faptul că ponderea personalului didactic calificat este mult mai mare decât a personalului necalificat. Din tabelul 5.8 și graficul 5.9 se constată că în perioada 2009 – 2012, în învățământul profesional și tehnic toți profesorii erau calificați, iar începând cu anul școlar 2013 – 2014 și 2014 – 2015, procentul a scăzut la 96% și 98%, ceea ce subliniază adecvarea lor pentru calificările pe care le predau. Aceeași situație se înregistrează și la nivelul maștrilor instructori, procentul de personal calificat fiind de 89% în ultimii doi ani școlari, față de 100% în perioada 2009 – 2013.

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2015

Anul școlar	SPECIALITATEA CATEDREI (POSTULUI)	Norme/ posturi didactice			CALIFICAȚI, din care									Suplinitori necalificați***) %		
		Total norme %	din care:		Calificați %	din care:		Titulari ^{*)} %			Suplinitori calificați**)			Necalificați %	% din totalul normelor din urban	% din totalul normelor din rural
			Urban %	Rural %		% din totalul normelor din urban	% din totalul normelor din rural	Titulari %	% din totalul normelor din urban	% din totalul normelor din rural	% din total norme	% din totalul normelor din urban	% din totalul normelor din rural			
2009/2010	Profesori discipline tehnologice	100.00	79.81	20.19	100.00	100.00	100.00	57.58	61.79	40.96	42.42	38.21	59.04	0.0	0.0	0.0
	Maistri instructori	100.00	68.62	31.38	100.00	100.00	100.00	51.81	59.08	35.90	48.19	40.92	64.10	0.0	0.0	0.0
2010/2011	Profesori discipline tehnologice	100.00	75.84	24.16	100.00	100.00	100.00	75.10	77.94	66.18	24.90	22.06	33.82	0.00	0.00	0.00
	Maistri instructori	100.00	50.46	13.68	64.14	100.00	100.00	51.70	79.22	85.75	12.44	20.78	14.25	0.00	0.00	0.00
2011/2012	Profesori discipline tehnologice	100.00	72.36	27.64	40.65	36.50	51.51	54.73	57.92	46.39	4.62	5.59	2.10	0.00	0.00	0.00
	Maistri instructori	100.00	81.71	18.29	32.61	36.95	13.24	66.86	63.05	83.88	0.53	0.00	2.88	0.00	0.00	0.00
2012/2013	Profesori discipline tehnologice	100.00	71.32	28.68	100.00	100.00	100.00	68.02	70.78	61.14	31.98	29.22	38.86	0.00	0.00	0.00
	Maistri instructori	100.00	81.18	18.82	100.00	100.00	100.00	80.05	77.94	89.16	19.95	22.73	10.84	0.00	0.00	0.00
2013/2014	Profesori discipline tehnologice	100.00	72.61	27.39	95.50	93.80	100.00	64.96	66.40	61.14	30.54	27.40	38.86	0.00	0.00	0.00
	Maistri instructori	100.00	83.42	16.58	88.08	85.71	100.00	70.51	66.80	89.16	17.57	19.48	10.84	0.00	0.00	0.00
2014/2015	Profesori discipline tehnologice	100.00	73.92	26.08	97.86	99.96	92.43	83.44	85.82	76.69	14.42	14.15	15.74	1.88	0.04	7.12
	Maistri instructori	100.00	91.73	8.27	96.23	93.57	73.79	68.53	70.80	43.34	27.71	22.77	30.44	3.77	1.74	26.21

Tabelul 5.8. Evoluția normelor didactice din IPT

Fig. 5. 9. Ponderea personalului didactic în IPT

Din cele două surse menționate se observă că, atât la nivel de liceu cât și la nivel de învățământ profesional, indiferent de mediul de rezidență, urban sau rural, ponderea cea mai ridicată o are personalul calificat, personalul necalificat deținând o pondere relativ mai crescută în mediul rural.

De asemenea ponderea personalului calificat, la nivelul liceului tehnologic, în cele opt zone educaționale este diferită, astfel ponderea cea mai mare este deținută de zona I Bacău, unde avem o pondere de 100%, iar cea mai mică pondere apare în zona VIII Podu Turcului cu 81,2%. De precizat că în urban nu există personal necalificat, pentru liceu, iar pentru învățământ profesional valorile se situează între 98,1 % - urban, zona I Bacău și 77,2 % - rural, zona VIII Podu Turcului.

Pe fondul reducerii populației școlare sunt necesare măsuri adecvate de atenuare a impactului reducerii de personal în această categorie:

- *Facilitarea mobilității în cadrul sistemului (reglementări mai flexibile pentru încadrarea profesorilor pe domenii mai largi).*
- *Sprijin pentru a doua specializare prin studii postuniversitare (finanțare prin programe structurale).*
- *Programe de formare continuă pentru reconversia profesională și creșterea mobilității ocupaționale a profesorilor.*

5. 3. 3. Resurse materiale și condiții de învățare

Informațiile colectate în cadrul acțiunii de monitorizare PLAI 2009-2010 evidențiază următoarele aspecte privind condițiile de învățare:

Condiții de siguranță, igienă și confort pentru elevi:

Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel regional:

- toate au obținut autorizație sanitară de funcționare (100%)
- toate au realizat evaluarea riscului la locul de muncă în școală (100%)
- Amenajări pentru accesul persoanelor cu dizabilitati: 50 % au rampe de acces dar numai 67,85 % au grupuri sanitare adaptate pentru persoanele cu dizabilitati

Asigurarea cel puțin a dotării minime necesare:

Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel județean:

- 80,28 % au cel puțin dotarea minimala asigurata pentru toate atelierele și laboratoarele, iar 19,86 % parțial.

Dotare la nivelul standardelor moderne de pregătire profesională:

Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel județean:

- Doar 7 dintre acestea (25 %) declară că au o dotare la nivelul standardelor moderne de pregătire profesională, iar 21 (75 %) pentru o parte din ateliere și laboratoare.
- Circa 55 % din școli au fost cuprinse în programe de investiții în ultimii 5 ani (din fonduri Phare sau guvernamentale). Cu excepția acestora, în cele mai multe cazuri, starea generală a infrastructurii (clădirile pentru spațiile de pregătire teoretică și practică și infrastructura de utilități) necesită intervenții de reabilitare sau modernizări, lipsesc o parte din ateliere, cabinete și laboratoare, iar dotarea existentă este învechită (multe din atelierele existente nu au beneficiat de nici o investiție relevantă în echipamente după 1990). *Este nevoie de continuarea investițiilor pentru modernizarea infrastructurii și pentru asigurarea dotărilor moderne și a echipamentelor necesare unui învățământ eficient, centrat pe elev.*

Nu toate școlile au ***amenajările minime*** necesare pentru ***accesul persoanelor cu deficiențe neuromotorii***.

Deși ***dotarea laboratoarelor de informatică*** s-a îmbunătățit substanțial în ultimii ani, se simte *nevoia completării cu PC a dotării tuturor laboratoarelor și cabinetelor de specialitate* (pentru dezvoltarea activităților de predare-învățare asistate de calculator) și cu softurile necesare bunei desfășurări a procesului instructiv educativ.

Lipsa manualelor și auxiliarelor curriculare pentru ciclul superior al liceului face imposibilă atingerea standardelor de către toți elevii liceului tehnologic.

Un număr mic de școli din IPT din județ au beneficiat de programul privind înființarea unor *Centre de Documentare și Informare (în special școlile Phare)*. Este importantă extinderea programului pentru celelalte școli.

Unități școlare dezvoltate instituțional prin programe de reformă

Sunt prezentate în tabelul de mai jos unitățile școlare ce au beneficiat de finanțări în cadrul programelor de reformă a IPT ale M.E.C.T.S. și U.E. în regiunea Nord – Est.

Unități școlare finanțate prin proiecte pe domenii la nivel regional

Nr crt	Domenii	Proiecte				TOTAL		Pondere domeniu în 2013
		9405	2001	2004-2006	Campus școlar	Unități școlare	Pondere realizate %	
1	Agricultura			1	1	2	20	20,60
2	Industrie	1	2	2	1	6	60	50,60
3	Construcții			1		1	10	8,40
4	Comerț							
5	Servicii		1			1	10	17,80
	TOTAL Domenii	1	3	4	2	10	100	100

Analizând alocările financiare pe domeniile susținute prin programele de reformă se constată că domeniile construcții și servicii au fost subfinanțate prin programele de reformă ale MECI, în comparație cu tendințele de dezvoltare a IPT în perspectiva configurată pentru anul 2013 și 2020.

5.4. Indicatori de proces

5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în IPT

Schimbările din ultimii ani în sistemul de ÎPT privind arhitectura traseelor de pregătire cu finalități specifice până la nivelul 3 de calificare pe fiecare rută, avantajele unui sistem deschis, cu o mobilitate crescută pe orizontală și pe verticală, introducerea creditelor transferabile și a portofoliului personal pentru formarea continuă, relevanța sporită a noilor standarde de pregătire profesională (SPP), etc. – favorizează o mai bună adaptare a ofertei la nevoile beneficiarilor (inclusiv prin posibilitatea unor parcursuri individualizate).

Se rețin implicațiile severe ale scăderii demografice, îndeosebi a populației școlare, în paralel cu fenomenul de îmbătrânire demografică, de care trebuie să se țină cont în planificarea ofertei și a resurselor sistemului ÎPT pe termen lung.

Raportul număr elevi/număr norme didactice, relativ scăzut în prezent poate deveni critic din perspectiva declinului demografic și a introducerii finanțării per elev – presează în favoarea măsurilor de optimizare a ofertei și a gestionării resurselor, inclusiv prin colaborarea în cadrul unor rețele de școli și/sau constituirea de consorții de școli.

Gradul de acoperire cu profesori și maiștri calificați este foarte bun, în județul Bacău dar în perspectiva 2020 se prevede o creștere majoră a normelor didactice pentru maiștrii instructori, ca urmare a revitalizării școlii profesionale.

Se recomandă consolidarea structurilor consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale, susținerea eforturilor prin introducerea unui sistem de asigurare a calității și promovarea rețelelor de colaborare între școli.

La nivelul județului există bine stabilită rețeaua partenerială între unitățile școlare din IPT care au derulat proiecte Phare Tvet și celelalte unități școlare, ceea ce permite un flux

informațional și un bun schimb de bune practici între acestea în scopul creșterii calității actului managerial și a planificării operaționale pe termen mediu și lung, precum și a adaptării strategiei didactice la nevoile actuale ale elevilor.

Planificarea în IPT va avea în vedere stabilirea unor ținte măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare, care să țină cont de politicile educaționale, finalitățile în plan ocupațional pe fiecare traseu și nivel de pregătire, dar și de specificul și interesele particulare ale grupului țintă.

Se va promova în rândul elevilor *posibilitatea în scrierii și parcurgerii învățământului profesional de 3 ani și a parcurgerii stagiilor de pregătire practică* după finalizarea învățământului obligatoriu, la clasa a X-a – liceu tehnologic în vederea obținerii unei calificări de nivel 3 și a găsirii unui loc de muncă pe piața muncii.

5.4.2. Asigurarea calității în IPT

La nivel național, activitățile privind asigurarea calității în sistemul național de învățământ sunt coordonate de către cele două agenții – ARACIP (pentru învățământul preuniversitar), respectiv ARACIS (pentru învățământul superior).

Mecanismul de asigurare a calității utilizat este construit pe autoevaluarea din partea școlii, confruntată cu vizite de evaluare externă ambele fiind structurate pe același set de indicatori (descriptori de performanță). Rezultatele evaluării se regăsesc în planurile de îmbunătățire a calității.

Pentru anul școlar 2013 - 2014, un număr de 7 unități școlare din județ au solicitat și au primit autorizarea de funcționare provizorie pentru noi calificări.

Introducerea sistemului de asigurare a calității în IPT va furniza pentru procesul de planificare strategică la toate nivelurile (planurile regionale și locale, planurile de acțiune la nivelul școlii) un set de indicatori standard (benchmark) care să faciliteze decidenților comparațiile în cadrul sistemului și compatibilizarea între cerere și ofertă. Conducând la creșterea transparenței față de beneficiari, mecanismele de asigurare a calității vor avea un impact decisiv în motivarea și implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei și a strategiilor de îmbunătățire.

În anul școlar 2014 – 2015 la nivelul județului Bacău au fost evaluate periodic mai multe unități de învățământ de către ARACIP. Prin **Proiect POS DRU-Id 133316, în perioada 12 IANUARIE- 30 MARTIE 2015**, au fost evaluate:

Nr. crt.	Denumirea unitatii de invatamant	Saptamana planificata
1.	LICEUL TEHNOLOGIC "AL. VLAHUȚĂ", COMUNA PODU TURCULUI	12.01-16.01.2015
2.	LICEUL TEHNOLOGIC "J.M.ELIAS", COMUNA SASCUT	19.01-23.01.2015

De asemenea prin proiectul POS DRU-ID 138879*, în perioada 30 martie- 5 iunie 2015, au fost evaluate:

Nr. crt.	Denumirea unitatii de invatamant	Saptamana planificata
1.	COLEGIUL "GRIGORE ANTIPA", MUNICIPIUL BACĂU, JUD. BACĂU	20.04- 24.04. 2015
2.	COLEGIUL TEHNIC "GHEORGHE ASACHI", MUNICIPIUL ONEȘTI, JUD. BACĂU	11.05-15.05. 2015
3.	COLEGIUL TEHNIC DE COMUNICAȚII "NICOLAE VASILESCU-KARPEN",	18.05- 22.05. 2015

	MUNICIPIUL BACĂU, JUD. BACĂU (7 calitative EXCELENT)	
4.	COLEGIUL TEHNIC "PETRU PONI", MUNICIPIUL ONEȘTI, JUD. BACĂU (3 calitative EXCELENT)	18.05- 22.05. 2015
5.	LICEUL TEHNOLOGIC "PETRU RAREȘ", MUNICIPIUL BACĂU, JUD. BACĂU	25.05- 29.05. 2015
6.	COLEGIUL ECONOMIC "ION GHICA", MUNICIPIUL BACĂU, JUD. BACĂU	25.05- 29.05. 2015
7.	LICEUL TEHNOLOGIC, MUNICIPIUL ONEȘTI, JUD. BACĂU	25.05- 29.05. 2015
8.	COLEGIUL TEHNIC "ION BORCEA", ORASUL BUHUȘI, JUD. BACĂU	01.06- 5.06. 2015
9.	COLEGIUL TEHNIC "ANGHEL SALIGNY", MUNICIPIUL BACĂU, JUD. BACĂU	01.06- 5.06. 2015

*toate liceele tehnologice au obtinut Atestatul de calitate

5.4.3. Servicii de orientare și de consiliere

Necesitatea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire.

Măsuri propuse:

- Reducerea, până în 2015, la max. 600 a numărului de elevi arondați/consilier și creșterea numărului de consilieri în mediul rural;
- Realizarea unui număr mediu de minim 2 ore de consiliere specializată / elev, pentru elevii din clasele terminale în vederea tranziției la următorul nivel ISCED sau integrarea pe piața muncii;
- Proiectarea și implementarea unui calendar obligatoriu de activități de informare și consiliere pentru:
 - clasa a VIII-a: oferta de formare la nivel județean/regional,
 - clasa a X-a liceu tehnologic și clasele XII liceu tehnologic, învățământ profesional și alternative de angajare și/sau de continuare a studiilor.

Adoptarea unui sistem unitar de raportare și a unui indicator calitativ de evaluare a activității serviciilor de orientare și consiliere cu privire la fundamentarea acestora pe informațiile relevante de pe piața regională - locala a forței de muncă.

- Implicarea partenerilor sociali în acțiuni de orientare și consiliere pentru carieră;
- Colaborarea școlilor, în rețea, pentru elaborarea de materiale de promovare a carierei pe fiecare domeniu de pregătire;
- Sistem unitar de raportare și indicatori calitativi de evaluare a activităților și rezultatelor serviciilor de consiliere din regiune, adoptat și implementat la nivel regional până în 2013;
- Informații de calitate accesibile elevilor privind oportunitățile de carieră, oferta și alternativele în cadrul sistemului de ÎPT.

Fig. 5.10. Evoluția numărului de elevi pe total și în ÎPT

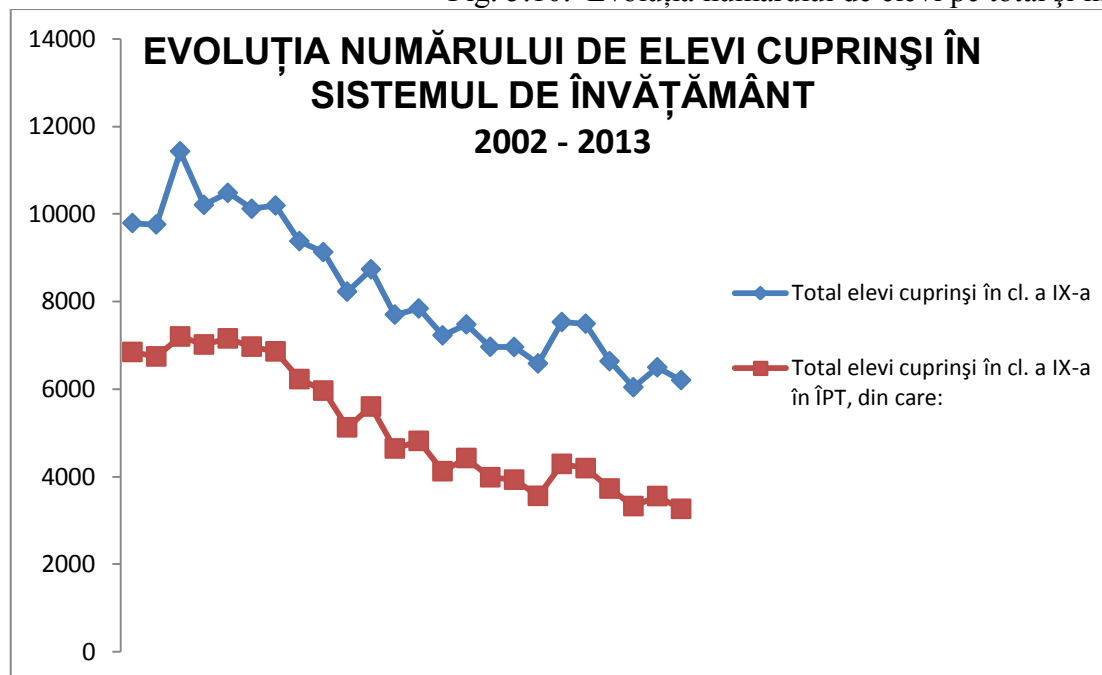
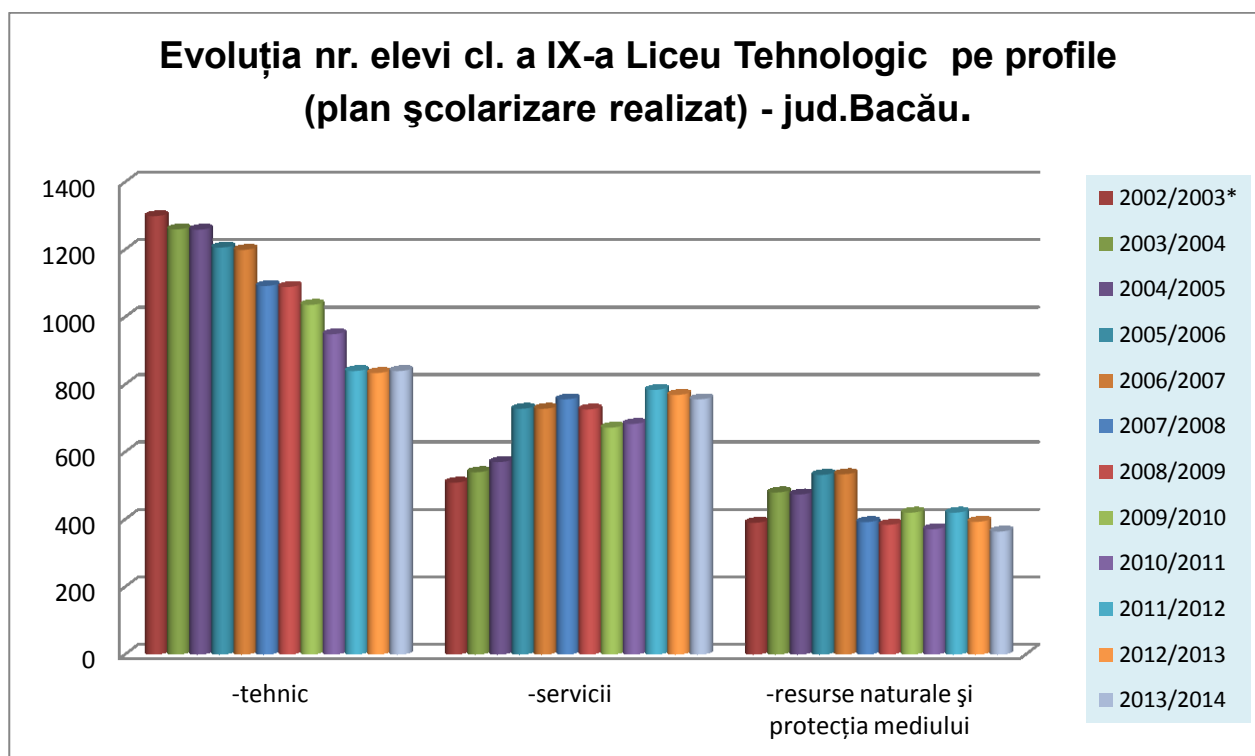

Fig. 5.11. Evoluția numărului de elevi în ÎPT pe profile

Analizând datele din graficele 5.10 și 5.11 se constată o reducere a numărului de elevi în intervalul 2002 – 2014, proporția de reducere fiind aproximativ egală pe total sistem de învățământ preuniversitar și la nivelul învățământului profesional și tehnic. În cadrul ÎPT cel mai solicitat profil este cel tehnic, urmat de servicii și apoi resurse naturale și protecția mediului

5.5. Indicatori de ieșire

5.5.1. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională

Datele privitoare la rata de cuprindere sunt prezentate în Anexa 6.f.

- a. Analizând rata netă de cuprindere (fig.5.12) pe toate formele de învățământ a populației școlare de sex masculin, în perioada 2003-2012 se observă o tendință de creștere accentuată în 2005-2006, urmând apoi păstrarea aproximativă a valorii ca și în perioada 2008-2010.
- b. Analizând evoluția ratei de cuprindere, prezentată în figura 5.13. se observă că la învățământul preșcolar se înregistrează o creștere mare a ratei de cuprindere și un trend crescător pentru învățământul liceal și descrescător pentru ȘAM.

Notă: Datele statistice cu privire la rata de cuprindere pe medii de rezidență nu sunt relevante pentru învățământul liceal și profesional, deoarece se referă la locația școlii și nu la domiciliul elevilor.

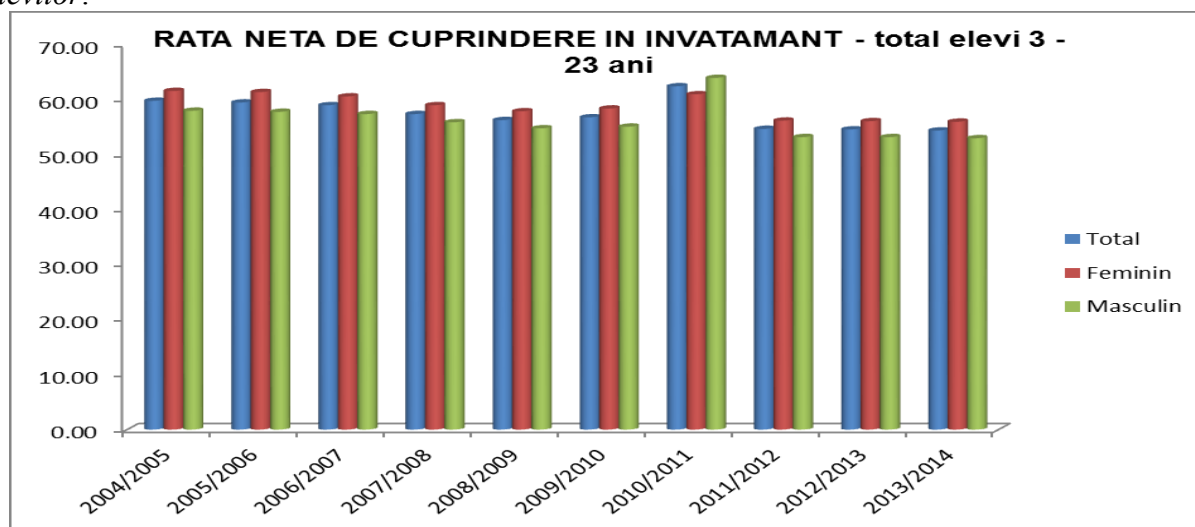

Fig. 5.12. Rata netă de cuprindere în învățământ %

În perioada 2003- 2011 rata de cuprindere a elevilor în învățământul obligatoriu a crescut datorită politicilor MEN de atragere a elevilor prin diferite forme de burse, alocații de sprijin, în timp ce rata de cuprindere a elevilor din ciclul superior are valori aproximativ constante, cu ușoare fluctuații de la un la altul.

5.5.2. Gradul de cuprindere în învățământ (rata specifică de cuprindere școlară, pe vârste)

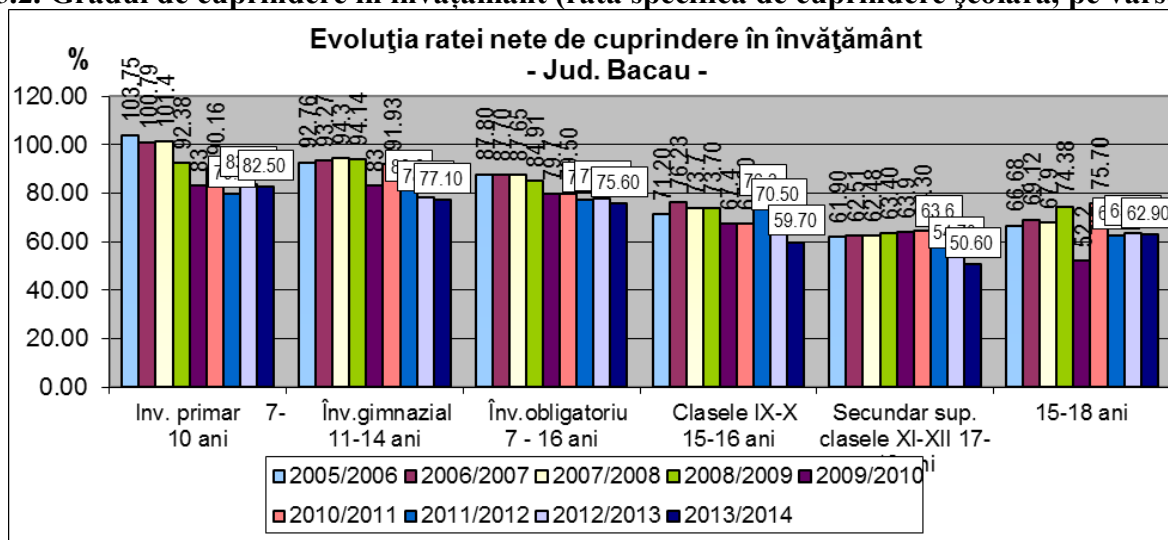

Fig. 5.13. Evoluția ratei nete de cuprindere în învățământ

Se observă, în graficul de mai sus, un grad mare de cuprindere pentru populația școlară din învățământul primar și gimnazial, învățământ obligatoriu, cu scăderi ale valorilor pentru învățământul liceal, îndeosebi în ultima perioadă, și mai ales pentru formarea în învățământul superior.

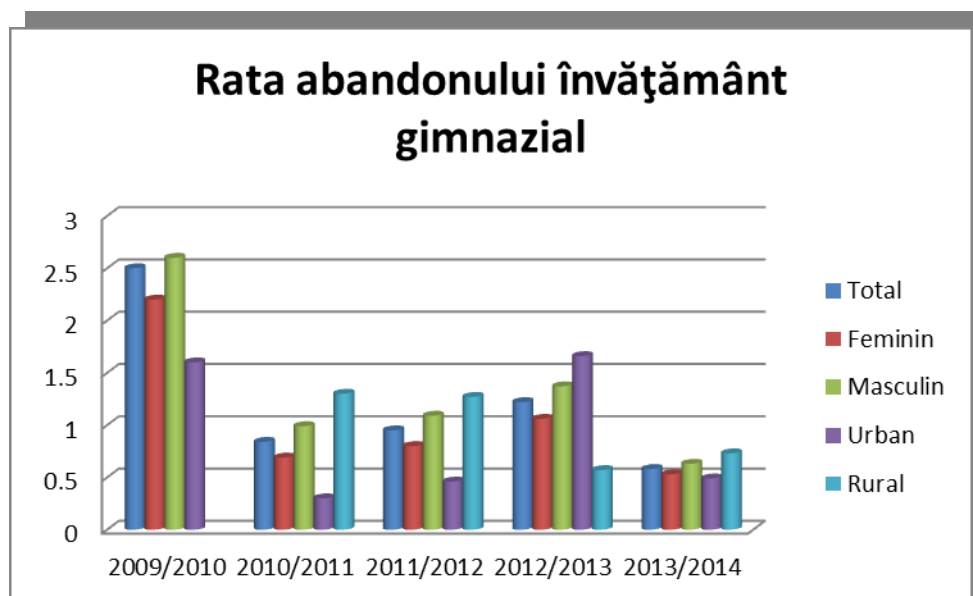
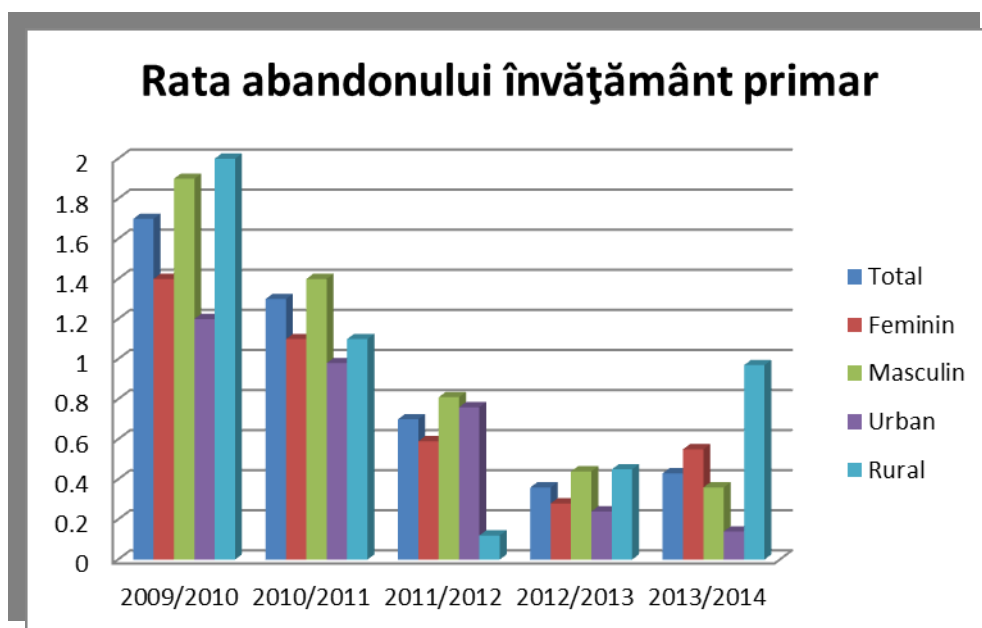
5.5.3. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED

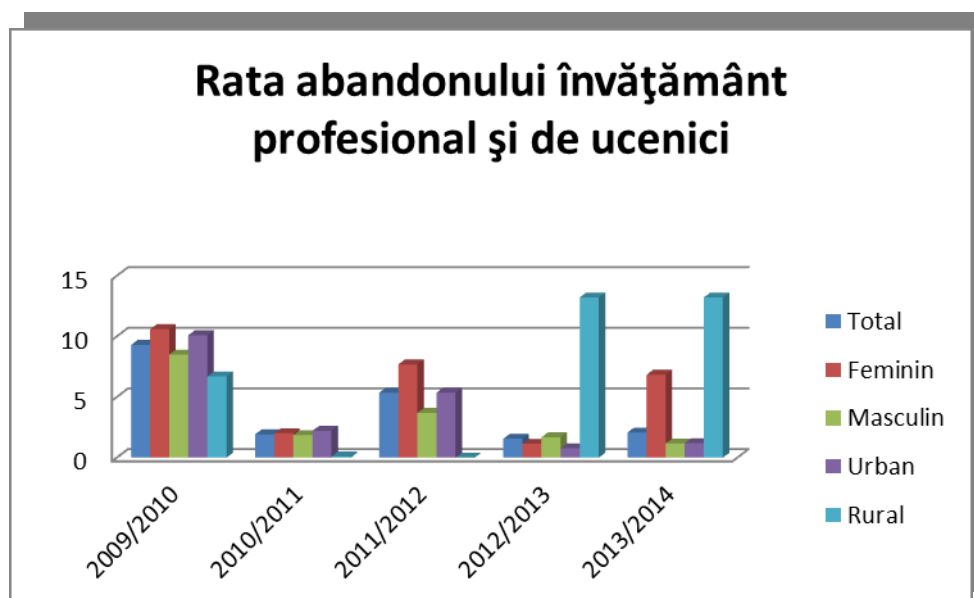
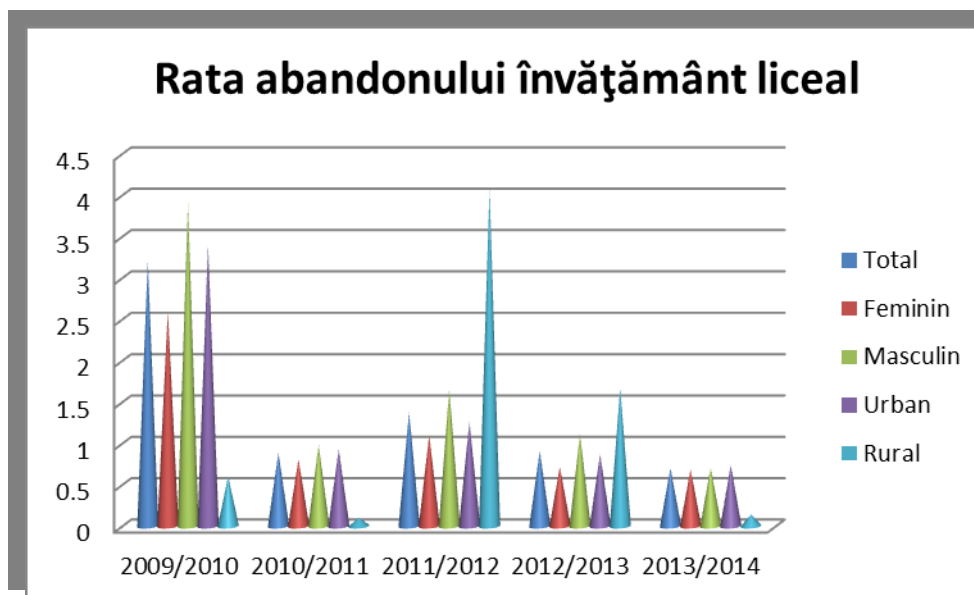
În anexa 6.h sunt prezentate analize ale ratei abandonului în perioada 2009-2014 pe medii de rezidență și zone ocupaționale. Din analiza datelor rezultă că la toate formele de învățământ s-a manifestat o scădere a abandonului școlar. Cele mai mari rate de abandon școlar se înregistrează la învățământul liceal și profesional, grupa de vârstă 15-19 ani, deoarece condițiile materiale și financiare ale familiilor din care provin acești elevi sunt precare, salariile întreținătorilor de familie sunt cele mai scăzute, caz fericit dacă părinții lucrează, sau lipsesc categoric (pentru marea majoritate).

Rata abandonului în învăț. PRIMAR	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Total	1.7	1.3	0.7	0.36	0.43
Feminin	1.4	1.1	0.59	0.28	0.55
Masculin	1.9	1.4	0.81	0.44	0.36
Urban	1.2	0.98	0.76	0.24	0.14
Rural	2	1.1	0.12	0.45	0.97
Rata abandonului în învăț. GIMNAZIAL	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Total	2.5	0.8	1.0	1.22	0.58
Feminin	2.2	0.69	0.8	1.06	0.53
Masculin	2.6	0.99	1.09	1.37	0.63
Urban	1.6	0.3	0.46	1.66	0.49
Rural		1.3	1.27	0.57	0.73
Rata abandonului în învăț. PRIMAR SI GIMNAZIAL	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Total	2.1	1.07	0.83	0.79	0.51
Feminin	1.8	0.90	0.70	0.67	0.54
Masculin	2.3	1.20	0.95	0.91	0.50
Urban	1.5	0.64	0.61	0.95	0.32
Rural	2.5	1.20	0.70	0.51	0.85

Rata abandonului în înv. LICEAL ȘI PROFESIONAL	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Total	4.5	1.41	3.37	1.24	1.39
Feminin	3.9	1.41	4.40	0.93	3.77
Masculin	5.1	1.42	2.68	1.40	0.94
Urban	4.5	1.57	3.31	0.82	0.97
Rural	4.1	0.10	2.04	7.44	6.68

Fig. 5.14. Rata abandonului anual în perioada 2009-2014 (liceal, profesional, primar si gimnazial), Sursa ISJ Bacău

- a. La nivelul județului indicatorul a înregistrat o evoluție oscilantă în perioada 2009-2014,
- b. Rata abandonului în mediul urban și rural evoluează diferit de la un nivel de învățământ la altul; astfel pentru nivelul primar și gimnazial rata de abandon este mai mare în rural decât în urban, iar pentru nivelul liceal și profesional este mai mare în mediul urban.
- c. Rata abandonului înregistrează următoarele variații pe nivele de educație/formare între 2009 - 2014:

- în ciclul primar se situează între 0,43% (2013/2014) și 1,7% (2009/2010)
- în ciclul gimnazial variația este sensibilă (în 2009 - 2,5%, în 2014 - 0,58 %)
- în ciclul liceal și profesional se evidențiază o scădere semnificativă de la 4,5% în 2009 și 1,39% în 2013-2014, cu fluctuații de un an la altul

d. În figurile de mai sus (5.14) se constată o tendință de scădere a ratei abandonului școlar în intervalul 2009 - 2014, ceea ce reprezintă un aspect pozitiv demn de menționat, una din motivații fiind și stimularea elevilor și a familiilor acestora prin diferite tipuri de burse și ajutoare financiare, de către stat.

Rata abandonului școlar continuă să constituie motiv de îngrijorare în special la liceu(tehnologic) ciclul inferior, în mediul rural și în cazul categoriilor dezavantajate. Pentru remedierea acestui indicator se recomandă:

- Monitorizarea atentă a indicatorului la nivel de școală
- Creșterea eforturilor conjugate (școală-familie-comunitate) pentru prevenirea abandonului prin programe sociale, asigurarea burselor de studiu, activități extracurriculare.

5.5.4. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED

În Anexa 6 i sunt prezentate datele privind evoluția ratei de absolvire pe zone ocupaționale și pe nivele de educație/formare în perioada 2000-2014. Din analiza datelor rezultă următoarele:

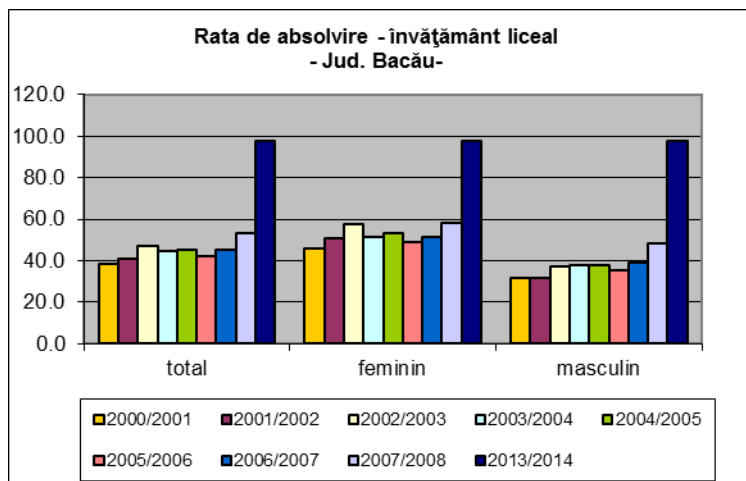
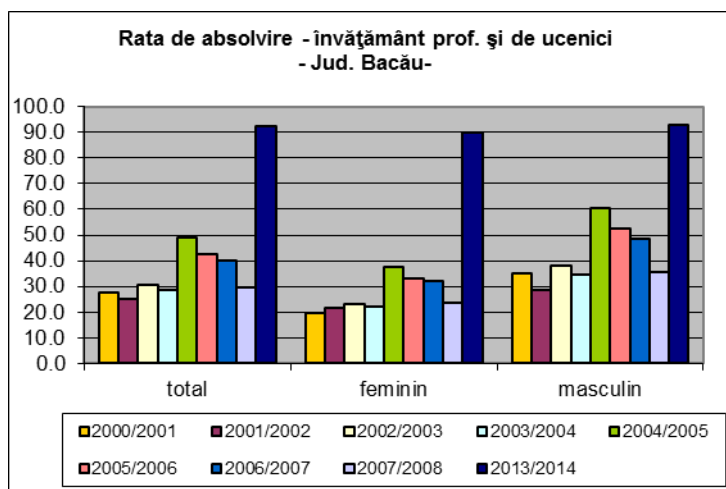
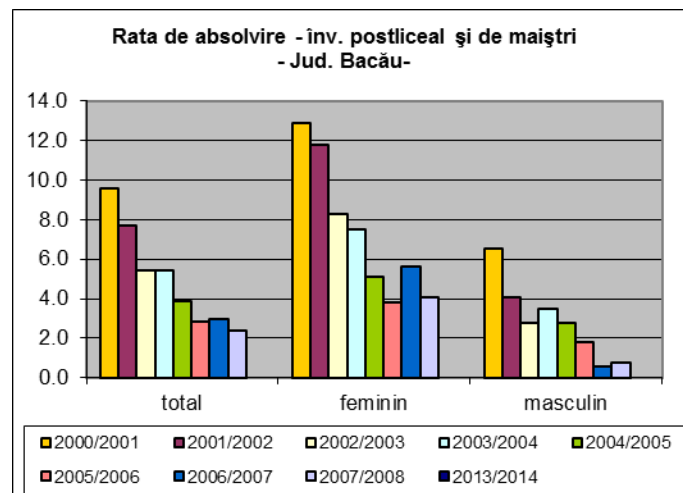

Fig. 5.15. Rata de absolvire în județul Bacău pe nivele de educație, 2000 - 2014

a. În județul Bacău rata de absolvire (calculată ca procentul absolvenților unui anumit nivel de educație din totalul populației în vârstă teoretică de absolvire specifică nivelului respectiv de educație) se situează în valorile medii ale regiunii NE.

b. La nivelul județului rata de absolvire în mediul rural este mai mică decât cea din mediul urban (de ex. în 2009 valoarea ratei în urban este 92,27% în timp ce în rural, numai 87,79 %; rata de absolvire, în urban, a crescut în perioada 2003-2009 cu 2,45%, în timp ce în rural a scăzut cu aproximativ 3,85 % în perioada analizată.

5.5.5. Rata de succes

În anexa 6.j. sunt prezentate datele privind rata de succes în perioada 2002-2012 pe baza cărora formulăm următoarele concluzii:

- În perioada 2002-2010 atât rata de succes la testul național cât și la bacalaureat este în creștere cu 11% la testul național și cu 22% la bacalaureat.

- La tezele cu subiect unic din 2009-2010 s-au obținut cele mai bune rezultate în zonele I – Bacău, VI – Onești și V – Tg. Ocna, iar la polul opus se situează zona VIII – Podu Turcului.

- La examenul de bacalaureat din 2010 s-au obținut cele mai bune rezultate în zona VI Onești (98,01%) și ceva mai slabe în zona VIII – Podu Turcului (73,12%).

Începând cu anul 2010, rata de succes la învățământul liceal a cunoscut o scădere accentuată, ca urmare a creșterii exigențelor la examenul de Bacalaureat, astfel dacă în anul 2010, la nivel național rata de succes era de 77,2%, la nivelul regiunii Nord-Est de 77,2%, iar la nivelul județului Bacău de 77,4%, în 2013, ponderile au scăzut la 49,3% la nivel național, 51,4% la nivel regional și 51,5% la nivelul județului. Acest aspect indică o scădere a motivației pentru învățare a elevilor și a calității educației (fig. 5.16)

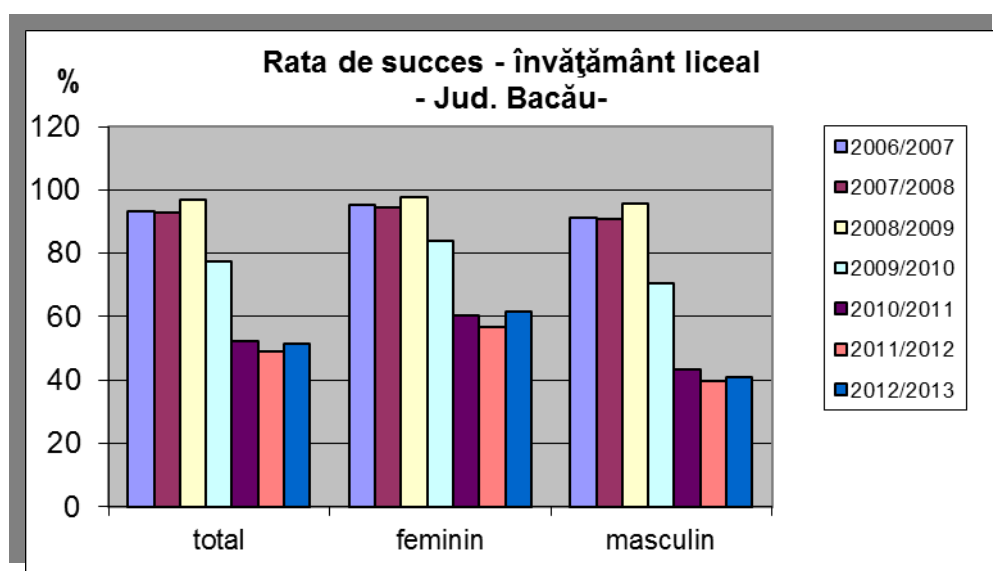

Fig. 5.16. Rata de succes în județul Bacău la liceu, 2006 - 2013

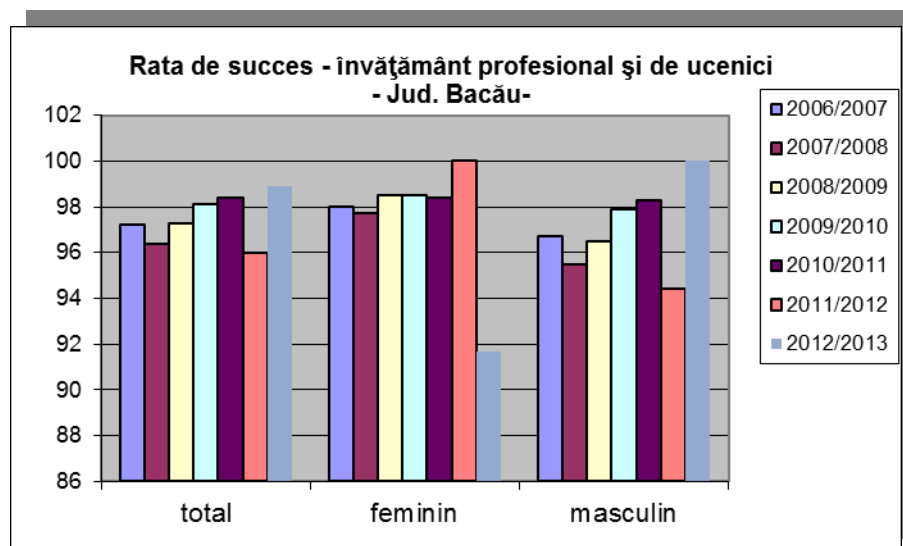

Fig. 5.16. Rata de succes în județul Bacău la învățământul profesional, 2006 - 2013

Se deosebire de liceu, la învățământul profesional rata de succes este de peste 95%, în același interval de analiză, 200 – 2013, atât la nivel național, regional și județean, ceea ce explică atracția mai mare a absolvenților de gimnaziu către învățământul profesional, care le oferă susținere financiară și stagii de practică la agenții economici, și chiar locuri de muncă după certificare.

5.5.6. Rata de tranziție la următorul nivel de educație

În anexă sunt prezentate date privind tranziția la următorul nivel ISCED grupate pe ani școlari, zone ocupaționale și nivele ISCED. Din analiza datelor constatăm următoarele:

- Rata de tranziție a absolvenților de la clasa a VIII-a la clasa a IX-a are valori oscilante, conform graficului 5.17, în perioada 2004 – 2014;
- Ratele de tranziție ale elevilor de la clasa a IX-a liceu și ȘAM – învățământ profesional cunosc un trend descendent până la nivelul anului școlar 2008 – 2009, după care se înregistrează o creștere;
- Rata de tranziție în ÎPT de la clasa a X-a la clasa a XI-a, adică de la învățământul obligatoriu la ciclul superior, a avut o evoluție bună, cea mai mare rată fiind în anul școlar 20012 – 2013, în anul școlar 2013 – 2014 înregistrându-se o scădere de la 92% la 85%.

Fig. 5.17. Rata de tranziție de la cls. VIII la cls IX

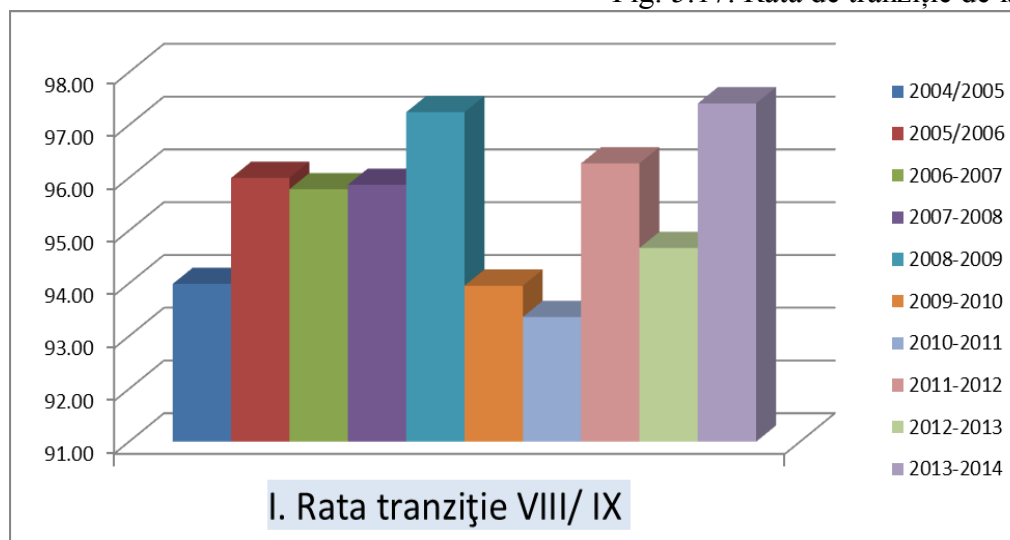

Fig. 5.18. Rata de tranziție de la cls. VIII la cls IX liceu și învățământ profesional

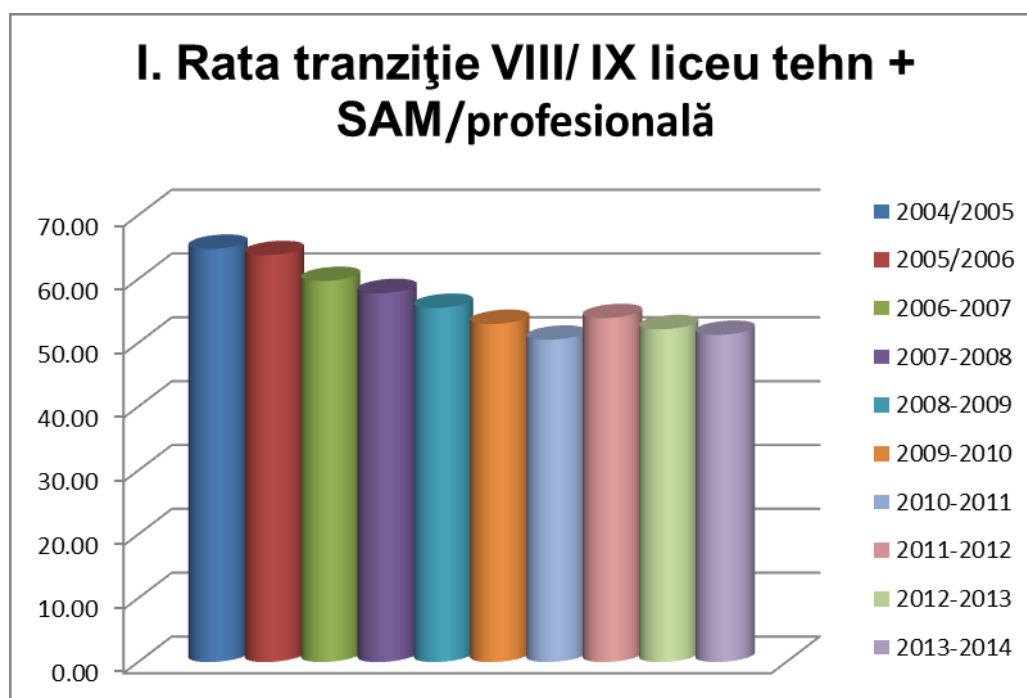
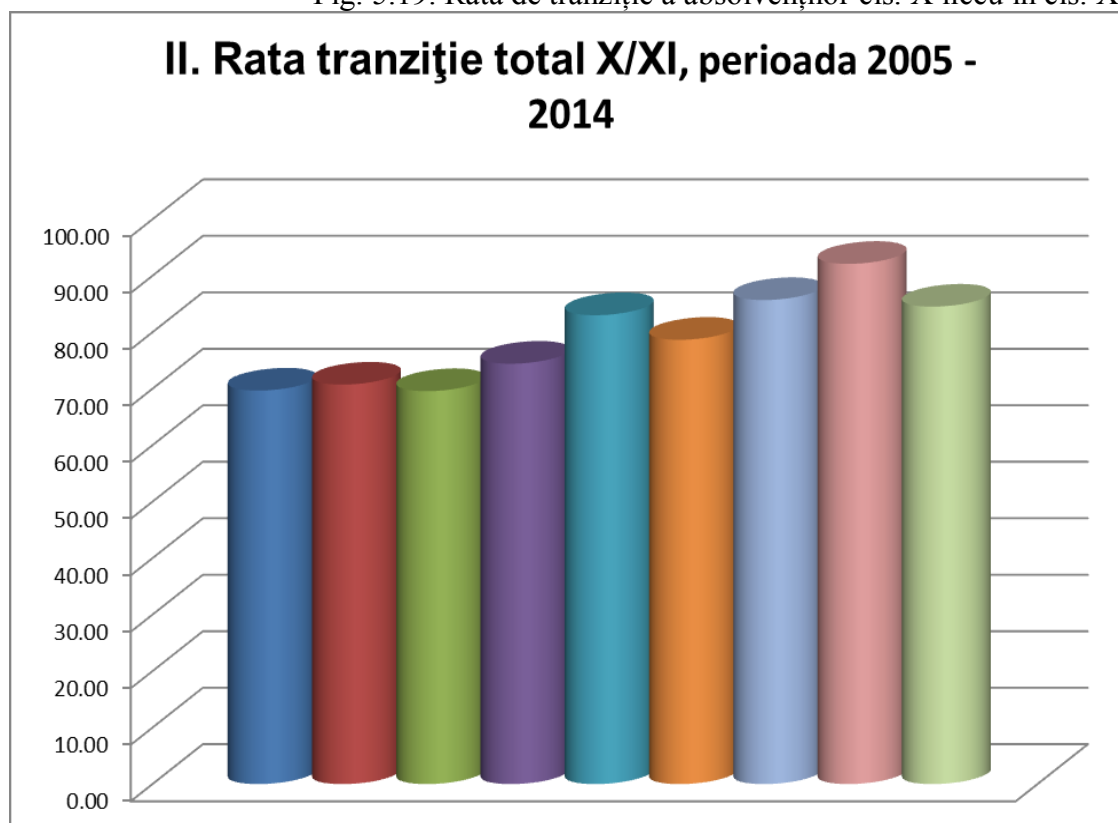

Fig. 5.19. Rata de tranziție a absolvenților cls. X liceu în cls. XI ÎPT

În orizontul de timp 2020 se urmărește prevenirea și corectarea fenomenului de părăsire timpurie a școlii, prin menținerea/reintegrarea în educație și formare profesională a elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii. În acest scop se pot elabora proiecte cu finanțare POSDRU care, prin acțiunile finanțate, urmăresc asigurarea condițiilor necesare pentru a asigura furnizarea

competențelor și abilităților de baza pentru toate categoriile care, din anumite motive, au fost nevoite, sau sunt în prezent supuse riscului de a abandona/părăsi timpuriu școala. Sunt avute în vedere proiecte implementate la nivel regional, interregional sau local, la nivelul învățământului preșcolar, primar și secundar (ISCED 0-3), destinate grupurilor vulnerabile cu precădere (populația romă, persoanele cu dizabilități și persoanele din mediul rural etc.). Crearea și dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor între școli, instituții locale, servicii de ocupare, servicii sociale și de sănătate etc. pot contribui la prevenirea fenomenului de părăsire timpurie a școlii și reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala.

Măsuri de implementare a programelor:

- Organizarea campaniilor de creștere a gradului de conștientizare în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii;
- Dezvoltarea și furnizarea serviciilor de orientare, consiliere și asistență educațională în vederea prevenirii fenomenului de părăsire timpurie a școlii (pentru persoanele cu risc de părăsire timpurie a școlii și pentru familiile acestora);
- Activități de adaptare/dezvoltare a curriculumului din învățământul preșcolar pentru formarea competențelor cheie, inclusiv elaborarea de materiale didactice și de învățare și adaptarea acestora la specificul și nevoile preșcolarilor;
- Dezvoltarea și furnizarea activităților de tipul grădiniță de familie;
- Elaborarea/dezvoltarea/testarea/implementarea metodologiilor și soluțiilor alternative și educaționale în vederea pregătirii pentru debutul școlar;
- Diversificarea, dezvoltarea și furnizarea serviciilor de consiliere pentru părinți pentru a înțelege importanța educației și a intervenției timpurii, precum și rolul lor în educația copiilor;
- Identificarea/detectarea/analiza/remedierea problemelor de sănătate care pot afecta dezvoltarea mentală, socială și viitorul parcurs educațional și profesional al populației școlare, în special în învățământul preșcolar și primar;
- Promovarea și susținerea dezvoltării parteneriatului de tipul școala-comunitate-părinți și realizarea de activități educaționale integrate, în parteneriat, pentru prevenirea abandonului și părăsirii timpurii a școlii, în special în învățământul preșcolar și secundar superior;
- Reintegrarea tinerilor delincvenți în educație;
- Crearea și dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor între școli, instituții locale, servicii de ocupare, servicii sociale și de sănătate etc. în vederea prevenirii fenomenului de părăsire timpurie a școlii și reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala;
- Dezvoltarea și furnizarea activităților de educație remedială (validarea învățării anterioare, detectarea lacunelor în pregătire, ore de recuperare, orientare psihologica și profesională, îndrumare etc.);
- Dezvoltarea și furnizarea activităților de tipul „Școala după școală” (în special cursuri de alfabetizare și de formare a abilităților numerice etc.);
- Dezvoltarea activităților de tipul „Școala de vara/duminică” și de grădiniță, în special pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile și familiilor acestora;
- Furnizarea programelor flexibile de educație de tip „A doua șansă” care urmăresc dobândirea competențelor de baza și dezvoltarea abilităților personale pentru cei care părăsesc timpuriu/abandonează școala, inclusiv pentru populația adultă;
- Elaborarea cercetărilor, studiilor, analizelor și sondajelor în domeniul părăsirii timpurii a școlii, ratei scăzute de participare la educație și pentru a sprijini creșterea flexibilității în educația de tip „A doua șansă”;
- Dezvoltarea și implementarea metodologiilor și instrumentelor inovatoare ce se adresează celor care părăsesc timpuriu școala;
- Sprijin pentru dezvoltarea învățării non-formale și informale pentru cei cu risc de părăsire timpurie a școlii și pentru cei care părăsesc timpuriu/abandonează școala;
- Sprijin pentru formarea profesorilor, a formatorilor și a altor categorii de personal care lucrează cu persoane cu risc de părăsire timpurie a școlii, cu cei care părăsesc timpuriu școala și populația adultă în educația de tipul „a doua șansă”;

- Dezvoltarea acțiunilor specifice pentru îmbunătățirea și promovarea abilităților sociale în scopul facilitării integrării sociale a celor care părăsesc timpuriu școala și a populației adulte în educația de tip „A doua șansă”;
- Sprijinirea activităților care urmăresc introducerea unei abordări care integrează principiul egalității de șanse și de gen în instrumentele și mecanismele de reintegrare a celor care au părăsit timpuriu școala;
- Introducerea de sesiuni de formare specifică privind egalitatea de gen, egalitatea de șansă, nediscriminarea și respectul diversității;
- Integrarea în cadrul instrumentelor și metodologiilor dezvoltate a principiului dezvoltării durabile, în vederea creșterii conștientizării asupra problemelor de mediu și de prevenire a poluării, managementul schimbării etc.;
- Dezvoltarea și implementarea sesiunilor de formare TIC, cursuri de limbi străine pentru grupurile țintă
- Activități inovatoare, interregionale și transnaționale pentru prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii.

Conform definiției Eurostat, indicatorul se referă la tinerii din grupa de vârstă 18-24 de ani care au părăsit sistemul de educație, cu doar învățământul secundar inferior sau mai puțin (maxim ISCED 2) absolvit.

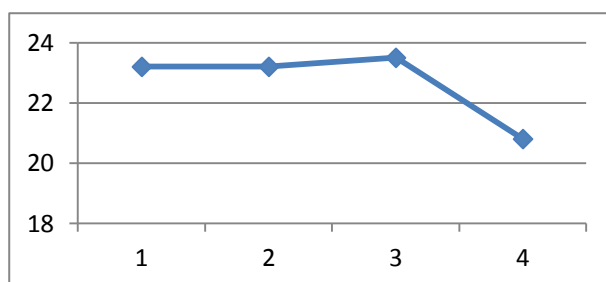
Datele la nivel național indica, deși în scădere în ultimii ani, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație este mai mari decât media europeană (UE-27 și UE15), departe de ținta UE care prevede o rată medie de abandon școlar timpuriu de maxim 10%, până în 2010.

5.5.7. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional

Tabelul 5.14. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional - tineri 18-24 ani (%) –

	România				UE 27	UE 15
Anul	2007	2008	2009	2010	2010	2010
Total	23,2	23,2	23,5	20,8	15,3	17,0

Rata de părăsire timpurie a școlii (Sursa Eurostat)

Potrivit Comisiei (COM), în 2009 peste șase milioane de tineri din UE au părăsit sistemul de educație și formare, obținând doar calificări de nivel inferior, în cel mai bun caz. Părăsirea timpurie a școlii îngreunează dezvoltarea economică și socială și reprezintă un obstacol serios în calea îndeplinirii obiectivelor strategiei *Europa 2020*.

Comunicarea lansată de COM, *Combaterea părăsirii timpurii a școlii: o contribuție esențială la agenda Europa 2020*, prezintă situația de ansamblu în Uniune în ceea ce privește părăsirea timpurie a școlii, cauzele principale ale acesteia și riscurile pentru dezvoltarea societății și economiei, propunând totodată modalități mai eficiente de abordare a acestei probleme.

Propunerea COM conține orientări care să ajute statele membre în elaborarea unor politici cuprinzătoare și realiste de reducere a părăsirii timpurii a școlii.

Conform EUROSTAT, șapte state membre - Austria, Republica Cehă, Finlanda, Lituania, Polonia, Slovacia și Slovenia - au coborât rata părăsirii timpurii a școlii sub pragul de 10 %, în timp ce trei state membre - Malta, Portugalia și Spania - au încă rate de peste 30 %, iar unele țări cu rate inițiale mai ridicate, printre care România, Italia, Cipru și Portugalia, au înregistrat reduceri semnificative.

Comisia menționează că părăsirea timpurie a școlii reprezintă o problemă complexă, care nu poate fi rezolvată doar prin politici educaționale, și recomandă ca strategiile naționale de reducere a părăsirii timpurii a școlii să abordeze concomitent politicile educaționale, de tineret și sociale, și să includă măsuri de prevenire, intervenție și compensare.

Prevenirea părăsirii timpurii a școlii trebuie să înceapă cât mai repede posibil, prin sprijinirea copiilor în activitatea de învățare și prin prevenirea condițiilor care ar putea duce la părăsirea timpurie, precum obligativitatea repetării unui an școlar sau lipsa unui sprijin corespunzător pentru copiii cu limbi materne diferite.

COM propune totodată ca măsurile de intervenție să abordeze rapid și eficient dificultățile actuale, precum absenteismul școlar și nivelurile scăzute de performanță, iar măsurile de compensare să ofere oportunități de învățare de tip „a doua șansă”, inclusiv ore suplimentare la școală și posibilități pentru tinerii adulți de a se reintegra în sistemul de educație și formare.

Părăsirea timpurie a școlii ar putea fi redusă, de asemenea, și prin instituirea unei mai bune cooperări între statele membre ale UE, schimbul de bune practici și utilizarea mai bine direcționată a finanțării UE.

Sursa: Guvernul României - Departamentul pentru Afaceri Europene

5.5.8. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA)

Sursa datelor: Consiliul Uniunii Europene, Raportul comun al Consiliului și al Comisiei pentru 2008 privind progresele înregistrate referitoare la punerea în aplicare a programului de lucru „Educație și formare profesională 2010”

„Învățarea de-a lungul vieții în serviciul cunoștințelor, creativității și inovării”, Bruxelles, 31 ianuarie 2008

5.5.9. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior

Sursa datelor: Consiliul Uniunii Europene, Raportul comun al Consiliului și al Comisiei pentru 2008 privind progresele înregistrate referitor la punerea în aplicare a programului de lucru „Educație și formare profesională 2010”

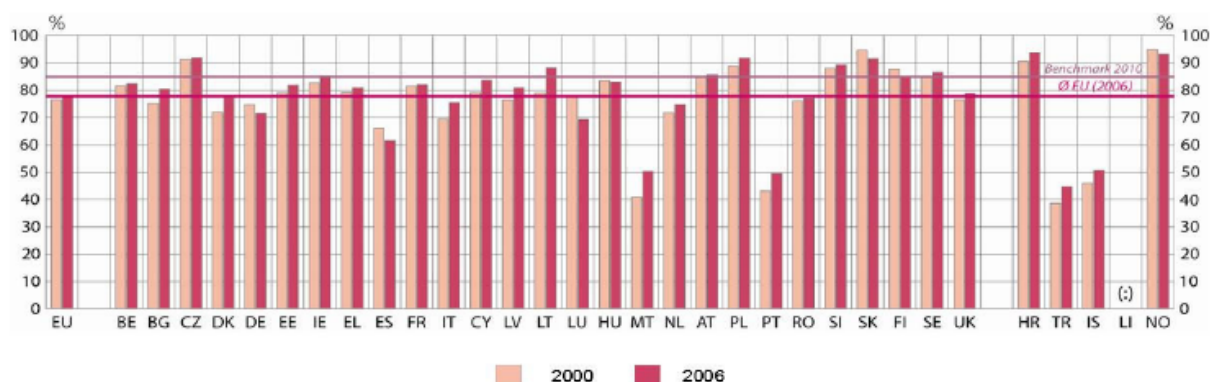
„Învățarea de-a lungul vieții în serviciul cunoștințelor, creativității și inovării”, Bruxelles, 31 ianuarie 2008

5.5.10. Rata de participare în formare continuă a populației adulte (25 – 64 ani)

Fig. 5.20

ABSOLVIREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SECUNDAR SUPERIOR DE CĂTRE TINERI

Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior, 2000-2006

	2007	2008	2009	2010	2011
Total					
UE27	9,3	9,4	9,3	9,1	8,9
România	1,3	1,5	1,5	1,3	1,6
Bărbați					
UE27	8,4	8,5	8,4	8,3	8,2
România	1,2	1,3	1,3	1,2	1,6
Femei					
UE27	10,2	10,2	10,2	10,0	9,6
România	1,4	1,6	1,6	1,4	1,5

Sursa: REZULTATELE ANALIZEI DOCUMENTARE, Sectorul EDUCAȚIE, Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013

Analiza datelor statistice arată că în ceea ce privește învățarea pe tot parcursul vieții România se situează mult sub obiectivele stabilite. O privire mai atentă asupra ratelor de participare a forței de muncă la sistemul de educație și formare arată faptul că învățarea pe tot parcursul vieții are o relevanță considerabil scăzută în România: doar 1,6% din forța de muncă a participat la educație și formare profesională în anul 2011, ceea ce demonstrează progrese extrem de scăzute în ultimii cinci ani. În perioada 2007-2011, la nivelul ratelor de participare s-a înregistrat o creștere de doar 0,3 puncte procentuale.

5.6. Indicatori de impact

5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului

În anexa sunt evidențiate datele referitoare la evoluția ratei șomajului pe domenii de activitate economică; în figurile 5.21.-5.22 sunt reprezentate ponderile absolvenților șomeri din totalul șomerilor înregistrați, pe domenii de activitate, în perioada 2003-2013, cu grafice pentru perioada 2010 – 2013.

Tabelul nr. 5.21

Relevanța pentru ÎPT ²⁾			Înv. sup.	ȘOMAJ ³⁾																					
Domeniul de pregătire - ruta progresivă de calificare (prin ȘAM)	Profilul - liceu tehnologic (ruta directă)	Domeniul - grupe specializ. la sc.postliceală		Total										Din care absolvenți											
				2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
				2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Resurse naturale și prot. mediului			31	57	18	50	51	69	72	14	7	6	19	5	28	4	17	21	32	38	0	0	0	0
	Servicii Total			591	562	575	497	489	605	1074	222	243	234	258	166	166	126	97	83	109	136	70	58	116	133
	Tehnic Total			125	186	156	135	138	196	312	34	59	89	75	60	89	54	50	51	82	137	23	48	65	48
	Total general			747	805	749	682	678	870	1458	270	309	329	352	231	283	184	164	155	223	311	93	106	181	181

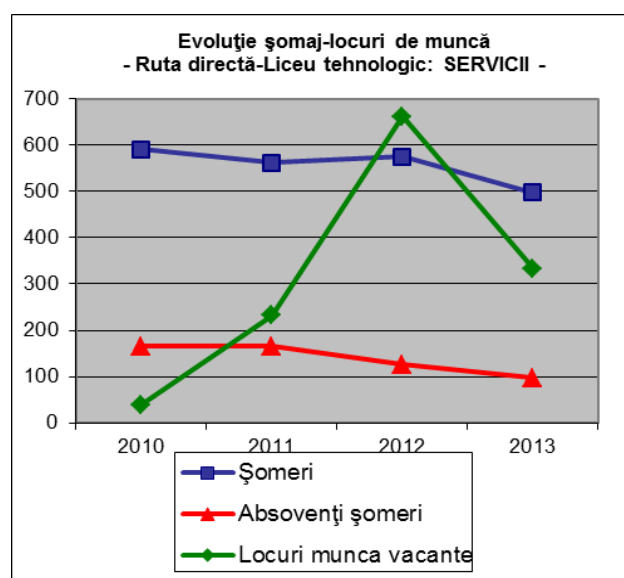
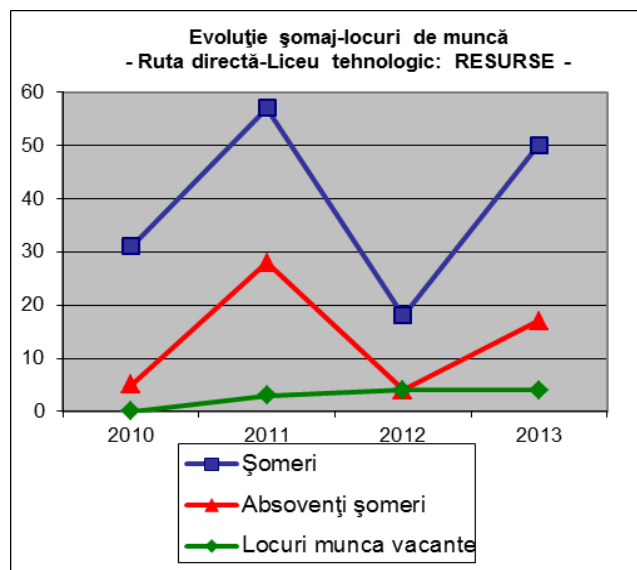
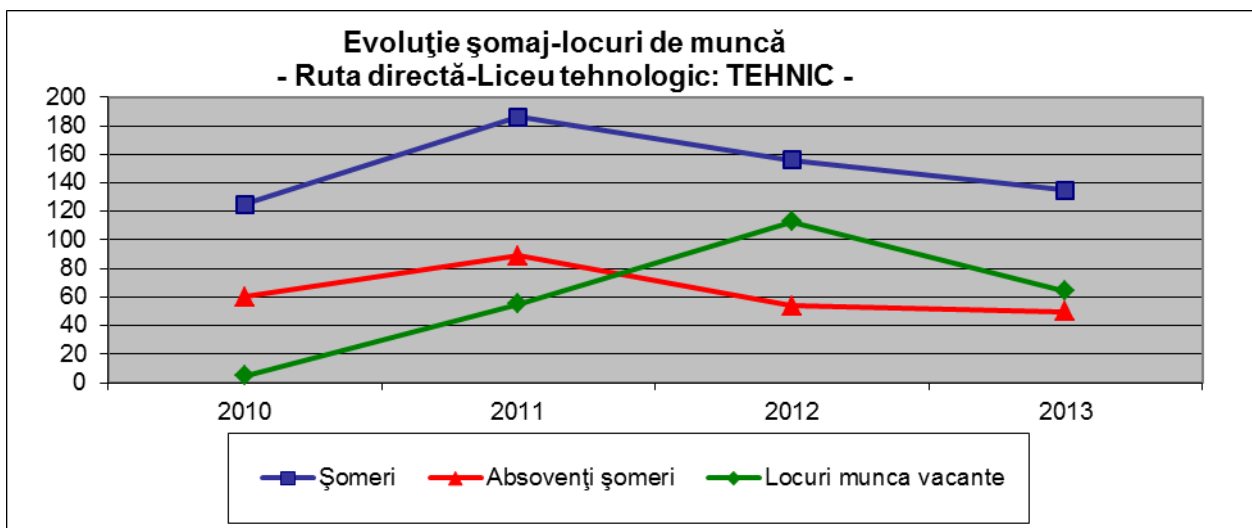

Fig. nr. 5.22. Evoluție
șomaj – absolvenți șomeri
în perioada 2010 - 2013

Din analiza datelor reținem următoarele **concluzii**

a. Rata șomajului pentru absolvenții 2003-2010 este oscilantă (creșteri și scăderi) în județul Bacău, pentru calificările din domeniul: construcții, electronică, comerț, alimentație publică, servicii. În celelalte sectoare se înregistrează variații ale ponderii șomerilor tineri în totalul șomerilor înregistrați la AJOFM, cu creșteri sau descreșteri în ultima perioadă datorită falimentării IMM - urilor mici de profil

- mecanică în zonele III, IV, V
- industria textilă (2003 – 0,6 %, 2010 – 0,95%)- creșterea șomajului remarcată și prin folosirea forței de muncă din țările estice (zonele II, III)
- chimia industrială (2003 – 0,85%, 2010 - 0,85%) - fiind influențată de închiderea combinatelor RAFO și Carom Onești (zona V, VI)
- construcții, instalații și lucrări publice (2003 - 0,9%, 2010 – 0,68%) este în scădere, datorită creșterii cererii pe piața muncii (zona I, V, VI)
- silvicultură - cunoaște o descreștere încă din 2003- 0,2%, până la 2010 - 0,1%, absolvenții fiind foarte puțin căutați (zona IV)
- industria alimentară – ponderea șomerilor este cea mai scăzută 0,15% în 2005 și a cunoscut valori ridicate până în 2010 - 0,35 % (zona I, VI)
- fabricarea produselor din lemn - cunoaște o creștere ratei șomajului din 2003 (1,5%) în 2010 (2,60%) (zona I, IV)

b. Între anii 2003-2010, reduceri semnificative ale ratei șomajului se înregistrează la următoarele domenii:

- electromecanică, electronică și automatizări, electric, silvicultură, comerț, alimentație și turism – cu peste 50 % în 2010 față de 2003 (zona I, VI)
- reduceri cu mai puțin de 50% se găsesc: mecanică, construcții, chimie industrială, industria alimentară, agricultură, industrie. textilă (zona I, III, VI)

c. Creșteri ale ratei șomajului s-au înregistrat în industria lemnului cu mai puțin de 50 %

Concluzii

- populația școlarizată în preșcolar este în creștere datorită creșterii demografice;
- scăderea semnificativă la nivel gimnazial și primar poate fi determinată de pierderile de populație școlară la tranziția de un nivel la altul de școlarizare, migrației forței de muncă;

- creșterea populației școlare la nivel liceal și profesional poate fi justificată de introducerea învățământului obligatoriu de 10 clase, acordarea de burse și bani de liceu;
- există o reducere îngrijorătoare a formării pe nivel 5 (școală postliceală), sub media regiunii NE care se datorează preferinței de a accede în învățământul superior și a taxelor ridicate; se speră că prin subvenționarea acestui nivel de către MEN calificările vor deveni mai atractive și va crește interesul pentru școala postliceală

a. Analizând evoluția acestui indicator, din fig. 5.10 constatăm că acesta a avut o tendință de scădere în perioada 2003-2010. Aceasta tendință poate fi cauzată de scăderea demografică în județul Bacău, precum și de părăsirea timpurie a educației/formării.

b. Dacă analizăm indicatorul pe medii de rezidență constatăm reducerea populației școlarizate atât în mediul urban cât și în mediul rural, ușor descendent în perioada 2003-2005 și semnificativ în 2005-2010.

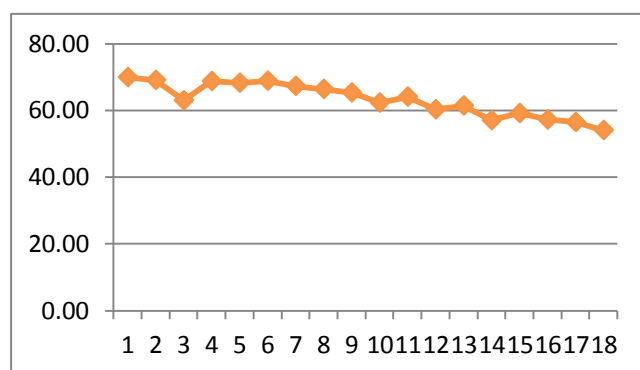
c. Analizând datele din Anexele 5.1.3 și 5.1.4. se constată că în anul 2010 față de 2003 există o tendință descrescătoare

d. Raportată la populația județului, populația școlară din cele 8 zone ocupaționale este neuniform repartizată, variind între 33.052 – urban (zona I Bacău) și 3.549 – urban (zona V Tg. Ocna); iar în rural indicatorul variază între 11.839 – zona VII Sascut și 2.637 – zona II Buhuși.

e. Analizând datele privind formarea profesională urban/rural, pe nivel III avansat, se constată că în mediul urban indicatorul cunoaște o descreștere accentuată din 2003 -1323 elevi, la 178 în 2010.

5.7. Oferta școlilor din ÎPT județean

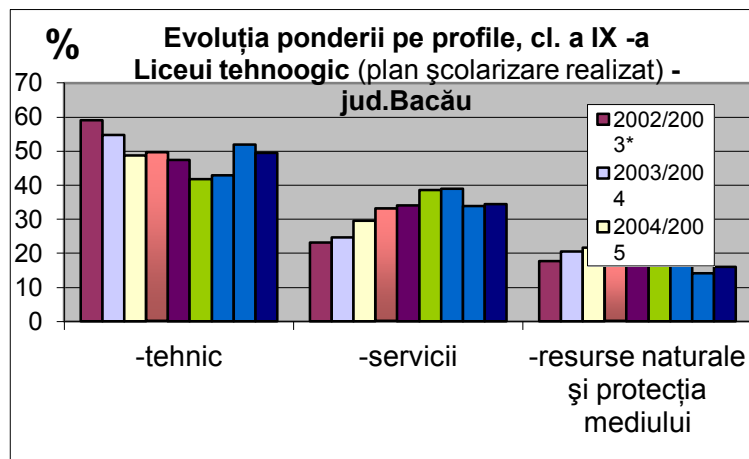
5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare

Comparând planul de școlarizare realizat 2011-2012 față de planul de școlarizare din perioada 2003/2004 se constată scădere semnificativă a cuprinderii elevilor în IPT, după desființarea școlilor de arte și meserii, începând cu 2009/2010, de la 69,93 % elevi în IPT – 2003, la 54,07% valoare înregistrată în 2011-2012, iar în 2014 – 2015, la liceu tehnologic procentul a fost de 46,49% din total, fără a lua în considerare și elevii cuprinși în învățământul profesional.

Nu se realizează o orientare corectă și riguroasă de către consilierii școlari, aceasta efectuându-se mai mult de diriginți, sau îndeosebi de părinți, pentru elevii din clasele V-VIII, nu li se aplică

teste de aptitudini și nu sunt suficient consiliați pentru a alege în cunoștință de cauză viitoarea profesie, urmând traseul profesional cel mai apropiat competențelor dobândite, a aptitudinilor și priceperilor de lucru formate.

Se observă din figură care reprezintă evoluția ponderii pe profile a planurilor de școlarizare din perioada 2002-2003 până în prezent, o creștere a numărului de elevi care au optat pentru profilul servicii, aproape o dublare a valorii în 2007-2009 față de 2002/2003, conform

celor prevăzute în PLAI.

5.7.2. Analiza ofertei pentru anul școlar 2015 - 2016

Datele din tabelul nr. 5.24 evidențiază tendința existentă deja, conform căreia aproximativ 50% dintre absolvenții clasei a VIII-a se orientează spre învățământ liceal filiera teoretică, 43% spre filiera tehnologică și doar 7 % spre învățământul liceal vocațional.

De asemenea la nivelul învățământului profesional și tehnic situație se diferențiază pe profile:

profil tehnic:

- fabricarea produselor din lemn, în anul școlar 2015 – 2016, a fost propusă 1 clasă, cu 28 elevi, dar nu s-au realizat;
- electronică automatizări – propuse 6 clase, din care s-au realizat toate;
- construcții instalații și lucrări publice – au fost propuse 6, fiind realizate 4,5;
- mecanică, este domeniul cel mai solicitat din 10 clase propuse s-au realizat 8;
- electric – propus 3, realizat 3;
- industrie textilă și pielărie – propus 3, realizat 2,5;

profil servicii:

- turism și alimentație: 15 clase propuse în același interval de analiză, realizate 15;
- economic – 19 clase propuse, 18 realizate;
- comerț – 1 clasă propusă și realizată;
- estetica și igiena corpului omenesc - 1 propus și realizat;

profil resurse naturale și protecția mediului:

- agricultură – în anul școlar 2015 – 2016 au fost propuse 5 clase, 4 fiind realizate;
- protecția mediului – 5 clase propuse și doar 4 realizate
- industrie alimentară - 3 propuse și 2 realizate.

Concluzii

La nivelul învățământului liceal tehnologic, rămâne încă în topul preferințelor domeniul economic, urmat de mecanică, turism și alimentație și electronică automatizări. Domeniile cel mai puțin căutate sunt fabricarea produselor din lemn și comerț.

Tabelul nr. 5.24 Analiza planului de școlarizare realizat pentru clasa a IX-a învățământ liceal cu frecvență - zi în anul școlar 2015-2016

ANALIZA PLANULUI DE ȘCOLARIZARE REALIZAT PENTRU CLASA A IX-A ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL CU FRECVENȚĂ - ZI ÎN ANUL ȘCOLAR 2015-2016

FILIERA/PROFILUL	SPECIALIZARE	DOMENIUL PREGATIRII DE BAZĂ	Existent clasa a IX-a, zi 2014-2015		Plan aprobat clasa a IX-a, zi 2015-2016 (inclusiv suplimentări, modificări)*		PLAN REALIZAT clasa a IX-a, zi 2015-2016		Ponder e plan realizat
			Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
TOTAL CLASA A IX-A ZI, din care:			180	4950	184	5152	174	4845	94.0%
1) Filiera Teoretică, total, din care:			88	2504	90	2520	90	2567	101.9%
Profil Real, total, din			51	1430	51	1428	51	1453	101.8%

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2015

care:									
	Matematică-informatică		30	829	30	840	30	850	101.2%
	Științe ale naturii		21	601	21	588	21	603	102.6%
Profil Uman, total, din care:			37	1074	39	1092	39	1114	102.0%
	Filologie		18	517	18	504	18	505	100.2%
	Științe sociale		19	557	21	588	21	609	103.6%
2) Filiera Tehnologică, total, din care:			78	2071	80	2240	71	1939	86.6%
Profil Tehnic, total, din care:			29	795	29	812	24	641	78.9%
	Fabricarea produselor din lemn		0	0	1	28	0	0	0.0%
	Electronică automatizări		6	170	6	168	6	160	95.2%
	Producție media		0	0	0	0	0	0	#DIV/0 !
	Construcții instalații și lucrări publice		4	106	6	168	4.5	110	65.5%
	Mecanică		12	336	10	280	8	217	77.5%
	Electric		3	74	3	84	3	80	95.2%
	Industrie textilă și pielărie		4	109	3	84	2.5	74	88.1%
	Materiale de construcții		0	0	0	0	0	0	#DIV/0 !
	Electromecanică		0	0	0	0	0	0	#DIV/0 !
	Chimie industrială		0	0	0	0	0	0	#DIV/0 !
	Tehnici poligrafice		0	0	0	0	0	0	#DIV/0 !
Profil Servicii, total, din care:			35	1000	38	1064	37	1044	98.1%
	Turism și alimentație		14	421	15	420	15	431	102.6%
	Economic		17	469	19	532	18	499	93.8%
	Comert		3	81	3	84	3	84	100.0%
	Estetica și igiena corpului omenesc		1	29	1	28	1	30	107.1%
Profil Resurse naturale și protecția mediului, total, din care:			14	276	13	364	10	254	69.8%
	Agricultură		5	13	5	140	4	98	70.0%
	Silvicultură		0	0	0	0	0	0	#DIV/0 !
	Protecția mediului		5	145	5	140	4	109	77.9%
	Industrie alimentară		4	118	3	84	2	47	56.0%
3) Filiera Vocațională, total, din care:			14	375	14	392	13	339	86.5%
Profil sportiv			6	161	5	140	5	125	89.3%
Profil teologic			3	66	3	84	3	59	70.2%
Profil muzica			0.5	25	1	28	0.8	31	110.7%
Profil coregrafie			0.5	7	1	28	0.2	5	17.9%
Profil teatru			0	0	0	0	0	0	#DIV/0 !
Profil arte vizuale			2	58	2	56	2	57	101.8%
Profil patrimoniu-cultural			0	0	0	0	0	0	#DIV/0 !
Profil pedagogic			2	58	2	56	2	62	110.7%

În tabelul 5.25. este prezentată situația școlarizării în învățământul profesional de 3 ani, care se află în al doilea an de implementare. Din cifra de școlarizare propusă s-a realizat 90,1% în județul Bacău ceea ce reprezintă un procent bun comparativ cu celelalte județe din țară, dar cu peste 2% mai puțin față de anul școlar 2014 - 2015. Domeniile Electronică automatizări, Turism și alimentație și Estetica și igiena corpului omenesc realizând integral planul de școlarizare și chiar înregistrând depășiri, datorită numeroaselor solicitări din partea elevilor.

Tabelul nr. 5.25 Analiza planului de școlarizare realizat
la învățământul profesional de zi cu durata de 3 ani pentru anul școlar 2015-2016

**ANALIZA PLANULUI DE ȘCOLARIZARE REALIZAT
LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL DE ZI CU DURATA DE 3 ANI PENTRU ANUL
ȘCOLAR 2015-2016**

Detaliere pe domenii de formare profesională și calificări

Domeniul de pregătire / Calificarea profesională	Plan aprobat clasa a IX-a, zi 2015-2016 (inclusiv suplimentări, modificări)*		Plan realizat clasa a IX-a		Pondere plan realizat
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
TOTAL GENERAL, din care, pe domenii de formare profesională și calificări:	54	1512	50	1363	90.1%
TOTAL Mecanică, din care, pe calificări:	16.5	462	16	440	95.2%
Confectioner tamplarie de aluminiu si mase plastice	0.5	14	0.5	18	128.6%
Lăcătuș construcții metalice și utilaj tehnologic	0.5	14	0	0	0.0%
Mecanic auto	9.5	266	10.5	281	105.6%
Mecanic echipamente pentru foraj-extracție	1	28	1	28	100.0%
operator la extracția, tratarea, transportul și distribuția gazelor	0.5	14	0.5	14	100.0%
Operator sonde	0.5	14	0.5	14	100.0%
Mecanic utilaje și instalații în industrie	2	56	1	29	51.8%
Sudor	1	28	1	28	100.0%
Tinichigiu vopsitor auto	1	28	1	28	100.0%
TOTAL Electromecanică, din care, pe calificări:	1	28	1	25	89.3%
Electromecanic utilaje și instalații industriale	1	28	1	25	89.3%
TOTAL Electronică automatizări, din care, pe calificări:	1	28	1	29	103.6%
Electronist aparate și echipamente	1	28	1	29	103.6%
TOTAL Chimie industrială, din care, pe calificări:	0	0	0	0	#DIV/0!
					#DIV/0!
TOTAL Materiale de construcții, din care, pe calificări:	0	0	0	0	#DIV/0!
					#DIV/0!
TOTAL Electric, din care, pe calificări:	3.5	98	3	86	87.8%
Electrician constructor	1	28	1	29	103.6%
electrician exploatare joasă tensiune	0.5	14	1	26	185.7%
electrician protecții prin relee, automatizări și măsurători în instalații energetice	2	56	1	31	55.4%
TOTAL Construcții instalații și lucrări publice, din care, pe calificări:	6	168	4.5	118	70.2%
Instalator instalații de ventilare și de condiționare	1	28	1	27	96.4%
Instalator instalații tehnico-sanitare și de gaze	1.5	42	1.5	40	95.2%

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2015

Mozaicar-montator-placaje	1.5	42	0.5	14	33.3%
Zidar-pietrar-tencuitor	2	56	1.5	37	66.1%
TOTAL Agricultură, din care, pe calificări:	3	84	3	62	73.8%
agricultor culturi de câmp	1	28	1	29	103.6%
lucrător în agroturism	2	56	2	33	58.9%
TOTAL Silvicultură, din care, pe calificări:	0	0	0	0	#DIV/0!
					#DIV/0!
TOTAL Comerț, din care, pe calificări:	2	56	2	47	83.9%
Comerciant- vânzător	2	56	2	47	83.9%
TOTAL Turism și alimentație, din care, pe calificări:	12	336	12	348	103.6%
Bucătar	2	56	2	58	103.6%
Cofetar-patiser	2	56	2	59	105.4%
Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	8	224	8	231	103.1%
TOTAL Industrie alimentară, din care, pe calificări:	2	56	1	30	53.6%
Brutar-patiser-preparator produse făinoase	2	56	1	30	53.6%
TOTAL Fabricarea produselor din lemn, din care, pe calificări:	3	84	3	77	91.7%
Tâmplar universal	3	84	3	77	91.7%
TOTAL Industrie textilă și pielărie, din care, pe calificări:	3	84	2.5	73	86.9%
Confecționar produse textile	2	56	1.5	46	82.1%
Croitor îmbracaminte după comandă	1	28	1	27	96.4%
TOTAL Tehnici poligrafice, din care, pe calificări:	0	0	0	0	#DIV/0!
					#DIV/0!
TOTAL Estetica și igiena corpului omenesc, din care, pe calificări:	1	28	1	28	100.0%
frizer, coafor, manichiurist, pedichiurist	1	28	1	28	100.0%
TOTAL Producție media, din care, pe calificări:	0	0	0	0	#DIV/0!
					#DIV/0!

5.7.3. Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar viitor. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire

Proгноze privind dezvoltarea regională la orizontul 2020

Datorită schimbărilor provocate de efectele crizei economice, segmentul economic reflectă o instabilitate care nu permite formularea de ținte concrete pe termen lung, în acest context apreciem ca analizele efectuate reflectă specificul regional și țintele formulate rămân o direcție de dezvoltare în viziunea optimistă de realizare a unei economii echilibrate, dinamice și durabile, astfel respectarea țăintelor se va face sub rezerva necesității actualizării cu informații specifice la nivel local în PLAI privind șomajul, dinamică economică, investiții la nivel local, modificări ale sistemului educativ.

Pe baza analizelor prezentate în document și în urma consultării membrilor CLDPS și CR au rezultat următoarele ținte prognozate privind ponderea previzionată a cererii formării profesionale și a domeniilor economice la orizontul 2020.

5.7.4. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL 2015

Începând cu anul școlar 2012-2013 MECTS propune pentru absolvenții clasei a IX-a liceu tehnologic, o formă de continuare a studiilor adaptată la nivelul de pregătire al unor elevi și la cerințele pieței muncii.

Astfel, în județul Bacău, după o analiză minuțioasă a opțiunilor elevilor din luna octombrie a anului școlar 2011-2012, s-au propus 30 de clase pentru învățământul profesional, clasa a X-a.

Pentru anul școlar 2015 – 2016 numărul de clase realizat pentru învățământ profesional de 2 ani a fost de 26, pentru clasa a XI-a, în lichidare, cu 602 elevi, însă pentru învățământul profesional de 3 ani, numărul de clase realizat a fost de 50, față de cele 54 aprobate, în total împreună cu liceul tehnologic au fost realizate 146 de clase, iar la liceu teoretic și vocațional au fost 103 clase realizate.

Fiecare unitate de învățământ și-a promovat oferta la nivelul școlii și la nivel județean prin intermediul ședințelor cu directorii, cadrele didactice și cu părinții, la care au participat și patronatele, agenții economici și societatea civilă.

Ministerul educației va derula în continuare, în scopul susținerii financiare a elevilor care vor urma cursurile învățământului profesional proiectul Alege-ți drumul, prin care se va asigura suma de 200 RON pentru fiecare elev școlarizat în această formă de învățământ.

În săptămânile meseriilor derulate anual, școlile au promovat oferta de școlarizare pentru învățământul profesional prin derularea unor activități specifice: vizite la agenții economici, dezbateri și mese rotunde la care au participat reprezentanții comunității locale și de afaceri, unde elevii și părinții au avut posibilitatea să se informeze asupra domeniilor și calificărilor școlarizate, dotării cu echipamente atât din unitatea școlară cât și de la agentul economic, durata de școlarizare și structura curriculară.

5.7.5. Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților

Analizând raportul dintre unitățile școlare care oferă programe de formare nivel 5 și unitățile școlare acreditate pentru formarea adulților (vezi anexa 5.26) constatăm următoarele:

- numărul de cursanți este scăzut față de media regiunii, concentrarea de absolvenți fiind în municipiul Bacău (zona I)– pe nivel I și II.
- cursanții care doresc să urmeze acest tip de formare preferă cursurile gratuite oferite de AJOFM

5.7.6. Rețele școlare

În cadrul unităților IPT din județ s-au creat începând cu anul 2001-2002 rețele parteneriale prin care școlile au avut posibilitatea să comunice, să stabilească relații de colaborare, să schimbe experiențe și bune practici între ele în scopul creșterii calității procesului de învățământ, a abordării strategiilor didactice diferențiate și a centrării educației pe elevi.

Rețele create în cadrul proiectelor Phare Tvet

Scoala Phare TVET 2001-2003 coordonatoare	Unitate școlară alocată
Colegiul Tehnic „Grigore Cobălcescu”, mun. Moinești	Liceul Tehnologic, sat Făget, comuna Ghimeș-Făget
Colegiul Tehnic „Letea”, mun. Bacău	Colegiul Tehnic „A. Saligny”, mun. Bacău Colegiul „Grigore Antipa”, mun. Bacău Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1,

	mun. Bacău
Colegiul Tehnic „D. Mangeron”, mun. Bacău	Liceul Tehnologic „J. M. Elias”, comuna Sascut Liceul Tehnologic „Petru Rareș”, mun. Bacău
Colegiul Tehnic „K.N. Karrpen”. mun. Bacău	Colegiul Economic „Ion Ghica”, mun Bacău Grup Școlar „C. Brâncoveanu” , mun Bacău
Colegiul Tehnic „I. Borcea”, oraș Buhuși	Școala Postliceală Sanitară „Christiana”, mun. Bacău Școala Postliceală FEG, mun. Bacău Colegiul „Mihai Emînescu”, mun. Bacău
Colegiul Tehnic „D.Ghika”, oraș Comănești	Liceul Tehnologic Dărmănești Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.2, Comănești
Colegiul Tehnic „P. Poni” , mun. Onești	Colegiul Tehnic „Gh. Asachi”, mun. Onești Liceul Tehnologic, mun Onești Liceul Tehnologic, oraș Tg.Ocna Școala postliceală „Carol Davilla”, mun. Onești
Liceul Tehnologic, comuna Răchitoasa	Liceul Tehnologic „G. J. Cancicov”, com. Parincea Liceul Tehnologic „Al. Vlahuță”, com. Podu Turcului

Exemple de bune practice în IPT în nodurile rețelei aflându-se școlile care au beneficiat de proiecte Phare Tvet

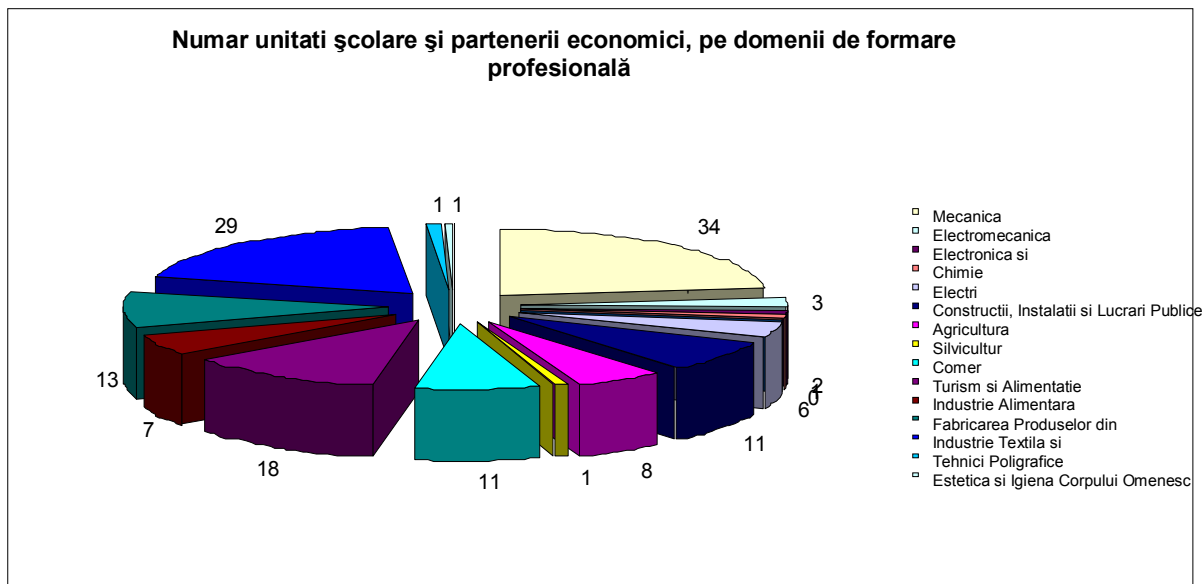
Școli participante	Obiective	Coordonare
Rețele sectoriale / rețele tematice (rețea de rețele) - Școlile Phare și celelalte școli din ÎPT din jud. Bacău și parteneri sociali) – urmează să fie constituite	- Consolidarea achizițiilor din Programul Phare TVET și dezvoltarea expertizei - Consolidarea parteneriatelor sociale - Optimizarea și dezvoltarea resurselor - Promovarea unor proiecte în parteneriat Grupuri de lucru sectoriale / tematice: - Obsevatorul pieței muncii - Promovarea carierei - Asigurarea calității - Metodică: învățarea centrată pe elev; materiale de învățare - Standarde și curriculum - Formarea profesorilor - Elevii cu CES	școlile Phare / alte școli, pe domenii (urmează să fie stabilit)
Retele de diseminare - Școlile Phare TVET și alte școli din rețeaua ÎPT jud. Bacău (urmează să fie alocate)	Diseminare și asistență către școlile din afară programului: - Învățarea centrată pe elev - Standarde și curriculum - Asigurarea calității - Elevii cu CES Asistarea noilor școli Phare 2004-	Școlile Phare

	2006	
<u>Retele interne</u> În școlile Phare din jud. Bacău - Activitățile comisiilor din școală - Activitățile pe arii curriculare - Scheme de mentorat pentru profesorii debutanți	- Diseminare și formare internă - Planuri de îmbunătățire - Antrenarea Partenerilor sociali	- Comisia pt. asigurarea calității - Comisia metodică - Comisia pentru CES - Comisia dirigîntilor - Catedre/arii curriculare

5.7.7. Parteneriate școală – întreprindere, active în 2015

Anexa 13 prezintă situația relațiilor de parteneriat între unități școlare TVET și parteneri în formare profesională.

Figura 5.27 oferă o imagine la nivel județean a relațiilor de parteneriat în formarea profesională.

Din analiza datelor și a figurii 5.27 precizăm următoarele:

- La nivel județean numărul partenerilor este cel puțin triplu decât cel al furnizorilor de formare;
- cele mai solicitate domenii sunt industria textilă, mecanica, agricultura, industria lemnului, comerț, electric

Dintre acțiunile cu impact strategic pentru progresul planului de măsuri se desprind cele care recomandă **consolidarea și extinderea rețelelor de colaborare între școli** (asociind și rețele de parteneri sociali) care împreună să-și propună:

- investigarea nevoilor de calificare dintr-un sector de activitate sau arie teritorială de interes comun;
- coordonare în rețea (sau formarea de consorții școlare) pentru planificarea ofertei pe baza unei strategii comune pe termen lung (segmentarea ofertei prin diferențiere/eliminarea paralelismelor între școli teritorial apropiate, acoperirea rațională a nevoilor de calificare etc.);
- anticiparea și asigurarea la nivelul rețelei a posibilităților de constituire a claselor pentru continuarea studiilor în ciclul superior al liceului - în cadrul fiecărui traseu de pregătire planificat;
- colaborare pentru elaborarea de materiale de promovare a carierei pe fiecare domeniu de pregătire;
- colaborare în teritoriu pentru asistență specializată, consiliere și sprijin în favoarea familiilor/elevilor cu risc de abandon timpuriu (din medii sociale sau etnice defavorizate, familii de emigranți, familii monoparentale etc.

5.8. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA ÎPT JUDEȚEAN

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane, IPT
CONCLUZII DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE CONTEXT	
Concluzii desprinse din contextul european de politici în educație și formare profesională	➤ Creșterea șanselor de ocupare a absolvenților ➤ Dezvoltarea competențelor antreprenoriale ➤ Creșterea adaptabilității forței de muncă ➤ Promovarea șanselor egale pentru participare la piața muncii ➤ Creșterea implicării școlilor din ÎPT în programe de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă. ➤ Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere profesională ➤ Creșterea atractivității ofertei și calității educației și formării profesionale în IPT conform proiecțiilor (cca. 50 % din totalul locurilor de muncă din 2020 vor fi pentru calificări de nivel mediu rezultate din programe de educație și formare profesională)
Concluzii desprinse din asumarea contribuției ÎPT pentru îndeplinirea celor 3 priorități din Strategia Europa 2020 pentru creștere inteligentă, durabilă și inclusivă	➤ Dezvoltarea parteneriatelor între sectorul educației și piața muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei de educație și formare profesională. ➤ Implementarea Cadrului European al Calificărilor (EQF); ➤ Asigurarea dobândirii și recunoașterii, prin învățământul general, profesional și superior și prin formarea adulților, inclusiv pe cale non-formală sau

	informală, a competențelor solicitate pentru angajare în formarea continuă și pe piața muncii. ➤ Dezvoltarea de sisteme educaționale și de formare moderne care să asigure competențe-cheie și excelență.
Concluzii desprinse din contextul educațional	➤ Realizarea unor legături compatibile între ciclurile de învățământ și cerințele unei educații moderne ➤ Dezvoltarea învățământului profesional, liceal (filiera tehnologică) și al școlii postliceale. ➤ Modernizarea și descongestionarea curriculumului. ➤ Susținerea și dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții prin implementarea și diversificarea programelor în domeniul educației adulților
Concluzii desprinse din contextual demografic	➤ Planificarea ofertei și a resurselor sistemului ÎPT pe termen lung trebuie să țină cont implicațiile scăderii demografice, îndeosebi a populației școlare, în paralel cu fenomenul de îmbătrânire demografică. ➤ Măsuri compensatorii pentru scăderile demografice prin creșterea ratei de cuprindere, prevenirea abandonului și oferte de formare profesională pentru adulți.
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE INTRARE	
Raportul număr elevi/număr norme didactice	➤ Crearea consorțiilor școlare în vederea realizării transferului de elevi și normarea personalului didactic în cadrul aceluiași consorțiu.
Resursele umane din ÎPT	➤ Măsurile privind dezvoltarea profesională a personalului didactic din ÎPT trebuie să vizeze: <i>competențele metodice; actualizarea competențelor de specialitate</i> cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic; competențe aferente noilor calificări cerute pe piața muncii. ➤ Reducerile prognozate pentru populația ocupată în învățământ cauzate de reducerea previzionată pentru populația școlară atrage după sine identificarea și planificarea unor măsuri adecvate (mobilitate în cadrul sistemului, reconversie profesională, măsuri compensatorii (prevenirea abandonului și oferte de formare profesională pentru adulți etc.)).
Resursele materiale și condițiile de învățare	➤ Necesitatea derulării programelor de dotare cu echipamente didactice pentru pregătirea de specialitate. ➤ Identificarea unităților școlare viabile ce necesită dezvoltarea infrastructurii și a dotărilor la nivel regional și local. ➤ Necesitatea unor programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii, o planificare strategică a intervențiilor la nivel de județ și regiune, aprobate de structurile parteneriale locale și regionale ➤ Înființarea consorțiilor școlare în vederea utilizării în comun a spațiilor școlare, echipamentelor didactice, săli de sport, cămine, cantine școlare
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORI DE PROCES	
Mecanismele decizionale și descentralizarea funcțională în TVET	➤ Consolidarea structurilor consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale

	inclusiv accesarea finanțării. ➤ Atragerea agenților economici în efortul de planificare pe termen lung în IPT. ➤ Promovarea rețelelor parteneriale între școli.
Asigurarea calității în IPT	➤ Solicitarea vizitelor experților ARACIP pentru acordarea autorizării de funcționare provizorie ➤ Depunerea documentației școlilor în vederea acreditării școlilor IPT pentru noi calificări solicitate de piața muncii.
Serviciile de orientare și consiliere	➤ Adoptarea unui sistem unitar de raportare și a unui indicator calitativ de evaluare a activității serviciilor de orientare și consiliere ➤ Necesitatea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire.
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE IEȘIRE	
Rata neta de cuprindere în educație Gradul de cuprindere în educație	➤ Creșterea accesului la educație pentru elevii din grupele de vârstă 15-18 ani, 19-23 ani și pentru cei proveniți din mediul rural. ➤ Creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere pentru categoriile expuse riscului.
Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	➤ Atragerea spre școală a elevilor prin programe guvernamentale și burse la nivel local pentru diminuarea și prevenirea abandonului școlar în special în mediul rural, în comunitățile etnice dezavantajate, zonele afectate de migrarea populației, zonele dezavantajate poluri ale sărăciei
Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED Rata de succes Rata de tranziție în învățământul liceal	➤ Asigurarea accesului la educație, la serviciile de orientare și consiliere. ➤ Stabilirea țintelor măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare în perspectiva 2020 (rata abandonului școlar timpuriu să nu depășească 10%), și cel puțin 35% din tineri (30-34 ani) să fie absolvenți de învățământ terțiar).
Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație	➤ Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație la nivel național (19% în 2006) este de aproape două ori mai mare decât ținta UE care prevede o rată medie de abandon școlar timpuriu de maxim 10%, până în 2020. ➤ Programe guvernamentale și locale pentru diminuarea și prevenirea părăsirii timpurii a sistemului educațional.
Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectura (PISA) Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar inferior	➤ Programe remediile pentru elevii cu dificultăți de învățare (în special cei din categorii defavorizate). ➤ Promovarea învățării centrate pe elev, urmărirea și încurajarea progresului individual. ➤ Încurajarea participării tinerilor la o formă de educație astfel încât ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar inferior să fie apropiată de valoarea din UE.

Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)	➤ Implicarea asociațiilor și a ONG-urilor pentru reducerea diferențelor privind rata de participare la educație pe tot parcursul vieții dintre România și UE (participare de 1,5% în România față de 9,3% media UE). ➤ Derularea de proiecte cu finanțare europeană prin care se dorește susținerea formării continue a adulților
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE IMPACT	
Impactul sistemului de învățământ tehnic asupra ratei șomajului	➤ Oferta educațională adaptată cererii de pe piață. ➤ Programe de consiliere și orientare. ➤ Adoptarea unui sistem unitar de monitorizare a inserției profesionale a absolvenților. ➤ Colaborarea între AJOFM și ISJ în vederea verificării bazelor de date din șomaj cu noile trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională. ➤ Realizarea de protocoale de colaborare AJOFM - ISJ pentru monitorizarea inserției absolvenților ➤ Monitorizarea administrativă a inserției absolvenților prin parteneriatul AJOFM - ISJ
Rata de inserție a absolvenților la 6 luni de la absolvire, pe niveluri de educație. Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă.	➤ Sondaje periodice în rândul absolvenților și angajatorilor vizând inserția profesională, gradul de utilizare a competențelor și alte informații utile privind finalitățile sistemului de educație și formare profesională. ➤ Sondaje proprii efectuate direct de către școli. ➤ Sondaje reprezentative pentru rețeaua școlară la nivel local/ regional prin intermediul unor organizații / instituții specializate. ➤ Accesarea proiectelor POSDRU privind inserția profesională sau derularea acestora în regiunea NE în colaborare cu alte regiuni.
DESPRINSE DIN ANALIZA OFERTEI ȘCOLILOR IPT	
Evoluția planurilor de școlarizare. Analiza ofertei curente. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire. Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților. Rețele școlare. Parteneriatul cu Întreprinderile.	➤ Adaptarea ofertei la cerințele pieței muncii prin proiectarea adecvată a planurilor de școlarizare pe domenii/profile și calificări în perspectiva anului 2020. ➤ Acoperirea rațională a nevoilor de calificare în regiunea NE și în județ ➤ Eliminarea unor paralelisme nejustificate în scopul lărgirii gamei de calificări pentru care poate opta elevul ➤ Utilizarea optimă a resurselor materiale și umane cu impact în creșterea eficienței și calității serviciilor. ➤ Înființarea de noi rețele școlare și dezvoltarea rețelelor școlare existente. ➤ O mai buna colaborarea a școlilor IPT cu agenții economici din domeniu în cadrul parteneriatelor școală-întreprindere

CAPITOLUL VI

EVALUAREA (MONITORIZAREA) PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI 2015 - 2020

REZUMAT MONITORIZARE

Raportul furnizează informații în legătură cu obiectivele cuprinse în PRAI 2014 care au făcut parte din prezentul proces de monitorizare:

Obiectiv 1 : Adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor.

Constatări în urma monitorizării: Oferta ÎPT formulată prin planul de școlarizare se încadrează în trendurile recomandate pe domenii și calificări, înregistrând un progres vizibil în ultimii ani, prin armonizarea cu țintele recomandate de PLAI.

Datele se regăsesc în planul de școlarizare aprobat de MECS, fără corecții, lucru ce denotă implicarea ISJ și a unităților școlare în consultarea partenerilor locali în privința cererii de pe piața muncii și a tendințelor de dezvoltare.

Acțiuni:

1. *Realizarea de rețele școlare pentru asigurarea continuității în formare*

Constatări în urma monitorizării: La nivel județean există rețea ÎPT, structurată pe zone și domenii, formată din colegii tehnice și grupuri școlare ca urmare a desființării unităților SAM.

Recomandări/concluzii: pentru a putea evalua progresul, este necesar a se urmări și activitățile desfășurate în cadrul acestei rețele.

2. *Realizarea unor sisteme parteneriale eficiente, în scopul dobândirii de către elevi a competențelor specifice calificărilor din oferta școlară.*

Constatări în urma monitorizării: Cele 28 unități ÎPT din județ au încheiat parteneriate cu agenți economici, pe domenii profesionale. Din păcate mulți agenți economici fac parte din cadrul întreprinderilor mici și mijlocii, iar efectuarea stagiilor de pregătire practică cu clasa întreagă la acești agenți este imposibilă.

3. *Elaborarea curriculumului în dezvoltare locală (CDL) de către școala - agenți economici, pentru competențele specifice, locale.*

Constatări în urma monitorizării: La nivel de județ 58 % din unitățile ÎPT au elaborat curriculumul în dezvoltare locală (CDL) în parteneriat cu agenții economici. Diferența de 42% are ca și cauză inexistența/falimentarea agenților economici pentru unele domenii profesionale, ca urmare a crizei economice.

Recomandări/concluzii: Extinderea parteneriatelor cu agenți economici la nivel regional/național/european, pentru domeniile profesionale școlarizate în județ.

4. *Realizarea de studii ale inserției profesionale pe piața forței de muncă.*

Constatări în urma monitorizării: la nivel județean nu s-au realizat studii ale inserției absolvenților pe piața muncii.

Recomandări/concluzii – Elaborarea de proiecte în acest sens.

5. *Urmărirea inserției absolvenților pe piața forței de muncă*

Constatări în urma monitorizării: Inserția profesională a fost monitorizată doar la nivel de unitate școlară, acest lucru fiind dificil de realizat ca urmare a migrării absolvenților spre spațiul european și a scăderii locurilor de muncă vacante în județ .

Recomandări/concluzii - Elaborarea de proiecte în acest sens.

Obiectiv 2: Creșterea participării la programe de formare profesională continuă prin rețeaua IPT

Constatări în urma monitorizării: lipsa date privind structura populației pe niveluri de calificare.

Acțiuni: 1. *Participarea la programe de formare managerială în vederea acreditării unităților școlare ca furnizori de formare continuă.*

Constatări în urma monitorizării: lipsa date

Recomandări/concluzii: colectare de date/analiză/reformulare

2. *Obținerea acreditării de către unităților școlare ca furnizori de formare continuă și acreditarea ca centre de evaluare a competențelor dobândite în alt context decât cel formal.*

Constatări în urma monitorizării: La nivelul județului Bacău, 3 unități IPT sunt autorizate pentru 3 programe de formare continuă. În 2009, a scăzut numărul persoanelor formate ca urmare a recesiunii economice și a dezvoltării de programe de către AJOFM și ONG-uri.

Nu exista unitate IPT autorizată ca centrul de evaluare.

Recomandări/concluzii: realizarea demersurilor pentru acreditarea unui centru de evaluare a competențelor dobândite în alt context decât cel formal, la nivel de județ.

3. *Consilierea adulților pentru reorientare în carieră și pentru ridicarea nivelului calificării, cu atragerea partenerilor sociali implicați ca beneficiari.*

Constatări în urma monitorizării: lipsa date.

Recomandări/concluzii: reformulare/ reanalizare, deoarece acțiunea aparține domeniului de activitate al AJOFM.

4. *Realizarea de analize provin necesitățile de FPC.*

Constatări în urma monitorizării: s-au realizat analize privind necesitățile de formare continuă, mai ales în rândul cadrelor didactice.

Recomandări/concluzii: acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS

5. *Intensificarea activităților de colaborare școală – agent economic - AJOFM, în vederea identificării calificărilor pentru autorizare și a grupurilor țintă pentru formarea continuă.*

Constatări în urma monitorizării: lipsa date.

Recomandări/concluzii: acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

6. *Realizarea de campanii de informare și promovare a calificărilor specifice zonei rurale în vederea diminuării fenomenului migrației forței de muncă*

Constatări în urma monitorizării: lipsa date.

Recomandări/concluzii: acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

Obiectiv 3: Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială

Constatări în urma monitorizării:

Acțiuni: 1. *Realizarea de studii și analize privind motivele părăsirii timpurii a școlii de către elevi, inclusiv a celor de etnie rromă.*

Constatări în urma monitorizării: nu s-au realizat studii în cadrul unor proiecte județene, ci doar la nivel local. Acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

2. *Consilierea și informarea elev – părinte, în alegerea carierei privind tendințele înregistrate pe piața forței de muncă.*

Constatări în urma monitorizării: Lipsa date.

Acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

3. *Sprijin financiar pentru elevii supuși riscului de părăsire timpurie a școlii. Exista programul „Bani de liceu” pentru elevii din liceu, care se derulează în toate școlile din județ.*

Constatări în urma monitorizării: lipsa date.

Recomandări/concluzii: Acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

4. *Formarea cadrelor didactice pentru a lucra cu elevii din medii dezavantajate (etnii, CES).*

Constatări în urma monitorizării: Lipsa date

Acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

Obiectivul 4: Dezvoltarea resurselor umane din sistemul IPT în vederea asigurării calității în formare

Constatări în urma monitorizării: Rata de participare a cadrelor didactice la formare, în județ, este în creștere față de anul școlar 2010 cu 11% la profesori și 4% la maiștri instructori.

15 profesori sunt participanți la programele de reconversie a cadrelor didactice.

Recomandări/concluzii: Formularea unui obiectiv în sensul dezvoltării resurselor umane prin atragerea de fonduri FSE în cadrul POS DRU. Colectarea datelor și pe medii de rezidență.

Acțiuni: 1. Dezvoltarea unor stagii de formare continuă a cadrelor didactice din IPT pe o arie tematică legată de problemele reformei la acest nivel

Constatări în urma monitorizării: participanți la stagii de formare: 69,5% profesori (275); 24,7% maiștri instructori (34). Număr de parteneriate cu agenții economici pentru formare: 5,5% din stagii sunt în parteneriat (12 profesori);

2. Organizarea unor stagii de formare continuă a cadrelor didactice din IPT în vederea abilitării lor ca mentori

Constatări în urma monitorizării: lipsa date.

Recomandări/concluzii: Acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

3. Organizarea, în parteneriat cu agenți economici, a stagiilor de instruire practică, inclusiv în țări ale UE

Constatări în urma monitorizării: parteneriate cu agenții economici pentru formare cadre didactice în 2013-2014:

- 1,3% din școli au parteneriate cu agenții economici pentru FPA;

- 2,4% din școli au parteneriate cu agenții economici pentru formarea cadrelor didactice.

Recomandări/concluzii: Intensificarea parteneriatelor și actualizare anuală.

4. Diseminarea experienței acumulate în procesul de formare continuă prin participarea cadrelor didactice din IPT la simpozioane, sesiuni de referate, schimburi de experiență etc.

Constatări în urma monitorizării: lipsa date.

Recomandări/concluzii: Colectare date.

Obiectiv 5: Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare IPT, în vederea asigurării calității în formare

Constatări în urma monitorizării: Unitățile IPT din Județul Bacău au beneficiat de finanțări din diferite surse, astfel: Program Phare 2004-2006 (4 unități școlare), HG.2008 (10 unități școlare), Program guvernamental pentru dezvoltarea Campusurilor Școlare (2 unități școlare).

Din total unități IPT, 34% au fost finanțate în anul 2008 pentru reabilitări și echipamente.

Recomandări/concluzii:

Formularea unui obiectiv în sensul dezvoltării infrastructurii prin atragerea de fonduri FSE în cadrul Programului Operațional Regional pentru grupurile școlare care nu au beneficiat de programe de reabilitare.

Acțiuni:

1. Reabilitarea infrastructurii educaționale (săli de clasă, laboratoare, ateliere școală, săli de sport, cantine, cămine), necesară în formarea inițială IPT.

Constatări în urma monitorizării: 4 unități școlare IPT, prin Program Phare și-au reabilitat clădirile și au primit echipamente pentru dotarea atelierelor școală și a laboratoarelor tehnologice.

Recomandări/concluzii: Dezvoltarea tuturor grupurilor școlare la nivelul cerințelor standardelor de pregătire profesională.

2. Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare IPT antrenate în formarea continuă a adulților

Constatări în urma monitorizării: Lipsa date.

Recomandări/concluzii:

3. Actualizarea dotărilor unităților școlare IPT conform evoluției tehnologice, urmărind formarea de competențe cerute pe piața muncii, conform standardelor de pregătire profesională

Constatări în urma monitorizării: 24 % din colegiile tehnice și grupurile școlare din județ au fost dotate cu echipamente necesare formării competențelor tehnice generale și tehnice specializate.

Recomandări/concluzii:

4. Dotarea școlilor TVET identificate cu echipamente IT, echipamentele necesare pregătirii de specialitate și conectare la internet.

Constatări în urma monitorizării: Toate unitățile IPT sunt dotate IT în programul AEL și conectate la Internet.

CAPITOLUL VII

ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA, PENTRU JUDEȚUL BACĂU

Puncte tari	Puncte slabe
1. Domenii cu dinamică pozitivă și potențial mare de absorbție pe piața muncii: comerț, mecanică, turism și alimentație. 2. Rata de abandon a scăzut la liceu și învățământul profesional în anul școlar 2013 - 2014 la 1,39 față de 4,5 în anul școlar 2009 - 2010 3. Procentul foarte ridicat (peste 90%) de cadre didactice calificate în învățământul profesional și tehnic; 4. Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel județean: - 80,28 % au cel puțin dotarea minimală asigurată pentru toate atelierele și laboratoarele, iar 19,86 % parțial.	1. Proportie ridicată a populației care trăiește în mediul rural (54,2% din total populație, iulie 2010). 2. Insuficiența ofertei de formare continuă, în special în mediul rural. 3. În județul Bacău exista un segment semnificativ de populație școlară dezavantajată incluzând 2,14 % populație de etnie rromă. 4. Insuficienta dotare a atelierelor școlare, în concordanță cu noile tehnologii apărute. 5. Număr mic de programe acreditate CNFPA pentru formarea adulților, la nivelul unităților IPT.
Oportunități	Amenințări
1. Implementarea proiectelor de infrastructură din fondurile comunitare în perioada 2011-2013 va determina o creștere a locurilor de muncă în construcții, industrie și servicii. 2. Trend ascendent în prestări servicii cu posibilitatea creării unor noi locuri de muncă în acest domeniu. 3. Posibilitatea accesării fondurilor structurale, pe proiecte, care să dezvolte activitatea economică ca sursă de locuri de muncă. 4. Posibilitatea derulării unor programe de perfecționare a resurselor umane, conform cererii pieței muncii, cu susținere din Fondul Social European. 5. Existența unui sistem de evaluare a competențelor și de evaluare a cadrelor didactice care motivează formarea continuă a acestora.	1. Scăderea populației cu vârsta cuprinsă între 15-18 ani cu 29,5% în anul 2015, raportat la anul 2005. 2. Accentuarea migrației în afară țării, având ca efect reducerea populației școlare. 3. Schimbări rapide și imprevizibile în economie, ca urmare a crizei economice și financiare mondiale, cu implicații negative pe piața forței de muncă. 4. Dispariția unui număr însemnat IMM-uri ca urmare a neîndeplinirii standardelor de calitate existente în UE .

CAPITOLUL VIII

REZUMAT – CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI

1. Pentru ameliorarea efectelor punctelor slabe 1 și 3 utilizând oportunitatea 3 este necesară adaptarea ofertei de formare la cerințele pieței muncii contribuind la scăderea ratei șomajului în rândul tinerilor sub 25 de ani raportat la total șomeri, de la 24,8 (2010) % la 16% (2015).
2. Corelând punctele slabe 2 și 5 cu oportunitățile 3 și 4 se va urmări creșterea populației cu nivel ridicat de educație prin programe de formare continuă, de la 11,4 % în 2006 la 27 % în 2015.
3. Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială și reducerea ratei abandonului la învățământul profesional de la 10,5 % în 2006 la 4,5% în 2015
4. Corelând punctul slab 2 cu oportunitatea 4 sunt necesare măsuri de dezvoltare a resurselor umane din sistemul IPT, în vederea asigurării calității în formare.
5. Pentru ameliorarea efectelor punctului slab 4 și în corelație cu oportunitatea 3 se poate dezvolta infrastructura unităților școlare IPT în vederea asigurării calității în formare.
6. Corelând punctul slab 1 cu oportunitatea 3 este necesară dezvoltarea învățământului rural și a diversificării ofertei de formare susținută de funcționarea în rețea a școlilor.
7. Pentru a mări rata de tranziție este necesară o mai bună orientare și consiliere școlară și profesională din clasele de gimnaziu și cointerесarea partenerilor sociali pentru acordarea de burse pentru a sprijini și motiva elevii.
8. Încurajarea partenerilor sociali și cointerесarea în participarea la programele de formare, informarea și demonstrarea eficienței sistemului de calificare bazat pe competențe pentru asigurarea calității și eficienței în întreprinderi.

Nr. crt.	Recomandare	Nivel de competență
1	Măsuri de susținere a activităților ce urmăresc adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială și continuă, la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor.	regional/ local
2	Susținerea activităților ce urmăresc formarea continuă și creșterea ponderii populației cu grad ridicat de pregătire/calificare.	regional/ local
3	Măsuri care să determine asigurarea egalității de șanse în formarea inițială.	regional/ local
4	Măsuri de formare continuă a cadrelor didactice din sistemul IPT, în vederea asigurării calității în formare.	regional/ local
5	Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare, în vederea asigurării calității în IPT.	național/ local
6	Realizarea unui cadru legislativ/normativ care să încurajeze parteneriatul școală - întreprindere, necesar asigurării calității în IPT.	național
7	Realizarea unui sistem de selecție în formare, pe baza aptitudinilor elevilor și a achizițiilor anterioare începutului traseului de formare.	național

CAPITOLUL IX

ACȚIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI

PRIORITATEA (OBIECTIV GENERAL): Dezvoltarea structurii ÎPT în concordanță cu dinamica unei societăți bazate pe cunoaștere, cu tendințele dezvoltării socio-economice din județul Bacău Indicator de impact: Rata șomajului în rândul tinerilor absolvenți ÎPT.				
Obiectivul și indicatori				
Obiectiv 1: Adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor. Indicator: Rata șomajului tinerilor sub 25 de ani raportat la total șomeri Ținta: Scăderea ratei șomajului în rândul tinerilor sub 25 de ani raportat la total șomeri, de la 24,8 (2010) % la 16% (2015)		Precondiții și riscuri Aplicarea Legii Educației Naționale, precum și a documentelor UE privind formarea profesională inițială; Realizarea parteneriatului la nivelul fiecărei unități școlare. Slaba implicare a partenerilor economici și lipsa de informare privind structura IPT și posibilitățile de formare profesională.		
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) 1.1. Număr de rețele școlare pentru ÎPT. 1.2. Număr de parteneriate pe calificări și unități școlare. 1.3. Număr CDL adoptat la nivelul fiecărei unități școlare din IPT realizat în parteneriat. 1.4. Analiza inserției pe piața forței de muncă.		Precondiții și riscuri Realizarea parteneriatului la nivelul fiecărei unități școlare. Desfășurarea unor programe coerente de OSP la nivelul fiecărei școli. Lipsa de indicatori/metode pentru a urmări inserția pe piața muncii a absolvenților. Numărul mic de consilieri și lipsa de interes a părinților pentru activități de tipul „consilierea părinților”.		
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Realizarea de rețele școlare pentru asigurarea continuității în formare	Anual, luna decembrie	CLDPS, ISJ Unitățile școlare, partenerii economici	Axa prioritară 2 Domeniu 2.1 POS DRU	Aplicarea cadrului legal, precum și a documentelor UE privind formarea profesională inițială.
2. Realizarea unor sisteme parteneriale eficiente, în scopul dobândirii de către elevi a competențelor specifice calificărilor din	Anual, luna septembrie	CLDPS, ISJ Unitățile școlare, partenerii economici	Axa prioritară 1 Domeniu 1.1 POS DRU	Realizarea parteneriatului la nivelul fiecărei unități școlare. Dezinteresul angajatorilor față de investițiile în formarea resurselor umane, lipsa strategiilor pe termen lung
3. Elaborarea curriculumului în dezvoltare locala	Anual, luna septembrie	CLDPS, ISJ Unitățile	Axa prioritară 2 Domeniu 2.1 POS DRU	Realizarea parteneriatului la nivelul fiecărei

(CDL) de către școală - agenți economici, pentru competențele specifice, locale.		școlare, partenerii economici		unități școlare. Accent pe cunoștințe nu pe formare de competențe.
4.Realizarea parteneriatului la nivelul fiecărei unități școlare. Accent pe cunoștințe nu pe formare de competențe.	Anual, luna septembrie	CJAPP, ISJ Unitățile școlare	Axa prioritară 2, domeniul de intervenție 2.1 – POR 2007-2013	Respectarea cadrului legal privind activitatea CJAPP și a instituțiilor subordonate. Numărul mic de consilieri specializați.
5. Urmărirea inserției absolvenților pe piața forței de muncă	Anual, luna iulie	CJAPP, ISJ Unitățile școlare	Axa prioritară 2, domeniul de intervenție 2.1 – POR 2007-2013	Respectarea cadrului legal privind activitatea CJAPP și a instituțiilor subordonate. Numărul mic de consilieri specializați.
Obiectivul și indicatori				
Obiectiv 2: Creșterea participării la programe de Formare Profesională Continuă prin rețeaua IPT		Precondiții și riscuri Aplicarea cadrului legal, precum și a documentelor UE privind formarea profesională continuă. Creșterea gradului de interes a unui număr tot mai mare de persoane pentru FPC		
Indicator: - Rata populației cu grad ridicat de calificare Ținta: Creșterea ponderii populației cu grad ridicat de pregătire/calificare (minim nivelul 2) prin programe de formare continuă de la 11,4 % în 2006 la 27 % în 2015.				
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile)		Precondiții si riscuri Acreditarea programelor de FPC. Asigurarea condițiilor organizatorice necesare desfășurării programelor de FPC. Șanse mai reduse de acces pentru populația din mediul rural la aceste programe de FPC.		
2.1. Număr de unități școlare IPT acreditate FPC 2.2. Număr de calificări acreditate FPC 2.3. Număr de cursuri susținute și număr de Cursanți instruiți; 2.4. Procentul de promovare a cursurilor; 2.5. Număr de campanii organizate.				
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile	Resurse	Precondiții și riscuri

1. Obținerea acreditării de către unitățile școlare ca furnizori de formare continuă și acreditarea ca centre de evaluare a competențelor dobândite în alt context decât cel formal cursuri.	Anual, luna ianuarie	ISJ, Unitățile școlare, CLDPS	Axa prioritară 1, domeniul de intervenție 1.3 – POR 2014 - 2020	Unitățile școlare autorizate ca FPC sunt în număr mic (9). Unitățile școlare autorizate nu au derulat cursuri sau au derulat un număr mic de cursuri
2. Consilierea adulților pentru reorientare în carieră și pentru ridicarea nivelului calificării, cu atragerea partenerilor sociali implicați ca beneficiari.	Anual, luna ianuarie	AJOFM Autoritățile locale, ISJ, CLDPS	Axa prioritară 1, domeniul de intervenție 1.3 – POR 2014 - 2020	Existența unor programe coerente de consiliere a adulților. Implicarea partenerilor sociali. Numărul mic de consilieri specializați.
3. Realizare de studii privind necesitățile de FPC	Anual, luna octombrie	UIP NE ISJ, Unitățile școlare	MECTS, ISJ, unități școlare, consilii locale	Asigurarea condițiilor necesare care să permită participarea unui număr cât mai mare de persoane.
4. Intensificarea activităților de colaborare școală – agent economic - AJOFM, în vederea identificării calificărilor pentru autorizare și a grupurilor țintă pentru formarea continuă.	Anual, luna septembrie	AJOFM CLDPS Unitățile școlare	Axa prioritară 5 Domeniu de Intervenție 5.1 POS CU	Realizarea unor parteneriate eficiente între actorii implicați. Respectarea cadrului juridic existent.
5. Realizarea de campanii de informare și promovare a calificărilor specifice zonei rurale în vederea diminuării fenomenului migrației forței de muncă.	Anual, luna august	AJOFM CLDPS Unitățile școlare	Axa prioritară 1, domeniul de intervenție 1.1 – POR 2014 - 2020	Existența unui program de acțiuni concret. Asigurarea parteneriatului cu alți factori din zonă. A se avea în vedere și o anumită neîncredere din partea unor persoane în

				eficiența acestor campanii.
Obiectivul și indicatori				
Obiectiv 3 : Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială		Precondiții și riscuri		
Indicator: 1. Rata abandonului la învățământul profesional Ținta: Reducerea ratei abandonului la învățământul profesional de la 10,5 % în 2006 la 4,5% în 2015.		Respectarea cadrului juridic privind asigurarea egalității de șanse în formarea inițială. Asigurarea resurselor materiale, financiare și umane necesare. Situatiile socio-economice din anumite zone permit deocamdată asigurarea unor șanse egale de reușita pentru toți elevii din aceeași generație.		
2. Ponderea populației cu grad ridicat de pregătire/calificare (minim nivelul 3) Ținta: Creșterea ponderii populației cu grad ridicat de pregătire/calificare 75% nivelul 3.				
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) 3.1. Număr de studii și analize privind motivele abandonului școlar. 3.2. Număr de programe de consiliere, cu detalierea participanților. 3.3. Număr de burse oferite, detalierea sumelor.		Precondiții și riscuri Elaborarea unor programe coerente de consiliere psihopedagogică. Asigurarea resurselor materiale, financiare și umane necesare realizării acțiunilor concrete de asigurare a șanselor egale de reușită. Lipsa pregătirii profesorilor pentru incluziunea socială. Lipsa resurselor necesare asigurării calității pe nivelul 3 în mediul rural.		
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții Responsabile	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Realizarea de studii și analize privind motivele abandonului de către elevi, pe medii de rezidență și etnii.	Anual, luna decembrie	CJAPP, unitățile școlare, ISJ	Axa prioritară 2, domeniul de intervenție 2.2 – POR 2014 - 2020	Asigurarea unui eșantion reprezentativ de investigație. Prezentarea concluziilor reieșite factorilor de decizie.
2. Consilierea și informarea elev - părinte în alegerea carierei privind tendințele înregistrate pe piața forței de muncă.	Anual, luna ianuarie	CJAPP, unitățile școlare, ISJ	Axa prioritară 2, domeniul de intervenție 2.2 – POR 2014 - 2020	Elaborarea unor programe coerente de consiliere și informare a elevilor și părinților. Lipsa de consilieri în toate unitățile școlare.
3. Sprijin financiar pentru elevii supuși riscului de abandon școlar.	Anual, luna ianuarie	Unitățile școlare, ISJ, agenții economici	M.E.C.S Consiliile locale, ISJ, Unități școlare	Asigurarea resurselor financiare necesare. Existența unei situații concrete cu elevii care au nevoie de acest

				sprijin financiar.
4. Formarea cadrelor didactice pentru a lucra cu elevii din medii dezavantajate (etnii, CES).	Anual, luna august	Unitățile școlare, ISJ, agenții economici	Axa prioritară 1, domeniul de intervenție 1.3 – POR 2014 - 2020	Programe de formare a cadrelor didactice pentru CES. Stabilirea unui calendar de desfășurare a programelor de FC. Asigurarea condițiilor organizatorice pentru buna desfășurare a programelor de FC.
Obiectivul și indicatori Obiectiv 4 : Dezvoltarea resurselor umane din sistemul IPT în vederea asigurării calității în formare		Precondiții și riscuri Programe acreditate de CNFP. Baza materială adecvată. Neaplicarea achizițiilor din cadrul cursurilor de formare continuă (FC) Slaba salarizare a cadrelor didactice, în special a Debutanților și a celor cu vechime mică. Lipsa de motivație materială a cadrelor didactice cu rezultate performante.		
Indicator: rata de participare a cadrelor didactice la cursuri de formare continuă Ținta: Creșterea ratei de participare a cadrelor didactice la cursuri de formare continuă, cu un ritm de 25% din total/ an școlar				
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) 4.1. Număr stagii, număr participanți, număr de cadre didactice care au finalizat aceste cursuri. 4.2. Număr de acorduri de parteneriat, număr de elevi participanți, număr de participanți în țări ale UE. 4.3. Lista cu aceste acțiuni pe județ, concluzii privind desfășurarea lor.		Precondiții și riscuri Funcționarea eficientă a sistemului de informare a cadrelor didactice privind oferta de FC (site-urile universităților, CCD). Realizarea unei campanii de informare a cadrelor didactice privind oferta de FC. Asigurarea tuturor condițiilor organizatorice privind buna desfășurare a stagiilor de FC. Pot apărea probleme legate de participarea activă a cadrelor didactice la aceste stagii de FC datorită organizării lor în perioade aglomerate de activitate.		
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Dezvoltarea unor stagii de formare continuă a cadrelor didactice din IPT pe o arie tematică legată de problemele reformei la acest nivel.	Anual, luna decembrie	Universități, CCD, ISJ, Unități școlare	Axa prioritară 1 Domeniu de intervenție 1.4 POS CU	Programe acreditate de CNFP Baza materială adecvată. Neaplicarea achizițiilor din cadrul cursurilor de formare continuă (FC)

2. Organizarea unor stagii de formare continuă a cadrelor didactice din IPT în vederea abilitării lor ca mentori	Anual, luna ianuarie	Universități, CCD, ISJ, Unități școlare	Axa prioritară 2 Domeniu de intervenție 2.1 POS CU	Respectarea cadrului legal. Programe acreditate de CNFP. Baza materială adecvată. Neaplicarea achizițiilor din cadrul cursurilor de FC.
3. Organizarea, în parteneriat cu agenții economici, a stagiilor de instruire practică, inclusiv în țări ale UE.	Anual, conform calendarelor de acțiuni	Universități, CCD, ISJ, Unități școlare agenți economici	Axa prioritară 1 Domeniu de intervenție 1.3 POS CU	Respectarea cadrului legal. Formarea personalului implicat în desfășurarea instruirii practice. Baza materială inadecvată. Eficiență scăzută a activității de instruire practică.
4. Diseminarea experienței acumulate în procesul de formare continuă prin participarea cadrelor didactice din ÎPT la simpozioane, sesiuni de referate, schimburi de experiență etc.	Anual, conform calendarelor de acțiuni	Universități, CCD, ISJ, Unități școlare	Axa prioritară 2 Domeniu de intervenție 2.1 POS CU	Respectarea cadrului legal. Formarea personalului implicat în desfășurarea instruirii practice. Baza materială inadecvată. Eficiență scăzută a activității de instruire practică.